70.yıl

İSTANBUL SANAYİ ODASI

500

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

Gelişmiş yapılar,
gücünü altyapısından alır.
Türkiye'nin lider kablo üreticisi.

Hes Kablo,
dünyanın 140'tan fazla ülkesinde
gelişmiş yapılara,
altyapı çözümleri sunuyor.

Hes Kablo üretiyor,
Türkiye kazanıyor!

HES KABLO

hes.com.tr

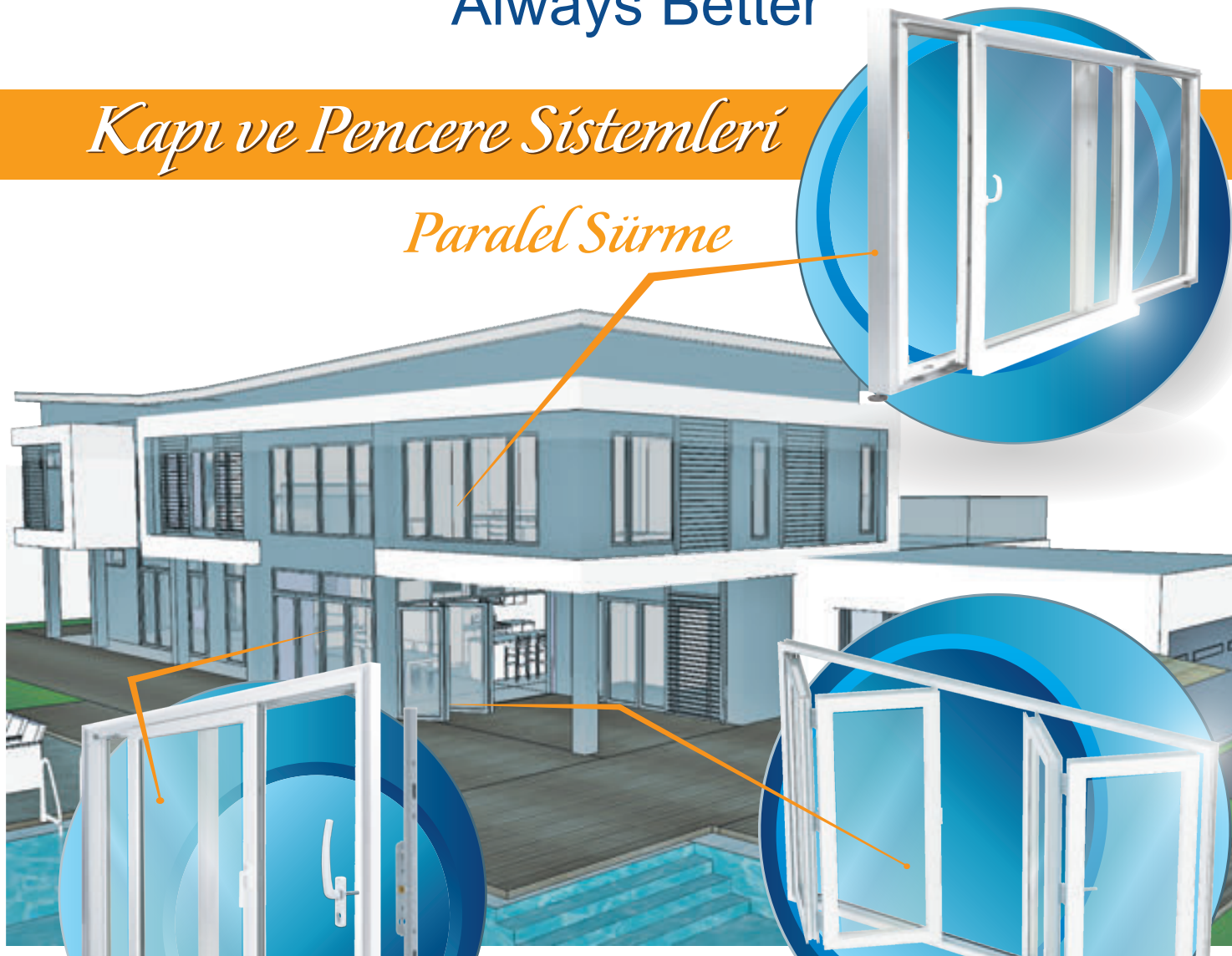
Güven veren teknoloji

fornax®

"Always Better"

Kapı ve Pencere Sistemleri

Paralel Sürme

Hebeschiebe
(Kaldır Sür)

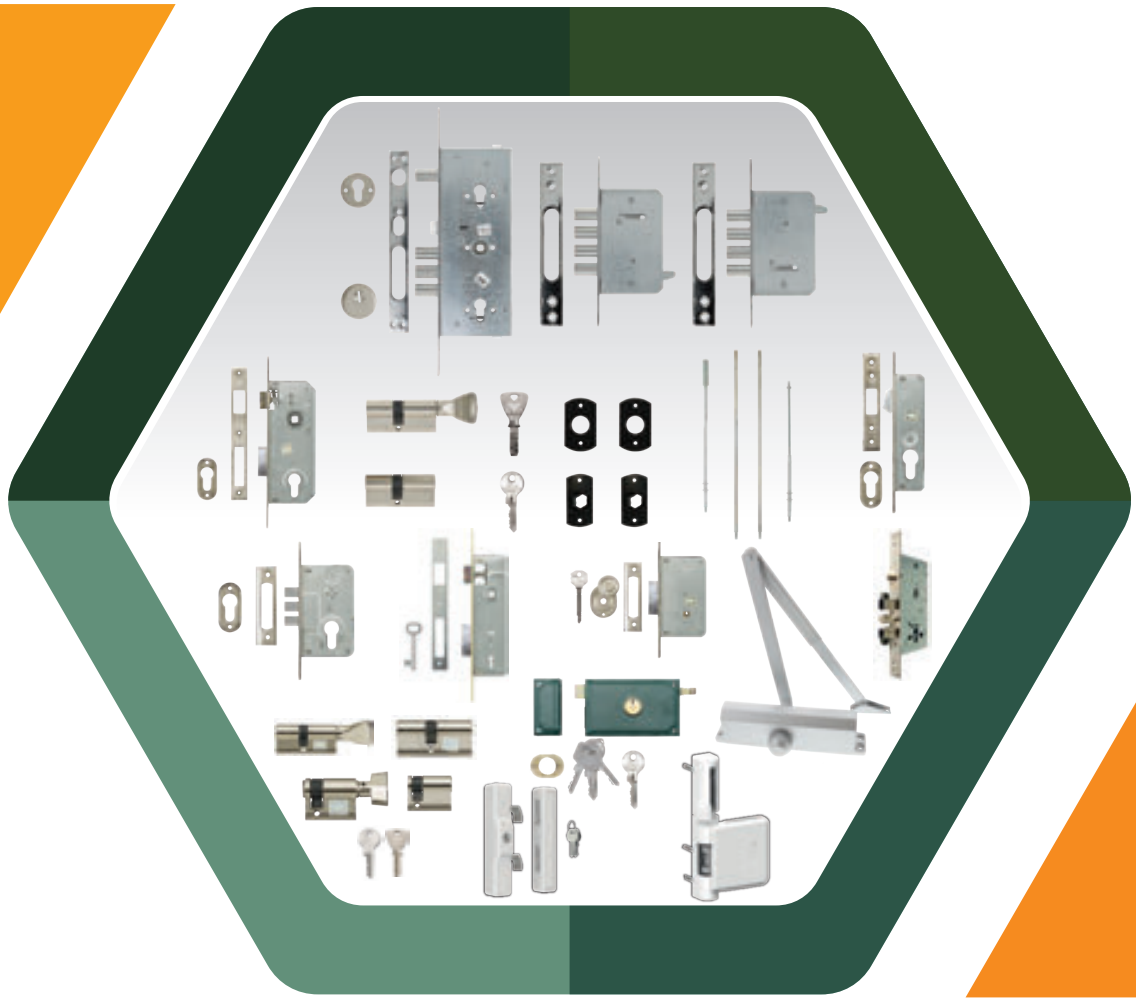
Katlanır Sistem

YELKEN®
YELKEN KALIP PENCERE & KAPI AKSESUARLARI ve METAL SAN. TİC. A.Ş.

www.fornax.com.tr | sales@fornax.com.tr

İTO KİLİT

"Her Zaman Güvenli"

"Güvende hissetmeye değersiniz"
You're worthy to feel secure

444 2 486

www.itokilit.com.tr

YELKEN®
YELKEN KALIP PENCERE & KAPI AKSESUARLARI ve METAL SAN. TİC. A.Ş.

NOVOCITI VOLT İLE
ŞEHRE YENİDEN BAK

2 SAATTE HIZLI ŞARJ

SIFIR EMİSYON

TEK ŞARJDA 350 KM YOL

%100 Elektrikli Otobüs

ISUZU NOVOCITI VOLT

DESIGNED TO CREATE A SUSTAINABLE FUTURE

Anadolu Grubu

/Anadolu Isuzu /IsuzuTR /Anadolu Isuzu **isuzu.com.tr**

ANADOLU ISUZU

DALGAKIRAN

Türkiye'nin Global Markası

130+ Ülkede Kesintisiz Hizmet

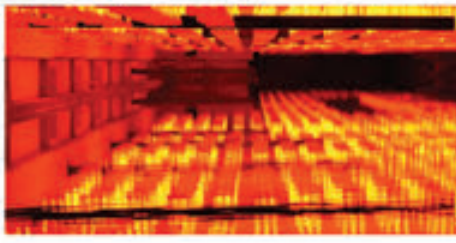
Türkiye'nin en büyük endüstriyel kompresör üreticisi ve ihracatçısı olarak dünyanın önde gelen 10 kompresör markası arasında olmaktan gurur duyuyoruz.

dalgakiran.com

KLİMATİK KIŞ

DÜZCE CAM

KLİMATİK YAZ KIŞ

www.duzcecam.com.tr

BAŞKANDAN

“SANAYİNİN YILI” 2021’DE İSO 500...

Türk sanayi sektörüne ilişkin en köklü ve kapsamlı araştırma ünvanını taşıyan Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışmamızı, bu yıl Odamızın 70. yaşını kutlamanın heyecanıyla paylaşıyoruz.

ERDAL BAHÇIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

Araştırmamızın konusu olan 2021'in belki de en kritik gelişmesi, COVID-19 aşılamalarının beklenenden erken başlamasıydı. Bu sayede ekonomik ve sosyal yaşam dünyanın büyük bölümünde hızla pandemi öncesine yaklaştı. Buna rağmen salgın biçim değiştirerek de olsa ekonomiyi etkilemeye devam etti. 2020'nin aksine, bu kez belirleyici olan kapanmalar değil, açılmayla birlikte hızla artan talebe üretimin yetişememesi oldu. Hükümet ve merkez bankalarının büyük çaplı destekleri arz-talep dengesizliğini daha da artırdı. Tedarik darboğazı nedeniyle enerji başta olmak üzere ham madde fiyatları büyük bir hızla yükseldi. Dünyanın büyük bir bölümü on yıllar sonra yüksek enflasyonla yüzleşti.

Türkiye bu sürecin fırsat ve risklerini eşzamanlı yaşadı. Tedarik zincirlerindeki değişimler ve özellikle AB'nin artan ithal ürün talebinden yararlanan sanayi sektörümüz güçlü ihracat, üretim ve istihdam performansıyla büyümeye öncülük etti. Yılın ikinci yarısında açılmayla birlikte hizmet sektörünün de katkısı arttı. Böylece 2020'de büyüyebilen ender ülkelerden biri olan Türkiye, 2021'de çift haneli büyüme başarısı gösterdi. Öte yandan yılın sonlarında yaşanan sert finansal dalgalanmanın ardından, yeni döneme yüksek enflasyon ve cari açık gibi kırılganlıklarla girdiğimizi de kabul etmek durumundayız.

2021 yılı İSO 500 verileri, tüm bu değerlendirmelerimizle oldukça uyumlu bir tablo sunuyor. İhracat 2020'deki düşüşü fazlasıyla telafi ederek yüzde 34'e yakın bir sıçrama gösterirken, üretimden satışlar enflasyon ve kur farklarının da etkisiyle yüzde 74 artış kaydetti. İstihdamın yüzde 6'ya yakın artması, üretim kapasitelerinde de genişlemeye işaret ediyor. Artan iş hacminin yanında firmalarımızın faaliyet giderlerini ve kur dalgalanmalarını iyi yöneterek karlılığını artırmayı başardığı da görülüyor.

Ne var ki, son birkaç yılda olduğu gibi 2021'de de finansman giderleri yine karlılığı sınırlayan ana faktör oldu. Kamunun pandemi dönemine özgü uzun vadeli destek paketlerinin sona ermesi ve göreli maliyet değişimlerinin etkisiyle borçlanma vadesinin de bir miktar kısaldığını görüyoruz.

2021'de İSO 500'ün artan Ar-Ge harcamaları ve orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin biraz daha ağırlık kazanması umut verici. Yine de hızla dijitalleşen, teknolojik rekabetin arttığı bir dünyada İSO 500'deki büyümenin teknoloji alanını daha fazla desteklemesini isterdik.

Özetle, İSO 500'ün Türkiye ekonomisinin gücüne güç katmaya devam ettiğini görmekten büyük sevinç duymakla birlikte eksiklerimizi görmemiz ve harekete geçmemiz gerektiğini vurgulamamız gerekiyor. Hedefimiz düşük katma değerli, kısa vadeli ve riskli bir büyümenin yerine uzun vadede üretkenliği ve teknolojiyi besleyen, nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme yapısına geçmek olmalı.

Küresel ekonomide büyümenin yavaşlama sinyali verdiği, finansman koşullarının sıkılaştığı, iklim, arz güvenliği ve jeopolitik ortam gibi risk alanlarının önem kazandığı bugünlerde finansal istikrarın, güvenin ve öngörülebilirliğin önemini daha iyi anlıyor ve hissediyoruz.

Son olarak, her yıl olduğu gibi bu yıl da İSO 500 çalışmamıza büyük bir ilgi gösteren sanayi kuruluşlarımıza, araştırmayı titizlikle yürüten Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubemize, katkılarıyla çalışmamızı zenginleştiren akademisyenlerimize, danışmanlarımıza ve çalışmaya emek veren herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan | 4

Yönetici Özeti | 10

Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler | 13

Temel Göstergeler | 30

Temel Finansal Göstergeler | 62

Karlılık Göstergeleri | 75

Katma Değer, Etkinlik ve Verimlilik | 94

Teknoloji Faaliyetleri | 102

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - Sıralama | 111

Sektörel Veriler | 145

Yöntem, Tanım ve Açıklamalar | 152

Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı | 158

Sektörel Sıralamalar | 162

Alfabetik Sıralamalar | 180

Yorumlar | 204

Kimpack
Flexible Packaging
DEĞİŞİM
BAŞLADI!
naksan
Dünya'daki sayılı ambalaj üreticileri arasında yer alan
Naksan Plastik'i bünyesine dahil eden Kimpack, ulusal ve
uluslararası alanda ülkemizin gururu olmaya devam ediyor!
Türkiye'nin En İyi Firmalarının Yer Aldığı ISO 500
2022 Listesinde Yer Almaktan Mutluluk Duyacağız.
/ kimpackpackaging
www.kimpack.com.tr

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ
Mayıs 2022 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ
İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Erdal Bahçıvan

YAYIN KURULU
Sultan Tepe - Ayşegül Çapan - Ramazan Güven - Sadettin Kaşıkırık - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ
Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN
İSO Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN
İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON
Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-133

BASIM
PROMAT BASIM YAYIN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orhan Gazi Mah. 1673. Sk. No: 34 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0212 622 63 63
www.promat.com.tr
Sertifika No: 44762
Baskı Tarihi: Mayıs 2022
Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayısıdır.

İSO 500®/©2022 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır. İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

HES KABLO	**ÖN KAPAK İÇİ**
FORNAX-İTO KİLİT	**ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ**
EVYAP	**ORTA KAPAK ÖN YÜZ**
TRİNOX METAL	**ORTA KAPAK ARKA YÜZ**
ANADOLU BANK	**LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ÖN YÜZ**
ÇOLAKOĞLU METALURJİ	**LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ARKA YÜZ**
MUTLU AKÜ	**LİSTE SONU ORTA KAPAK ÖN YÜZ**
KONYA KAĞIT	**LİSTE SONU ORTA KAPAK ARKA YÜZ**
ROKETSAN	**ARKA KAPAK İÇİ**
GÜNEY ÇELİK	**ARKA KAPAK İÇİ ARKA YÜZ**
KRONOSPAN	**ARKA KAPAK**
ANADOLU ISUZU	1
DALGAKIRAN	2
DÜZCE CAM	3
NAKSAN	7
DELTA OFİS	9
WISPOTTER	12
İSS	23
BSH	27
ÇAMSAN	28-29
SAMPA	34-35
TAT ÇELİK	39
SODEXO	41
GENTAŞ KİMYA	42-43
KARDEMİR	45
KASTAMONU ENTEGRE	47
SANKO	51
VARAKA KAĞIT	60-61
TÜRKİYE SİGORTA	65
TEKSAN	67
OĞUZ TESTİL	69
TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ	73
KALE	74
İÇDAŞ	79
PANELSAN	81
İŞBİR SENTETİK	83
SAPRO	85
KARTONSAN	87
YORGLASS	91
ŞİRİKÇİOĞLU	93
ATOM KALBO	107
GEDİK PİLİÇ	109
YENİ ELEKTRİK	143
BURTEKS	157
WARMHAUS	161
RINO	199
ETİ BAKIR	203
DİOKİ PETROKİMYA	209
AVES	213
YILMAZ REDÜKTÖR	219
SUMITOMO RUBBER	227
KOÇ METALÜRJİ	228

ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ
FURNISHED BY DELTA.

Kuruçeşme Cad. No:65 1/2
Arnavutköy, Beşiktaş - İstanbul
www.deltaofis.com

DELTA OFiS

YÖNETİCİ ÖZETİ

2021 yılında küresel ekonomiye damga vuran iki önemli gelişme; pandemi yılındaki sert daralmanın ardından yaşanan güçlü ekonomik toparlanma ve enflasyondaki yükseliş olmuştur. Söz konusu yılda aşılama ile başlayan normalleşme sürecinin yanı sıra genişleyici parasal ve mali politikaların yarattığı talep genişlemesi büyümeyi önemli ölçüde desteklemiştir. Talepteki hızlı ve güçlü artış karşısında arz tarafında devam eden pandemi kaynaklı sıkıntılar ise beraberinde enflasyonu getirmiştir.

2020'de yüzde 3,1 daralan küresel ekonomi, 2021'de yüzde 6,1 büyümüştür. Ertelenen mal talebinin devreye girmesi ve hizmetlerde normalleşmenin daha geç başlaması nedeniyle toparlanmada sanayi sektörü ve mal ticareti daha belirleyici olmuştur. 2021, emtia fiyat artışları, devam eden tedarik sıkıntıları, para politikalarında normalleşme sürecinin olası etkileri ve birçok ülkede daralan mali manevra alanı gibi bir dizi önemli sorunu 2022'ye devretmiştir.

2020 yılını büyüme ile kapatan nadir ekonomilerden birisi olan Türkiye ekonomisi, 2021'de de yüzde 11'lik güçlü bir büyüme performansı sergilemiştir. Büyümenin kompozisyonu, küresel trende paralel şekilde sanayi üretiminin ve ihracatın belirleyici olduğu bir görünüm sunmuştur. Artan dış talebin yarattığı kapasite artırım ihtiyacının sonucu olarak makine ve teçhizat yatırımları da büyümeyi desteklemekte önemli rol üstlenmiştir. Türkiye ekonomisi küresel enflasyonist eğilime halihazırda yüksek enflasyon ile yakalanmış, küresel fiyat baskıları enflasyon görünümündeki bozulmayı derinleştirmiştir.

Sanayi tarafında, yüksek üretim artışına eşlik eden bir diğer olumlu nokta artışın genele yayılı olmasıdır. İmalat sanayinde 24 alt sektörden sadece biri yılı üretim düşüşü ile kapatırken 15'inde genelin üzerinde büyüme söz konusudur. 2021 yılında sanayi sektörü istihdam piyasasında yaşanan toparlanmaya da önemli katkı sağlamış, toplam istihdamdaki payını artırmıştır. İmalat sanayi özelinde, 2020'de pandeminin de etkisiyle düşen işçi başına verimlilikte kayda değer artış yaşanmıştır. 2021 yılında sanayi ürünleri ihracatı %35'e yaklaşan artış kaydetmiş, ihracatın teknoloji yoğunluğunda kimi değişiklikler yaşanmış olmakla beraber genel olarak orta-yüksek ve orta-düşük teknolojili mal ihracatının ağırlıkta olduğu yapı korunmuştur.

Aşağıda öne çıkan noktaları sıralanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışmasının 2021 yılı sonuçları, sanayi sektörünün sergilediği görünüme paralel ve dikkat çekici detaylar sunmaktadır.

- İSO 500 kapsamında özel kuruluşların sayısı 1 adet artarak 492'ye çıkarken kamu kuruluşlarının sayısı 8'e inmiştir.
- 2021 yılında İSO 500 kapsamındaki değişim daha yüksek olmuştur. İSO 500 kapsamına yeni giren 64 firmadan 39'u geçen yıl İSO İkinci 500'de yer alırken, 25'i İSO 1000 dışından doğrudan sıralamaya girme başarısı göstermiştir. 436 firma ise 2020 ve 2021 yıllarında İSO 500 sıralamasında yer almıştır.
- 2021 yılında üretimden satışlara göre Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu uzun yıllardır olduğu gibi yine TÜPRAŞ'tır. Yaratılan katma değerde ilk sırada yer alan kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. En fazla kar eden kuruluş Ereğli Demir ve Çelik olurken en fazla ihracat yapan kuruluş Ford Otomotiv'dir.
- İSO 500'ün ekonomideki payı artış göstermiştir. Sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 19,1'den yüzde 20,8'e, GSYH içindeki payı yüzde 6,9'dan yüzde 7'ye çıkmıştır. İSO 500'ün performansı, genel sanayi ve ekonomi performansının üzerinde gerçekleşmiştir.
- Yabancı sermayeli, halka açık ve İSO üyesi kuruluşların sayısında azalış eğilimi devam etmektedir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 1 adet azalarak 109 ile son yılların en düşük seviyesine inmiştir. Halka açılmalarda yaşanan önemli artışa rağmen İSO 500'de halka açık kuruluşların sayısı 2 adet azalarak 65 olmuştur. İSO üyesi kuruluşların sayısı da 3 adet azalarak 158'e gerilemiştir.
- 2021 yılında üretimden satışlar yüzde 73,8, net satışlar yüzde 74,5 artış göstermiştir. Bu oranlar son yılların en yüksek artış oranlarıdır. Satışlardaki yüksek oranlı büyümede emtia ve ürün fiyat artışları ile enflasyon ve döviz kurlarındaki hareketlilik belirleyici olmuştur.
- İSO 500'ün ihracatı 2021 yılında yüzde 33,9 artarak 85,8 milyar dolar ile rekor düzeye ulaşmıştır. Türkiye ihracatının yüzde 38,1'i, sanayi ihracatının yüzde 39,4'ü İSO 500 tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Ekonomideki hızlı toparlanma ve büyüme sanayi kuruluşlarının karlarını olumlu etkilemiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 137,2, faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 119,7 oranında yükselmiştir.
- İSO 500'de 2021 yılında özel kuruluşların istihdamı yüzde 6,1 oranında artarken, ödenen maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 34,7 olmuştur.

- Borçlanma eğilimi yeniden hız kazanırken borçların vade yapısı bozulmuştur. 2021 yılında İSO 500'de toplam borçlar yüzde 71,1 artarken kısa vadeli borçlardaki artış (yüzde 81), uzun vadeli borçlardaki artışın (yüzde 56,1) oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.
- Aynı yılda mali borçlar yüzde 59,3 ile toplam borçların altında artış göstermiştir. Faaliyetlerin finansmanında ticari borçların kullanımı artmıştır.
- 2021 yılında özkaynaklar yüzde 53,2 oranında artış göstermiştir. Ancak bu büyüme yüzde 65,4 olan bilanço büyümesinin altındadır.
- Kaynak yapısında toplam borçların payı artmış ve yüzde 70,7 ile ilk kez yüzde 70 bandı aşılmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 29,3'e inmiştir.
- Mali borçların toplam borçlar içindeki payı azalarak yüzde 52,8'e gerilemiştir. Diğer borçların payı da yüzde 47,2 olmuştur.
- Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki yılında yüzde 41,2'den yüzde 42,8'e yükselmiştir. Kısa vadeli mali borçlar daha fazla kullanılmıştır.
- 2021 yılında toplam borçlar/özkaynak oranı yüzde 216,4'ten en yüksek seviyesi olan yüzde 241,5'e yükselmiştir.
- Dönen ve duran varlıkların toplam aktifler içindeki payına bakıldığında, 2021'de duran varlıkların payı 3,2 puan azalarak yüzde 33,1'e inmiştir.
- İSO 500'de vergi öncesi dönem kar veya zarar büyüklüğüne göre kar eden kuruluş sayısı 423'ten 405'e inerken zarar eden kuruluş sayısı ise 77'den 95'e çıkmıştır.
- Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısı ise 2021 yılında bir önceki yıla göre 3 adet azalarak 489 olmuştur.
- 2021 yılında karlılık oranları da yükselmiştir. Satış karlılığı 2,5 puan artışla yüzde 9,5'e, aktif karlılığı 3,1 puan artışla yüzde 10,3'e ve özkaynak karlılığı ise 12,5 puan artışla yüzde 35,2'ye yükselmiştir.
- Ölçülmeye başlandığı 2013'ten bu yana 2019 yılı hariç sürekli artış gösteren FAVÖK büyüklüğü, 2021 yılında yüzde 119,7 artışla 405,3 milyar TL'ye çıkmıştır.
- 2021 yılında faaliyet karlılığı 4 puan artarak yüzde 14,8'e çıkmıştır. Toplam faaliyet karı büyüklüğü ise yüzde 139,4 büyüyerek 342 milyar TL'ye yaklaşmıştır.
- 2021 yılında finansman koşulları ve kurlarda yaşanan dalgalanmalar kuruluşların finansman giderlerini önemli ölçüde artırmıştır. Finansman giderleri yüzde 135,2 artışla 208,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı da yüzde 62,2'den yüzde 61,1'e inmiştir.
- Net kambiyo gelirlerindeki artışın etkisiyle üretim faaliyeti dışı gelirler yükselmiştir. İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri 2021 yılında yüzde 122,8 artışla 96,8 milyar TL'ye ulaşmıştır.
- Net katma değerin faktör gelirleri dağılımında milli mında karın payı yüzde 30,3'ten yüzde 39,7'ye, ödenen faizlerin payı yüzde 25,3'ten yüzde 28,1'e çıkmıştır. Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise yüzde 44,5'ten yüzde 32,2'ye inmiştir.
- 2021 yılında iç ve dış satışlarda yaşanan hızlı toparlanma varlık devir hızını olumlu etkilemiştir. 2020'de 1,03 olarak gerçekleşen varlık devir hızı, 2021'de 1,09'a çıkmıştır.
- 2021'de çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 64,6 artmış ve 2.705.400 TL olmuştur. Yıl sonu TÜFE ile deflate edildiğinde reel olarak da büyüme yaşanmıştır. İç ve dış talebe bağlı olarak yaşanan üretim artışı ve daha yüksek kapasite kullanımı işgücü verimliliğini yükseltmiştir.
- 2021 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile 8,97 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre yüzde 43,8 artmıştır. Aynı dönemde AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yüzde 0,53'ten yüzde 0,44'e inmiştir. Bu gerileme, üretimden satışların AR-GE harcamalarına göre çok daha yüksek artış göstermesinden kaynaklanmıştır.
- AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 2020'de 271 iken 2021'de 265'e gerilemiştir. Azalma daha çok gıda sektöründeki firmalardan kaynaklanmıştır.
- İSO 500'de 2021 yılında yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 33,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Bu grubun payı geçen yıla 4 puan azalmıştır. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 0,9 puan artarak 32,4'e yükselmiştir. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 3,5 puanlık artışla yüzde 28,3'e çıkmıştır. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise yüzde 6,4'ten yüzde 6,1'e inmiştir.
- Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 2019 yılında ilk kez yüzde 30 bandını geçmiştir. 2020 ve 2021 yıllarında da payın artışı sürmüş ve sırasıyla yüzde 31,2 ve yüzde 34,3'e yükselmiştir.

Misafirlerinizi
daha yakından tanıyın
Daha fazla bilgi almak için wispotter.com adresini ziyaret edin.
wispotter
TARAYIN

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler, sanayi sektörünün performansında belirleyici rol oynamaktadır.

2021'de dünya ekonomisi hızlı toparlanma kaydetti.

Dünya ekonomisi 2020 yılında COVID-19 salgınının yol açtığı şokun ardından 2021 yılına iyimser beklentiler ile girmiştir. Bu iyimserliğin ana nedeni, salgına karşı yürütülen aşı çalışmaları olmuştur. Buna bağlı olarak dünya ekonomisinde 2021 yılında yeniden büyüme öngörüsü ortaya çıkmıştır.

Salgına karşı birçok aşı geliştirilmiş ve yaygın olarak uygulama onayı almıştır. Aşılama çalışmaları 2021'in ilk çeyreğinde başlamıştır. Gelişmiş ülkeler 2021 yılı içerisinde nüfuslarının büyük bölümünde aşılamayı tamamlamıştır. Gelişen ülkelerde aşılama çalışmaları daha yavaş gerçekleşirken az gelişmiş ülkelerde ise uluslararası yardımlara rağmen 2021 yılında yeterli aşılama sağlanamamıştır.

2021'in ilk çeyrek döneminde salgın nedeniyle kapatma ve kısıtlama önlemleri sürdürülmüştür. Ancak aşılama çalışmaları salgına karşı büyük ölçüde başarı sağlamaya başlamış ve buna bağlı olarak kapatma ve kısıtlamalar kademeli olarak kaldırılmıştır.

Bu aşamada önlemler daha çok henüz aşı olmayanlara yönelik uygulanmaya başlanmıştır. Yaz aylarında salgının dördüncü dalgası özellikle Asya ülkelerinde etkili olmuştur. Ancak aşılamaya ağırlık verilerek salgında dördüncü dalga kontrol altına alınmış ve etkileri sınırlanmıştır.

Salgına ilişkin bu gelişmelere bağlı olarak dünya ekonomisi 2021'in ilk çeyreğinden itibaren toparlanma sürecine girmiştir. İkinci çeyrekten itibaren ise toparlanma hızlı büyümeye dönüşmüştür. Aşılamalarla birlikte önlemlerin gevşetilmesi büyümeyi desteklemiştir. Başta hizmet sektörü olmak üzere, bir yıldan uzun süre boyunca kapalı kalan faaliyetlere geri dönüş başlamıştır. Kapalı kalınan süre boyunca ertelenmiş harcamaların devreye girmesi de ekonomileri desteklemiştir.

2021'de küresel büyüme yüzde 6,1 olarak gerçekleşti.

Hızlı toparlanma ve yeni normal koşulları içinde dünya ekonomisi 2021 yılında yüzde 6,1 büyümüş ve 2020'deki daralmanın ardından büyümede kayıplarını telafi etmiştir. 2021 yılında hemen hemen tüm ülkelerde büyüme yaşanırken büyüme oranları 2021 yılında gelişmiş ülkelerde yüzde 5,2, gelişen ülkelerde ise yüzde 6,8 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında sağlanan büyüme ile salgın kaynaklı kayıplar büyük ölçüde geri alınabilse de aşılamaya bağlı olarak bölgeler ve ülkeler arasında farklılıklar oluşmuştur. Bu nedenle birçok az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede büyüme sınırlı kalmış ve bölgesel gelişmişlik farkları daha da artmıştır.

ABD ekonomisi 2021 yılında yüzde 5,7 büyümüştür. Avrupa Birliği ve Euro Bölgesi'nde de yüksek bir büyüme yaşanmıştır. 2021 yılında Avrupa Birliği yüzde 5,4, Euro Bölgesi yüzde 5,3, Japonya ekonomisi yüzde 1,6 ve son olarak İngiltere yüzde 7,4 büyümüştür.

Gelişen ülkelerin detaylarına bakıldığında, gelişen Asya ülkelerinde yüzde 7,3 olan büyüme dikkat çekmektedir. Ancak bu ülkeler arasında ayrışma oldukça yüksektir.

COVID-19 şokunun yaşandığı 2020'de büyüyebilen az sayıda ekonomiden biri olan Çin, 2021'de yüzde 8,1 ile güçlü ivme kazanarak küresel büyümeye önemli katkı sağlamıştır. 2020'de yüzde 6,6 daralan Hindistan, takip eden yılda yüzde 8,9'luk toparlanma sergilemiştir. 2021 yılında yoğun kapanmaların yaşandığı ASEAN-5 ülkelerinde büyüme yüzde 3,4 ile sınırlı kalmıştır.

Gelişen Avrupa ülkeleri 2021 yılında yüzde 6,7 ile yüksek bir büyüme göstermiştir. Orta Doğu ve Orta Asya ülkeleri yüzde 5,7 büyümüştür. Enerji ve emtia fiyatlarındaki artışlar bu bölge ülkelerinde büyümeyi desteklemiştir. Aşı uygulamaları konusunda oldukça geride kalan Sahra Altı Afrika ülkelerinde ise büyüme yüzde 4,5 olmuştur.

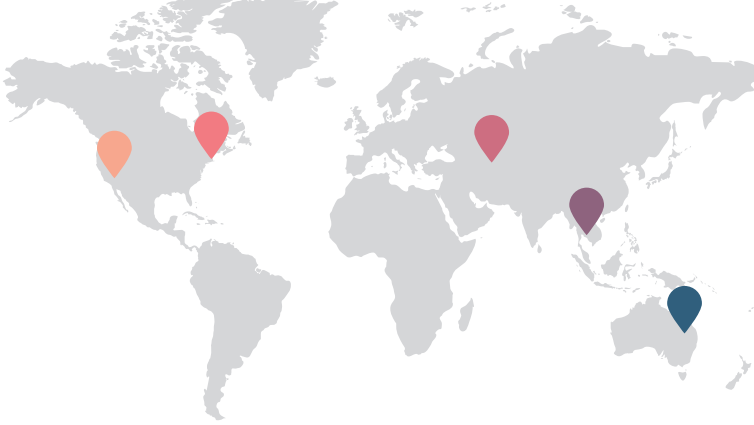
DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI - 2021 (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2022.

"Büyük açılış" sektörleri olumlu etkiledi.

2021 yılında salgına karşı uygulanan aşılama faaliyetleri kısa sürede etkisini göstermiştir. Buna bağlı olarak 2020 yılının büyük bölümünde iktisadi ve sosyal faaliyetleri etkileyen kapanma ve kısıtlamalar kademeli olarak kaldırılmıştır. Bu süreç "büyük açılış" olarak tanımlanmış ve sektörleri olumlu etkilemiştir.

Yine 2021 yılının ikinci yarısında sosyal faaliyetlere, kapalı alan etkinliklerine, eğitim kurumlarına, kamu kurumlarına ve iş yerlerine kontrollü bir geri dönüş yaşanmıştır. Bu da iktisadi faaliyetlerdeki normalleşmeyi desteklemiştir.

2021 yılında ayrıca tüketimde de önemli bir genişleme yaşanmıştır. Birçok ürüne olan ihtiyaç ve talep hızla büyümüştür. Özellikle perakende alanında bir "intikam tüketimi" dönemi yaşanmıştır. Bu tüketim eğilimi ve yılın ikinci yarısında kutlama dönemlerinde sağlanan serbestlik, hizmetlere ve sanayi ürünlerine yönelik talebin önemli ölçüde genişlemesine yol açmıştır.

2021 yılında hükümetlerin ve merkez bankalarının ekonomiye yönelik destekleri devam etmiştir. ABD'de yeni yönetim desteklerini genişletirken başta ABD merkez bankası FED olmak üzere tüm merkez bankaları genişletici para politikalarını yıl boyunca sürdürmüştür. Devam eden destekler salgının yol açtığı istihdam kayıplarının da geri alınmasına yardımcı olmuş ve istihdamdaki toparlanma da ekonomileri desteklemiştir.

Yılın ikinci yarısında artan taleple birlikte imalat sanayi üretimi ve mamul mal ticaretinde de hızlı bir büyüme sürecine girilmiştir. Hızlı artan talep karşısında siparişler hem öne çekilmiş hem de miktar olarak artış göstermiştir. Sanayideki bu gelişmeler ile tedarik, üretim ve teslimat süreçlerinde sıkıntılar ortaya çıkmıştır. Buna rağmen yılın büyük bölümünde sanayi güçlü bir büyüme performansı sergilemiştir.

Dünya mal ticareti yüzde 26,3 büyüdü.

2021 yılında dünya mal ihracatı miktar olarak yüzde 9,8 ve değer olarak ise yüzde 26,3 artmıştır. Böylece küresel ihracat hacmi 22,3 trilyon dolar ile en yüksek yıllık seviyeye ulaşmıştır. Ortalama ihracat birim fiyatları yüzde 15,5 yükselmiştir. Hem miktar hem de değer bazında çok yüksek büyüme oranları kaydedilmiştir.

Miktar olarak büyüme geçen yılın daralmasının iki katı civarında gerçekleşmiştir. Bunun nedenlerine bakıldığında iki başlık ön plana çıkmaktadır.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2019	2020	2021
Dünya Mal İhracatı (Milyar Dolar)	19.005	17.645	22.284
Miktar Olarak Büyüme (%)	0,3	-4,7	9,4
Değer (ABD Doları) Olarak Büyüme (%)	-2,8	-7,2	26,3
Ortalama İhraç Birim Fiyatı (%)	-3,1	-2,7	15,5

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Nisan 2022.

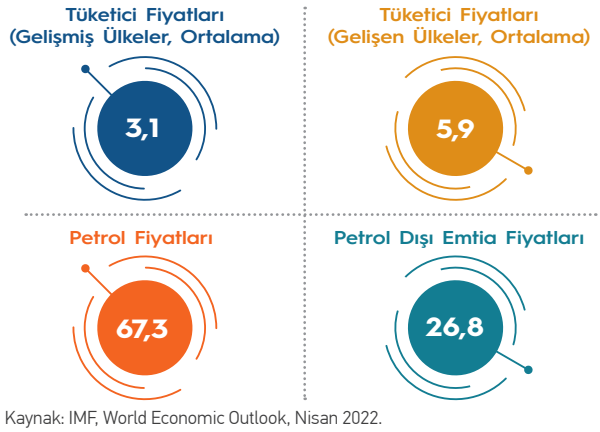
Bunlardan ilki küresel tedarik zincirlerindeki değişim ile ortaya çıkan ilave tedarik talepleridir. İkincisi ise tedarik güvenliği nedeniyle sipariş talebinde yaşanan yoğunlaşmadır. Ekonomik büyümenin hızlanması ve büyük açılma sürecinde ertelenen talebin geri dönüşü de etkili olmuştur.

Ayrıca tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma ile birlikte dijitalleşme ve sürdürülebilirlik uyumuna yönelik yatırımlarda görülen canlanma da miktar olarak ihracattaki büyümeyi desteklemiştir. Yine yenilenebilir enerjiye geçiş ve sürdürülebilirlik uyumu amacıyla yapılan yenilemeler de ihracatın miktar olarak artışını hızlandırmıştır. İklim değişimi ile tarım ve gıda ürünleri ticareti de zorunlu olarak büyüme göstermektedir.

Küresel ölçekte enflasyonda artış yaşandı.

2020 yılında yaşanan pandeminin 2021 yılına en önemli miraslarından birisi, ortaya çıkan yeni koşullar içinde enflasyonda yaşanan artış olmuştur. Enflasyon dünya genelinde 2021 yılının ikinci yarısından itibaren birikmeye başlamış ve 2021 yılını hem gelişmiş hem de gelişmekte olan birçok ülkede zirve seviyelerde tamamlamıştır. Küresel alanda yükselen enflasyon arz taraflı sorunlardan ve maliyet artışlarından kaynaklanmış olup, talep tarafının katkısı görece sınırlı kalmıştır.

KÜRESEL ENFLASYON VE FİYAT GELİŞMELERİ - 2021 (%)
Yıllık Değişim

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2022.

Küresel enflasyon öncelikle taşımacılık fiyatları ve emtia fiyatları artışları ile birikmeye başlamıştır. Yine tedarik zincirlerinde yaşanan sıkıntılar ile birçok girdi fiyatında önemli artışlar ortaya çıkmıştır. Yılın son aylarında bu kez enerji fiyatlarında sert artışlar olmuştur.

Yenilenebilir enerjiye geçiş ile önce doğalgaz ve elektrik fiyatları yükselmiştir. Talep artışı beklentisi ile petrol fiyatları da önemli ölçüde artmıştır.

Gıda fiyatları ise iklim değişiminin yarattığı tedarik güvenliği sorunları ve başta gübre olmak üzere üretim girdilerinde yaşanan yüksek artışlar sonrası yıl genelinde yükselme eğilimi içinde olmuştur.

Genişletici para politikaları yıl boyunca devam etti.

2020 Mart ayında pandemi nedeniyle başlayan genişletici para politikaları 2021 yılının sonlarına kadar devam etmiş ve küresel ekonomide yaşanan hızlı toparlanmanın da en önemli destekleyicilerinden biri olmuştur.

2021 yılı genelinde enflasyonda yaşanan artış eğilimi merkez bankaları tarafından ilk aşamada pandemi koşulları ile ortaya çıkan geçici bir durum olarak nitelendirilmiştir.

Ancak yılın son çeyreğinde yaşanan gelişmeler giderek kalıcı bir enflasyona doğru gidildiğini ortaya koymuştur. Buna bağlı olarak merkez bankaları da para politikalarında normalleşme planlarına başlamıştır.

ABD merkez bankası FED, parasal normalleşme politikasını ilk uygulamaya koyan bankalardan biri olmuş ve salgın sonrası başladığı parasal genişleme programına 2022 Mart ayı başında son vermiştir. FED yine Mart ayından itibaren faiz oranlarını artırmaya başlamıştır.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) da yükselen enflasyonu yakından izlemektedir. Banka salgın sonrası başladığı parasal genişlemeyi azaltarak 2023 Mart ayına kadar devam ettirmeyi planlamaktadır.

Diğer yandan ECB faiz artışlarına başlamadan önce parasal genişleme programının tamamen bitirilmesini bekleyeceğini açıklamış olsa da takip eden aylarda enflasyonun artmaya devam etmesiyle birlikte son dönemde sözlü yönlendirmesinde değişikliğe giderek faiz artışlarının daha erken başlayabileceği yönünde sinyal vermeye başlamıştır.

Büyük merkez bankaları arasında ilk faiz artırımı İngiltere Merkez Bankası'ndan gelirken parasal genişlemeyi ilk durduran da Kanada Merkez Bankası olmuştur. Diğer gelişmiş ve gelişen ülke merkez bankalarının çoğu da 2021'in son çeyreğinde yüksek enflasyon karşısında sıkılaştırıcı para politikalarına yönelmeye başlamışlardır.

Dünya sanayi sektörü 2021 yılında hızlı genişleme gösterdi.

2020 yılında dünya sanayi sektörü pandeminin ilk dalgasından kaynaklanan daralmanın ardından toparlanmaya başlamış, Küresel İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 2020 yılını 53,8 puandan kapatmıştı.

Üretim, alınan siparişler ve istihdam alt göstergeleri de 2020 sonunda büyüme bölgesinde yer almıştı. Özellikle 54,9 puana yükselen üretim göstergesi küresel sanayideki toparlanmaya işaret etmişti.

Küresel sanayi 2021'e bir önceki yılın sonlarında başlayan bu ivmelenme ile girmiştir. Büyük açılma, geri dönüşler, iktisadi ve sosyal hayattaki normalleşme sonucu sanayi mallarına olan talepte hızlı artış yaşanmıştır. Buna bağlı olarak 2021 yılının genelinde küresel sanayi göstergeleri güçlü büyüme performansına işaret etmiştir.

Tüketim ve talepteki artışın yanı sıra arz yönlü sıkışıklıkların devam etmesi sonucu sanayilerde tedarikler öne çekilmiş, stoklar yükselmiş ve tüm bu gelişmeler üretimde hızlı büyümeyi tetiklemiştir.

Küresel İmalat PMI verisi 2021 yılı sonunda 54,2 puan ile oldukça yüksek bir büyümeye işaret ederken üretim alt endeksi yılı 53,3 seviyesinden kapatmıştır. Yıl sonunda alınan yeni siparişler de yüksek seviyede olup talep açısından olumlu bir veri sunmuştur. İstihdam endeksi de 2021 sonunda büyüme bölgesinde yer almıştır.

KÜRESEL İMALAT PMI (SATIN ALMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSİ) VE SEÇİLMİŞ ALT ENDEKSLER

	Nisan 2020	Aralık 2020	Haziran 2021	Eylül 2021	Aralık 2021
Global PMI	39,8	53,8	55,5	54,1	54,2
Üretim	32,5	54,9	54,4	52,0	53,3
Yeni Sipariş	31,5	54,4	55,8	53,9	53,4
Yeni İhracat Siparişi	27,1	51,1	53,2	51,0	51,2
İstihdam	41,5	50,1	52,6	51,4	51,6

Kaynak: JP Morgan, S&P Global.

Not: 50'nin üzerindeki rakamlar faaliyet koşullarında iyileşmeye, 50'nin altındaki rakamlar ise bozulmaya işaret etmektedir.

ABD, AB ve Japonya sanayilerinde güçlü büyüme gerçekleşti.

Küresel sanayide en büyük payı ABD, Euro Bölgesi, Çin ve Japonya sanayi sektörleri almaktadır. 2021 yılında Bu ülke ve ülke grubu sanayilerinde yüksek büyüme oranları kaydedilmiştir. 2020'de salgın şokundan erken toparlanan Çin ise 2021'de potansiyeline göre daha dengeli bir büyüme eğilimi sergilemiştir.

ABD'de merkez bankasının sağladığı desteklere ilave olarak yeni yönetimin açıkladığı mali destek paketleri büyümeyi ve talebi kalıcı olarak artırmış, sanayi sektörü de artan talebin etkisi ile hızlı bir büyüme sergilemiştir. ABD İmalat PMI Temmuz ayında 63,4'e yükselerek 14 yıl geriye uzanan PMI veri setinin rekorunu kırmıştır. Yılın ikinci yarısında artan girdi ve enerji fiyatları sanayideki hızlı büyümeyi sınırlamaya başlamıştır. Buna rağmen ABD İmalat PMI verisi 2021 yılını 57,7 ile yine yüksek seviyeden kapatmıştır.

İMALAT PMI (SATIN ALMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSİ)

Dönemler	ABD	Euro Bölgesi	Çin	Japonya
2018	55,5	54,8	50,7	53,1
2019	51,8	47,4	50,5	49,3
2020 Nisan	36,1	33,4	49,4	41,9
2020 II. Çeyrek	41,9	40,1	50,4	40,1
2020 III. Çeyrek	52,4	52,4	53,0	46,7
2020 IV. Çeyrek	55,7	54,6	53,8	49,3
2021 Haziran	62,1	63,4	51,3	52,4
2021 Aralık	57,7	58,0	50,9	54,3

Kaynak: S&P Global.
Not: Çeyreklik ve yıllık veriler dönem ortalaması olarak kullanılmıştır.

Euro Bölgesi'nde de sanayi PMI verisi Haziran ayında 63,4 puan ile 24 yıllık serinin en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Euro Bölgesi sanayi sektörü iç talep ve ihracattaki canlanma ile hızlı büyüme göstermiş, ancak yılın son aylarında özellikle yüksek enerji fiyatlarından olumsuz etkilenmeye başlamıştır. İmalat PMI 2021 yılını 58 düzeyinde tamamlamıştır.

Çin'de salgın karşısında uygulanan sıfır taviz politikası ve buna bağlı olarak dönem dönem uygulanan kapanmalar büyümeyi sınırlamıştır. Çin ayrıca yılın ikinci yarısında karbon emisyon sınırlamalarını da uygulamaya başlamış ve sınırları aşan sanayi tesislerine kapatma ve kısıtlamalar getirmiştir.

Bu durum sanayi üretiminde ivme kaybına yol açmıştır. Tüm bu gelişmeler çerçevesinde Çin PMI 2021 genelinde düşüş eğilimi göstermiş ve yılı 50,9 düzeyinde tamamlamıştır. Japon sanayisi ise yıl genelinde büyüme bölgesinde kalmış, İmalat PMI endeksleri son yılların en yüksek seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Küresel imalat sanayi 2021'de yüzde 9,4 büyüdü.

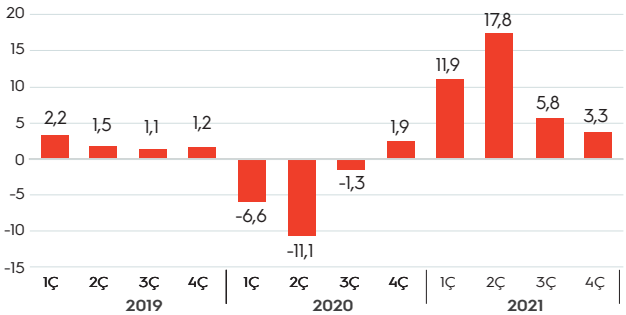
2020 yılındaki salgın nedeniyle yüzde 4,2'lik sert bir küçülme yaşayan küresel imalat sanayi üretimi 2021 yılına büyüme ivmesi ile başlamıştır. Yılın ilk ve ikinci çeyrek dönemlerinde olumlu baz etkisi ile yüzde 11,9 ve yüzde 17,8 büyüme gerçekleşmiştir. Olumlu baz etkisi yılın üçüncü çeyreğinde azalmış ve dördüncü çeyrekte ortadan kalkmıştır. Böylece küresel imalat sanayi üretimi 2020 yılındaki yüzde 4,2'lik daralmanın ardından 2021 yılı genelinde yüzde 9,4 büyüme sağlamıştır.

Üçüncü çeyrekte salgının Çin ve Asya'da yoğun kapanmalara yol açması sonucu küresel imalat sanayi büyümesi yüzde 5,8 ile yavaşlamıştır. Son çeyrekte ise bu kez yüksek girdi, emtia ve enerji fiyatları ile yine salgının yeni varyantı etkili olmuş ve küresel imalat sanayi yüzde 3,3 büyümüştür.

2021 yılında dünya imalat sanayi gelişmelerine ülke gruplarına göre bakıldığında büyümenin genele yayılı olduğu görülmektedir. Gelişmiş ülkelerde imalat sanayi yılın tüm çeyreklerinde büyüme eğilimi sergilemiş ve üretim artışı 2021 genelinde yüzde 7,3 olarak kaydedilmiştir.

Gelişen ekonomilere bakıldığında, Çin'in imalat sanayi üretimi ilk çeyrekteki yüzde 36,1'lik genişlemenin ardından yavaşlamış ve 2021'in tamamında yüzde 12,3 olarak gerçekleşmiştir.

KÜRESEL İMALAT SANAYİ ÜRETİMİ, YILLIK DEĞİŞİM (%)

Kaynak: UNIDO, World Manufacturing Production, Quarterly Reports.

Çin hariç gelişen ülkelerde imalat sanayi üretimi ikinci çeyrekte baz etkisi ile yüzde 29,4'lük toparlanma göstermiştir. Yılın ikinci yarısında büyüme ivme kaybetmiş ve son çeyrekte yüzde 4,3'e gerilemiştir.

2021 genelinde ise imalat sanayi üretimi yüzde 10 büyümüştür. Böylece geçen yılki daralmanın üzerinde bir büyüme sağlanabilmiştir.

ÜLKE GRUPLARINDA İMALAT SANAYİNDE BÜYÜME (%)
Yıllık Değişim

Dönemler	Gelişen Ülkeler (Çin Hariç)	Çin	Gelişmiş Ülkeler	Dünya
2021 I. Çeyrek	3,2	36,1	2,2	11,9
2021 II. Çeyrek	29,4	10,9	19,7	17,8
2021 III. Çeyrek	7,0	5,0	6,0	5,8
2021 IV. Çeyrek	4,3	3,1	3,2	3,3
2021	**10,0**	**12,3**	**7,3**	**9,4**

Kaynak: UNIDO, World Manufacturing Production, Quarterly Reports.

Sanayide girdi ve ürün fiyatları yıl genelinde yüksek kaldı.

2020 yılının ikinci yarısından itibaren sanayide kullanılan girdilerin ve sanayi malı çıktılarının fiyatları artmaya başlamış ve 2021 yılına artış eğilimi ile girilmişti. 2021 genelinde de fiyatlar artış eğilimini sürdürmüş ve yüksek seyretmiştir.

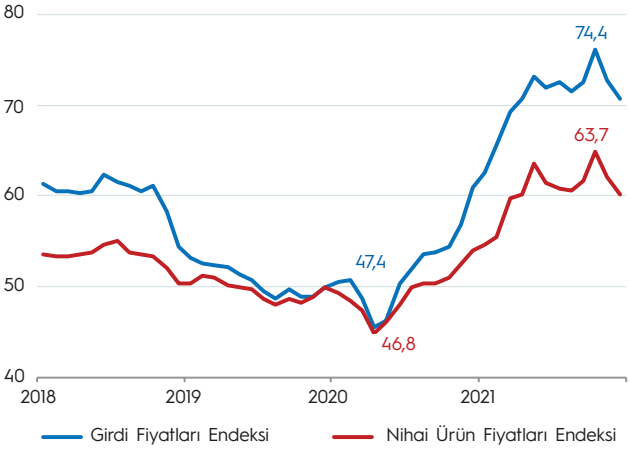
2021 yılı başında başlayan aşılamalar ve talepte görülen iyileşme sonucu sanayi üretiminde büyüme canlanmış ve girdi talebi özellikle yılın ikinci yarısına yönelik olarak artmıştır.

Sanayide tedarik endişesi ile siparişler erkene çekilmiş ve girdi fiyatlarında Mayıs ayı sonunda yılın ilk zirvesine ulaşılmıştır. Sanayi çıktı fiyatları da buna paralel olarak önemli ölçüde yükselmiştir.

Yaz aylarında Çin ve diğer bazı Asya ülkelerinde salgın kaynaklı kapanmaların etkisi ile talepte yavaşlama beklentisi oluşmuş, girdi ve çıktı fiyatlarındaki artışlar bu dönemde bir miktar ivme kaybetmiştir.

Yılın sonlarına doğru ise talep beklentileri iyileşmiş, böylece girdi ve çıktı fiyatları yeniden yükselerek Ekim ayında 2021 yılının zirvesine ulaşmıştır. Burada özellikle enerji fiyatlarındaki artışın etkisi yüksek olmuştur.

KÜRESEL İMALAT PMI, GİRDİ VE NİHAİ ÜRÜN FİYATLARI ALT ENDEKSLERİ

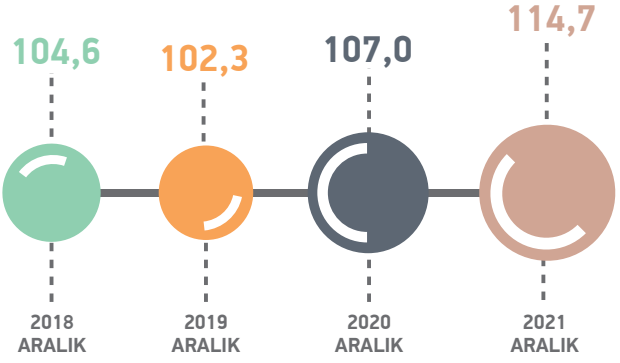
Kaynak: JP Morgan.

Küresel sanayi ihracat fiyatları önemli ölçüde yükseldi.

2020 yılında salgın ile gerileyen ve Nisan ayında dip seviyeye inen küresel sanayi malı ihracat fiyatları yaz aylarından itibaren normalleşmeye başlamış ve 2021 yılına artış eğilimi içinde girmişti.

2021 yılının tamamında sanayi ihraç fiyatları sürekli artış eğilimi içinde olmuştur. Yıl genelinde girdi fiyatlarında, özellikle yılın ikinci yarısında enerji fiyatları ve üretim maliyetlerinde yaşanan artışların etkisiyle ihraç fiyatları yükselmiştir. Küresel tedarik zincirlerinde bozulma, tedarik ve üretim gecikmeleri, yüksek navlun ve lojistik maliyetleri de fiyatların yükselmesine neden olmuştur.

KÜRESEL SANAYİ MALLARI İHRAÇ FİYATLARI ENDEKSİ (OCAK 2005=100)

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü.

Türkiye ekonomisi 2021 yılında yüzde 11 büyüdü.

Türkiye ekonomisi 2021 yılında yüzde 11 ile son 10 yılın en yüksek büyüme performansını sergilemiştir. Yılın tüm çeyreklerinde yüksek büyüme oranları gerçekleşmiş, bu durum özellikle dış talepteki artıştan kaynaklanmıştır.

Küresel tedarik zincirlerindeki değişim ile ivme kazanan ihracat, sanayi üretimindeki keskin artış ve hızlanan yatırımlar büyümeye katkı sağlamıştır.

İçeride ise salgına karşı yürütülen başarılı aşı uygulamaları sonrasında iktisadi ve sosyal faaliyetlerde kısıtlamalar kademeli olarak kaldırılmış ve buna bağlı olarak genişleyen iç talep ekonomik büyümeyi desteklemiştir.

2021 yılının tamamında hane halkı tüketim harcamaları yüzde 15,1, kamu harcamaları yüzde 2,1 büyümüştür. Gayrisafi sermaye yatırımları ise yüzde 6,4 büyüme göstermiştir. Ancak inşaat yatırımları ile diğer aktiflerdeki daralmalar bu oranı sınırlamış, sanayi sektörünü çok daha yakından ilgilendiren makine ve teçhizat yatırımları yüzde 20,5'lik güçlü bir artış sergilemiştir.

Mal ve hizmet ihracatı yüzde 24,9 genişleme ile ekonomik büyümeyi önemli ölçüde yükseltirken mal ve hizmet ithalatı ise yüzde 2 ile çok daha ılımlı bir artış kaydetmiştir. Tüm bu veriler 2021 yılında büyümeyi sanayi üretimi ve ihracatın sürüklediğine işaret etmektedir.

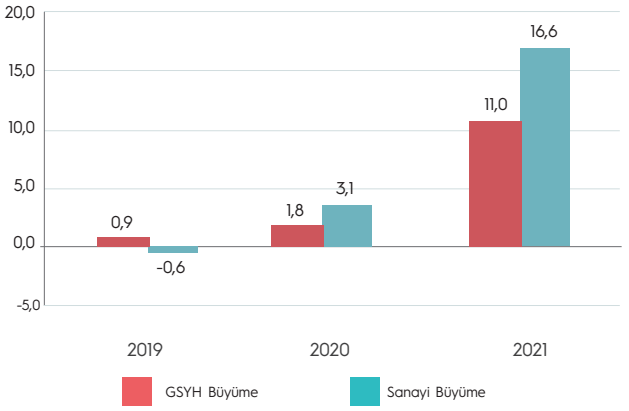
2021 yılında sanayi yüzde 16,6 büyüdü.

Sanayi sektörü 2021 yılında yüzde 16,6 oranında büyüyerek ekonominin genelinden pozitif ayrışmıştır. Sanayi 2021 yılındaki yüksek performansıyla ekonomideki büyümeye de en yüksek katkıyı sağlayan sektör olmuştur.

Salgın sonrası küresel tedarik zincirlerindeki değişim, arz güvenliği kaygıları ve yakın coğrafyalardan tedarik sağlama eğilimleri 2021 yılında güç kazanmıştır. Bu eğilimler çerçevesinde Türk sanayi ürünlerine yönelik olarak 2021 yılında yüksek bir talep oluşmuştur.

Temel ihraç pazarlardaki hızlı toparlanma sanayi ürünlerine yönelik talebi arttırmıştır. İhracatta yüksek artışı sağlayan ana unsur, Türk sanayisinin dünya genelindeki alıcılar için önemli bir alternatif üretici olarak seçilmesi sonucu ortaya çıkan ilave tedarik talebi olmuştur.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

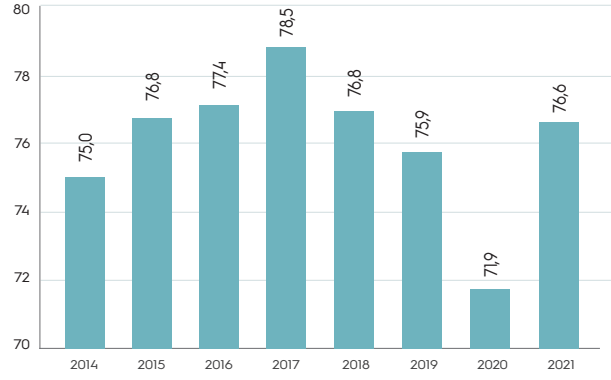
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2021'de imalat sanayi kapasite kullanımı 4,8 puan yükseldi.

2021 yılında sanayi üretiminde yaşanan büyüme ile imalat sanayiinde ortalama kapasite kullanım oranı da 4,8 puan artarak yüzde 71,9'dan yüzde 76,6'ya yükselmiştir. Birçok sektörde ise bu oran yüzde 76,6'nın da üzerine çıkmıştır. Özellikle ihracatta daha yüksek büyüme gösteren sanayi alt sektörlerinde kapasite kullanım oranları ortalamanın üzerinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı içerisinde imalat sanayi kapasite kullanım oranı kademeli olarak artış göstermiştir. İlk çeyrekte yüzde 75 olarak gerçekleşen oran, ikinci çeyrekte yüzde 75,9'a çıkmıştır. Yılın ikinci yarısında ise hem dış pazarlardaki talep canlılığı hem de yurtiçinde normalleşme adımları

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI (%)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

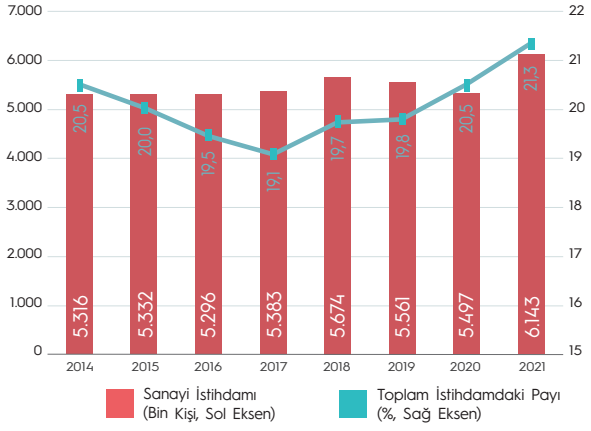
ile sanayi üretimi ve kapasite kullanım oranı yükselmeye devam etmiştir. Üçüncü çeyrekte kapasite kullanım oranı yüzde 77,3 olurken, son çeyrekte yüzde 78,3'e yükselmiştir.

Sanayi istihdamı tarihi yüksek seviyeye ulaştı.

2021 yılında sanayide yıllık ortalama istihdam 661 bin kişi artmış ve 6,14 milyon kişi ile tarihinin en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir. Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise 0,8 puan artışla yüzde 21,3'e yükselmiştir. 2020 yılının büyük bölümünde iş akitlerine fesih yasağı uygulandığı için sanayide istihdam kaybı çok sınırlı kalmıştı. Ayrıca istihdamın korunması için kısa çalışma ödeneği başta olmak üzere destekler sağlanmıştı.

Ekonomide sağlanan toparlanmaya bağlı olarak iş akdi fesih yasağı ile istihdama verilen salgın destekleri 2021 yılında kademeli olarak kaldırılmıştır. 2021 yılında sanayide sağlanan yüksek büyüme, ilave istihdam yaratılmasına da neden olmuştur. İhracatın desteği ve kapasite genişletme çabalarına bağlı olarak istihdamda önemli artış meydana gelmiştir.

SANAYİ SEKTÖRÜNDE İSTİHDAMIN GELİŞİMİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

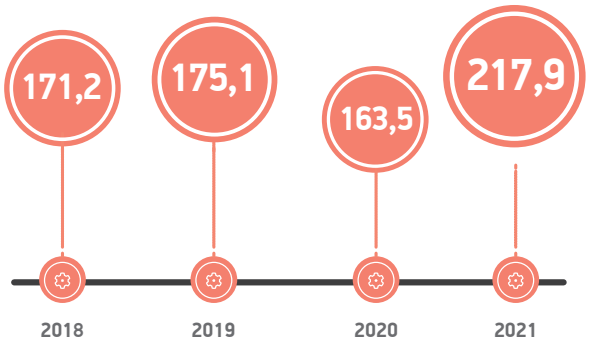
Türkiye'ye yönelik ilave tedarik talebi sanayi ihracatını destekledi.

2021 yılında sanayi malı ihracatı yüzde 33,2 oranında artarak 217,9 milyar dolar olmuş ve tarihsel rekor seviyede gerçekleşmiştir. 2021 yılında sanayi malı ihracatında yaşanan bu artışın iki önemli nedeni bulunmaktadır.

Bu nedenlerden ilki, ana ihracat pazarlarımızdaki hızlı toparlanma ve küresel mal ticaretindeki büyümedir. 2021 yılında bu pazarlardaki yüksek ekonomik büyüme salgındaki kayıpları büyük ölçüde telafi etmiş ve ithalat talebine güçlü ivme kazandırmıştır. Özellikle Avrupa ve ABD pazarlarından ithalatta önemli artışlar olmuştur.

İkinci ve daha önemli neden ise küresel tedarik zincirlerindeki değişim ile ortaya çıkan ilave tedarik talebidir. Salgın sonrası alıcılar tedarik güvenliğini sağlamak üzere Asya'ya olan yüksek ithalat bağımlılıklarını azaltmaya başlamıştır. Tedarik kaynakları çeşitlendirilirken yakından tedarik de öne çıkmıştır. Zira yüksek navlun fiyatları uzak tedarikçilerinden ithalatı pahalı hale getirmiştir. Üretim ve tedarik sürelerinde yaşanan uzamalar da yakından tedarikin önemini artırmıştır.

SANAYİ İHRACATI (GTS'YE GÖRE, MİLYAR $)

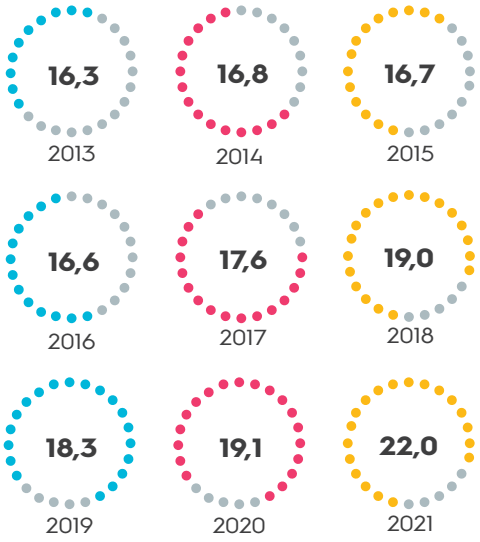
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

Bu eğilimler içinde Türkiye, güçlü sanayi alt yapısı, üretim ve lojistik kapasitesi ile yeni çok sayıda ülke ve alıcıdan yüksek bir ilave tedarik talebi ile karşı karşıya kalmıştır. Hemen hemen tüm sanayi sektörleri bu gelişmeden faydalanmıştır.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 22'ye yükseldi.

İmalat sanayinin cari fiyatlarla GSYH içindeki payı 2021'de bir önceki yıla göre 2,9 puanlık güçlü bir artışla yüzde 22'ye yükselmiştir. İmalat sektörü 2021 yılında yüksek bir performans göstermiştir. Özellikle ihracatta karşılaştığı yüksek talep ve iç talepteki toparlanma ile üretimde yüksek artış yaşanmıştır. Özellikle imalat sektörü olmak üzere sanayi ekonominin oldukça üzerinde büyüme göstermiştir. Böylece imalat sanayinin GSYH içindeki payı da 1998 yılından sonraki en yüksek seviyesine çıkmıştır.

İMALAT SANAYİNİN GSYH İÇİNDEKİ PAYI (%)

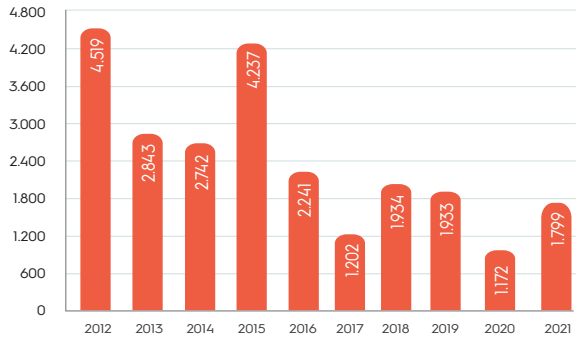
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı yatırımlar 1,8 milyar dolar oldu.

2020 yılında salgın nedeniyle gerileyen yabancı sermaye yatırımları 2021 yılında kısmen toparlanarak 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiş, ancak yine de salgın öncesi 2018 ve 2019 yılları büyüklüklerinin altında kalmıştır.

İmalat sanayiine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları, daha çok satın almalar şeklinde gerçekleşmekte olup yeni yatırımlar sınırlı seyretmektedir. Bu nedenle yabancı sermaye yatırımlarını daha çok satın alma koşulları belirlemektedir.

İMALAT SANAYİNE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI (MİLYON $)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

2021 yılında Türkiye'ye yüksek bir tedarik talebi oluşmuş olmasına karşın imalat sanayiine yönelik yabancı sermaye yatırımları görece düşük kalmıştır. Türkiye'nin ekonomik ve finansal kırılganlıkları, yabancı sermaye yatırımlarını sınırlamıştır.

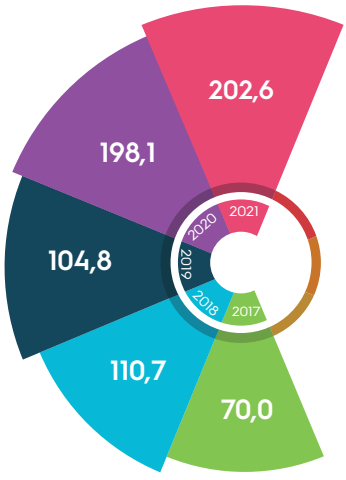
İmalat sanayinde teşvikli yatırımlar 202,6 milyar TL oldu.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, uygulanan yatırım teşvikleri kapsamında yer alan yatırımlara ilişkin istatistikleri güncellemiştir. Buna bağlı olarak, değerlendirmeler güncellenmiş veriler ile yapılmaktadır. 2021 yılında imalat sanayinde teşvik alınan yatırımların tutarı 202,6 milyar TL olmuştur. Yatırım tutarı 2020 yılına göre yüzde 2,3 artmıştır.

2020 yılında yatırımlara sağlanan önemli destekler ile yüksek bir yatırım iştahı oluşmuştu. 2021 yılında bu yatırım iştahı devam etmiştir. Ayrıca 2021 yılında ihracata dönük olarak ilave kapasite yatırımları kararları öne çıkmıştır. Buna bağlı olarak imalat sanayinde 2021 yılında da yüksek bir yatırım hacmine ulaşılmıştır.

2021 yılında imalat sanayinin teşvik aldığı yatırımların yüzde 56,2'si komple yeni yatırım, yüzde 35,5'i tevsi ve geri kalanı diğer yatırımlardır. Yatırım tutarlarına göre yatırımların yüzde 42,5'i, birinci bölgede, yüzde 20,7'si ikinci bölgede ve yüzde 18,5'i ise üçüncü bölgededir. Yatırımların yüzde 76,4'ü bölgesel desteklerden, yüzde 21,9'u genel teşviklerden ve yüzde 1,7'si ise stratejik yatırım teşviklerinden yararlanmıştır.

İMALAT SANAYİNDE ALINAN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ TUTARI (MİLYAR TL)

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.

Türk lirasındaki yüksek değer kaybı sürdü.

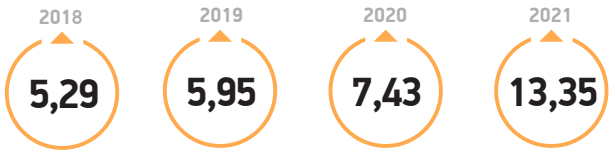
Döviz kurları ve faiz oranları, sanayi kuruluşlarının mali yapıları ile karlılıklarını etkileyen önemli değişkenlerdir. Türk lirası özellikle son yıllarda önemli değer kayıpları yaşamaktadır. Bu eğilim 2021 yılında da devam etmiştir. Eylül ayında başlayan para politikası değişikliği sonucu Aralık ayı itibarıyla Türk lirasında sert değer kayıpları gözlenmiştir.

Yine Aralık ayında Türk lirasının desteklenmesi için alınan yeni önlemlere rağmen ABD doları 2021 yılı sonunda bir önceki yıl sonuna göre yüzde 80'e yakın artışla 13,35 seviyesinden kapatmıştır. Yıl ortalaması ile hesaplandığında da Türk lirası ABD doları karşısında 21,6 değer kaybına uğramış ve 8,98 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılının son aylarında yaşanan yüksek kur artışı ile Aralık sonunda açıklanan önlemler sonucu yaşanan sert düşüşün oluşturduğu dalgalanmalar, sanayi sektörünü de etkilemiş ve öngörülebilirlik sorunları yaratmıştır.

20 Aralık tarihinde açıklanan ve takip eden dönemde farklı kesimlere yönelik olarak genişletilen tedbirlerin büyük bir bölümü sanayi şirketlerini de ilgilendirmektedir. Sanayi şirketlerinin uyum sağlamaya çalıştıkları yeni politikaların sayısal etkileri büyük ölçüde 2022 yılı verilerinde ortaya çıkacaktır.

DOLAR KURLARI (YIL SONU, TL)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Finansman koşulları yılın sonlarında bozuldu.

2021 yılında ise finansman koşulları açısından iki ayrı dönem yaşanmıştır. İlk olarak yılın ilk aylarında göreli bir istikrar izlenmiştir. Mart ayında merkez bankası yönetimindeki değişikliklerle bir süre belirsizlik yaşanmış olmasına karşın yaz ayları sonlarına kadar Türk lirasında ve TL varlıkların değerlerinde istikrarlı görünüm sürmüştür.

Eylül'den itibaren ise TCMB'nin faiz indirimleri sonucu finansal koşullar bozulmaya başlamıştır. Türk lirası hızla değer kaybederken, piyasada TL faizler önemli ölçüde artmış ve Türkiye'nin CDS risk primi de yükselmiştir. Sanayi kesimi için yılın büyük bölümünde finansal koşulların uygun seyretmiş, ancak yılın son dört ayında bozulma yaşanmıştır.

Kredi faizleri son çeyrekte yükseldi.

2021 yılının büyük bölümünde ticari kredi faiz oranları durağan seyretmiştir. Bu dönemde TCMB'nin para politikası kredi faiz oranlarında göreli bir istikrar sağlamıştır. Merkez Bankası mart ayında politika faiz oranını 2 puan artırarak yüzde 17'den yüzde 19'a yükseltmiştir.

Buna paralel olarak ticari kredi faiz oranları da 2 puana yakın bir artış göstermiş ve Mart sonunda yüzde 21,43 olmuştur. Eylül ayına kadar merkez bankası yüzde 19 politika faizini koruması ticari kredi faiz oranlarının istikrarlı kalmasında etkili olmuştur. Sanayi kesimi için de sınırlı reel faizler oluşurken, belirsizlikler azalmıştır.

SANAYİ SEKTÖRÜNÜN YURTİÇİNDEN KULLANDIĞI BANKA KREDİLERİ (MİLYAR TL)

	2020 Yıl Sonu	2021 Yıl Sonu	Değişim (%)
İmalat Sanayi	755,4	1.060,0	35,7
Enerji, Su, Doğalgaz	257,6	395,1	24,3
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	46,1	72,2	38,0
Toplam	**1.059,1**	**1.527,3**	**32,9**

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu.

TCMB faiz indirimlerine 2021 Eylül ayında başlamış ve yıl sonuna kadar politika faizini toplamda 500 baz puan düşürerek yüzde 14'e indirmiştir. Faiz indirimleri ile bir yandan riskler artarken, diğer yandan Türk lirası değer kaybetmeye başlamış ve piyasa faiz oranları da yükselmiştir. Buna paralel olarak TL ticari kredi faiz oranları da artmış ve yılı yüzde 24,36 seviyesinde kapatmıştır.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI (DÖNEM SONU, %)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Teknik, temizlik, güvenlik, yemek, haşere kontrol, bahçe bakım ve atık yönetimi hizmetlerimizi, KPI'lar ile dijital platformlarda yönetiyoruz.

İNSANLAR MEKANLARI YARATIR

ISS

İSO 500 SONUÇLARI SALGIN SONRASI DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ HIZLI TOPARLANMA İLE SAĞLANAN DESTEKLERİN ETKİLERİNİ YANSITIYOR.

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları çalışmasını 54 yıldır hazırlamakta ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. En büyük sanayi kuruluşları çalışması önce 100, daha sonra 300 ve 1980 yılından bu yana da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında hazırlanmaktadır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışması alanında önemli bir referans kaynağı niteliğindedir. Aynı zamanda 50 yılı aşkın birikimiyle Türk sanayinin gelişimi açısından değerli bir bilgi hazinesi oluşturmaktadır.

İSO 500 çalışması, sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri, kuruluşların sınai faaliyetleridir. Sanayi faaliyetleri kapsamında madencilik ve taş ocakçılığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO 500 çalışmasının temel amacı; en büyük kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

Her yıl büyük bir dikkat ve özveri ile hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışmasının 2021 yılı sonuçları, son yıllarda olduğu gibi bu yılda yine Mayıs ayı içerisinde kamuoyuna açıklanmıştır.

2021 yılında İSO 500 kapsamında 492 özel, 8 kamu kuruluşu yer almıştır. Bir önceki yıla göre özel kuruluşların sayısı 1 adet artarken kamu kuruluşlarının sayısı 1 adet azalmıştır. Kamu kuruluşu sayısındaki azalış, 2020'de İSO 500'de yer alan bir kamu kuruluşunun 2021'de İSO İkinci 500'e gerilemesinden kaynaklanmıştır.

2021 yılında İSO 500 sıralamasına giren yeni firma sayısı 64'tür. Geçen yıl bu sayı 50 firma olmuştu. 2021 yılında İSO 500 kapsamındaki değişim daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. 2021 yılında İSO 500 kapsamına giren 64 firmadan 39'u geçen yıl İSO İkinci 500'de yer alırken, 25'i İSO 1000 dışından doğrudan 2021 yılı İSO 500 sıralamasına girme başarısı göstermiştir. 436 firma ise 2020 ve 2021 yıllarında İSO 500 sıralamasında yer almıştır.

İSO 500 çalışmasının 2021 sonuçları, dünya ve Türkiye ekonomisinde yaşanan hızlı toparlanmanın yanı sıra Türkiye'ye yönelik ilave tedarik talebinin, ihracat ve kapasite artışlarının ve de ekonomide ve sektörlerde devam eden desteklerin sanayi üzerindeki etkilerini çarpıcı veriler ve ayrıntılı analizler ile ortaya koymaktadır.

İLK ÜÇ BÜYÜKLÜKLER

TÜPRAŞ açık ara liderliğini koruyor.

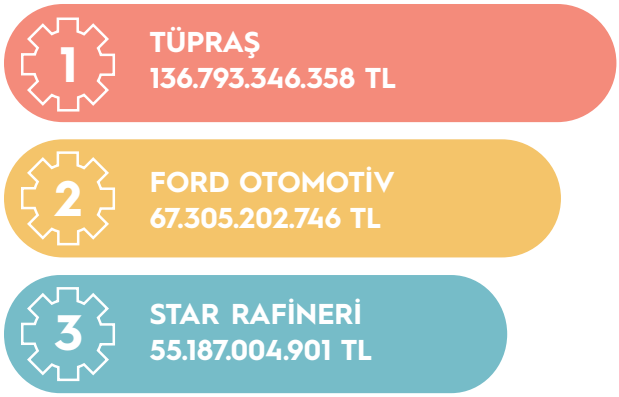
İSO 500 çalışmasında 2021 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ, uzun yıllardır sürdürdüğü liderliğini bu yılda da korumuştur. TÜPRAŞ ile onu izleyen kuruluşlar arasında üretimden satışlar açısından yaşanan fark 2021 yılında yeniden açılmıştır. TÜPRAŞ, 2021 yılında İSO 500'ün toplam üretimden satışlarının yüzde 6,7'sini gerçekleştirmiştir. Bu oran 2019'da yüzde 8,6, 2020'de yüzde 5 olmuştur.

2021 yılında üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş."dir. Bu kuruluş da geçen seneki sırasını korumuştur. Üçüncü sırada yer alan kuruluş değişmiş ve "Star Rafineri A.Ş." olmuştur. Star Rafineri altıncılıktan üçüncülüğe yükselmiştir.

Dördüncü sırda yer alan "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş." geçen seneki konumunu korumuştur. Beşinci sıraya "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş." yükselmiştir. Geçen yıl onuncu sırada yer alan bu kuruluş önemli önemli bir sıçrama göstermiştir.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

Altıncı sırada isminin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş bulunmaktadır. "Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş." 2021 yılında iki sıra yükselmiş ve yedinci sıraya çıkmıştır. "Arçelik A.Ş." ise 2021 yılında bir sıra gerileyerek sekizinci sıradadır.

Dokuzuncu sırada geçen yılın üçüncüsü "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş." yer almıştır. 2020 yılında sekizinci sırada yer alan "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş." ise 2021 yılında onuncu sıraya inmiştir.

Görüldüğü gibi 2021 yılında ilk 10 büyük kuruluş arasında yer alan firmalar bir önceki yıla göre değişmezken sıralamalarda farklılıklar yaşanmıştır. Otomotiv sektöründe küresel ölçekte yaşanan sıkıntılar Türkiye'deki otomotiv sanayi kuruluşlarının sıralamalarını olumsuz etkilemiştir.

Yaratılan katma değerde ilk üçün ikisi aynı.

İSO 500 çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibarıyla da sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer üretici fiyatları ile hesaplanmaktadır.

Üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş 2021 yılında isminin açıklanmasını istememiştir. En yüksek katma değer yaratan ikinci kuruluş ise 2020 yılında üçüncü sırada yer alan "JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş." olmuştur. Üçüncü sıraya "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş." yükselmiştir.

2021 yılında en yüksek katma değer yaratan ilk üç kuruluşun tümü özel sektör kuruluşlarından oluşmaktadır. En yüksek katma değer yaratan kuruluş, 2021 yılında İSO 500'ün yarattığı toplam brüt katma değerin yüzde 7,2'sini gerçekleştirmiştir. Geçen yıl bu oran yüzde 9,5 ile daha yüksektir.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)

1	2	3
-	JTI TÜTÜN	İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK
-	20.855.693.303 TL	17.643.659.529 TL

En fazla kar eden ilk üç kuruluş emtia fiyatlarındaki artıştan olumlu etkilendi.

İSO 500 çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2021 yılında en fazla kar eden kuruluş "Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş." olmuştur. İkinci sırada geçen yılın birincisi olan "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş." yer alırken üçüncü sırada "Eti Bakır A.Ş." bulunmaktadır. 2020 yılında olduğu gibi 2021 yılında da en fazla kar eden ilk üç özel kuruluşlardan oluşmuştur.

2021 yılında en fazla kar eden ilk 3 kuruluşun ikisi demir çelik sektöründe faaliyet göstermektedir. Üçüncü sırada yer alan kuruluş ise madencilik ve metalurji sektöründendir.

2020'de en fazla kar elde eden ilk üç kuruluşun dönem karı büyüklüğü, İSO 500'ün yüzde 18,4'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2019 yılında yüzde 16,6, 2020 yılında yüzde 12 ile daha düşük gerçekleşmiştir.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

1. **EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK**
   22.709.503.172 TL
2. **İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK**
   17.751.102.067 TL
3. **ETİ BAKIR**
   12.514.926.456 TL

İhracatta ilk üç içinde iki otomotiv ve bir petrokimya kuruluşu yer aldı.

İSO 500 çalışmasında bir diğer önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır. Bu sıralamada, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre ihracat (Fob) dolar değerleri kullanılmaktadır.

Bilindiği üzere GTS'ye göre ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanından yurt dışına çıkan mallar ihracat olarak kabul edilmektedir.

2021 yılında en fazla ihracat yapan ilk iki kuruluş geçen yıl olduğu gibi "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş." ve "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş."dir. Üçüncü sırada ise "Tüpraş Türkiye Petrol Rafineleri A.Ş" bulunmaktadır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin $)

1	2	3
FORD OTOMOTİV	TOYOTA OTOMOTİV	TÜPRAŞ
5.868.237	3.839.949	3.787.554

2016-2020 yıllarında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş sıralaması otomotiv sektörü firmalarından oluşurken 2021'de bu durum değişmiştir.2021 yılında ilk üçte otomotiv sektörü firmalarının dışında rafine petrol ürünleri sektöründen bir kuruluş yer almıştır.

En fazla ihracat yapan ilk üç kuruluşun toplam ihracatı 2021 yılında 13,5 milyar dolar olmuştur. En fazla ihracat yapan ilk üç kuruluşun toplam ihracatı geçen yıl salgının olumsuz etkileri sonucu 11,6 milyar dolar ile daha düşük gerçekleşmiştir.

BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

B/S/H/

GELECEK İÇİN İZ BIRAKMADAN FARK YARATIYORUZ

Yarım asırdan uzun süredir insanların evdeki yaşam kalitelerini artırmak için çalışıyoruz. Bunu da; hepimize nazikçe ev sahipliği yapan dünyayı gelecek nesiller için yaşanabilir kılmayı hedefleyerek yapıyoruz.

İnsanların hayatında fark yaratacak ürünleri, çevre üzerindeki etkimizi ve karbon ayak izimizi en aza indirerek üretiyoruz.

Çünkü biliyoruz ki, bazı izler bırakılmadığında daha güzel. İnsanların hayatında bırakabileceğimiz en güzel iz ise sürdürülebilir yarınlar.

Home appliances under the brands

BOSCH SIEMENS GAGGENAU PROFILO

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

" Türkiye'nin *lider* firması"

MDF
MDFLAM
LAMİNAT PARKE
HIGH GLOSS PANEL

Çamsan
entegre

ÇAMSAN ENTEGRE
AĞAÇ SAN. ve TİC. A.Ş.
www.camsan.com

TEMEL GÖSTERGELER

İSO 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO 500'ün ekonomideki payı arttı.

İSO 500 Türk sanayi sektörü içerisinde önemli bir ağırlığa sahiptir. Bu nedenle İSO 500'ün yarattığı katma değerin toplam sanayi katma değeri ve GSYH içindeki payı önemli bir göstergedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) milli gelir hesaplarında geçmiş yıllara yönelik olarak yapmış olduğu güncellemeler nedeniyle İSO 500'ün yarattığı katma değerin toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar küçük oranlarda da olsa değişebilmektedir.

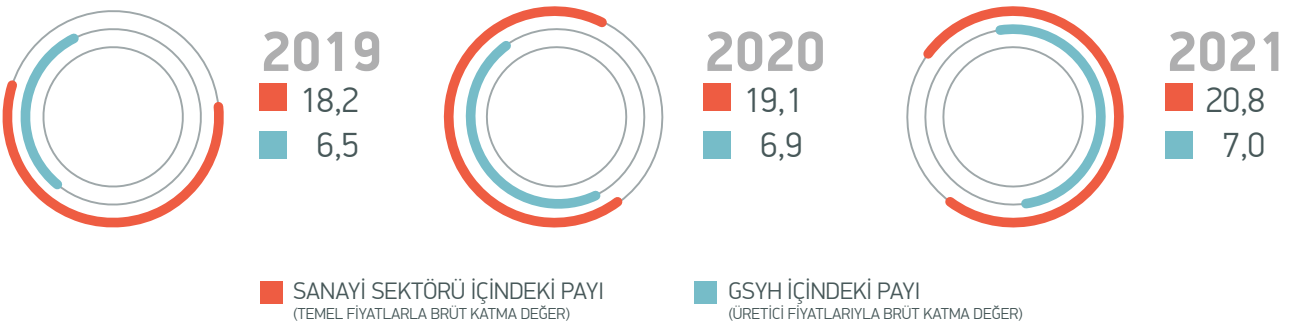
İSO 500'ün temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değerin sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2018 sonrasında artış göstermektedir. 2018'de yüzde 16,1 olan pay 2019'da yüzde 18,2'ye, 2020'de 19,1'e yükselmiştir. 2021'de ise 1,7 puan daha artarak yüzde 20,8 olmuştur.

Benzer şekilde İSO 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değerin GSYH içindeki payı da artmaktadır. 2018'de yüzde 6,1 olan pay, 2019'da yüzde 6,5'e, 2020'de 6,9'a yükselmiştir. 2021'de ise 0,1 puan daha artarak yüzde 7 olmuştur.

Bu veriler, 2021 yılında ekonomide ve sanayide yaşanan hızlı büyüme sürecinde İSO 500'ün performansının genel sanayi ve ekonomi performansının üzerinde gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak İSO 500, 2021 yılında ekonomide ve sanayide yaşanan hızlı büyüme döneminin koşullarını daha iyi yönetmiş ve gerek sanayi sektörü katma değeri gerekse GSYH içindeki payını artırma başarısı göstermiştir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	**B** 492 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	**C** 8 Kamu Kuruluşu	**B/A** (%)	**C/A** (%)
Üretimden Satışlar (Net)	2.048.052.702.320	1.999.902.663.058	48.150.039.262	97,6	2,4
Net Satışlar	2.312.973.466.445	2.241.593.199.688	71.380.266.757	96,9	3,1
İhracat (GTS'ye Göre, Bin $)	85.847.807	84.914.588	933.219	98,9	1,1
Dönem Karı (V.Ö.)	287.770.791.543	278.170.283.046	9.600.508.497	96,7	3,3
Dönem Zararı	68.324.823.525	57.512.282.181	10.812.541.344	84,2	15,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	219.445.968.018	220.658.000.865	-1.212.032.847	100,6	-0,6
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	405.286.853.107	403.513.230.426	1.773.622.681	99,6	0,4
Toplam Borçlar	1.507.359.556.516	1.437.364.456.055	69.995.100.461	95,4	4,6
--Kısa Vadeli Borçlar	959.137.418.668	921.909.523.434	37.227.895.233	96,1	3,9
Mali Borçlar	341.010.156.143	324.252.843.839	16.757.312.304	95,1	4,9
Diğer Borçlar	618.127.262.525	597.656.679.595	20.470.582.929	96,7	3,3
--Uzun Vadeli Borçlar	548.222.137.848	515.454.932.621	32.767.205.228	94,0	6,0
Mali Borçlar	454.905.265.387	426.704.521.140	28.200.744.247	93,8	6,2
Diğer Borçlar	93.316.872.461	88.750.411.481	4.566.460.981	95,1	4,9
Özkaynak	624.068.846.500	568.963.164.860	55.105.681.640	91,2	8,8
--Ödenmiş Sermaye	217.120.283.988	172.804.770.802	44.315.513.186	79,6	20,4
--Sermaye Yedekleri	80.440.696.270	79.866.673.871	574.022.399	99,3	0,7
--Kar Yedekleri	239.353.407.894	214.646.329.457	24.707.078.438	89,7	10,3
--Net Dönem Karı	249.772.105.616	242.358.573.978	7.413.531.638	97,0	3,0
--Birikmiş Zarar	162.617.647.267	140.713.183.247	21.904.464.021	86,5	13,5
Aktif Toplamı	2.131.428.403.017	2.006.327.620.916	125.100.782.101	94,1	5,9
--Dönen Varlıklar	1.425.265.871.552	1.374.220.111.880	51.045.759.671	96,4	3,6
--Duran Varlıklar	706.162.531.465	632.107.509.036	74.055.022.430	89,5	10,5
--Maddi Duran Varlıklar	461.741.174.645	432.847.299.360	28.893.875.285	93,7	6,3
--Diğer Duran Varlıklar	244.421.356.820	199.260.209.676	45.161.147.144	81,5	18,5
--Birikmiş Amortismanlar	467.062.428.080	430.877.041.793	36.185.386.287	92,3	7,7

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	**B** 492 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	**C** 8 Kamu Kuruluşu	**B/A** (%)	**C/A** (%)
Ücretle Çalışanlar	757.024	720.490	36.534	95,2	4,8
Ödenen Maaş ve Ücretler	104.466.377.460	98.158.819.606	6.307.557.854	94,0	6,0
Ödenen Faizler	91.188.236.834	88.266.123.131	2.922.113.703	96,8	3,2
Milli Gelir Anlamındaki Kar	128.959.978.133	132.175.728.785	-3.215.750.652	102,5	-2,5
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	324.614.592.427	318.600.671.522	6.013.920.905	98,1	1,9
Amortismanlar	63.449.064.563	61.507.519.352	1.941.545.211	96,9	3,1
Diğer Dolaylı Vergiler	2.249.187.327	1.891.030.785	358.156.542	84,1	15,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	390.312.844.317	381.999.221.659	8.313.622.658	97,9	2,1
Ödenen KDV + ÖTV	117.381.511.140	115.044.756.975	2.336.754.165	98,0	2,0
Sübvansiyonlar	403.941.264	206.672.111	197.269.153	51,2	48,8
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	507.290.414.193	496.837.306.523	10.453.107.670	97,9	2,1

Dünyanın bütün yollarında izimiz var
2021 yine Sampa'nın yılı oldu.
36 milyondan fazla Sampa markalı,
"Made in Türkiye" etiketli ürünümüzü,
dünya çapına yayılmış depolarımızdan,
dünyanın 160 ülkesindeki,
3.053 müşterimizle
buluşturduk.
SAMPA

TEMEL GÖSTERGELER VE **DEĞİŞİMLER**

Satışlar yüksek artış gösterdi.

İSO 500'de üretimden satışlar 2021 yılında yüzde 73,8 oranında artmıştır. 2019'daki yüzde 16,4 ve 2020'deki yüzde 15,3'lük artışlar ile karşılaştırıldığında üretimden satışlarda yüksek bir büyüme performansı söz konusudur. 2021 yılında tüketici enflasyonu ile arındırıldığında üretimden satışlar reel olarak da yüzde 27,7 oranında artış göstermiştir.

2021 yılında görülen bu yüksek oranlı artışta iki unsur etkili olmuştur. Öncelikle salgına karşı yürütülen aşılamalar ile iktisadi ve sosyal faaliyetlerdeki geri dönüş, salgının ekonomiler üzerindeki kısıtlayıcı etkilerini azaltmıştır. Bu durum ihracat ve büyümeyi desteklerken küresel tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma sürecinde Türkiye'nin ön plana çıkması da bir diğer sürükleyici unsur olmuştur. Diğer yandan döviz kurlarında ve enflasyonda yaşanan artışlar da İSO 500'ün satış rakamlarına pozitif katkı yapmıştır.

Pazarlardaki canlanma ve ilave tedarik talebi ihracatı destekledi.

İSO 500'ün ihracatı 2021 yılında yüzde 33,9 artarak 85,8 milyar dolara yükselmiştir. Aynı dönemde Türkiye sanayi sektörü ihracatı da yüzde 33,2 artarak 217,9 milyar dolar olmuştur. 2021 yılında gerek İSO 500 gerekse Türkiye sanayi sektöründeki yüksek oranlı ihracat artışının iki önemli nedeni bulunmaktadır.

İlk olarak 2021 yılında dünya ekonomisindeki hızlı toparlanmaya bağlı olarak dünya mal ticaretindeki yüksek artış Türkiye'nin ihracat pazarlarını desteklemiştir. İkinci olarak ana ihracat pazarlarında artan yakından tedarik eğilimi ve arz güvenliği endişeleri Türk sanayi mallarına yönelik önemli bir ilave talep yaratmıştır. Bütün bu gelişmelerin etkisiyle 2021 yılında dünya ortalamalarının üzerinde ihracat artışı elde edilmiştir.

Yüksek büyüme karlılığa pozitif katkı yaptı.

Yüksek büyümenin yaşandığı 2021 yılında sanayi kuruluşlarının karları yüksek artışlar göstermiştir. Söz konusu yılda kar eden kuruluşların dönem karı yüzde 153,2, zarar eden kuruluşların dönem zararı ise yüzde 223,3 artmıştır.

Böylece İSO 500'ün vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı yüzde 137,2 yükselmiştir. Aynı yılda faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı da yüzde 119,7 büyümüştür.

Borçlar artarken vade yapısında bozulma yaşandı.

İSO 500'ün toplam borçları 2021 yılında yüzde 71,1 oranında artmıştır. Alt kalemler incelendiğinde mali borçlar yüzde 59,3, diğer borçlar yüzde 86,5 artmıştır. Bir önceki yıldan farklı olarak 2021 yılında diğer borçlar mali borçların oldukça üzerinde büyümüştür.

2020 yılında kamunun sağladığı kredi destek paketleri önemli ölçüde kullanılmış, 2021 yılında ise destekler sona erdiği için mali borçlardaki büyüme sınırlı kalmıştır.

Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlardaki artış (yüzde 65,5) uzun vadeli mali borçlardaki artışın (yüzde 55) üzerinde gerçekleşmiştir. Daha yüksek büyüme gösteren diğer borçlarda ise kısa vadeli borçların yüksek payı (yüzde 86,9) devam etmiştir.

Özkaynak artışı bilanço büyümesinin altında kaldı.

İSO 500'ün özkaynakları 2021 yılında yüzde 53,2 büyümüştür. Yıl sonu TÜFE enflasyonu dikkate alındığında özkaynaklardaki reel artış yüzde 12,6 düzeyindedir. Bu artış, 2017-2020 dönemine göre yüksek bir performansa işaret etmiştir. Buna karşın özkaynaklardaki büyüme toplam bilanço artışının (yüzde 65,4) altında kalmıştır.

Ödenen faizlerin yarattığı mali baskı yeniden arttı.

İSO 500'de ödenen faizler 2021 yılında önemli bir sıçrama kaydetmiştir. 2020 yılında yüzde 23,6 olan ödenen faizler artış oranı 2021 yılında yüzde 104,7'ye yükselmiştir. Böylece faiz ödemelerinin yaratmış olduğu mali baskı 2021 yılında yeniden artmıştır.

Ödenen faizlerin bir önceki yıla göre artmasında 2020 yılındaki hızlı kredi genişlemesinin ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisi olmuştur. 2020 yılında kamu kesimi salgının reel sektöre etkilerini azaltmak için uygun kredi paketleri sunmuştur. Sanayi kesimi de bu kredilerden önemli ölçüde yararlanmış ve kredi stoku büyümüştür.

2021'de ise bu kredilerin faiz ödemelerinin yapılması nedeniyle İSO 500'ün toplam faiz ödemeleri üç haneli rakamlara ulaşan bir artış göstermiştir. Ayrıca 2021'de kredi faiz oranları bir önceki yılın oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Yine kurlardaki artışlar özellikle döviz veya dövize endeksli olarak kullanılan krediler için ödenen faizleri yükseltmiştir.

Katma değer iyileşen karlılığın etkisiyle güçlü artış gösterdi.

İSO 500'ün yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2021 yılında yüksek büyümeler göstermiştir. 2021 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 84,3, temel fiyatlarla brüt katma değer yüzde 78,2 ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer yüzde 46,6 artmıştır. Bu yüksek oranlı artışlarda, katma değer hesaplamasında kullanılan milli gelir anlamında kar büyüklüğündeki artış belirleyici olmuştur.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2019	2020	2021
Üretimden Satışlar (Net)	16,4	15,3	73,8
Net Satışlar	15,9	15,9	74,5
İhracat ($)	2,4	-12,8	33,9
Dönem Karı (V.Ö.)	-7,6	44,9	153,2
Dönem Zararı	-21,3	25,8	223,3
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	-3,0	50,1	137,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	-8,1	43,1	119,7
Toplam Borçlar	21,5	23,0	71,1
Kısa Vadeli Borçlar	18,0	22,7	81,0
Uzun Vadeli Borçlar	27,3	23,5	56,1
Mali Borçlar	23,7	23,0	59,3
Kısa Vadeli Mali Borçlar	13,0	22,4	65,5
Uzun Vadeli Mali Borçlar	32,5	23,3	55,0
Özkaynak	14,1	23,2	53,2
Aktif Toplamı	19,1	23,0	65,4
Ödenen Faizler	0,8	23,6	104,7
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	27,9	32,6	84,3
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	27,1	27,4	78,2
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	21,1	24,1	46,6

TEMEL GÖSTERGELERDE
REEL DEĞİŞİMLER

İSO 500'ün temel göstergelerindeki nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilendiği için seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaya çalışılmaktadır.

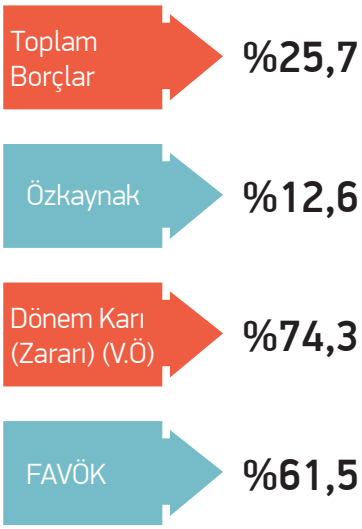
2021 yılında üretimden satışlar reel olarak yüzde 27,7 oranında artmıştır. Satışlardaki reel artışın yanı sıra karlılık göstergelerinde önemli reel artışlar söz konusudur. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar reel olarak yüzde 61,5 oranında artarken dönem kar ve zarar toplamındaki reel artış yüzde 74,3 ile daha yüksek gerçekleşmiştir.

Aynı yılda toplam borçlar yüzde 25,7 oranında reel artış gösterirken özkaynaklardaki reel artış yüzde 12,6 düzeyinde kalmıştır. Finansman giderlerindeki reel artış ise yüzde 72,8 ile oldukça yüksektir.

2021 yılında iç ve dış talepte yaşanan önemli artışlar ile üretimden satışlarda reel olarak son yılların en yüksek artışı gerçekleşmiştir. Finansman giderlerinin tekrar yükselmesine karşın karlarda önemli reel artışlar elde edilmiştir.

Bu artışta, kambiyo karlarındaki yükseliş belirleyici olurken yükselen döviz kurları, enflasyon ve faizlerin yarattığı riskler büyük ölçüde iyi yönetilmiştir. Toplam borçlar özkaynaklardan daha hızlı büyürken borç/özkaynak dengesi borçlar lehine gelişmiştir. Karlardaki reel artış özkaynaklardaki reel artışa yeterince yansımamıştır.

REEL DEĞİŞİMLER (%)

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2019	2020	2021
Üretimden Satışlar (Net)	4,1	0,6	27,7
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	-17,8	24,9	61,5
Finansman Giderleri	-40,4	21,5	72,8
Dönem Karı/Zararı (V.Ö)	-13,3	31,0	74,3
Toplam Borçlar	8,7	7,3	25,7
Özkaynaklar	2,0	7,5	12,6
TÜFE Yıllık Değişim	11,84	14,60	36,08

"2021'de iç ve dış talepteki hareketlilik üretimden satışlarda son yılların en yüksek reel artışını sağladı"

GELECEK
İÇİN
DEĞER
Yassı çelik üretimindeki uzmanlığımızla yarının ihtiyaçlarına
bugünden çözümler üretiyor, iş hedeflerinize değer katıyoruz.
TATÇELİK
www.tatmetal.com
info@tatmetal.com.tr

İLK 50 KURULUŞUN **AĞIRLIĞI**

İlk 50 kuruluşun üretimden satışlardaki payı yüzde 50'nin üzerinde.

İSO 500 kapsamında kuruluşların ağırlıklarını görebilmek amacıyla kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre 50'lik gruplara ayrılmakta ve bu 50'lik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile birlikte ölçek ekonomisinin önemi ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

2021 yılında ilk 50 kuruluşun İSO 500 içindeki payı istihdam hariç diğer temel göstergelerde artış göstermiştir. İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2020'de yüzde 49,3 iken 2021'de yüzde 50,3'e yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci 50'lik grubun payı ise yüzde 13,3'ten yüzde 13'e inmiştir. Diğer 50'lik grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar sınırlı kalmaya devam etmiştir.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı 2020 yılında yüzde 40,3 iken 2021'de yüzde 42,6'ya çıkmıştır. 2020 yılında ilk 50 kuruluşun brüt katma değerden aldığı pay son yılların en düşük seviyesine geriledikten sonra 2021 yılında iyileşmiştir.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2021 yılında önemli bir artış göstermiştir. İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı, 2020 yılında yüzde 50,7 iken 2021 yılında yüzde 65,6'ya yükselmiştir.

2021 yılındaki toparlanma sürecinde ilk 50 kuruluş vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı açısından oldukça başarılı bir performans ortaya koymuştur.

İkinci 50'lik grubun payı ise yüzde 10'dan yüzde 7,6'ya inmiştir. 50'lik grupların vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payları 2021 yılında bir önceki yıla göre büyük farklılıklar göstermiştir. Bu gelişmede toparlanma döneminin sektörlere yönelik farklı etkileri belirleyici olmuştur.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2020 yılında yüzde 43,2 iken, 2021 yılında 7,5 puan artarak yüzde 50,7 olmuştur.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı 0,1 puan artarak yüzde 53,4 ile yatay seyretmiştir. 50'lik grupların tamamı bir önceki yıl ile benzer ihracat büyümeleri göstermiştir.

İlk 50 kuruluşun ücretle çalışanlar içindeki payı ise 2020 yılında yüzde 28,7 iken 2021 yılında yüzde 27'ye inmiştir. İlk 50 kuruluş payını büyük ölçüde korurken diğer ölçeklerin istihdamı daha yüksek artışlar göstermiştir.

2021 yılında ekonomide ve sanayide yaşanan yüksek oranlı büyümeden her ölçekten kuruluş önemli ölçüde yararlansa da ilk 50 kuruluşun performansı daha yüksek gerçekleşmiştir.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	50,3	42,6	65,6	50,7	53,4	27,0
51 - 100	13,0	16,7	7,6	10,4	9,9	13,9
101 - 150	8,4	13,0	7,7	9,9	8,1	10,3
151 - 200	6,4	5,6	4,9	6,2	6,8	9,1
201 - 250	5,2	6,3	4,9	5,0	4,7	7,7
251 - 300	4,3	4,3	-0,4	5,2	4,2	9,2
301 - 350	3,7	2,5	1,5	4,1	4,1	5,5
351 - 400	3,2	3,5	3,2	3,5	3,3	5,5
401 - 450	2,8	3,0	2,9	2,7	2,6	5,8
451 - 500	2,5	2,5	2,2	2,3	2,9	5,9
Toplam	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

#HerAnYanında

SODEXO DEĞİŞEN ÇALIŞMA DÜZENİNDE ESNEK ÇÖZÜMLERİ İLE YANINIZDA!

RESTAURANT PASS

Tüm yemek ihtiyaçlarına hibrit çözüm:

- %100 vergi avantajı
- Evde, ofiste, sahada dilediğini yeme özgürlüğü
- Online yemek ve gıda alışverişi
- Anlaşmalı gıda otomatlarında kullanım
- Ofisteki çalışanlara sıcak yemek çözümleri

sodexo flexogift

Kurumlara özel dijital hediye platformu:

- %44'e varan vergi avantajı
- Binlerce markadan hediye seçme özgürlüğü
- İster mağazada ister e-Ticaret sitesinde kullanım
- Uçtan uca dijital, kolay ve zahmetsiz satın alma deneyimi
- Esnek ve parçalı bakiye kullanımı

Tüm ihtiyaçlarınıza uygun Sodexo çözümleri için sodexoavantaj.com'u ziyaret edin.

Yeni çalışma düzeninde esneklik kalıcı hale geliyor, çalışanların ihtiyaç ve beklentileri değişiyor. **80.000** noktadan oluşan üye ağı ile sektörde en geniş hizmet kapsama alanı sunan Sodexo, yepyeni dijital deneyimi ve esnek çözümleriyle iş dünyasında verimliliği ve çalışanların motivasyonunu artırıyor.

444 72 77

sodexo

Kaliteli ve Çevreci Hammadde Dünyaya İz Bırakır!

Sahip olduğumuz donanım ve güncel teknoloji ile sektörün sürdürülebilirlik konusunda rekabet gücü yüksek, Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu (ISO500) içinde olmaktan gurur duyuyoruz.

GENTAŞ KİMYA olarak; 22 yıldır kimya sektörüne hizmet veriyoruz. 2018 yılında kurmuş olduğumuz ikinci fabrikamızla; mobilya, yonga levha, MDF, plywood, kontrplak, taşyünü, camyünü vb. sektörlere yönelik reçine ve hammadde imalatımıza hız verirken, aynı zamanda akrilik levha imalatımıza da başlamış bulunmaktayız. Sahip olduğumuz kurulu kapasitemiz ile sadece ülkemiz için değil, tüm dünya için üretim yapıyoruz.

Bugün için üretim yaparken, yarın için sürdürülebilir büyüme hedeflerimize sımsıkı bağlı kalıyoruz. Ürünlerimizde; kâğıt ürünlerinin işleme prosesinde ortaya çıkan atıkların ayrıştırılmasından elde edilen lignin hammaddesinin kullanımına yönelik Ar-Ge çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Fabrikalarımızda kullandığımız yenilenebilir enerji kaynaklarına ek olarak kojenerasyon teknolojisi sayesinde daha az karbon salınımı ile geleceğimizi güvence altına alıyoruz.

GentaşKimya

İstanbul Tuzla Kimya Sanayicileri OSB
Melek Aras Bulvarı Analitik Cd. No: 82 Tuzla / İSTANBUL
T: 0216 593 17 25 -26 - 27 F: 0216 593 17 29

Demirciler OSB Mahallesi, GEBKİM OSB,
Haldun Aksoy Caddesi, No:4, Dilovası, KOCAELİ
T: 0262 502 22 52

neogen
solid surfaces
www.neogen.com.tr

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

www.gentaskimya.com

İHRACAT PERFORMANSI

İSO 500'de ihracat rekoru kırıldı.

2021 yılı küresel ticaret açısından hızlı toparlanma ve büyüme yılı olmuştur. Türkiye'nin birçok önemli ihracat pazarı 2021 yılında büyüme eğilimi göstermiştir.

Ayrıca Türkiye'ye yönelik ilave tedarik talebi de artarak sürmüştür. Bu gelişmeler çerçevesinde 2021 yılında Türkiye'nin ihracatı yüzde 32,8 artışla 225,2 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye'de sanayi malları ihracatının toplam ihracat içindeki payı 2021 yılında yüzde 96,8 olmuştur.

Aynı yılda İSO 500'ün ihracatı ise yüzde 33,9 oranında artarak 85,8 milyar dolar olmuştur. 2021 yılında İSO 500'ün ihracat performansı, Türkiye'nin genel ihracat performansının 1,1 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

Böylece İSO 500 tarihindeki en yüksek ihracat rakamına ulaşılmıştır. İSO 500'de yer alan firmalar açısından ihracat artan bir işlev görmektedir. 2021 yılında İSO 500 kapsamında ihracat yapan kuruluş sayısı 464 ile yüksek seviyesini korumuştur.

İSO 500'ün ihracatı Türkiye'nin ihracat performansı açısından da belirleyici olmaktadır. Nitekim İSO 500 2020 yılında Türkiye ihracatının yüzde 37,8'ini, sanayi ihracatının yüzde 39,2'sini gerçekleştirirken, bu oranlar 2021 yılında sırasıyla yüzde 38,1'e ve yüzde 39,4'e yükselmiştir.

2021 yılında İSO 500'ün ihracatı önemli ölçüde artmıştır. İSO 500 içinde Türkiye'nin en önemli ihracatçı kuruluşları yer almaktadır. 2021 yılında yaşanan toparlanma sektörleri ve sektörlerin ihracatını genel olarak çok olumlu etkilemiştir.

Sektörler için bir farklılıkta küresel tedarik zincirleri içindeki yeniden yapılanmada sektörlerin farklı tedarik talepleri ile karşılaşmaları olmuştur.

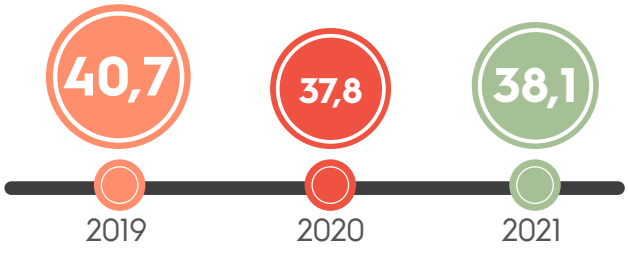
İHRACAT PERFORMANSI

	2019	2020	2021
Türkiye İhracatı (Milyar Dolar)	180,8	169,6	225,2
Türkiye Sanayi İhracatı (Milyar Dolar)	175,1	163,5	217,9
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar Dolar)	73,5	64,1	85,8
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam Türkiye İhracatındaki Payı (%)	40,7	37,8	38,1
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Türkiye Sanayi İhracatındaki Payı (%)	42,0	39,2	39,4

Ayrıca emtia fiyatlarındaki artışlar da sektörlerin ihracat performanslarında belirleyici olmuştur. Ana metal, metal eşya, rafine petrol ürünleri, petrokimya ve kimyasallar sektörleri fiyat artışlarından olumlu etkilenmiştir. Böylece İSO 500'ün ihracatı son yılların en yüksek oranında yükselmiş ve toplam ihracat içindeki payı da artmıştır.

2021 yılında İSO 500'de ihracatın toplam net satışlar içindeki payı yüzde 33,4'e inmiştir (yıllık ortalama dolar kuru 8,98 Türk lirası ve toplam net satışlar 257,3 milyar dolar). Bu oran 2019 yılında yüzde 36,5, 2020 yılında yüzde 34,1 olarak gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

İhracattaki güçlü performansın sektörel yayılımı da yüksek gerçekleşti.

2021 yılında İSO 500'ün toplam ihracatında yüksek bir büyüme gerçekleşmiştir. Bu yüksek büyüme kapsamında sektörlerin ihracat performansları da 2021 yılında çoğunlukla büyüme yönünde olmuştur.

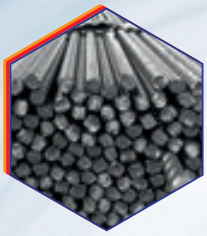
İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 34,3 artarken, madencilik ve taş ocakçılığı ihracatı yüzde 14,1 ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı ise yapılan ihracatın çok küçük olması nedeniyle oldukça yüksek oranlı artış göstermiştir.

2021 yılında imalat sanayinin altında yer alan 23 alt sektörden 5'inin ihracatı gerilerken, 17'sinin ihracatı artmıştır. 1 sektörde 2021 yılında ihracat yapılmamıştır. Sektörlerde ihracat eğilimi daha çok artış şeklinde gerçekleşmiştir. İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 107,9 ile kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayinde olmuştur.

Ana metal sanayinde ihracat yüzde 80,8 artmıştır. Ana metal sanayindeki kuruluşların ihracatı 2021 yılında 18,5 milyar dolar olmuştur. Diğer yüksek bir artış yüzde 57,3 ile rafine dilmiş petrol ürünleri sektöründe yaşanmıştır.

kardemir
steel worldwide

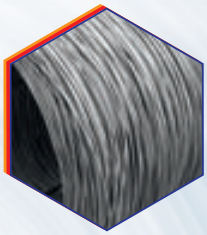
50+ Yıl

İNŞAAT DEMİRİ

KÜTÜK DEMİR

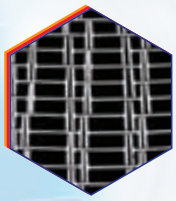
FİLMAŞİN

LAMA DEMİR

EŞİTKENAR KÖŞEBENT

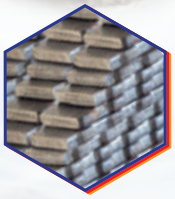

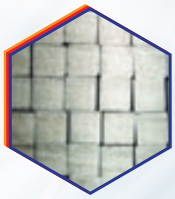
KANALLAR VE KİRİŞLER (IPN - IPE - UPN - WFB - C SHAPE)

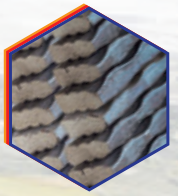
İZLİ KARE DEMİR

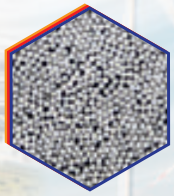
DİŞLİ LAMA DEMİR

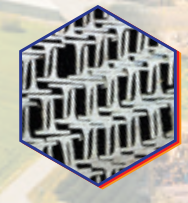
DÜZ KARE DEMİR

İZLİ LAMA DEMİR

DÜZ YUVARLAK DEMİR

TE DEMİRİ

KARDEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.
kardemirpazarlama@kar-demir.com.tr
wwww.kar-demir.com.tr

En yüksek ihracatın yapıldığı motorlu kara taşıtlarında ise ihracat 2021'de yüzde 11,1 artmıştır. Başta yarı iletkenler olmak üzere otomotiv sektörü küresel ölçekte tedarik sıkıntısı ile karşılaşmış ve bu da ihracatı olumsuz etkilemiştir.

Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı sektöründe ihracat yüzde 40,3, metal ürünleri imalatı sanayinde yüzde 39,4 ve mineral ürünler sanayi ihracatı ise yüzde 33,7 yükselmiştir.

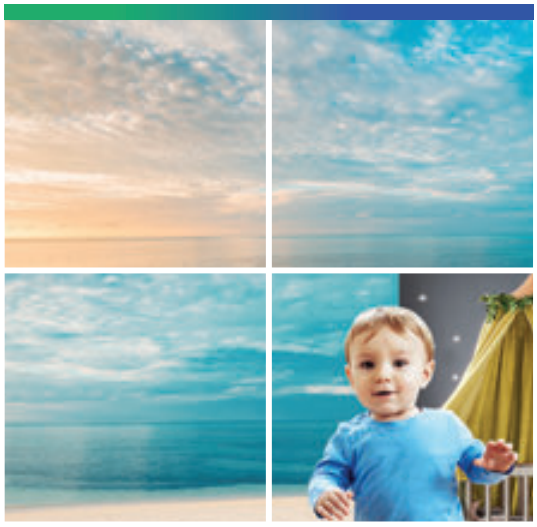
Elektrikli teçhizat ürünlerinde ihracat artışı yüzde 34,3 olmuştur. Tekstil sanayi ihracatında artış yüzde 14,9, gıda sektöründe yüzde 15 ve giyim eşyalarında ise yüzde 26,7 olarak gerçekleşmiştir.

İhracatın gerilediği sektörler ise tütün ürünleri, içecekler, kağıt ve kağıt ürünleri ile temel eczacılık ürünleri sektörleri olmuştur.

İhracatın Sektörel Dağılımı

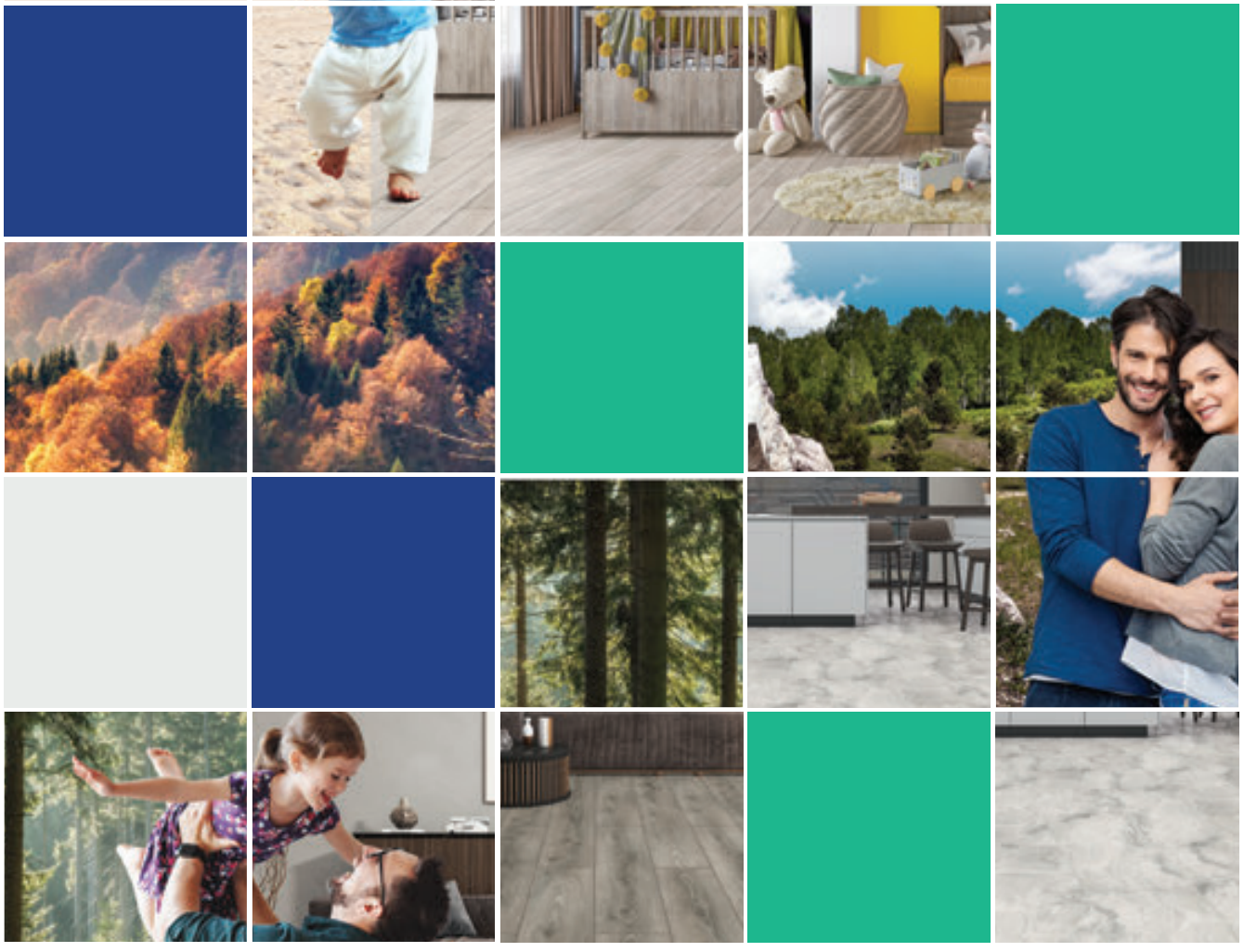
Sektörler		İhracat (GTS'ye Göre, Bin $)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2020	2021	2020	2021	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.217.441	1.388.668	1,9	1,6	14,1
10	Gıda ürünlerinin imalatı	5.512.896	6.338.585	8,6	7,4	15,0
11	İçeceklerin imalatı	90.541	60.179	0,1	0,1	-33,5
12	Tütün ürünleri imalatı	400.991	248.258	0,6	0,3	-38,1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2.502.178	2.874.317	3,9	3,3	14,9
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.285.458	1.628.639	2,0	1,9	26,7
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	19.769	-	0,0	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	556.870	830.765	0,9	1,0	49,2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	607.644	545.051	0,9	0,6	-10,3
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2.540.406	3.995.425	4,0	4,7	57,3
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.361.545	4.909.471	3,7	5,7	107,9
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	292.565	225.666	0,5	0,3	-22,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.942.836	2.726.277	3,0	3,2	40,3
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.822.278	2.436.517	2,8	2,8	33,7
24	Ana metal sanayii	10.227.964	18.488.660	16,0	21,5	80,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.511.743	2.106.758	2,4	2,5	39,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.230.972	1.419.963	1,9	1,7	15,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	5.942.280	7.981.112	9,3	9,3	34,3
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.610.667	2.179.154	2,5	2,5	35,3
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	20.171.021	22.416.165	31,5	26,1	11,1
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	966.873	1.187.730	1,5	1,4	22,8
31	Mobilya imalatı	111.022	246.506	0,2	0,3	122,0
32	Diğer imalatlar	1.156.149	1.571.540	1,8	1,8	35,9
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.156.149	1.571.540	1,8	1,8	35,9
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.662	22.146	0,0	0,0	1.232,6
	Toplam	**64.104.481**	**85.847.807**	**100,0**	**100,0**	**33,9**

KASTAMONU

Doğadan ilham aldık,
amacımızı geleceğimiz yaptık.

doğadan hayata köprü

keas.com.tr

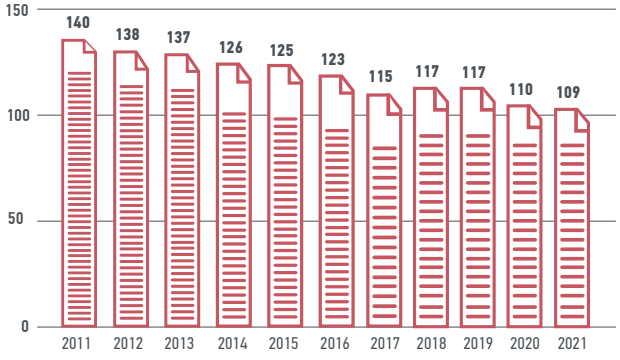
YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

Türk sanayi sektöründe yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO 500 arasında yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri de değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 109'a düştü.

2021 yılında İSO 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 1 adet azalmış ve 109'a inmiştir. 2009 yılından sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısında yaşanan kademeli gerileme, 2018 ve 2019 yıllarındaki duraklamanın ardından son iki yılda yeniden başlamıştır. 2020 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 7 adet azalmışken, 2021 yılında sayı 1 adet daha düşmüştür.

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

Yabancı sermayeli kuruluşların tüm göstergelerdeki payı geriledi.

İSO 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2021 yılında 1 adet azalırken bu kuruluşların temel göstergeler içindeki payları da düşüş eğilimi göstermiştir.

2021 yılında İSO 500'deki 109 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 31,3'den yüzde 28,6'ya, üretici fiyatlarıyla brüt katma değer içindeki payı yüzde 40'dan yüzde 36,1'e düşmüştür.

Benzer şekilde dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 22,7'den yüzde 22,1'e, faiz amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 25,8'den yüzde 23,5'e, ihracat içindeki payı yüzde 43'den yüzde 36,8'e ve ücretle çalışanlar sayısındaki payı yüzde 26,6'dan yüzde 26,3'e gerilemiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye ihracatı açısından önemi sürmektedir. İSO 500'deki yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracatı 2021 yılında yüzde 14,6 artışla 27,6 milyar dolardan 31,6 milyar dolara çıkmıştır. Bu kuruluşların Türkiye ihracatı içindeki payı ise 2020'de yüzde 16,3 iken, 2021'de yüzde 14 olarak gerçekleşmiştir.

İlk 50'deki yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 14'e yükseldi.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar ellilik gruplar itibarıyla incelendiğinde, ilk 50 kuruluş içinde 2021 yılında 14 kuruluş yer almıştır. 2019 yılında 14 olan ve 2020 yılında 13'e inen ilk 50'deki yabancı sermaye kuruluş sayısı 2020 yılında 1 adet artarak 14 olarak gerçekleşmiştir. Temel ekonomik göstergeler itibarıyla 109 yabancı sermaye paylı kuruluş ellilik gruplar içinde daha dengeli dağılmaya devam etmektedir.

Bu dengeli dağılım, yabancı sermaye paylı kuruluşların ölçek olarak birbirlerine daha yakın olduğunu ortaya koymaktadır.

2021 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 14 yabancı sermayeli kuruluş üretimden satışlarda yüzde 16,9 pay almıştır. Bu göstergedeki pay geçen yıla göre gerilemiştir. Üretici fiyatlarıyla brüt katma değerde alınan pay ise yüzde 11,8'den yüzde 12,1'e çıkmıştır. Bu göstergedeki pay geçen yıla göre artış göstermiştir.

2021 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 14 yabancı sermayeli kuruluş dönem kar ve zarar toplamında yüzde 12,1 pay alırken geçen yıla göre payını 0,4 puan artırmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamında alınan pay ise 0,7 puan azalarak yüzde 12,5'e gerilemiştir. İhracatta yüzde 24,8 ve istihdamda yüzde 8,8 olan paylar da bir önceki yıla göre düşüş göstermiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların yüzde 22'si otomotiv sektöründe.

İSO 500'de kapsamında yer alan kuruluşlar 25 alt sektörde faaliyet göstermektedir. 2020 yılında 19 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet gösterirken, 2021 yılında bu sayı 20 alt sektör olmuştur. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sektör 24 kuruluş ile motorlu kara taşıtları olurken bu sektördeki kuruluş sayısı 1 adet artmıştır.

Gıda ürünleri sanayinde 15 kuruluş yer alırken sayı 3 adet düşüş göstermiştir. Kimyasal ürünler imalatı sanayinde de 10 kuruluş faaliyet gösterirken kuruluş sayısı bir önceki yıla göre 1 adet yükselmiştir.

75 firmada yabancı sermaye payı yüzde 50'nin üzerinde.

İSO 500 içinde yer alan 109 yabancı sermaye paylı kuruluş, yabancı sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir.

Buna göre toplam 109 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancıların yüzde 50 ve üzerinde sermaye payına sahip olduğu kuruluş sayısı 75 olmuştur.

Bu kuruluşlar, 109 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yılllara Göre Ağırlığı (%)

	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2010	148	31,6	37,0	28,7	-	47,8	30,0
2011	140	31,3	35,4	32,8	-	45,4	31,1
2012	138	29,7	42,7	31,4	-	43,0	31,1
2013	137	28,5	42,0	29,7	30,8	41,8	28,7
2014	126	29,6	40,3	33,7	32,3	40,8	28,3
2015	125	31,1	39,9	32,0	29,6	42,1	29,4
2016	123	33,4	38,7	28,7	28,3	47,8	30,0
2017	115	32,0	37,7	27,8	28,3	48,4	28,8
2018	117	31,1	39,5	21,0	25,4	46,6	28,9
2019	117	32,1	40,6	23,9	26,9	46,1	28,4
2020	110	31,3	40,0	22,7	25,8	43,0	26,6
2021	109	28,6	36,1	22,1	23,5	36,8	26,3

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Sektörel Dağılımı (Adet)

	Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Kuruluş Sayısı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1
10	Gıda ürünlerinin imalatı	15
11	İçeceklerin imalatı	4
12	Tütün ürünleri imalatı	2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1
14	Giyim eşyalarının imalatı	2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	10
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	7
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2
24	Ana metal sanayii	8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	7
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	24
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	10	24	75
Kuruluş Sayısı Oran (%)	9,2	22,0	68,8
Üretimden Satışlar (Net)	14,0	29,9	56,0
Net Satışlar	13,0	29,8	57,3
İhracat	3,2	35,1	61,7
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	-0,8	23,3	77,5
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	10,6	35,7	53,7
Özkaynak	8,1	16,5	75,4
Aktif Toplamı	23,2	30,4	46,5
Ücretle Çalışanlar	9,6	26,6	63,8
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	9,9	21,5	68,6

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz. Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.

SANKO
118. yıl

www.sanko.com.tr

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO 500 Türkiye genelindeki sanayi firmalarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

İSO üyesi kuruluşların sayısı 158'e geriledi.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı genel bir düşüş eğilimi göstermektedir. 2010 yılında 197 olan İSO üyesi kuruluş sayısı, 2018 yılında 166'ya kadar gerilemiştir.

2019 yılında uzun bir aradan sonra ilk kez İSO üyesi kuruluşların sayısı 3 adet artarak 169'a yükselmiş, 2020 yılında sayı 161 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise İSO üyesi kuruluşların sayısında düşüş devem etmiş ve 158'e inmiştir.

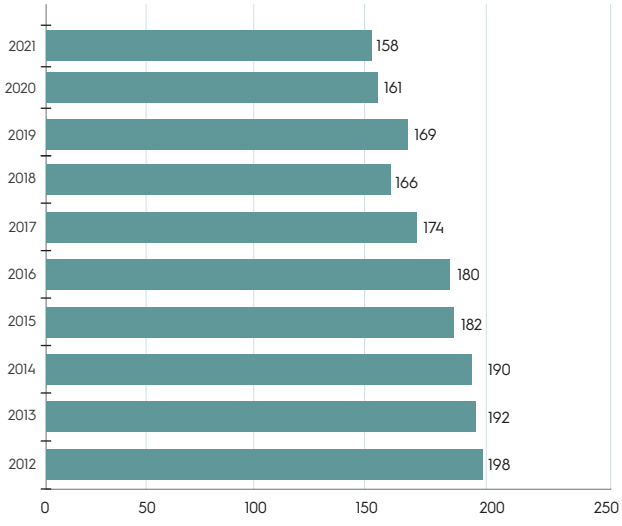
İSO üyesi kuruluşların üretimden satışlar içindeki payı geriledi.

İSO üyesi kuruluşların sayısındaki düşüşe rağmen bu kuruluşların İSO 500'ün temel büyüklükler içindeki payları farklı gelişmeler göstermiştir. İSO 500 sıralaması yapılırken kullanılan üretimden satışlar bu çerçevede önemli bir göstergeyi oluşturmaktadır.

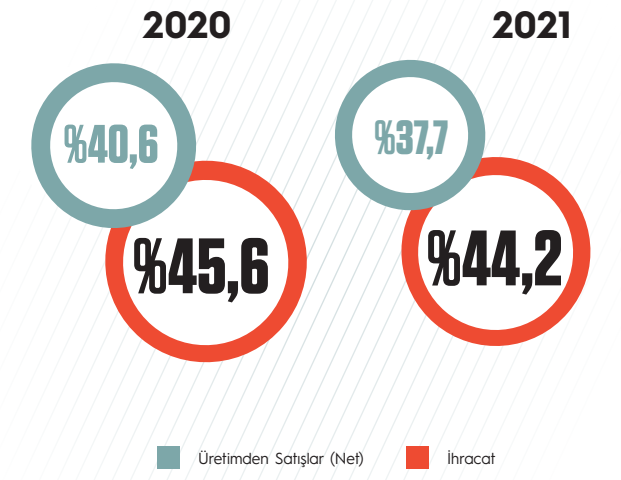
Üretimden satışlar açısından İSO üyelerinin payı 2020 yılında yüzde 40,6 iken 2021 yılında yüzde 37,7'ye gerilemiştir. Alınan pay 2019 ve 2020 yıllarında artmış ve tekrar yüzde 40 seviyesinin üzerine çıkmışken, 2021 yılında İSO üyelerinin üretimden satışlar payı son yılların en düşük seviyesine inmiştir.

İSO üyesi kuruluşların diğer göstergeler içindeki payları ise farklı gelişmeler göstermiştir. 2021 yılında vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki payı yüzde 44,5'ten yüzde 48,8'e yükselmiştir. Yine özkaynakların payı da yüzde 34,6'dan yüzde 35,5'e çıkmıştır. Buna karşın ihracatın payı yüzde 45,6'dan yüzde 44,2'ye ve ücretle çalışanlar payı yüzde 36,7'den yüzde 36,1'e inmiştir.

İSO ÜYELERİ (ADET)

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

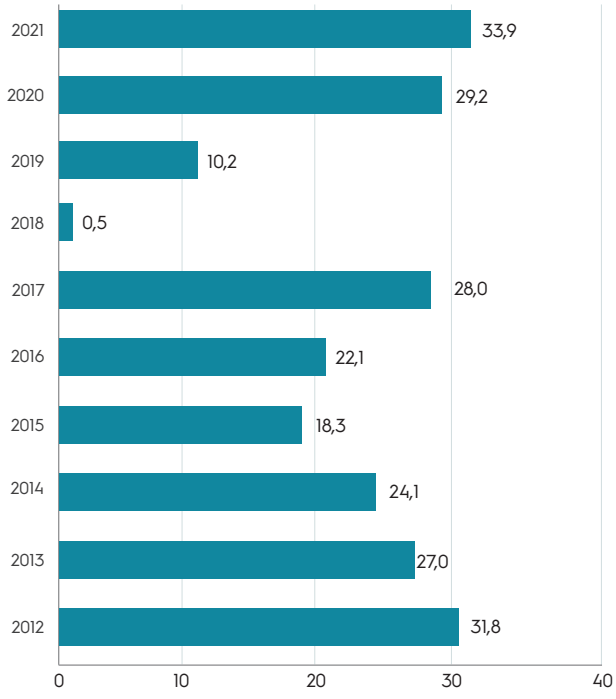
Net katma değerde karın payı artmaya devam etti.

İSO üyesi kuruluşlarda net katma değer içinde milli gelir anlamında karın payı 2021 yılında 4,8 puan artarak yüzde 33,9'a yükselmiştir. 2021 yılındaki hızlı büyüme döneminde sanayi kuruluşları karlarını mutlak ve reel olarak yüksek oranlarda artırmıştır.

Böylece 2018 yılında yaşanan finansal şokun etkileri ile yüzde 0,5'e kadar gerileyen ve 2019 yılında ise yüzde 10,2'ye yükselen milli gelir anlamında karın net katma değer içindeki payı 2020 yılından sonra 2021 yılında da önemli artış göstermiştir.

Yaratılan net katma değer içinde ödenen faizlerin payı ise 2021 yılı içinde 3,1 puan artarak yüzde 28,8'e yükselmiştir. 2021 yılında göreceli olarak yükselen faiz oranları nedeniyle ödenen faizlerin net katma değer içindeki payı yeniden artış göstermiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA MİLLİ GELİR ANLAMINDA KARIN PAYI (%)

Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2020 yılında yüzde 45,1 iken 2021 yılında yüzde 37,2 olarak gerçekleşmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı gerilemekle birlikte bu gerileme daha çok kar büyüklüğünün görece hızlı artmasından kaynaklanmıştır.

Nominal olarak ödenen maaş ve ücret büyüklüğü artmaya devam etmiştir. Ayrıca 1 Temmuz 2021 tarihine kadar uygulanan kısa çalışma ödeneği de maaş ve ücretlerin brüt katma değer ve net katma değer içindeki payının azalmasında etkili olmuştur.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 158 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	2.048.052.702.320	771.219.902.891	37,7
Net Satışlar	2.312.973.466.445	882.651.292.823	38,2
İhracat (GTS'ye Göre, Bin $)	85.847.807	37.947.326	44,2
Dönem Karı (V.Ö.)	287.770.791.543	117.063.213.776	40,7
Dönem Zararı	68.324.823.525	9.950.907.365	14,6
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	219.445.968.018	107.112.306.411	48,8
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	405.286.853.107	139.842.647.775	34,5
Toplam Borçlar	1.507.359.556.516	485.910.449.162	32,2
--Kısa Vadeli Borçlar	959.137.418.668	349.768.953.087	36,5
Mali Borçlar	341.010.156.143	120.582.194.559	35,4
Diğer Borçlar	618.127.262.525	229.186.758.528	37,1
--Uzun Vadeli Borçlar	548.222.137.848	136.141.496.075	24,8
Mali Borçlar	454.905.265.387	123.886.277.756	27,2
Diğer Borçlar	93.316.872.461	12.255.218.319	13,1
Özkaynak	624.068.846.500	221.756.400.676	35,5
--Ödenmiş Sermaye	217.120.283.988	47.400.484.155	21,8
--Sermaye Yedekleri	80.440.696.270	17.815.907.767	22,1
--Kar Yedekleri	239.353.407.894	83.506.662.760	34,9
--Net Dönem Karı	249.772.105.616	101.239.736.250	40,5
--Birikmiş Zarar	162.617.647.267	28.206.390.256	17,3
Aktif Toplamı	2.131.428.403.017	707.666.849.842	33,2
--Dönen Varlıklar	1.425.265.871.552	515.879.121.221	36,2
--Duran Varlıklar	706.162.531.465	191.787.728.621	27,2
--Maddi Duran Varlıklar	461.741.174.645	102.809.100.170	22,3
--Diğer Duran Varlıklar	244.421.356.820	88.978.628.451	36,4
--Birikmiş Amortismanlar	467.062.428.080	169.315.566.752	36,3

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 158 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	757.024	273.326	36,1
Ödenen Maaş ve Ücretler	104.466.377.460	39.356.299.531	37,7
Ödenen Faizler	91.188.236.834	30.456.893.925	33,4
Milli Gelir Anlamındaki Kar	128.959.978.133	35.845.128.087	27,8
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	324.614.592.427	105.658.321.543	32,5
Amortismanlar	63.449.064.563	19.824.415.278	31,2
Diğer Dolaylı Vergiler	2.249.187.327	765.710.554	34,0
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	390.312.844.317	126.248.447.375	32,3
Ödenen KDV + ÖTV	117.381.511.140	53.614.479.258	45,7
Sübvansiyonlar	403.941.264	96.912.504	24,0
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	507.290.414.193	179.766.014.129	35,4

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2011	193	45,2	44,1	51,2	37,6	39,4	36,2	41,5	43,8
2012	198	43,2	43,0	51,7	40,9	38,9	36,8	42,0	41,5
2013	192	40,4	41,2	49,0	35,6	38,0	34,8	40,1	38,9
2014	190	45,6	43,9	50,9	46,6	40,7	39,0	41,7	44,5
2015	182	45,4	44,0	52,1	37,7	39,7	36,4	40,6	41,1
2016	180	42,9	41,7	49,8	33,9	35,4	32,1	39,7	37,8
2017	174	41,5	40,2	46,6	37,0	35,8	32,5	39,2	37,2
2018	166	39,4	38,6	47,0	38,0	34,7	32,6	38,0	37,4
2019	169	39,6	39,2	46,2	39,6	33,7	32,6	37,8	37,7
2020	161	41,1	40,6	45,6	44,5	33,9	34,6	36,7	38,1
2021	158	38,2	37,7	44,2	48,8	33,2	35,5	36,1	35,4

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN(*) **PERFORMANSI**

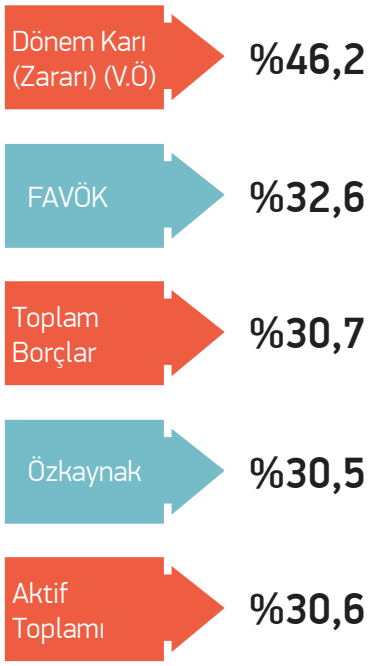
Halka açık kuruluşların sayısı 65 oldu.

İSO 500 içinde 2018'de 67, 2019'da 66, 2020'de 67 olan halka açık kuruluş sayısı 2021'de 65'e gerilemiştir. Son 4 yılda firma sayısı önemli bir değişim göstermemekle birlikte halka açık kuruluşların İSO 500'ün temel göstergeleri ve toplam büyüklükleri içindeki payları farklı eğilimler göstermiştir.

2021 yılında halka açılmalarda yaşanan önemli artışa rağmen bunun İSO 500'deki halka açık kuruluş sayısına yansımaması dikkat çekmektedir. 2020'den 2021'e halka açık kuruluşların üretimden satışlar içindeki payı yüzde 29,5'ten yüzde 30,8'e, ihracattaki payı yüzde 29,8'en yüzde 30,8'e, dönem kar ve zarar toplamındaki payı ise yüzde 36,7'den yüzde 46,2'ye yükselmiştir.

Bu göstergelerin yanı sıra faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar ile özkaynak paylarında da artış söz konusudur. Buna karşın diğer temel göstergelerdeki paylar azalmıştır. Aktif toplamındaki pay yüzde 31'den yüzde 30,6'ya, ücretle çalışanlar içindeki payı yüzde 23,9'dan yüzde 23,1'e ve faktör fiyatlarıyla net katma değer payı da yüzde 28,7'den yüzde 27,5'e inmiştir. Görüldüğü üzere halka açık kuruluşların 2021 yılındaki performansı temel göstergeler itibarıyla farklı eğilimler göstermiştir.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

	2020	2021
Üretimden Satışlar (Net)	29,5	30,8
İhracat (GTS'ye Göre)	29,8	30,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	36,7	46,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	30,3	32,6
Toplam Borçlar	32,0	30,7
Özkaynak	29,0	30,5
Aktif Toplamı	31,0	30,6
Ücretle Çalışanlar	23,9	23,1
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	28,7	27,5

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

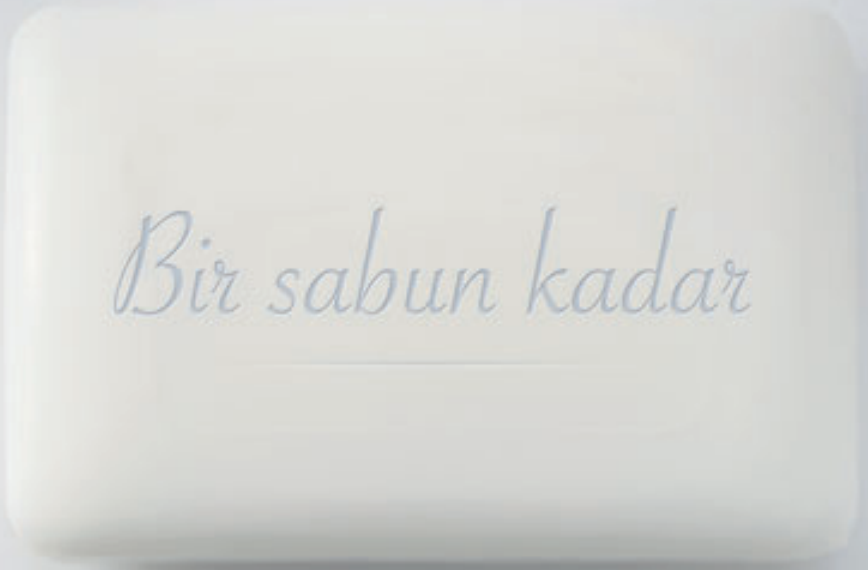
	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 65 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	2.048.052.702.320	630.034.948.380	30,8
Net Satışlar	2.312.973.466.445	721.852.213.097	31,2
İhracat (GTS'ye Göre, Bin $)	85.847.807	26.415.065	30,8
Dönem Karı (V.Ö.)	287.770.791.543	104.792.563.366	36,4
Dönem Zararı	68.324.823.525	3.304.919.358	4,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	219.445.968.018	101.487.644.008	46,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	405.286.853.107	132.240.939.445	32,6
Toplam Borçlar	1.507.359.556.516	463.078.746.527	30,7
--Kısa Vadeli Borçlar	959.137.418.668	318.593.942.653	33,2
Mali Borçlar	341.010.156.143	89.138.418.871	26,1
Diğer Borçlar	618.127.262.525	229.455.523.783	37,1
--Uzun Vadeli Borçlar	548.222.137.848	144.484.803.873	26,4
Mali Borçlar	454.905.265.387	126.050.417.158	27,7
Diğer Borçlar	93.316.872.462	18.434.386.716	19,8
Özkaynak	624.068.846.500	190.112.899.032	30,5
--Ödenmiş Sermaye	217.120.283.988	35.430.274.066	16,3
--Sermaye Yedekleri	80.440.696.270	20.433.756.183	25,4
--Kar Yedekleri	239.353.407.893	59.493.364.241	24,9
--Net Dönem Karı	249.772.105.616	91.379.100.307	36,6
--Birikmiş Zarar	162.617.647.267	16.623.595.767	10,2
Aktif Toplamı	2.131.428.403.017	653.191.645.555	30,6
--Dönen Varlıklar	1.425.265.871.549	469.889.368.711	33,0
--Duran Varlıklar	706.162.531.465	183.302.276.845	26,0
--Maddi Duran Varlıklar	461.741.174.645	109.356.247.376	23,7
--Diğer Duran Varlıklar	244.421.356.820	73.946.029.469	30,3
--Birikmiş Amortismanlar	467.062.428.080	171.802.520.851	36,8

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	**B** 65 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	**B/A** (%)
Ücretle Çalışanlar	757.024	174.531	23,1
Ödenen Maaş ve Ücretler	104.466.377.460	31.256.748.834	29,9
Ödenen Faizler	91.188.236.834	14.164.217.127	15,5
Milli Gelir Anlamındaki Kar	128.959.978.133	43.925.297.628	34,1
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	324.614.592.427	89.346.263.589	27,5
Amortismanlar	63.449.064.563	18.813.156.689	29,7
Diğer Dolaylı Vergiler	2.249.187.327	775.867.752	34,5
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	390.312.844.317	108.935.288.030	27,9
Ödenen KDV + ÖTV	117.381.511.140	38.474.183.795	32,8
Sübvansiyonlar	403.941.264	86.014.414	21,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	507.290.414.193	147.323.457.411	29,0

faydalı

bir sabun kadar

hayatın vazgeçilmez parçası

olmak için çalışıyoruz

1927'den beri...

Evyap

www.trinoxmetal.com

ROLLING WORLD
ON STEEL

Soğuk Haddelenmiş Yassı
Paslanmaz Çelik Üreticisi

TRINOX METAL

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

TRİNOX METAL SAN. & TİC. A.Ş.
Karamehmet Mah. Avrupa Serbest Bölgesi Osman Şahin Bulvarı No: 7 Ergene / Tekirdağ
+90 282 691 11 94
info@trinoxmetal.com

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Özel kuruluşların istihdamında artış hızlandı.

Sanayi sektörü, istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmektedir. Bu çerçevede İSO 500'de özel kuruluşların çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge olmaktadır.

Salgının etkilerinin azalmasının ardından 2021 yılında sanayi sektörü istihdamı pek çok unsurdan etkilenmiştir. Öncelikle iktisadi hayata geri dönüş ile çalışma hayatında normalleşme başlamıştır. Kısıtlamaların kademeli olarak azaltılması istihdama pozitif katkı sağlamıştır.

Diğer yandan salgın nedeniyle sağlanan destekler yıl içinde kademeli olarak sona erdirilmiş, iş akdi fesih yasağı yürürlükten kaldırılmıştır.

Yine bu dönemde ihracatın ivme kazanması sonucu üretim kapasiteleri yetersiz kalmaya başlamış, tevsii ve yeni yatırımlar ile kapasite artırılmaya çalışılmıştır. Dolayısıyla sanayi sektöründeki büyüme ve yeni kapasite yatırımları da istihdamı olumlu etkilemiştir.

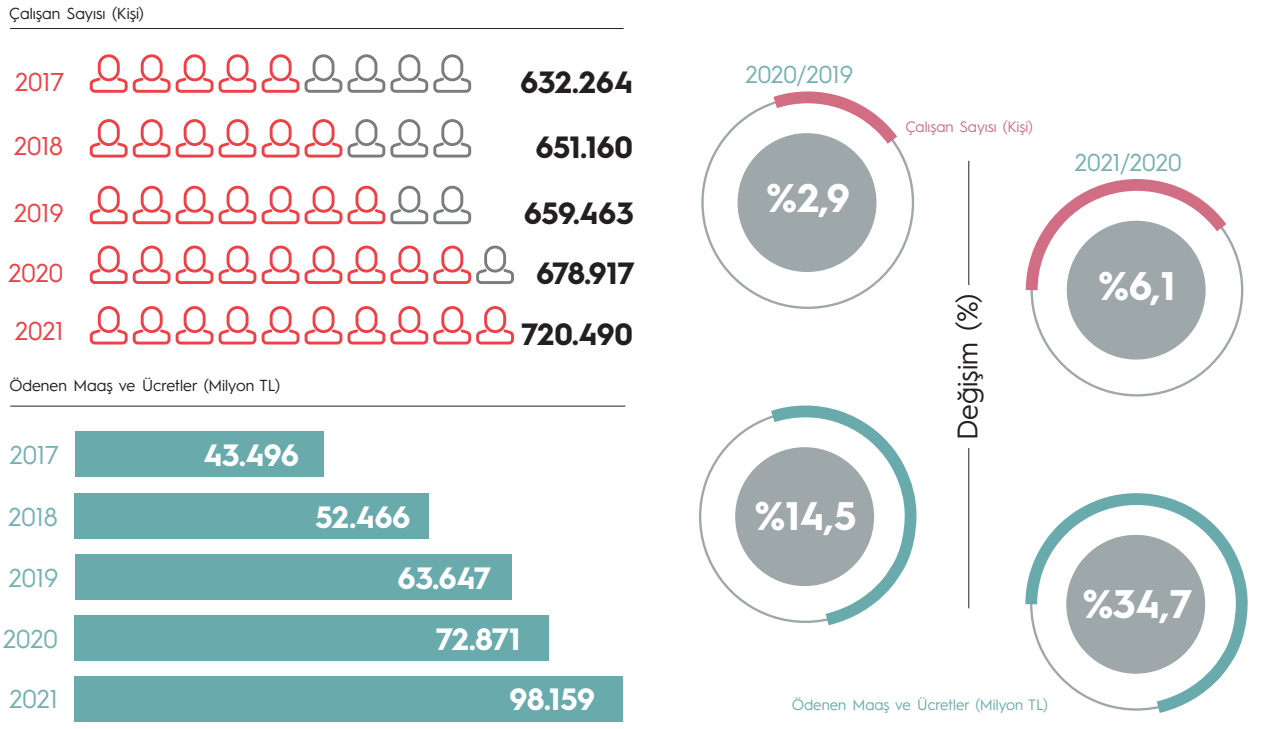
İSO 500'deki özel kuruluşların istihdamı 2021 yılında yüzde 6,1 artarak 720.490 kişiye yükselmiştir. Yine özel kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretler 2021 yılında yüzde 34,7 artmıştır.

Yüzde 6,1'lik istihdam artışı ile değerlendirildiğinde, özel kuruluşlarda çalışan başına ödenen maaş ve ücretler yüzde 26,9 yükselmiştir. Bu oran yıl sonu tüketici enflasyonundan arındırıldığında ödenen maaş ve ücretlerin 2021 yılında reel olarak yüzde 6,7 oranında azaldığı görülmektedir.

Ancak bu gerileme daha çok enflasyonun yıl sonundaki artışı nedeniyle oluşmuştur. Ayrıca yıl içinde farklı dönemlerde kısa çalışma, esnek çalışma ve ücretsiz izin gibi uygulamalara müracaat edilmek zorunda kalınmıştır.

Bu uygulamalar kapsamında çalışanlara yapılan bazı ödemelerin kamu tarafından karşılanması, şirketler tarafından ödenen maaş ve ücretleri sınırlamıştır.

ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

Geleceği
Düşünüyor
Geri
Dönüştürüyoruz
VARAKA

TEMEL
FİNANSAL GÖSTERGELER

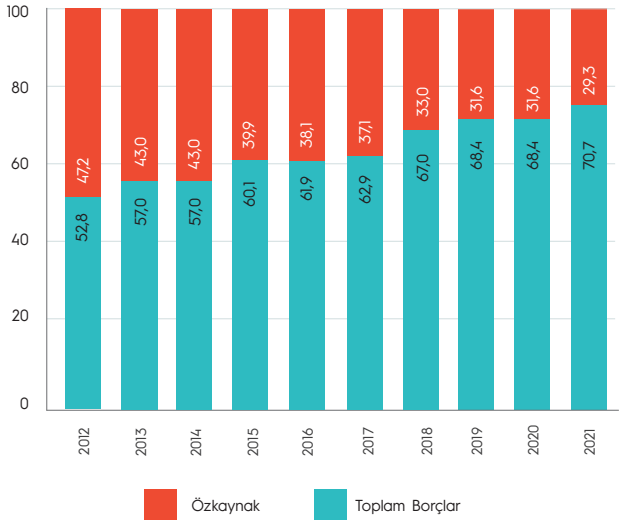
Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.

Borç/özkaynak dağılımında borçların payı ilk kez yüzde 70'i aştı.

İSO 500'de borç ve özkaynakların dağılımı gösteren kaynak yapısı 2015 yılı ile birlikte borçlar lehine gelişme göstermektedir. 2015 yılında ilk kez yüzde 60'ların üzerine çıkan borçların payı 2019 ve 2020 yıllarında yüzde 68,4 olmuştur.

2021 yılında ise toplam borçların payı 2,3 puan daha artarak ilk kez yüzde 70 sınırını aşmıştır. Söz konusu yılda borçların payı yüzde 70,7 ve özkaynakların payı yüzde 29,3 olmuştur. Böylece borçların payı en yüksek, özkaynakların payı ise en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

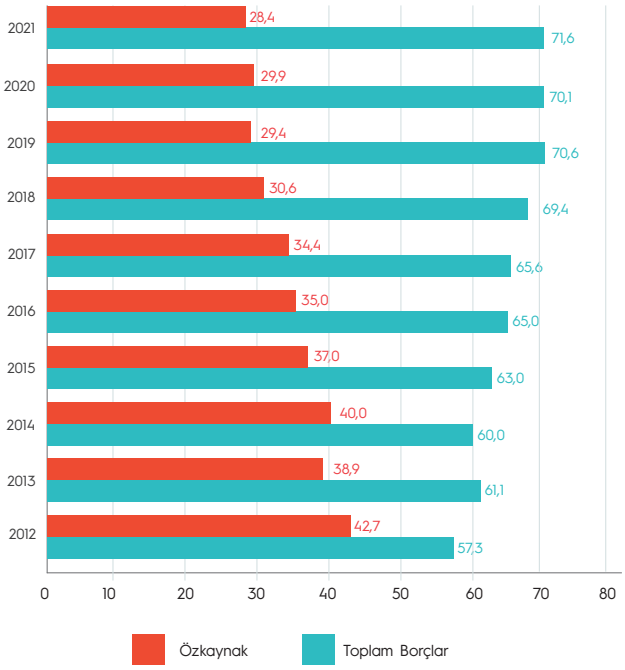
KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

Özel kuruluşlarda 2021 yılında borçların oranı 1,5 puan artarak 70,1'den yüzde 71,6'ya çıkmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 28,4'e inmiştir. Özel sektörün kaynak yapısında borçlar lehine en yüksek bozulma gerçekleşmiştir.

Kamu kuruluşlarında ise özkaynak payı yüzde 44'e inerken borçlanma payı yüzde 56'ya yükselmiştir. Kamu kuruluşlarında toplam borçların payı ilk kez yüzde 50'yi aşmıştır.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

Bilindiği üzere 2020 yılında salgın nedeniyle sektörleri ve firmaları desteklemek amacıyla kamu tarafından uygun koşullarda kredi imkanları sağlanmıştır. Sanayi firmaları da bu imkanlardan büyük ölçüde yararlanmış ve borçların oranı yüksekliğini korumuştur.

2020'den farklı olarak 2021 yılında firmaların borç ve özkaynak gelişmelerini finansal koşullardan ziyade faaliyetleri belirlemiştir. İhracatın, üretimin ve satışların önemli ölçüde arttığı bu yılda sanayi kuruluşları büyümeyi daha çok borçlanma yolu ile finanse etmiştir. Yüksek karlara rağmen özkaynak yaratma imkanları artırılamamıştır.

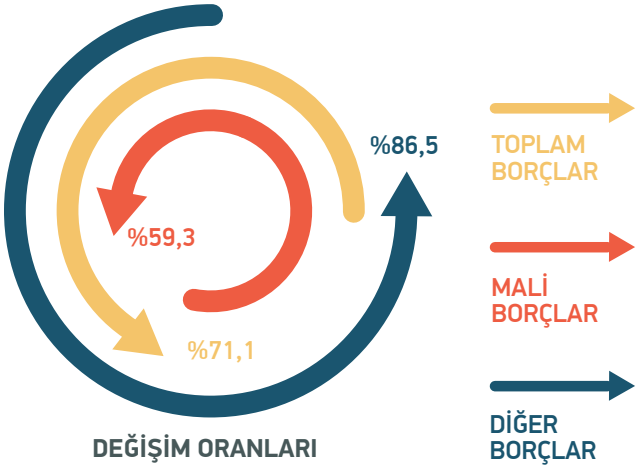
> "2021 yılında toplam borçların payı ilk kez yüzde 70 sınırını aşmıştır."

Kaynak Yapısı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kısa Vadeli Borçlar	36,2	34,6	34,9	35,6	38,0	41,6	41,3	41,1	45,0
Uzun Vadeli Borçlar	20,8	22,4	25,2	26,3	24,9	25,4	27,2	27,3	25,7
Toplam Borçlar	**57,0**	**57,0**	**60,1**	**61,9**	**62,9**	**67,0**	**68,4**	**68,4**	**70,7**
Özkaynak	43,0	43,0	39,9	38,1	37,1	33,0	31,6	31,6	29,3
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Özel Kuruluşlar	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Kısa Vadeli Borçlar	38,5	36,8	37,4	38,0	40,4	43,3	42,5	42,2	46,0
Uzun Vadeli Borçlar	22,6	23,2	25,6	27,0	25,2	26,0	28,0	27,9	25,7
Toplam Borçlar	**61,1**	**60,0**	**63,0**	**65,0**	**65,6**	**69,4**	**70,6**	**70,1**	**71,6**
Özkaynak	38,9	40,0	37,0	35,0	34,4	30,6	29,4	29,9	28,4
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Kamu Kuruluşları	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Kısa Vadeli Borçlar	17,0	15,3	11,1	14,6	15,6	24,6	27,0	28,0	29,8
Uzun Vadeli Borçlar	6,0	15,4	21,2	20,5	22,0	19,1	17,5	19,5	26,2
Toplam Borçlar	**23,0**	**30,7**	**32,3**	**35,1**	**37,6**	**43,7**	**44,5**	**47,4**	**56,0**
Özkaynak	77,0	69,3	67,7	64,9	62,4	56,3	55,5	52,6	44,0
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı geriledi.

2021 yılında İSO 500'ün mali borçları yüzde 59,3, diğer borçları ise yüzde 86,5 artış göstermiştir. Böylece mali borçların payı 2021 yılında yüzde 52,8'e inerken, diğer borçların payı yüzde 47,2'ye yükselmiştir. Faaliyetlerin finansmanında ticari borçlar daha ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

EN BÜYÜKLERİN YANINDA;
GÜCÜ, ADINDA!

Sanayi, teknoloji ve lojistik sektörünün devlerine
hizmet vermekten gurur duyuyor;
Türkiye'nin sigortası olarak
Türkiye'nin gücüne güç katmak için
var gücümüzle çalışıyoruz.

0850 202 20 20
turkiyesigorta.com.tr

TÜRKİYE SİGORTA
Gücü, adında.

Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2016	379.080.634.920	207.366.601.032	54,7	171.714.033.888	45,3
2017	447.231.461.383	242.877.446.345	54,3	204.354.015.038	45,7
2018	589.493.485.990	328.597.965.015	55,7	260.895.520.975	44,3
2019	716.338.725.686	406.312.909.872	56,7	310.025.815.814	43,3
2020	881.106.972.024	499.566.278.545	56,7	381.540.693.479	43,3
2021	1.507.359.556.516	795.915.421.530	52,8	711.444.134.986	47,2
Değişim (%) - (2021/2020)	71,1	59,3	-	86,5	-

Kamu desteklerinin geri çekilmesi kısa vadeli borçlanmanın payını artırdı.

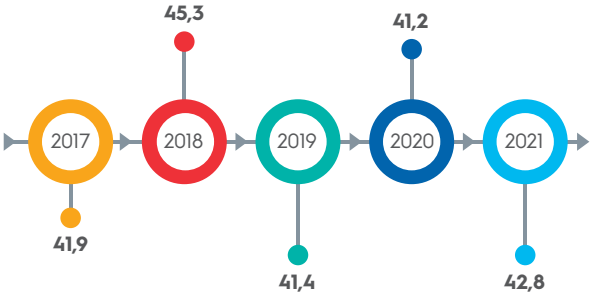
İSO 500'de 2016 yılında yüzde 37,8 ile en düşük seviyesine inen kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2017 ve 2018'de artış eğilimi göstermiştir. 2018'de yüzde 45,3 ile zirve yapan kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2019 ve 2020 yıllarında yüzde 41,4 ve 41,2 ile yatay seyretmiştir.

2021 yılında ise 1,6 puan artarak yüzde 42,8'e yükselmiştir. Bilindiği üzere kamunun destek kredileri 2020 yılı sonunda sona ermiştir. Dolayısıyla sanayi kuruluşları 2021 yılında kredi olanakları için yeniden bankaları ve diğer finansal kurumları kullanmaya başlamıştır.

Ayrıca 2021 yılında borçlanma maliyeti yükselirken görece düşük maliyetli krediler olan kısa vadeli rotatif krediler daha fazla tercih edilmiştir. Yine hızla yükselen ihracatın finansmanında da kısa vadeli krediler ağırlık taşımıştır. Tüm bu gelişmelere bağlı olarak kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı artış göstermiştir.

İSO 500'de 2021 yılı itibarıyla 24 alt sektörden 12 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. İSO 500'de 2021 yılı itibarıyla 12 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2020 yılına göre uzun vadeli borçların daha yüksek olduğu sektör sayısı 2 adet azalırken, kısa vadeli borçları daha yüksek olan sektör sayısı 1 adet artmıştır.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

2021 yılında en yüksek mali borcu olan sektör olarak ana metal sanayi yine ilk sırada yer almıştır. 2020 yılında ikinci sırada olan gıda ürünlerinin imalatı sanayi 2021 yılında da ikinci sırada yer almıştır. 2020 yılında yedinci sırada olan elektrik, gaz, buhar, havalandırma sistemleri sanayi 2021 yılında üçüncü sıraya çıkmıştır.

Kısa vadeli mali borçları uzun vadeli mali borçlarının önemli ölçüde üzerinde olan sektörler arasında gıda ürünleri, diğer ulaşım araçları ile elektronik sanayi dikkat çekmektedir. Ana metal sanayinde kısa vadeli mali borçlar yeniden uzun vadeli mali borçları aşmıştır.

Uzun vadeli mali borçları kısa vadeli mali borçlarının önemli ölçüde üzerinde olan sektörler ise elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı, madencilik ve taş ocakçılığı, rafine edilmiş petrol ürünleri, motorlu kara taşıtları, mineral ürünler olmuştur.

Her yıl daha yükseğe...

Tecrübemiz, uzman ekibimiz, inovasyona olan inancımız ve Ar-Ge yatırımlarımız ile her geçen yıl sınırlarımızı daha da genişletiyoruz. Hedefimiz, Teksan'ı dünyanın premium markalarından biri haline getirmek. Bu amaç doğrultusunda attığımız adımlar sayesinde ***İSO 500 listesinde 2021 yılında da yükselmeye devam ettiğimizi gururla duyuruyoruz.***

500
İSO
TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

GÜVENİLİR GÜÇ HER ZAMAN YANINIZDA

444 8576
TKSN

www.teksan.com
info@teksan.com

TEKSAN

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	7.624.300.976	47.139.689.161	54.763.990.136
10	Gıda ürünlerinin imalatı	54.928.348.209	22.337.720.962	77.266.069.171
11	İçeceklerin imalatı	3.802.480.725	13.799.149.722	17.601.630.447
12	Tütün ürünleri imalatı	49.935.000	-	49.935.000
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	33.474.925.944	29.657.607.731	63.132.533.675
14	Giyim eşyalarının imalatı	2.625.012.139	1.148.467.682	3.773.479.821
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4.008.475.078	8.068.771.840	12.077.246.918
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4.756.945.473	9.961.534.074	14.718.479.548
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	17.489.168.830	55.906.479.345	73.395.648.174
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	31.997.900.212	28.363.408.294	60.361.308.506
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.971.329.703	1.707.083.776	3.678.413.479
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11.854.240.401	7.274.364.258	19.128.604.660
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	17.467.634.652	30.151.222.127	47.618.856.780
24	Ana metal sanayii	64.470.231.940	52.947.631.933	117.417.863.873
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3.316.128.671	3.397.246.548	6.713.375.219
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	9.615.718.546	1.899.678.155	11.515.396.701
27	Elektrikli teçhizat imalatı	13.743.386.301	23.349.542.597	37.092.928.898
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3.872.592.444	3.984.857.786	7.857.450.231
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	24.560.444.656	41.593.168.893	66.153.613.549
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	15.618.104.869	6.361.230.369	21.979.335.237
31	Mobilya imalatı	531.800.266	726.611.653	1.258.411.919
32	Diğer imalatlar	1.719.375.081	1.635.554.107	3.354.929.189
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.719.375.081	1.635.554.107	3.354.929.189
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	10.913.643.182	63.067.778.306	73.981.421.487
	Toplam	**341.010.156.143**	**454.905.265.387**	**795.915.421.530**

OĞUZ®

Since 1974

Kumaşta Dünya Markalarının Tercihi

Choice Of World's Leading Brands

www.oguztekstil.com.tr

FİNANSAL ORANLAR

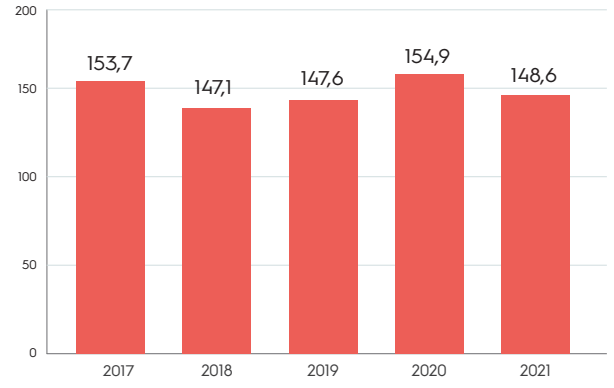
2021 yılında finansal dalgalanmalar etkili olsa da sanayi kuruluşları için görece uygun finansal koşullar söz konusu olmuştur.

Cari oran geriledi.

Cari oran, kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması, kuruluşların net işletme sermayesine ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesine sahip olduğuna işaret etmektedir.

2021 yılında cari oran bir önceki yıla göre 6,3 puan azalışla yüzde 148,6'ya gerilemiş ve 2018-2019 öncesi iki sıkıntılı yılın seviyelerine geri dönmüştür. Yaşanan düşüşte tedarik zincirlerindeki bozulmalar nedeniyle ticari borç vadelerinin kısalması etkili olmuştur.

CARİ ORAN (%)

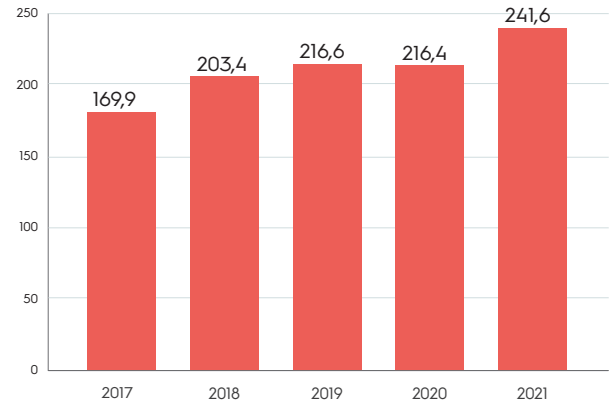

Toplam borçların özkaynaklara oranı önemli artış kaydetti.

2020 yılında yatay seyreden toplam borçların özkaynaklara oranı 2021 yılında sıçrama göstermiş ve yüzde 241,5 ile bugüne kadar görülen en yüksek seviyeye çıkmıştır.

2018 ve 2019 yıllarında yaşanan ekonomik gelişmeler ve finansal şoklar nedeniyle firmaların borç stokunda önemli bir artış gerçekleşmiş ve İSO 500'ün toplam borçlar/özkaynak oranı yüzde 169,9'dan yüzde 216,6'ya tırmanmıştır. Başka bir deyişle toplam borçlar özkaynak büyüklüğünün iki katını aşmıştır.

TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Borç/özkaynak oranında bir diğer sıçrama da 2021 yılında yaşanmıştır. Ancak bu durum finansal koşulların bozulmasından değil, faaliyetlerdeki hızlı büyümeden ve bu büyümenin daha çok borçlanma ile karşılanmasından kaynaklanmıştır.

Mali borçlar özkaynakların üzerinde kalmaya devam etti.

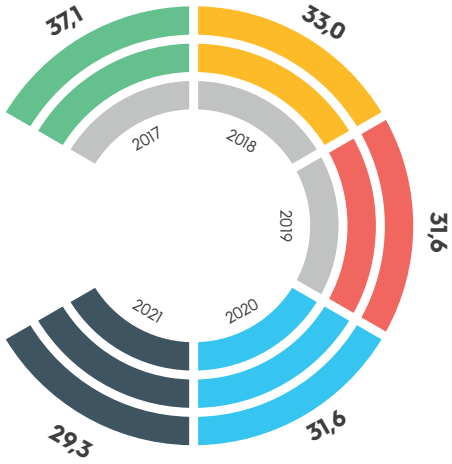
2021 yılında İSO 500'ün mali borçları özkaynaklardan daha hızlı büyümüş ve buna bağlı olarak mali borçlar/özkaynak oranı bir önceki yıla göre 4,8 puan artarak yüzde 127,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Sanayi kuruluşları 2021 yılında hızlı bir büyüme göstermiş, ancak bu büyümenin finansmanında özkaynaklar yetersiz kalmıştır.

Mali borçların önemli bir bölümü döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. 2021 yılının son aylarında döviz kurlarının artmaya devam etmesi sonucu mali borçların TL karşılıkları büyümüş ve bu durum mali borçların özkaynaklara oranındaki artışta etkili olmuştur.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

Özkaynakların aktiflere oranı geriledi.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı, sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği, mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO 500'ün özkaynak/aktif toplamı oranı 2020 yılında değişmemiş, 2021 yılında ise 2,3 puan düşüşle yüzde 29,3 olmuştur. Yani aktiflerdeki büyümenin daha küçük bir bölümü özkaynaklar ile finanse edilmiştir.

Duran varlıkların aktifler içindeki payında düşüş devam etti.

2018 ve 2019 yıllarında yatırım koşullarındaki bozulma, iç talepteki dalgalanmalar ve finansman maliyetlerindeki artışlar duran varlık yatırımlarını sınırlamıştır. 2020'de ve özellikle de 2021 yılında ise duran varlık yatırımları hareketlenmiştir. Bunda 2020 yılı için sağlanan uzun vadeli yatırım destek kredileri, 2021 içinse sanayi kuruluşlarının artan iç ve dış talep karşısında yeni kapasite yatırımlarına yönelmesi etkili olmuştur.

Bu gelişmeler çerçevesinde 2021 yılında duran varlıklar büyüklüğü yüzde 51,1 artarak 706,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu artışta duran varlıklara sağlanan yeniden değerleme imkanı da etkili olmuştur.

Bununla birlikte sanayi faaliyetlerindeki hızlı büyüme 2021 yılında dönen varlıklarda daha hızlı bir büyümeye yol açmış, bu nedenle dönen varlıkların toplam aktifler içindeki payı yüzde 66,9'a çıkarken, duran varlıkların payı yüzde 33,1'e gerilemiştir.

Finansal Oranlar (%)

	500 BSK				500 BSK-Özel				500 BSK-İSO				500 BSK-Kamu			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	147,1	147,6	154,9	148,6	146,3	147,3	155,2	149,1	136,7	142,0	150,1	147,5	160,1	153,8	149,6	137,1
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	67,0	68,4	68,4	70,7	69,4	70,6	70,1	71,6	69,0	69,5	67,7	68,7	43,7	44,5	47,4	56,0
Toplam Borçlar/Özkaynak	203,4	216,6	216,4	241,5	226,4	239,8	234,7	252,6	222,7	227,3	209,9	219,1	77,7	80,2	90,3	127,0
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	62,1	60,3	60,2	63,6	62,5	60,3	60,2	64,1	70,5	67,3	68,3	72,0	56,2	60,6	59,0	53,2
Mali Borçlar/Özkaynak	113,4	122,9	122,7	127,5	126,5	135,5	132,4	132,0	117,3	123,1	108,7	110,2	42,0	48,3	55,5	81,6
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	37,4	38,8	38,8	37,3	38,7	39,9	39,6	37,4	36,4	37,6	35,1	34,5	23,6	26,8	29,2	35,9
Özkaynak/Aktif Toplamı	33,0	31,6	31,6	29,3	30,6	29,4	29,9	28,4	31,0	30,5	32,3	31,3	56,3	55,5	52,6	44,0

Sektörel Finansal Oranlar - 2021 (%)

	Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/ Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	Mali Borçlar/ Özkaynak	Mali Borçlar/ Aktif Toplamı	Özkaynak/ Aktif Toplamı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	260,6	55,0	122,0	29,6	91,6	41,3	45,0
10	Gıda ürünlerinin imalatı	128,6	71,9	256,2	81,4	152,9	42,9	28,1
11	İçeceklerin imalatı	179,7	74,1	285,8	37,0	223,0	57,8	25,9
12	Tütün ürünleri imalatı	108,2	77,9	351,9	98,8	1,8	0,4	22,1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	154,6	68,3	215,8	64,0	159,2	50,4	31,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	126,1	63,5	173,7	87,1	65,8	24,0	36,5
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	150,8	71,8	254,9	54,9	134,3	37,8	28,2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	166,7	62,6	167,5	63,0	88,2	33,0	37,4
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	93,7	99,1	11.112,9	60,6	5.389,7	48,1	0,9
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	152,9	62,9	169,6	72,6	95,1	35,3	37,1
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	261,8	38,6	62,8	66,4	32,8	20,1	61,4
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	135,1	71,0	244,9	79,1	114,0	33,1	29,0
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	139,6	67,5	207,6	54,7	136,1	44,2	32,5
24	Ana metal sanayii	152,9	65,9	193,3	75,1	102,2	34,8	34,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	189,8	60,8	155,1	71,6	30,9	12,1	39,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	145,7	67,8	210,5	77,9	43,4	14,0	32,2
27	Elektrikli teçhizat imalatı	159,9	73,1	272,1	67,6	124,6	33,5	26,9
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	218,0	48,6	94,4	78,2	38,3	19,7	51,4
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	156,4	73,2	272,5	66,5	131,2	35,2	26,8
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	199,4	91,1	1.019,3	43,4	333,5	29,8	8,9
31	Mobilya imalatı	244,2	41,9	72,1	72,0	22,1	12,9	58,1
32	Diğer imalatlar	195,8	72,5	263,1	64,6	190,6	52,5	27,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	195,8	72,5	263,1	64,6	190,6	52,5	27,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	111,5	82,2	460,3	35,2	284,5	50,8	17,8
	Toplam	**148,6**	**70,7**	**241,5**	**63,6**	**127,5**	**37,3**	**29,3**

- TEKSTİL VE MAKİNE SANAYİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2021
- MAKİNE SEKTÖRÜNDE İTHAL İKAMECİ POLİTİKANIN MAKİNE, İMALAT SANAYİ VE TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ | 2021
- MAKİNE İMALAT SEKTÖRÜ TÜRKİYE VE DÜNYA DEĞERLENDİRME RAPORU | 2021
- PANDEMİNİN MAKİNE SEKTÖRÜNE ETKİLERİ | 2021
- TARIM VE MAKİNE SANAYİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2021
- İNŞAAT, MADENCİLİK VE MAKİNE SEKTÖRLERİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2021
- AĞAÇ, MOBİLYA VE MAKİNE SANAYİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2020
- ÜRETİM, İHRACAT, İÇ TÜKETİMDE MAKİNE SEKTÖRÜ | 2020
- MAKİNE İMALAT SEKTÖRÜ TÜRKİYE VE DÜNYA DEĞERLENDİRME RAPORU | 2020
- ÇELİK VE MAKİNE SANAYİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2020
- SALGININ İŞ YAŞAMINA VE HUKUKUNA ETKİLERİ RAPORU | 2020
- İHRACAT POTANSİYELİ ANALİZİ | 2020
- SERMAYE YATIRIMLARI ANALİZİ | 2020
- TARIM VE MAKİNE SANAYİ ETKİLEŞİMİ RAPORU | 2020
- MAKİNE SEKTÖRÜ DIŞ PAZAR STRATEJİSİ | 2020

DÜNYADAN HABERİMİZ VAR

Sektörümüzü ilgilendiren her konuyu irdeliyor, paydaşlarımıza da ışık tutacak verileri raporluyoruz.

Tüm raporlarımıza açık kaynak olarak **www.makinebirlik.org** üzerinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

turkiyeninmakinecileritm | tr_makineciler | turkiyeninmakinecileri | turkiyeninmakinecileri | turkiyeninmakinecileri.org

atölye
Kale
Atatürk
Kültür
Merkezi'nin
kalbinde
Kale.
Kadın istihdamına destek olmak amacıyla kurduğumuz
Atölye Kale ile AKM'nin kalbinde imzamız var.
Çanakkale'nin Çan ilçesindeki Kaleseramik fabrikalarında
el yapımıyla üretilen 15.000 adet seramik karo ile
Kırmızı Küre'ye hayat vermenin gururunu yaşıyor,
hayallerimizi birlikte gerçekleştirdiğimiz ekibimize ve
Tabanlıoğlu Mimarlık'a teşekkür ediyoruz.
#İyiBakDünyana
Çanakkale Seramik
Kalebodur
atolye.kale
kale.com.tr

KARLILIK GÖSTERGELERİ

Kuruluşların karlılık performansında, kendi başarılarının yanı sıra dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır.

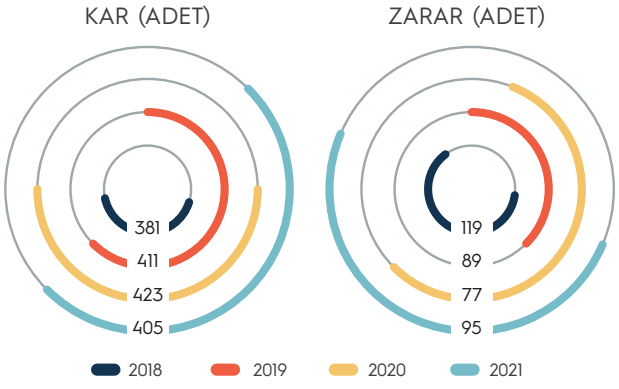
Kar eden kuruluş sayısında düşüş yaşandı.

İSO 500'de kar ve zarar eden kuruluş sayıları yıldan yıla değişkenlik göstermektedir. Kar veya zarar oluşumunda firma performansları kadar dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır. 2021 yılında İSO 500'de vergi öncesi dönem kar ve zarar büyüklüğüne göre kar elde eden kuruluş sayısı 423'ten 405'e gerilerken, zarar eden kuruluş sayısı ise 77'den 95'e yükselmiştir.

Sanayi kuruluşları yıl içerisinde karlılıklarını etkileyen birçok unsur ile karşı karşıya kalmıştır. Öncelikle iç ve dış talepteki hızlı büyüme satışları olumlu etkilemiştir. Diğer yandan emtia fiyat artışları, döviz kurlarında dalgalanma ve yılın son aylarında faiz oranlarındaki hızlı yükselişe bağlı olarak maliyetler artmış, fiyatlama konusunda yaşanan zorlukların etkisiyle zarar eden firma sayısı da yükselmiştir.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET)

(Vergi Öncesi Dönem Karı/Zararı)

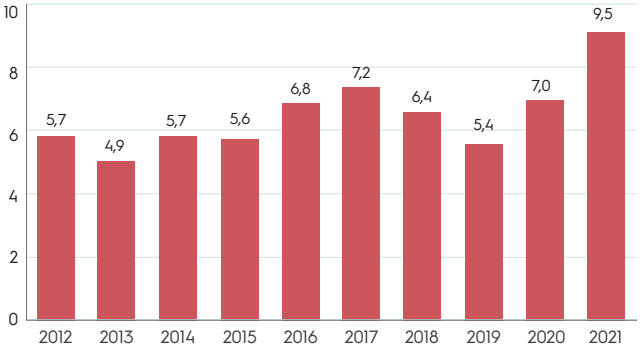
Satış karlılığı oranı yüzde 9,5'e yükseldi.

Satış karlılığı, İSO 500'ün dönem kar ve zarar toplamının toplam net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2021 yılında İSO 500'de kar elde eden kuruluşların sayısı azalmış olmakla birlikte, satış karlılığı oranı önemli ölçüde iyileşmiş ve 2,5 puan artışla yüzde 9,5 olarak gerçekleşmiştir.

Bu artış üç nedenden kaynaklanmıştır: Birincisi, yurtiçi ve yurtdışı talepteki toparlanma ile küresel fiyat artışları, sanayi kuruluşlarının ürün satış fiyatlarının yükselmesine yol açmıştır. Böylece brüt satış karlılık oranı önemli ölçüde artmıştır. İkinci olarak net satışlara oranla faaliyet giderleri gerilemiştir. Üçüncü olarak ise döviz kuru artışlarının etkisiyle yüksek kambiyo gelirleri ve karları elde edilmiştir.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

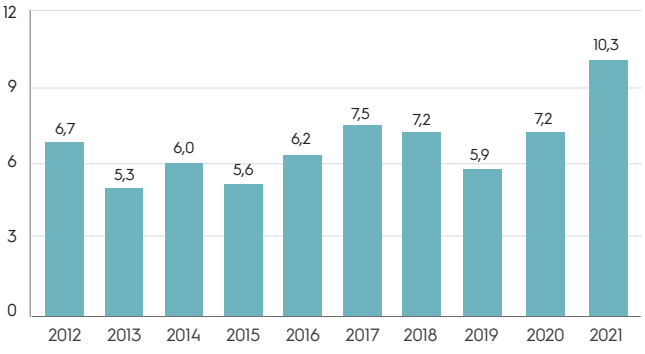
2021 yılında satış karlılığı en yüksek sektörler yüzde 41,1 ile madencilik ve taş ocakçılığı ve yüzde 37,9 ile içeceklerin imalatı olmuştur. En düşük satış karlılığı olan sektörler ise gıda ürünleri (yüzde 3,8) ile giyim eşyalarının imalatı (yüzde 5,1) olmuştur.

Aktif karlılığı yüzde 10,3'e çıktı.

Vergi öncesi dönem kar veya zarar toplamının aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı, 2020 yılındaki iyileşmenin ardından 2021'de de 3,1 puanlık güçlü bir artışla yüzde 10,3'e yükselmiştir. Bu durum, sanayi kuruluşlarının 2021 yılında mevcut varlıkları ile daha çok kar elde etmeyi başardıklarını göstermektedir.

2021 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 22,7 ile makine ve ekipman sanayi olmuştur. Ana metal sanayi yüzde 22,3 oranı ile ikinci sırada yer almıştır. Yüksek aktif karlılığı gösteren diğer sektörler arasında yüzde 21,7 ile temel eczacılık ürünleri, yüzde 19,2 ile kağıt ve kağıt ürünleri ve yüzde 17,9 ile fabrikasyon metal ürünleri yer almıştır. En düşük aktif karlılığı oranı ise yüzde 5,5 ile gıda ürünleri sektöründedir.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

Özkaynak karlılık oranı yüzde 35,2'ye sıçradı.

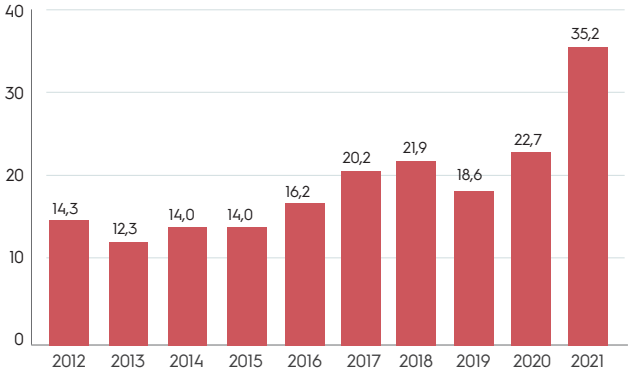
Özkaynak karlılığı oranı, dönem kar ve zarar toplamının özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Söz konusu oran, kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için tahsis ettikleri özkaynaklar ile ne oranda kar sağladıklarını göstermektedir.

İSO 500'ün özkaynak karlılığı, 2019'da karlılık performansındaki zayıflama nedeniyle yüzde 18,6'ya geriledikten sonra 2020 yılında tekrar yüzde 22,7'ye yükselmiştir.

2021 yılında ise söz konusu oran yüzde 35,2'ye, bir diğer deyişle bugüne kadar görülen en yüksek seviyesine sıçramıştır. Bu gelişmede İSO 500'ün hızlı büyüyen faaliyetlerini özkaynaklardan çok borçlanma ile finanse etmesi de etkili olmuştur.

2021 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 65,3 ile ana metal sanayi olmuştur. Özkaynak karlılığı ağaç ve ağaç ürünleri imalatı sektöründe yüzde 59,2, içeceklerin imalatı sanayinde yüzde 55 ve tütün ürünleri imalatı sanayinde ise yüzde 54,5 ile oldukça yüksek seviyelerde gerçekleşmiştir.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

Satış Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	4,9	5,7	5,6	6,8	7,2	6,4	5,4	7,0	9,5
Özel Kuruluşlar	4,1	6,1	5,2	5,6	7,1	6,1	5,3	6,9	9,8
Kamu Kuruluşları	19,1	-1,9	14,1	32,9	10,1	13,6	6,6	7,9	-1,7

Aktif Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı] (%)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,3	6,0	5,6	6,2	7,5	7,2	5,9	7,2	10,3
Özel Kuruluşlar	4,7	6,8	5,5	5,4	7,9	7,3	6,1	7,4	11,0
Kamu Kuruluşları	10,1	-0,9	6,0	12,6	3,7	6,6	3,8	4,0	-1,0

Özkaynak Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak] (%)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	12,3	14,0	14,0	16,2	20,2	21,9	18,6	22,7	35,2
Özel Kuruluşlar	12,1	17,0	14,9	15,5	22,9	23,8	20,6	24,9	38,8
Kamu Kuruluşları	13,1	-1,2	8,9	19,4	6,0	11,8	6,9	7,6	-2,2

Sektörel Karlılık Oranları - 2021 (%)

Sektörler		500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	41,1	17,5	39,0	54,6	31,5	60,2	11,0	3,0	7,9
10	Gıda ürünlerinin imalatı	3,8	5,5	19,6	5,3	7,9	24,9	-24,8	-23,2	156,8
11	İçeceklerin imalatı	37,9	14,3	55,0	37,9	14,3	55,0	-	-	-
12	Tütün ürünleri imalatı	15,6	12,1	54,5	15,6	12,1	54,5	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	13,3	9,5	30,0	13,3	9,5	30,0	-	-	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	5,1	6,7	18,3	5,1	6,7	18,3	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	18,9	16,7	59,2	18,9	16,7	59,2	-	-	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	22,2	19,2	51,3	22,2	19,2	51,3	-	-	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	-1,8	-2,6	-288,9	-1,8	-2,6	-288,9	-	-	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	17,7	17,6	47,4	15,1	15,0	44,2	58,9	58,9	68,3
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	28,8	21,7	35,3	28,8	21,7	35,3	-	-	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	9,2	9,4	32,4	9,2	9,4	32,4	-	-	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	12,4	6,7	20,7	12,4	6,7	20,7	-	-	-
24	Ana metal sanayii	15,0	22,3	65,3	15,0	22,3	65,3	-	-	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	19,0	17,9	45,6	16,9	17,1	46,6	42,9	22,8	41,5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	19,4	8,9	27,8	19,4	8,9	27,8	-	-	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	7,7	10,1	37,7	7,7	10,1	37,7	-	-	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	20,4	22,7	44,2	20,4	22,7	44,2	-	-	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	8,0	13,6	50,7	8,0	13,6	50,7	-	-	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-12,6	-4,2	-47,0	-12,6	-4,2	-47,0	-	-	-
31	Mobilya imalatı	13,5	16,1	27,8	13,5	16,1	27,8	-	-	-
32	Diğer imalatlar	-2,1	-17,9	-64,9	-2,1	-17,9	-64,9	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-2,1	-17,9	-64,9	-2,1	-17,9	-64,9	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	-30,1	-17,0	-95,4	-31,0	-14,7	-280,9	-28,4	-26,6	-38,4
	Toplam	**9,5**	**10,3**	**35,2**	**9,8**	**11,0**	**38,8**	**-1,7**	**-1,0**	**-2,2**

Sınırsız Enerjiyle
Çelikten
Başarılara
Tam İsabet
Sağlam ve aydınlık bir gelecek için
daima daha iyisini üretiyor,
ülkemizin büyümesine güç katmaya
devam ediyoruz.
İÇDAŞ®
www.icdas.com.tr

Faiz amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı 489 oldu.

Çalışma kapsamında 2013 yılından itibaren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar elde eden firma sayıları da değerlendirilmektedir. EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, kuruluşların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2021 yılında İSO 500'de faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı 2020'ye göre üç adet azalışla 489 olarak gerçekleşmiştir. Bu, 2013 yılından bu yana görülen en yüksek ikinci seviyedir. Zarar eden firma sayısı ise 11'dir.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET)

(Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar)

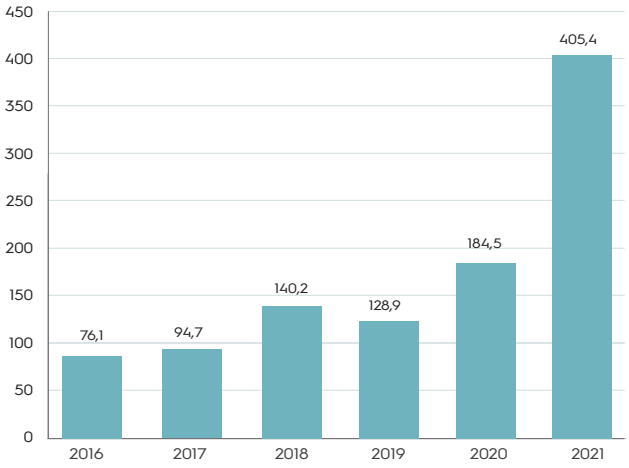
FAVÖK büyüklüğü 2013'ten bu yana en yüksek seviyede oluştu.

2021'de İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü yüzde 119,7 oranında bir sıçramayla 405,3 milyar TL'ye yükselmiştir. 2013 yılından bu yana ölçülen FAVÖK 2019 yılı hariç kademeli ve istikrarlı bir şekilde artış göstermiştir.

2021 yılında firmalar çekirdek faaliyetlerine daha çok yoğunlaşmıştır. Bir yandan hızlı büyüme ortamına uyum sağlamaya çalışırken diğer yandan hem yeni satış fırsatlarını değerlendirmiş hem de maliyetleri ve risklerini daha iyi yönetmiştir.

İhracat ve kurlardaki artışın yanı sıra enflasyondaki yükseliş eğilimi firmaların satışlarını ve FAVÖK büyüklüklerini olumlu etkilemiştir. Yine 2021 yılında duran varlıklara yeniden değerleme imkanının sağlanması da FAVÖK büyüklüğüne pozitif katkı sağlamıştır.

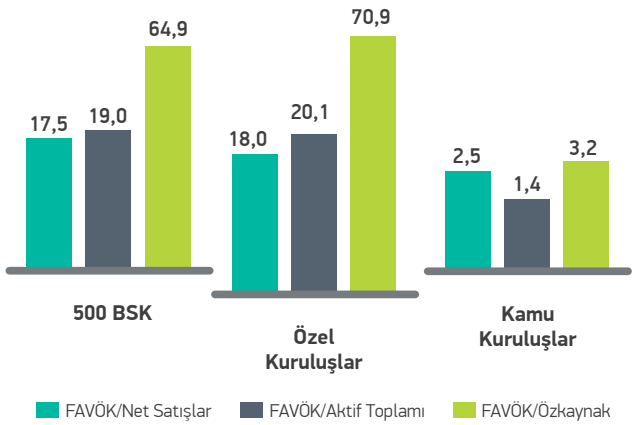
FAVÖK BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYAR TL)

FAVÖK rasyoları yükseldi.

2021'de İSO 500'ün FAVÖK oranlarında bir önceki yıla göre önemli artışlar yaşanmıştır. 2020 yılında yüzde 13,9 olan FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 2021'de yüzde 17,5'e yükselmiştir. Aynı dönemde FAVÖK/aktifler oranı yüzde 14,3'ten yüzde 19'a ve FAVÖK/özkaynak oranı ise yüzde 45,3'ten yüzde 64,9'a çıkmıştır.

FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

FAVÖK ORANLARINDA GELİŞMELER (%)

	2018	2019	2020	2021
FAVÖK/Net Satışlar	14,2	11,3	13,9	17,5
FAVÖK/Aktif Toplamı	15,9	12,3	14,3	19,0
FAVÖK/Özkaynaklar	48,4	39,0	45,3	64,9

SEKTÖRÜNÜN VİZYON LİDERİ

Türkiye'nin sandviç panel ve EPS üreticisi olarak, Borsa İstanbul'da kendi sektörünü temsil eden tek marka olmanın gururunu yaşıyor, ülke ekonomisine değer katmaya devam ediyoruz.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

panelsan

www.panelsan.com

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

Sektörler		2020		2021	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taş ocakçılığı	12.026.652.743	36,9	26.799.617.812	47,3
10	Gıda ürünlerinin imalatı	15.587.611.295	8,5	27.702.534.417	10,7
11	İçeceklerin imalatı	1.054.484.171	11,2	771.910.672	6,7
12	Tütün ürünleri imalatı	878.209.046	11,9	1.901.938.057	19,4
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	11.193.849.268	23,4	22.087.964.908	24,8
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.468.211.337	11,7	2.624.081.459	12,7
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	93.467.237	11,9	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	3.105.513.490	18,6	7.147.154.572	25,4
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3.971.041.952	19,8	11.558.395.921	30,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.088.685.570	1,1	19.857.431.710	8,9
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	16.192.621.416	21,5	41.622.755.215	24,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3.757.608.221	33,3	4.102.083.123	29,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6.128.738.746	18,1	11.893.781.113	20,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	8.784.807.185	23,7	15.790.275.594	27,0
24	Ana metal sanayii	28.140.657.742	11,8	95.283.591.924	19,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	6.955.636.040	21,4	12.661.974.097	24,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	7.112.550.765	24,6	9.607.991.320	25,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	12.502.291.668	14,9	22.841.564.804	15,7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	4.581.813.307	19,8	8.569.848.745	19,3
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	24.462.147.369	10,9	46.213.489.193	14,5
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3.147.464.970	24,9	6.699.483.498	27,2
31	Mobilya imalatı	932.344.973	13,0	1.368.180.067	11,7
32	Diğer imalatlar	482.058.285	1,3	-52.467.993	-0,1
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	482.058.285	1,3	-52.467.993	-0,1
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	10.670.952.454	20,8	7.940.382.540	9,6
	Toplam	**184.446.547.331**	**13,9**	**405.286.853.107**	**17,5**

ENDÜSTRİYEL AMBALAJ ve TEKNİK TEKSTİLDE GLOBAL, GÜVENİLİR ve GÜÇLÜ ÇÖZÜM ORTAĞINIZ!

İşbir Sentetik

Çayırhisar Mahallesi Yeni İzmir Caddesi
No:29 Altıeylül / Balıkesir / TÜRKİYE
TEL : +90 266 283 00 00
www.isbirsentetik.com

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

Faaliyet karlılığında iyileşme yaşandı.

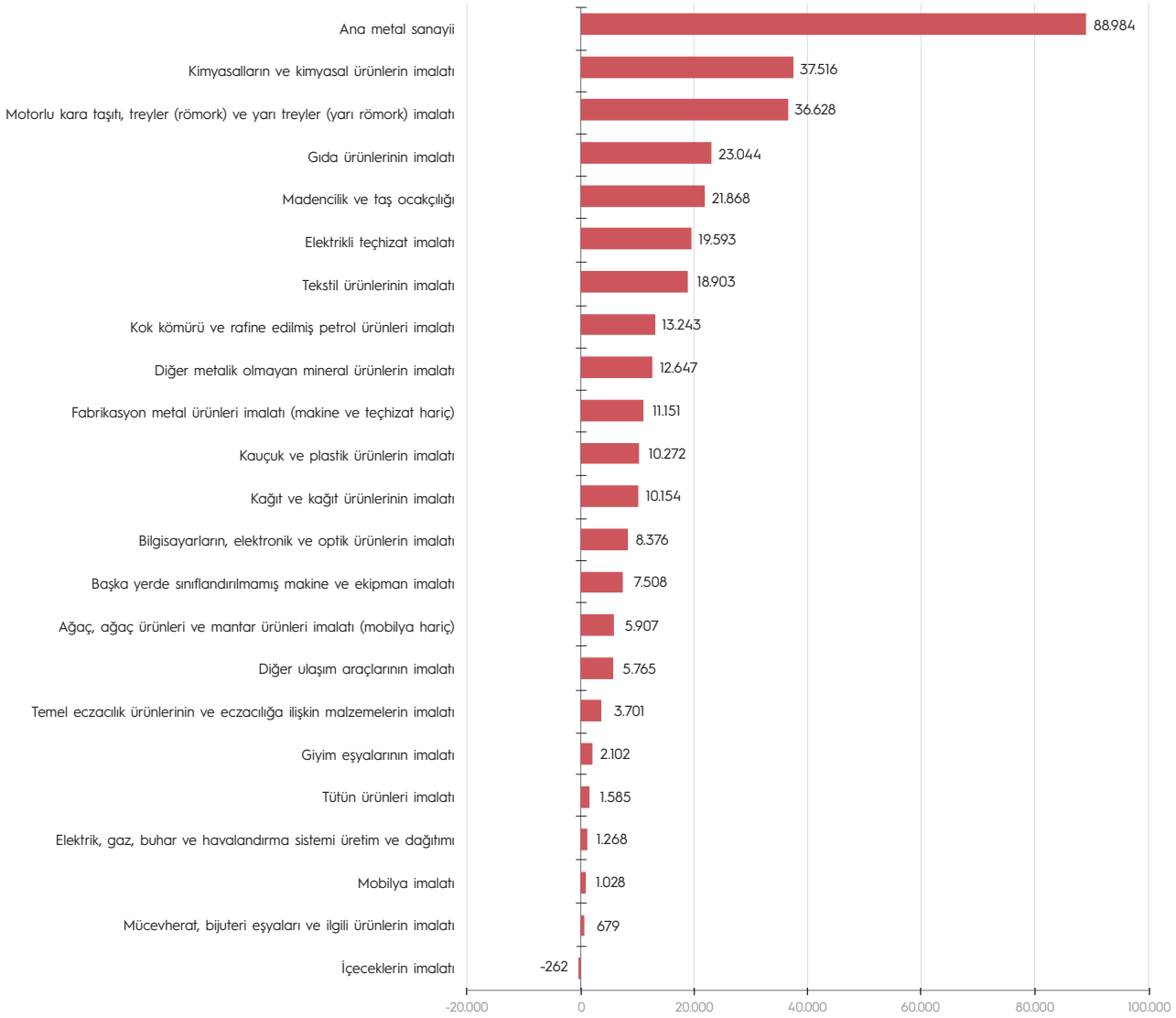
İşletmelerin karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karlılığıdır. Faaliyet karı oranı, kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2021 yılında İSO 500'ün faaliyet karı oranı 4 puan artarak yüzde 10,8'den yüzde 14,8'e yükselmiştir. Faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2020'deki 142,8 milyar TL'lik düzeyinden yüzde 139,4'lük güçlü bir artışla 2021'de 341,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Küresel tedarik zincirlerinin bozulması karşısında alıcılar daha yüksek fiyatlar vererek sanayi malı tedarikine yönelmiştir.

Buna paralel olarak ihraç fiyatları yükselmiştir. Emtia fiyatlarındaki artışlar da ürün fiyatlarını yukarı yönde baskılamıştır. Üretim ve tedarikte gecikmeler ile bazı kritik ürünlerin temin edilememesi de sanayi ürünü fiyatlarındaki yükselişte rol oynamıştır. Türkiye'de döviz kurları ve enflasyondaki artış da bu yükselişi tetiklemiştir. Dolayısıyla faaliyet karları olumlu etkilenmiştir.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde, mutlak olarak en yüksek faaliyet karını 89 milyar TL ile yine ana metal sanayi yaratmıştır. Bu sektörü 37,5 milyar TL ile kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayi izlemiştir. 36,6 milyar TL'lik faaliyet karı ile motorlu kara taşıtları sanayi üçüncü sıraya inerken gıda ürünlerinin imalatı sanayi 23 milyar TL ile faaliyet karında dördüncü sırasını korumuştur.

SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

Hayatın her anında, temiz bir dünya için sizinleyiz!

25 yıldır ürettiğimiz private label ürünlerimizle,
6 kıtada lider ıslak mendil ihracatçısı olmaktan gurur duyuyoruz.

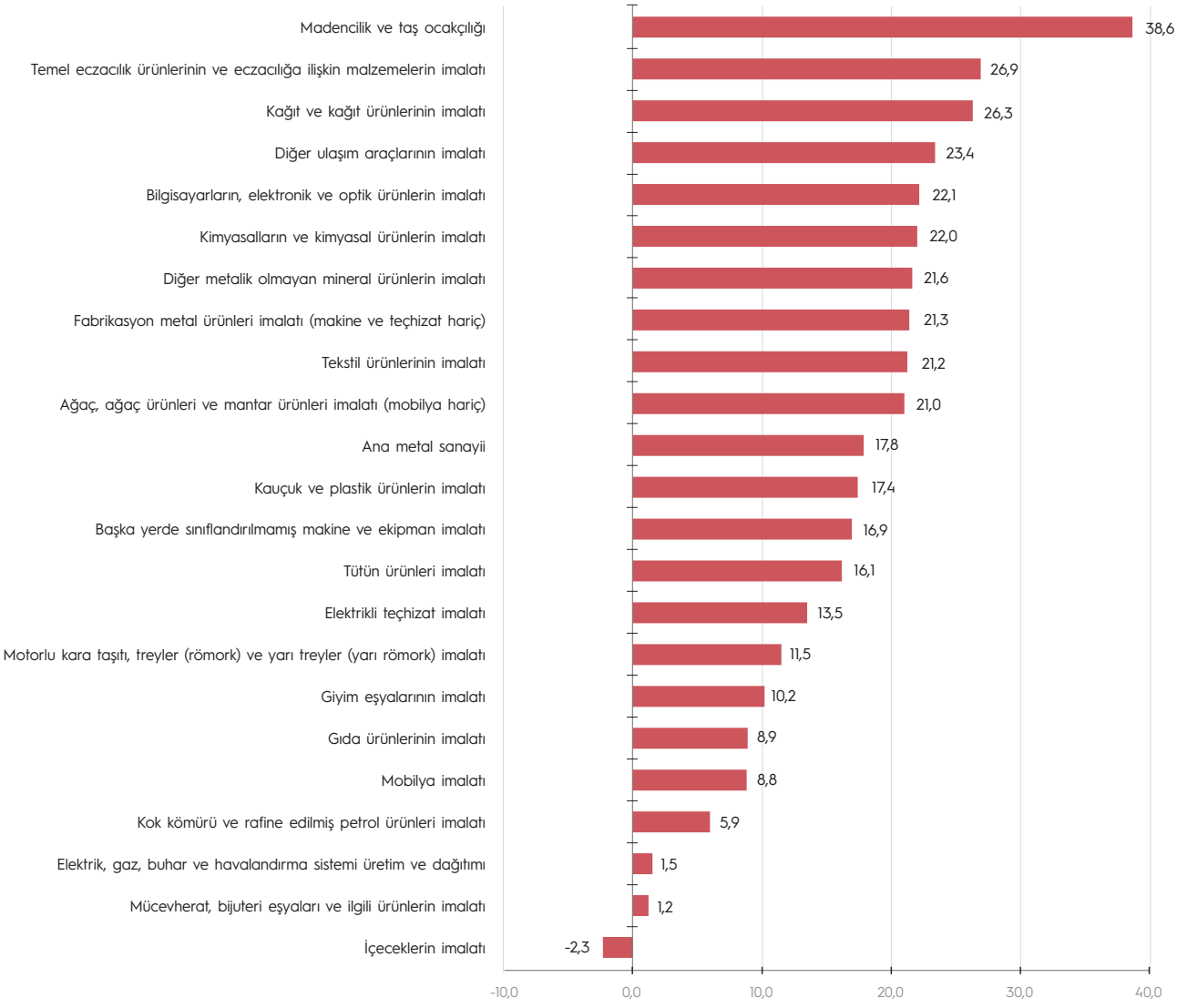
Sapro

www.sapro.com.tr

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

2021 yılında faaliyet karı oranı en yüksek sektör yüzde 38,6 oranı ile madencilik ve taş ocakçılığı olmuş; bu sektörü yüzde 26,9 ile temel eczacılık ürünleri imalatı takip etmiştir. Üçüncü sırada yüzde 26,3 oranı ile kağıt ve kağıt ürünleri yer alırken diğer ulaşım araçları yüzde 23,4 ile dördüncü sıradadır. Negatif faaliyet karı olan içeceklerin imalatı dışında en düşük faaliyet karı oranı yüzde 1,2 ile mücevherat imalatı sektöründe gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

Geri Dönüşümle Sürdürülebilir Geleceğe

İnsan yaşamında vazgeçilmez bir yere sahip ve geri dönüştürülmüş girdilerden üretilen çevre dostu kuşeli kartonun önde gelen üreticilerinden biri olarak üzerimize düşen sorumluluğun bilincindeyiz. Üretimimizde %91'lere ulaşan seviyede atık kağıt kullanıyor, dünyamızın en önemli sorunlarından olan orman alanlarının ve biyoçeşitliliğin korunmasına katkı sağlıyoruz. Geri dönüşüm tesisi kimliğimizle döngüsel ekonomiye ve sürdürülebilirliğe katkımızı ortaya koymaya devam ediyoruz.

www.kartonsan.com.tr

Kartonsan

pak topluluğu

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE **ANALİZİ**

İSO 500'ün 2021 yılı kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

İhracat ve satış birim fiyatlarındaki artışlar karlılığı arttırdı.

2021'de satışların maliyeti net satışlara oranla 2,8 puan azalarak yüzde 79,7'ye gerilemiş, buna bağlı olarak yüzde 20,3 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise 1,3 puanlık bir düşüşle yüzde 5,5'e inmiştir. Böylece İSO 500'ün faaliyet karı oranı 10,8'den yüzde 14,8'e yükselmiştir.

2021 yılında İSO 500'ün ihracat ve satış birim fiyatları daha çok küresel gelişmeler kaynaklı olarak yükselmiş ve bu durum faaliyet karlılığını olumlu etkilemiştir. Emtia ve girdi maliyetlerindeki artışlar büyük ölçüde fiyatlara yansımıştır.

2021 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı 7,1 puan artarak yüzde 25'e yükselmiştir. Bu oranın 20,2 puanlık bölümü kambiyo karlarından gelmiştir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 20,8 olup bunun da 18,7 puanı kambiyo zararlarından kaynaklanmıştır.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Pay (%)	
	2020	2021		2020	2021
Net Satışlar	**1.325.312**	**2.312.973**	**74,5**	**100,0**	**100,0**
- Satışların Maliyeti	1.093.306	1.843.227	68,6	82,5	79,7
Brüt Satış Karı (Zararı)	**232.459**	**469.747**	**102,1**	**17,5**	**20,3**
- Faaliyet Giderleri	89.654	127.814	42,6	6,8	5,5
Faaliyet Karı (Zararı)	**142.805**	**341.933**	**139,4**	**10,8**	**14,8**
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	237.875	578.883	143,4	17,9	25,0
Kambiyo Karları	196.722	468.195	138,0	14,8	20,2
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	194.426	482.095	148,0	14,7	20,8
Kambiyo Zararları	177.712	433.669	144,0	13,4	18,7
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	**186.253**	**438.721**	**135,6**	**14,1**	**19,0**
- Finansman Giderleri	88.845	208.922	135,2	6,7	9,0
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	**97.409**	**229.799**	**135,9**	**7,3**	**9,9**
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	7.219	12.755	76,7	0,5	0,6
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	12.125	23.109	90,6	0,9	1,0
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	**92.503**	**219.446**	**137,2**	**7,0**	**9,5**

Tüm bu veriler 2019 ve 2020 yıllarında olduğu gibi 2021'de de döviz kuru dalgalanmalarının başarılı bir şekilde yönetildiğine işaret etmektedir.

Böylece İSO 500'ün diğer faaliyetlerden olağan net gelir ve karlarının net satışlara oranı 2021'de yüzde 4,2 olmuş ve 2020 yılına göre 0,9 puan yükselmiştir. Aynı dönemde net kambiyo karının net satışlara oranı ise 0,1 puan artışla yüzde 1,5'e yükselmiştir. Kur riskinin iyi yönetilmesi, 2021'de de İSO 500'ün karlılığına olumlu katkı yapmıştır.

İSO 500, 2021 yılında diğer faaliyetlerden olağan net gelir ve karlardan elde ettiği pozitif katkıyla birlikte finansman giderleri öncesi yüzde 19 karlılığa ulaşmıştır. Böylece finansman giderleri öncesi karlılık oranı önceki yıla göre 4,9 puan artmıştır.

Diğer taraftan finansman giderlerinin net satışlara oranı 2,3 puan yükselmiş ve yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, finansman maliyeti yükünün önceki yıla göre belirgin bir şekilde arttığına işaret etmektedir.

Böylece İSO 500 kuruluşları 2021'de finansman giderleri sonrası yüzde 9,9 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Söz konusu oran bir önceki yıla göre 2,6 puan iyileşmiştir.

Olağandışı gelir ve karlar (yüzde 0,6) ile olağandışı gider ve zararların (yüzde 1) ardından İSO 500, 2021 yılında net satışlara oranla yüzde 9,5'lik vergi öncesi karlılığa ulaşmıştır. Bu oran 2020 yılının yüzde 7'lik seviyesine göre 2,5 puanlık artışa işaret etmektedir.

Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yüzde 61,1'e geriledi.

Finansman giderleri, İSO 500'ün karlılığında belirleyici olmayı 2021 yılında da sürdürmüştür. 2021 yılında Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükseliş sonucu, finansman maliyetleri bir önceki yıla göre önemli ölçüde artmıştır. Bununla birlikte, aynı özel koşullar içerisinde faaliyet karındaki artış daha yüksek oranda gerçekleşmiştir.

2021 yılında İSO 500'ün finansman giderleri yüzde 135,2 artışla 208,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Buna karşılık, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 62,2'den yüzde 61,1'e inmiştir.

Finansal koşullarda sert dalgalanmaların yaşandığı son 4 yıla bakıldığında, sanayi kuruluşları 2018 yılında ana faaliyetlerinden elde ettikleri karın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırmışken, 2019'da finansman giderlerinin karlılık üzerindeki baskısı görece hafiflemiştir. 2020'de finansman giderlerindeki artışın mali baskıyı yükseltici etkisine rağmen, bu etki faaliyet karlarında sağlanan daha yüksek oranlı artışla sınırlanmıştır. 2021 yılında ise finansman maliyetleri keskin artış göstermiş, ancak yine faaliyet karlılığındaki iyileşme ile bu ilave yük karşılanabilmiştir.

FİNANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI (%)

	2018	2019	2020	2021
Finansman Giderleri (Milyon TL)	95.823	63.831	88.845	208.922
Faaliyet Karı (Milyon TL)	107.822	92.113	142.805	341.933
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	88,9	69,3	62,2	61,1

Net kambiyo gelirleri artarken faaliyet dışı gelirler de yükseldi.

İSO 500 çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler de hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. Bunun bir nedeni, kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerini göstermesidir. İkinci bir neden ise İSO 500'de kullanılan milli gelir anlamında kar büyüklüğünün ve yaratılan katma değerin tespit edilebilmesi için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır.

Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden, yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, elde edilen tutara o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlardan oluşmaktadır.

İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri 2021 yılında yüzde 122,8 artışla 43,4 milyar TL'den 96,8 milyar TL'ye yükselmiştir. Buna rağmen üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı da yüzde 47'den yüzde 44,1'e gerilemiştir.

2021 yılında döviz kurlarındaki artış sonucu İSO 500'ün net kambiyo gelirleri yüzde 81,6 artarak 19 milyar TL'den 34,5 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu durum döviz kurlarının artışı ile ortaya çıkan risklerin iyi yönetildiğine işaret etmektedir. Artan net kambiyo karları, faaliyet dışı karların yükselmesine önemli bir katkı sağlamıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde, 2021 yılında mutlak büyüklük olarak en yüksek üretim faaliyetleri dışı geliri elde eden sektör 30,3 milyar TL ile ana metal sanayi olmuştur.

En yüksek üretim dışı faaliyet gelirler/net satışlar oranına sahip sektör ise yüzde 106,9 oranı ile içeceklerin imalatı sanayi olmuştur. Diğer taraftan imalat sanayi kapsamındaki diğer birçok sektörde üretim faaliyeti dışı gelirlerin net satışlara oranları oldukça düşük kalmaya devam etmiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2016	14.069.026.366	8,7	37.734.174.185	33,2	37,3
2017	18.844.429.683	33,9	53.084.908.283	40,7	35,5
2018	55.816.782.890	196,2	63.528.258.361	19,7	87,9
2019	37.228.794.798	-33,3	61.614.073.797	-3,0	60,4
2020	43.448.530.156	16,7	92.503.472.320	50,1	47,0
2021	96.788.343.103	122,8	219.445.968.018	137,2	44,1

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(Özel Kuruluşlar)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2016	11.200.909.947	2,9	29.772.961.626	17,2	37,6
2017	16.750.676.795	49,5	50.551.340.125	69,8	33,1
2018	45.705.402.402	172,9	58.241.941.936	15,2	78,5
2019	33.211.281.302	-27,3	58.303.818.852	0,1	57,0
2020	38.595.113.422	16,2	88.601.831.373	52,0	43,6
2021	93.284.279.436	141,7	220.658.000.865	149,0	42,3

YORGLASS

HEDEFİMİZ;

DAHA AZI İLE DAHA FAZLASINI BAŞARMAK!

www.yorglass.com

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

/yorglass

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) *(Kamu Kuruluşları)*

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2016	2.868.116.419	38,9	7.961.212.559	172,5	36,0
2017	2.093.752.888	-27,0	2.533.568.158	-68,2	82,6
2018	10.111.380.488	382,9	5.286.316.425	108,7	191,3
2019	4.017.513.496	-60,3	3.310.254.945	-37,4	121,4
2020	4.853.416.734	20,8	3.901.640.947	17,9	124,4
2021	3.504.063.667	-27,8	-1.212.032.847	-131,1	-289,1

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)

	Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	9.418.006.337	16,6
10	Gıda ürünlerinin imalatı	-1.348.376.381	-0,5
11	İçeceklerin imalatı	12.246.371.425	106,9
12	Tütün ürünleri imalatı	204.103.413	2,1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	5.369.978.708	6,0
14	Giyim eşyalarının imalatı	-216.925.274	-1,1
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4.435.562.724	15,8
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	614.107.983	1,6
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	6.639.896.539	3,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	8.156.557.869	4,8
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.214.100.538	8,8
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	-214.197.405	-0,4
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4.411.777.884	7,5
24	Ana metal sanayii	30.329.485.497	6,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.122.490.359	2,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4.480.808.271	11,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4.378.886.104	3,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	4.049.929.524	9,1
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.609.849.141	0,5
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-1.623.592.150	-6,6
31	Mobilya imalatı	743.964.740	6,3
32	Diğer imalatlar	-635.835.542	-1,2
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-635.835.542	-1,2
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.278.785.291	1,6
	Toplam	**96.788.343.103**	**4,2**

TÜRKİYE'NİN 500 İSO BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

SÜRDÜRÜLEBİLİR

BAŞARI

SÜRDÜRÜLEBİLİR

GELECEK

Gururla...
13 yıldır üst üste,
Türkiye'nin
ilk 500'ündeyiz.

2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021

ŞİRİKÇİOĞLU
GRUBU

www.sirikcioglu.com.tr

KATMA DEĞER

ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

Kuruluşların etkinlik ve verimliliği, yaratılan katma değer, nispi hasıla oranları, devir hızları ve işgücü verimliliği ile ölçülmektedir.

Net katma değerde kar ve faizlerin payı artarken ücretlerin payı azaldı.

İSO 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

Kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi-sübvansiyon) eklenerek kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri belirlenmektedir. Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir.

2021 yılında İSO 500'ün yarattığı net katma değerin faktör gelirleri dağılımında yüksek değişimler yaşanmıştır. Milli gelir anlamında karın payı yüzde 30,3'ten yüzde 39,7'ye çıkmış ve son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Ödenen faizlerin net katma değer içindeki payı da yüzde 25,3'ten yüzde 28,1'e yükselmiştir. Buna karşılık ödenen maaş ve ücretlerin payı yüzde 44,5'ten yüzde 32,2'ye gerilemiştir.

Bu gelişmeler 2021 yılındaki hızlı büyüme ve yüksek enflasyonun yaşandığı dönemde faktör gelirlerinin net katma değer içindeki dağılımında en çok karın olumlu etkilendiğini göstermektedir.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ödenen Maaş ve Ücretler	55,9	57,5	56,5	52,7	46,9	54,7	51,5	44,5	32,2
Ödenen Faizler	11,6	14,3	15,4	13,9	16,8	34,4	27,1	25,3	28,1
Milli Gelir Anlamında Kar	32,4	28,2	28,2	33,4	36,3	10,9	21,3	30,3	39,7
Net Katma Değer	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

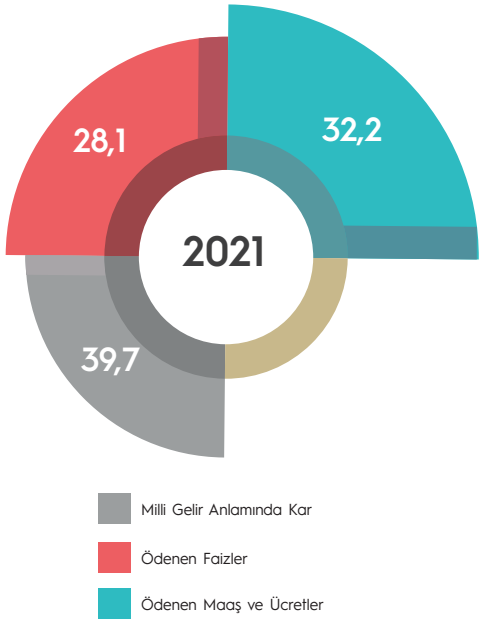
Özel Kuruluşlar

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ödenen Maaş ve Ücretler	55,3	52,6	55,5	54,6	45,5	51,2	50,5	43,0	30,8
Ödenen Faizler	12,9	14,3	16,2	15,1	17,0	33,6	26,9	25,2	27,7
Milli Gelir Anlamında Kar	31,8	33,2	28,4	30,2	37,5	15,2	22,6	31,7	41,5
Net Katma Değer	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Kamu Kuruluşları

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ödenen Maaş ve Ücretler	61,0	183,3	68,2	38,7	71,9	306,5	70,4	80,1	104,9
Ödenen Faizler	2,1	15,9	6,1	4,8	14,4	95,5	30,6	26,2	48,6
Milli Gelir Anlamında Kar	37,0	-99,2	25,8	56,6	13,7	-302,0	-1,0	-6,3	-53,5
Net Katma Değer	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

NET KATMA DEĞERİN FAKTÖR GELİRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

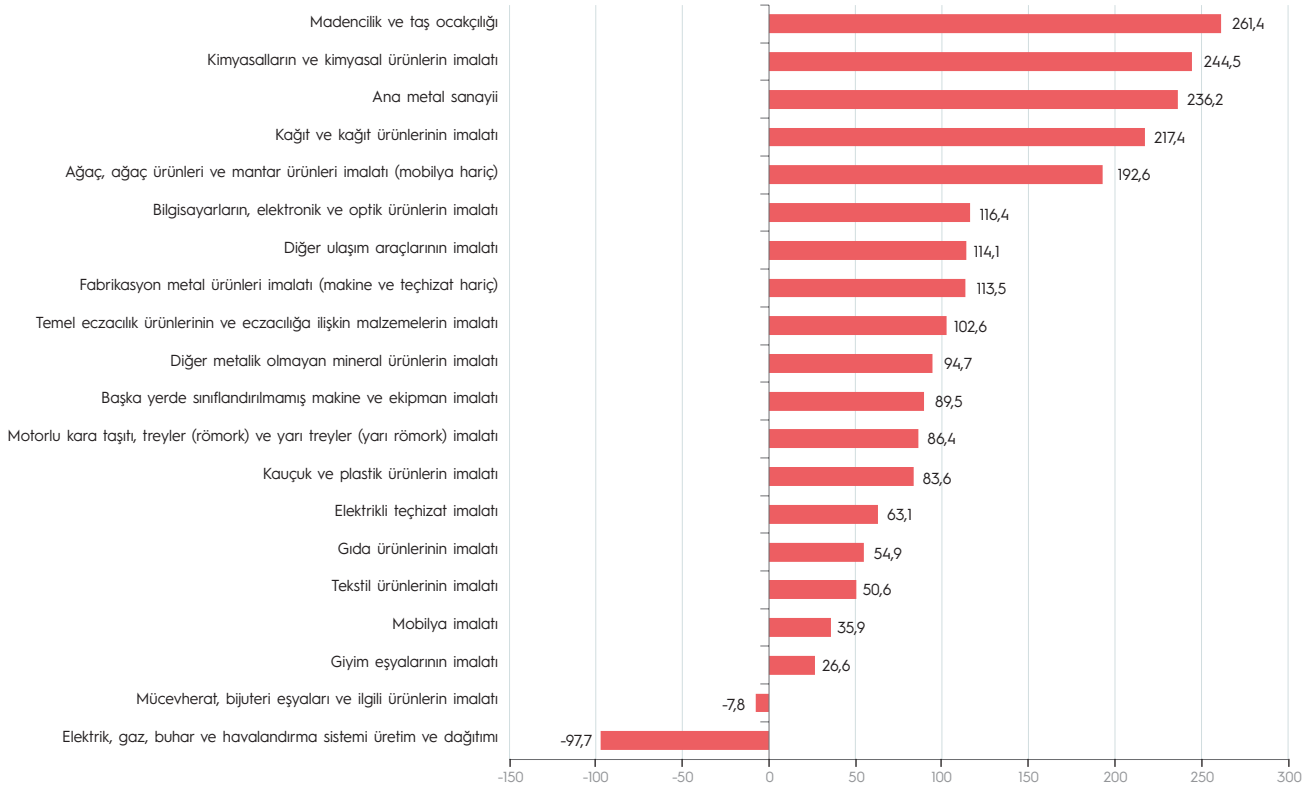
Nispi hasıla oranı en yüksek imalat sanayi alt sektörü kimyasal ürünler oldu.

Nispi hasıla oranı, alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değerin İSO 500 genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlaması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilenen "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2021 yılı itibarıyla en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör madencilik ve taş ocakçılığıdır. İmalat sanayi içerisinde ise en yüksek nispi hasıla oranı yine kimyasal ürünler sektöründe kaydedilmiştir. Sektörler çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip olmaya 2021 yılında da devam etmiştir. En düşük pozitif nispi hasıla oranları ise giyim ürünleri ile mücevherat sektöründe gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

Sektörler		2020			2021		
		İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	3,0	6,5	218,7	3,0	7,8	261,4
10	Gıda ürünlerinin imalatı	19,1	11,4	59,4	17,7	9,7	54,9
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	10,3	5,1	49,8	10,9	5,5	50,6
14	Giyim eşyalarının imalatı	3,9	1,2	30,8	4,1	1,1	26,6
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,1	0,1	56,5	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,3	1,6	125,7	1,0	2,0	192,6
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,6	2,4	149,5	1,5	3,3	217,4
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4,2	8,6	204,3	4,3	10,6	244,5
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,7	2,4	143,7	1,5	1,5	102,6
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3,9	3,6	92,7	4,1	3,4	83,6
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4,2	5,2	122,6	4,3	4,1	94,7
24	Ana metal sanayii	8,9	11,8	133,3	9,4	22,2	236,2
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,6	4,4	121,6	3,4	3,9	113,5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3,0	4,6	152,2	2,6	3,0	116,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	7,8	6,6	84,6	7,9	5,0	63,1
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2,6	2,8	104,2	2,9	2,6	89,5
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	14,9	14,5	97,5	15,1	13,0	86,4
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2,2	2,2	99,5	2,3	2,6	114,1
31	Mobilya imalatı	1,5	0,8	55,5	1,6	0,6	35,9
32	Diğer imalatlar	0,2	0,2	92,6	0,2	0,0	-7,8
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,2	92,6	0,2	0,0	-7,8
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1,7	3,7	220,1	2,0	-2,0	-97,7

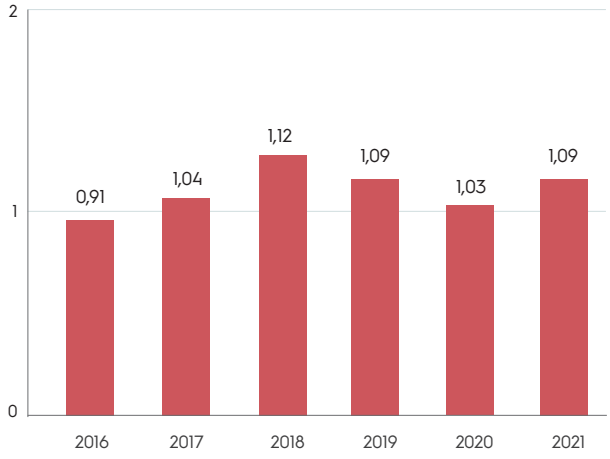
Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Varlık devir hızı sınırlı artış kaydetti.

Varlık devir hızı, finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir.

İSO 500'ün varlık devir hızı 2019 yılında 1,09'a düştükten sonra 2020 yılında da azalarak 1,03 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021'de ise varlık devir hızı 1,09'a yükselerek 2019'daki seviyesine dönmüştür. 2021 yılında iç ve dış satışlarda yaşanan hızlı genişleme varlık devir hızını yükseltmiştir.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızı yükseldi.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup net satışların özkaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır. İSO 500'ün özkaynak devir hızı 2019'daki 3,46 değerinin ardından 2020'de yurtiçi ve yurtdışı talepteki dalgalanmaların satışlardaki büyümeyi yavaşlatması ile 3,25'e düşmüştür. 2021 yılında ise yurtiçi ve yurtdışı satışlarda görülen yüksek büyüme özkaynak devir hızını 3,71'e yükseltmiştir.

2021 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektörler 164,17 ile rafine petrol ürünleri ve 31,36 ile mücevherat sanayidir. En düşük oran ise 0,95 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüne aittir.

İşletme sermayesi devir hızı durağan seyretti.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların dönen varlıklar (işletme sermayesi) büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır.

İSO 500'ün işletme sermayesi devir hızı 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla 1,83 ve 1,79 olarak gerçekleşmiştir. 2020'de düşüş eğilimini sürdürerek 1,61 düzeyinde kaydedilmiştir. 2021 yılında ise 1,62 ile hemen hemen yatay seyretmiştir.

DEVİR HIZLARI - 2021

> "2021 yılında iç ve dış satışlarda yaşanan hızlı genişleme varlık devir hızını yükseltmiştir."

Sektörel Devir Hızları - 2021

Sektörler		Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
		500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	0,43	0,58	0,27	0,95	1,10	0,72	1,00	0,92	1,27
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1,44	1,48	0,94	5,13	4,69	-6,33	1,91	1,99	1,09
11	İçeceklerin imalatı	0,38	0,38	-	1,45	1,45	-	0,76	0,76	-
12	Tütün ürünleri imalatı	0,77	0,77	-	3,49	3,49	-	0,93	0,93	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	0,71	0,71	-	2,25	2,25	-	1,05	1,05	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	1,31	1,31	-	3,59	3,59	-	1,88	1,88	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,88	0,88	-	3,13	3,13	-	1,48	1,48	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	0,86	0,86	-	2,31	2,31	-	1,31	1,31	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,46	1,46	-	164,17	164,17	-	2,60	2,60	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1,00	1,00	1,00	2,69	2,93	1,16	1,43	1,41	1,70
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,75	0,75	-	1,23	1,23	-	1,12	1,12	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,02	1,02	-	3,52	3,52	-	1,35	1,35	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,54	0,54	-	1,67	1,67	-	1,06	1,06	-
24	Ana metal sanayii	1,48	1,48	-	4,34	4,34	-	1,96	1,96	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,94	1,01	0,53	2,40	2,76	0,97	1,14	1,20	0,71
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,46	0,46	-	1,43	1,43	-	0,60	0,60	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1,31	1,31	-	4,88	4,88	-	1,66	1,66	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,11	1,11	-	2,16	2,16	-	1,35	1,35	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,70	1,70	-	6,34	6,34	-	2,24	2,24	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,33	0,33	-	3,74	3,74	-	0,42	0,42	-
31	Mobilya imalatı	1,20	1,20	-	2,06	2,06	-	1,63	1,63	-
32	Diğer imalatlar	8,64	8,64	-	31,36	31,36	-	9,42	9,42	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	8,64	8,64	-	31,36	31,36	-	9,42	9,42	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,56	0,47	0,94	3,16	9,07	1,35	1,75	1,67	1,95
	Toplam	**1,09**	**1,12**	**0,57**	**3,71**	**3,94**	**1,30**	**1,62**	**1,63**	**1,40**

İşgücü verimliliğinde artış yüzde 64,6 oldu.

İşgücü verimliliği sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir. İSO 500 kapsamında işgücü verimliliği, üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır.

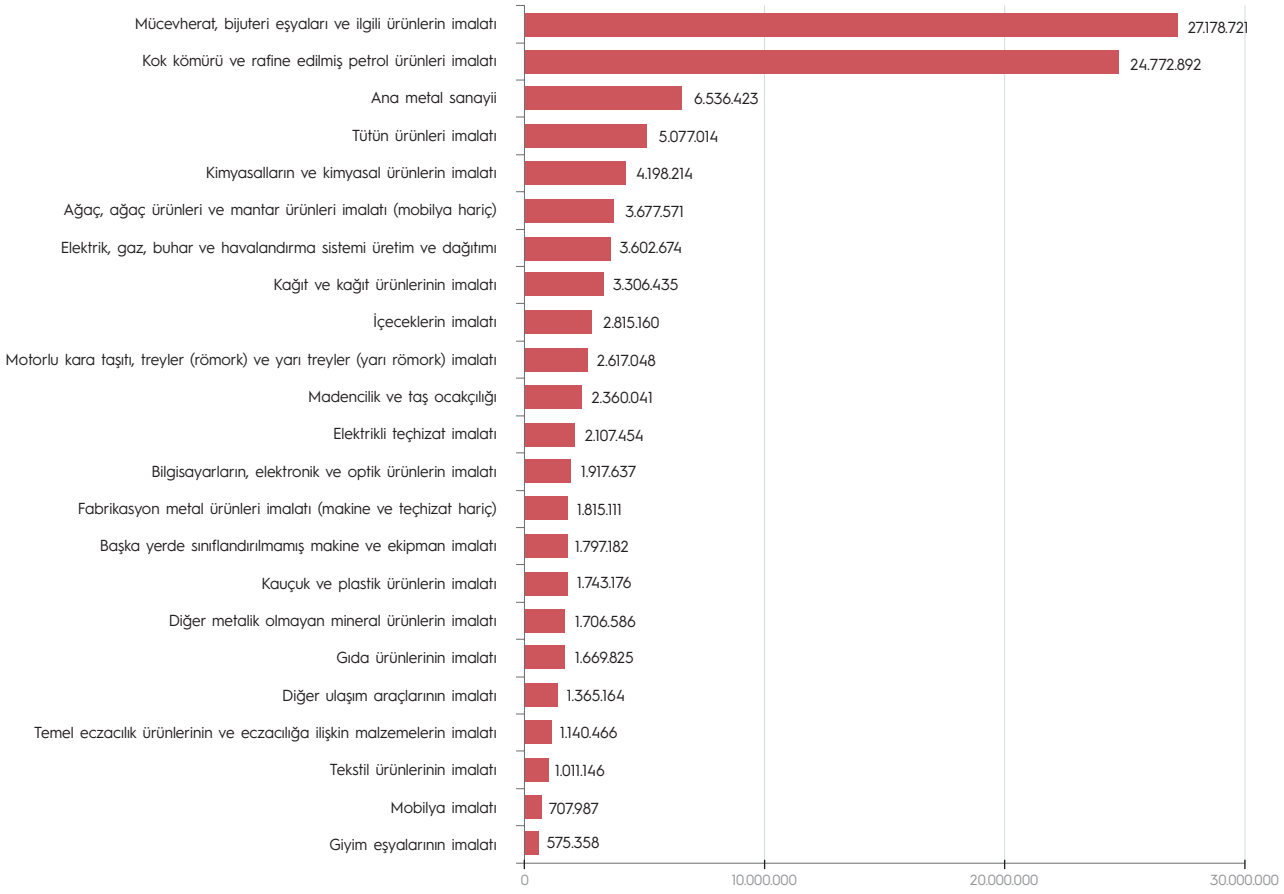
İSO 500'de çalışan başına üretimden net satışlar 2019'da yüzde 15,4, 2020'de yüzde 12,1'lik artışların ardından 2021 yılında yüzde 64,6 ile güçlü bir artış göstererek 2.705.400 TL olmuştur.

Bu gelişme aynı zamanda işgücü verimliliğinde son yılların en hızlı artışına işaret etmektedir. Çalışan başına üretimden satışlardaki artış reel (yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılmış) bazda da yüzde 20,9 artışa karşılık gelmektedir. 2021, işgücü verimliliğinde önemli bir artış yılı olmuştur.

Bilindiği üzere 2020 yılında yaşanan salgın nedeniyle üretimde kesintiler yaşanmış, çalışanların sağlık sorunları oluşmuş, çalışma saatleri azalmış ve işgücü verimliliği gerilemiştir. 2021 yılında ise tüm bu koşullar iyileşmiş, böylece işgücünün çalışma süreleri ve performansı yükselmiştir. Yine 2021'de makine ve ekipman yatırımlarında yenilemeler işgücü verimliliğini arttırmış, yüksek satışlara bağlı yüksek kapasite kullanımı da işgücü verimliğindeki artışa katkı sağlamıştır.

2021 yılında çalışan başına net üretimden satışlar 2020 yılına göre mutlak büyüklük olarak tüm alt sektörlerde artmakla beraber, sektörler arasında önemli farklılıklar söz konusudur. 2021'de çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler ise sırasıyla mücevherat sanayi, rafineri petrol ürünleri sanayi ve ana metal sanayi olmuştur. İlk üç sektör 2020 yılındaki yerlerini korumuştur.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

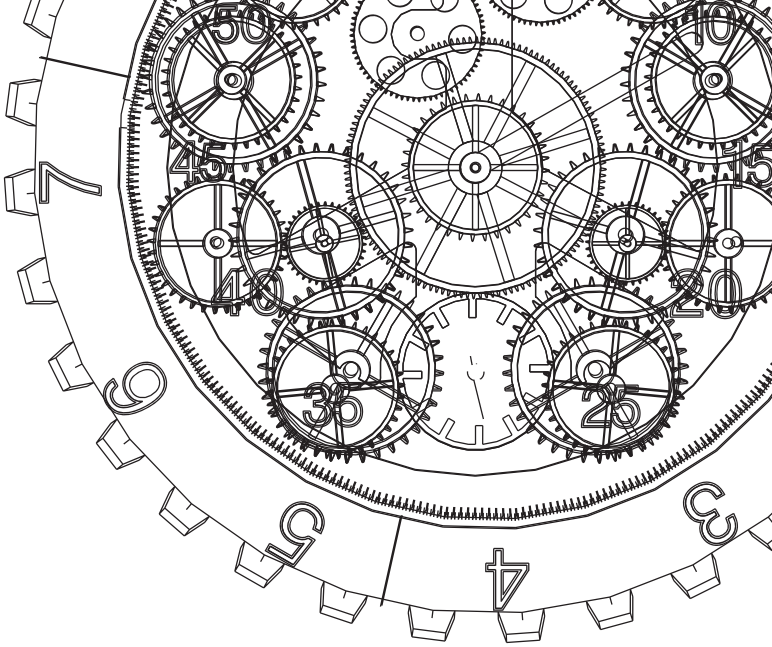

İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] *(Cari Fiyatlarla, TL)*

	Sektörler	2020	2021
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.444.864	2.360.041
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.189.673	1.669.825
11	İçeceklerin imalatı	1.977.360	2.815.160
12	Tütün ürünleri imalatı	3.151.999	5.077.014
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	612.577	1.011.146
14	Giyim eşyalarının imalatı	405.479	575.358
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	863.892	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.840.330	3.677.571
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.706.468	3.306.435
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	10.988.495	24.772.892
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.082.604	4.198.214
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	814.920	1.140.466
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.109.227	1.743.176
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.168.683	1.706.586
24	Ana metal sanayii	3.439.320	6.536.423
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.139.461	1.815.111
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.313.458	1.917.637
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1.315.060	2.107.454
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.069.448	1.797.182
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.939.769	2.617.048
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	789.840	1.365.164
31	Mobilya imalatı	501.849	707.987
32	Diğer imalatlar	18.894.836	27.178.721
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	18.894.836	27.178.721
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3.013.164	3.602.674
	Toplam	**1.643.882**	**2.705.400**

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri, sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimlilik performansı açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

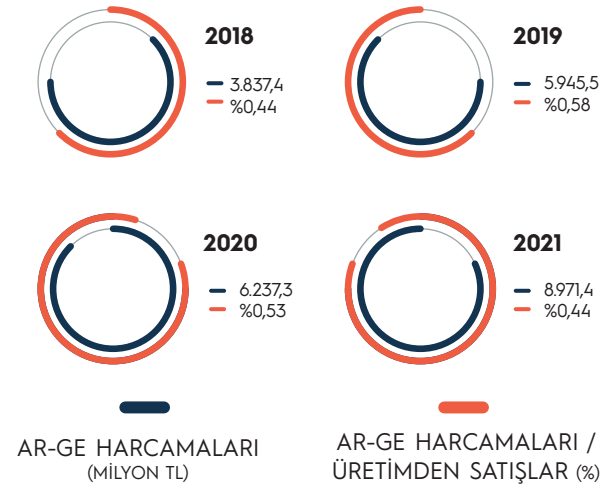
Teknoloji faaliyetleri sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimliliği açısından en önemli belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO 500 kapsamında teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında, İSO 500'ün AR-GE harcamaları ve teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımları olmak üzere iki temel bilgiye yer verilmektedir.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı geriledi.

İSO 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının AR-GE harcamalarına ilişkin verileri de toplanmakta ve sektörel bazda değerlendirmeler yapılmaktadır.

2021 yılında İSO 500'ün AR-GE harcamaları, anket verileri ile 8,97 milyar TL'dir ve 2020 yılına göre yüzde 43,8 oranında artış göstermiştir. Bir başka ifadeyle, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırıldığında reel bazda da yüzde 5,7 artış gerçekleşmiştir. Bununla birlikte 2020 yılında yüzde 0,53 olan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2021'de yüzde 0,44'e gerilemiştir. Bu gerileme üretimden satışların AR-GE harcamalarına göre çok daha yüksek artış göstermesinden kaynaklanmaktadır.

2021 yılında anket verilerine göre en yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren üç sektör 2020 yılına göre değişmemiş ve yine sırasıyla motorlu kara taşıtları, elektronik ve elektrikli teçhizat sektörü olmuştur. 2021'de İSO 500'ün toplam AR-GE harcamalarının yüzde 62,9'unu bu üç sektördeki kuruluşlar gerçekleştirmiştir.

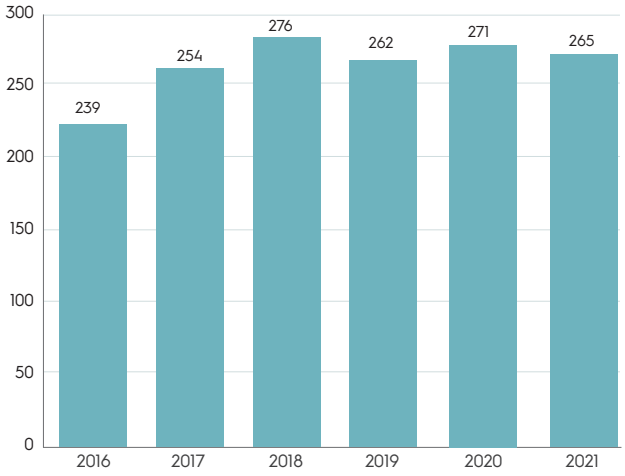
Son yıllarda AR-GE harcamalarını önemli ölçüde artıran motorlu kara taşıtları sektörü, 2021'de İSO 500'ün toplam AR-GE harcamalarında yaşanan artışa da en yüksek katkıyı sağlamıştır.

AR-GE yapan kuruluş sayısı düşüş gösterdi.

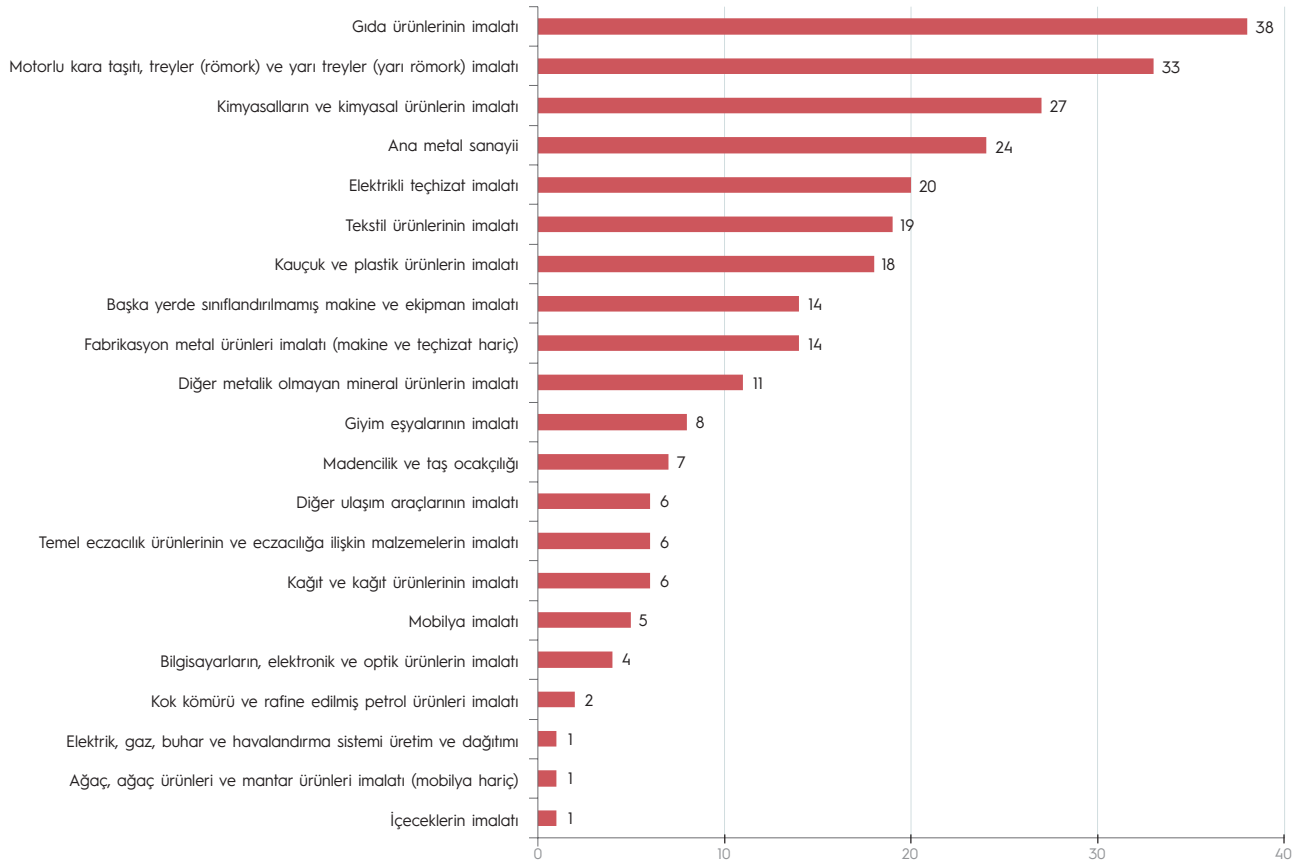
İSO 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısının 2013 yılından itibaren gösterdiği kademeli artış 2018 yılına kadar sürmüş, izleyen son üç yılda ise AR-GE yapan firma sayısı durağanlaşmıştır.

2019'da 262, 2020'de 271 olan AR-GE yapan firma sayısı 2021 yılında ise 265'e gerilemiştir. Azalma daha çok gıda sektöründeki firmalardan kaynaklanmıştır.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

		Anket Verileri			
		2020		2021	
	Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	6	40.780.130	7	73.325.252
10	Gıda ürünlerinin imalatı	45	199.638.521	38	248.368.871
11	İçeceklerin imalatı	3	4.941.453	1	5.079.097
12	Tütün ürünleri imalatı	-	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	20	113.587.867	19	117.801.893
14	Giyim eşyalarının imalatı	9	59.863.898	8	68.664.689
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2	8.583.454	1	7.761.550
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6	14.182.614	6	37.524.194
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2	40.683.376	2	46.724.327
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	24	221.701.235	27	367.658.770
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	194.864.883	6	238.544.763
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	17	96.065.000	18	140.912.747
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	12	114.155.392	11	194.699.887
24	Ana metal sanayii	22	140.021.423	24	127.796.776
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	229.295.397	14	508.552.638
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	998.654.122	4	1.267.020.165
27	Elektrikli teçhizat imalatı	21	753.701.952	20	1.057.475.611
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	195.158.943	14	244.145.361
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	32	2.314.420.761	33	3.315.114.770
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5	468.282.849	6	864.618.999
31	Mobilya imalatı	4	26.769.293	5	39.397.159
32	Diğer imalatlar	-	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2	174.000	1	240.000
	Toplam	**271**	**6.237.295.893**	**265**	**8.971.427.519**

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

İSO 500'de kuruluşların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yarattıkları katma değerin dağılımı da incelenmektedir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi kapsam dışı bırakılmaktadır. Bu nedenle imalat sanayi altında faaliyet gösteren 473 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

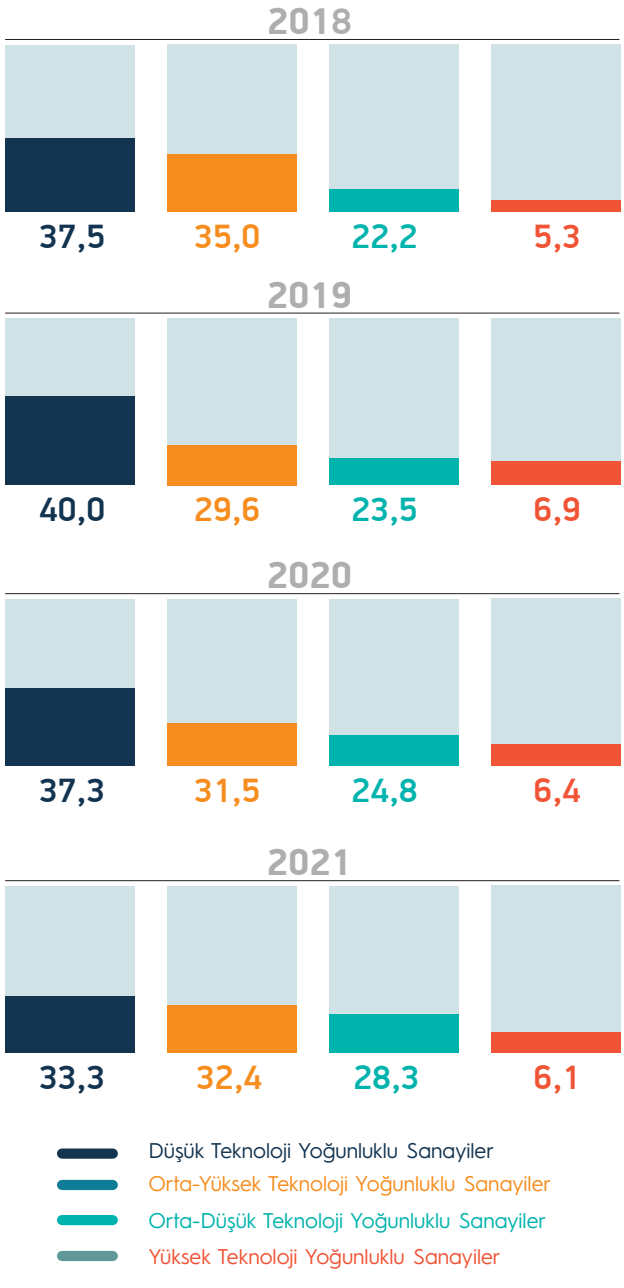
Teknoloji yoğunlukları itibarıyla 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir. Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Kullanılan, katma değer "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" (üretim faktörlerine yapılan ödemeler [ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar] + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar toplamı) göstergesidir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içinde toplulaştırılmaktadır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde 2021 yılında yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 33,3 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almış, ancak 2020 yılıyla kıyaslandığında bu pay 4 puan azalmıştır. Aynı dönemde orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 0,9 puan artarak yüzde 32,4'e yükselmiştir.

2021'de en büyük pay artışını 3,5 puan ile orta-yüksek teknolojili sanayiler grubu göstermiş, bu grubun payı yüzde 28,3'ye yükselmiştir. Son olarak yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2020 yılında yüzde 6,4 iken 2021'de yüzde 6,1'e gerilemiştir. Böylece yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı önceki iki yılda gözlenen hissedilir artışın ardından 2020 ve 2021 yıllarında sınırlı düşüşler göstermiştir.

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

ATOM KABLO

%100 YERLİ SERMAYE İLE

2021 YILI KABLO SEKTÖRÜ İHRACAT İKİNCİSİ

Sektörde 30.Yıl / Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında / Türkiye'nin ilk 150 ihracatçısı arasında / Mega Projelerde çözüm ortağı

2021	2020	2019	2018	2017
157 Milyon USD	93 Milyon USD	92 Milyon USD	118 Milyon USD	114 Milyon USD
1429 Milyon TL	654 Milyon TL	523 Milyon TL	570 Milyon TL	416 Milyon TL
Toplam Satış	Toplam Satış	Toplam Satış	Toplam Satış	Toplam Satış

www.atom.com.tr

2021 yılı itibarıyla 473 imalat sanayi firmasından 189'u düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir (2020: 205). 141 firma orta-düşük (2020: 134), 129 firma orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler kapsamında yer almaktadır (2020: 122). Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2020 yılında 16 iken 2021 yılında 14 olmuştur. Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin payında 2018 ve 2019'da hissedilir bir artış yaşanmıştır. 2020 ve 2021'de ise sınırlı bir gerileme söz konusudur.

Buna rağmen orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin katma değerden aldıkları pay 2019 yılında ilk kez yüzde 30 bandını aşmış, 2020'de yüzde 31,2'e, 2021'de ise yüzde 34,3'e çıkmıştır.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam Brüt Katma Değer	Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	160.778.166.947	33,3	10	Gıda ürünlerinin imalatı	93	40.778.191.587	8,4
			11	İçeceklerin imalatı	4	9.807.482.562	2,0
			12	Tütün ürünleri imalatı	2	57.557.693.912	11,9
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	46	23.148.409.031	4,8
			14	Giyim eşyalarının imalatı	13	4.602.592.201	1,0
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	5	8.192.609.364	1,7
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	13.986.774.790	2,9
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	-	-	-
			31	Mobilya imalatı	5	2.440.603.153	0,5
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	5	-74.713.750	0,0
Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	156.252.203.610	32,4	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması	-	-	-
			19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	21.255.654.245	4,4
			22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	23	14.176.605.765	2,9
			23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	21	16.964.408.732	3,5
			24	Ana metal sanayii	75	92.927.933.774	19,2
			25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	16	9.310.954.346	1,9
			30.1	Gemi ve tekne yapımı	2	1.616.646.748	0,3
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	136.498.271.109	28,3	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39	44.383.694.276	9,2
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	2	7.070.297.233	1,5
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	29	20.848.444.824	4,3
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	10.764.169.599	2,2
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	54.420.186.430	11,3
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	1	-988.521.253	-0,2
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	29.257.063.861	6,1	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	6.303.628.928	1,3
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	12.613.588.847	2,6
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	3	10.339.846.086	2,1
					473	**482.785.705.527**	

Yaklaşık 70 ülkeye yaptığımız ihracatla ülkemize kazandırmaya devam ediyoruz.

2021 yılında gerçekleştirdiğimiz ihracatla Ege Bölgesi'nin birincisi olduk, Türkiye genelinde ise ikinci sırada yer aldık. 2022 yılı hedefimizi 100 milyon dolar olarak belirledik.

"Sürdürülebilirlik" politikalarımız çerçevesinde insanımıza layık bir Gıda Firması olarak ilerlemeye devem ediyoruz.

gedikpilic gedikpilic.com

Gedik piliç

SONUÇ:
GELECEK İÇİN DEĞERLENDİRMELER

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) 2021 yılı çalışması, sanayinin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından öne çıkan bazı başlıklar şu şekildedir.

- 2021, dünya genelinde yaygın aşılama sonucu salgının kontrol altına alınmaya başlandığı, iktisadi ve sosyal faaliyetlere kontrollü olarak geri dönüşün yaşandığı, ekonomide ve özellikle sanayilerde hızlı toparlanmanın yaşandığı bir yıl olmuştur.
- Küresel sanayide tedarik zincirlerindeki değişim ve bu değişimin etkileri hızlanmış, arz yanlı sıkıntılar kalıcı hale gelme sinyali vermiştir.
- Emtia ve enerji fiyatlarındaki artışlar ile arz ve tedarik sıkıntıları nedeniyle dünya genelinde sanayi malı fiyatlarında artışlar yaşanmış ve bu artışlar kalıcı etkiler yaratmıştır.
- Türk sanayi sektörünün iç ve dış talep koşullarında önemli bir iyileşme yaşanmıştır. Özellikle küresel tedarik zincirlerindeki değişim ve yakından tedarik eğilimleri ile Türk sanayine yönelik yüksek bir ilave tedarik talebi oluşmuştur.
- Talep artışı sektörel olarak genele yayılı görünüm sergilemiş ve ilave kapasite yatırımları planlanarak devreye alınmaya başlanmıştır. Kalıcı ilave tedarik talebi ile sanayide yatırımların sürmesi öngörülmektedir.
- Finansal koşullar 2021 yılında normalleşmeye başlamış, ancak yılın son aylarında finansal kırılganlıklar ve dalgalanmalar yine artmıştır. Türk lirasında yüksek değer kaybı yaşanmıştır.
- Yüksek enflasyon giderek kalıcı hale gelmektedir. Sanayi firmaları uzun yıllar sonra yeniden yüksek enflasyonlu ortamda faaliyet göstermek zorunda kalmaktadır. Enflasyonist dönemde işletme yönetimi ilave yetkinlikler gerektirmektedir.
- Salgın sonrası ortaya çıkan koşullar küresel ölçekte sanayinin önemini giderek artırmaktadır. Ülkeler kritik sanayilere sahip olmaya çalışmakta, sanayide rekabet haritası değişmektedir. Bu durum Türk sanayi sektörünü desteklemektedir. Buna bağlı olarak sanayinin GSYH içindeki payı da artmaktadır.
- İlave tedarik talebi ile İSO 500 ihracatını tarihinin en yüksek seviyesine taşımıştır. Önümüzdeki yılarda da sanayinin büyüme performansı açısından ihracat sürükleyici ve belirleyici olmaya devam edecektir.
- 2021 yılında sektörlerin performansı genel olarak büyüme şeklinde gerçekleşmiştir. Ancak küresel emtialardaki fiyat artışlarının etkisiyle emtia ve enerji yoğun sektörlerde cari fiyatlarla büyüme daha yüksek gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında sanayi kuruluşları hızlı artan iç ve dış talep karşısında üretim ve satışlarını önemli ölçüde arttırmış, ancak bunları daha çok borçlanma yolu ile finanse etmiştir. Borçların aktifler içindeki payı ilk kez yüzde 70'i aşmıştır. Büyümenin bu bileşimiyle uzun vadede sürdürülmesi mümkün gözükmemektedir.
- Duran varlıklar yeni kapasite yatırımları ve sağlanan yeniden değerleme olanağı ile uzun yıllar sonra ilk kez yüzde 51,1 gibi yüksek bir oranda büyümüştür. Yeni yatırımlar ile duran varlıklardaki büyümenin sürmesi beklenmektedir.
- Firmalar çekirdek faaliyetlerine öncelik vermeye devam etmektedir. Böylece FAVÖK büyüklüğü önemli ölçüde artarken pozitif FAVÖK büyüklüğüne sahip firmaların sayısı 2013'ten bu yana en yüksek ikinci seviyesine ulaşmıştır.
- Firmalar, sanayi ürünlerinde küresel ölçekte yaşanan fiyat artış eğilimini iyi değerlendirmiş ve faaliyet giderlerinde azami tasarrufa gitmiştir. Böylece karlılıkları artmıştır.
- Döviz kurlarındaki artışlar net kambiyo karları ile sanayi şirketlerinin toplulaştırılmış gelir-gider tablosuna olumlu katkı sağlamaya devam etmiştir.
- Satış karlılığı, özkaynak karlılığı ve aktif karlılığı son 11 yılın en yüksek seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu seviyelerin korunması ve sürdürülebilir kılınması öncelikli hedef olmalıdır.
- AR-GE harcamalarında yaşanan artış teknoloji faaliyetlerinin dışsal koşullardan ayrışmaya başladığının bir işareti olarak nitelenebilir. Ayrıca yeni normal içinde teknoloji ve dijitalleşmenin artan önemi, bu alanlardaki harcamaları teşvik etmeye devam edecektir.
- Orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payında artış sürmüştür. Buna rağmen dağılımda yüksek teknoloji yönünde yapısal bir değişim için halen yeni girişimlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Anadolubank 25.YIL

Vaktimiz Sizin

Bankanız size ne kadar vakit ayırıyor?

Uzman kadrosu ve ihtiyaca özel bankacılık hizmetleriyle Anadolubank her zaman yanınızda.

anadolubank.com.tr | Anadolubank Mobil | 0850 222 55 50 | Şube

Bir HABAŞ iştirakidir

77 YILDIR GURURLA

Tam 77 yıldır ülkemizin geleceğine yatırım yaparak
yerel katma değerin artırılması için aralıksız çalışıyoruz.
Yenilikçi yaklaşımımız, nitelikli çalışanlarımız ve
fark yaratan çalışmalarımız ile Türkiye ekonomisine
güç vermenin gururunu yaşıyoruz.
Dün olduğu gibi yarın da aynı cesaret ve sorumlulukla
sürdürülebilir bir gelecek için çalışmaya devam edeceğiz.

colakoglumetalurjias
colakoglumetalurji.as
ColakogluGroup
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.

Çolakoğlu Metalurji
www.colakoglu.com.tr

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

SIRALAMA

2021 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması.

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	-	1	136.793.346.358	1-1	149.054.172.327	9-9	8.803.606.252
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	2	67.305.202.746	2-2	71.677.859.207	4-4	12.814.305.107
3	6	Star Rafineri A.Ş.	Ege Bölgesi	-	3	55.187.004.901	3-3	55.948.713.184	---	-
4	4	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	-	4	46.152.742.040	5-5	46.947.857.874	---	-
5	10	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun	-	5	38.669.497.386	8-8	38.690.799.645	3-3	17.643.659.529
6	-	-	İstanbul	-	6	-	7-7	-	458-452	-
7	9	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	7	36.787.827.783	4-4	52.659.491.553	8-8	10.273.560.715
8	7	Arçelik A.Ş.	İstanbul	-	8	35.788.965.875	6-6	46.373.407.606	19-18	4.994.083.219
9	3	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	9	34.413.732.641	9-9	34.413.732.641	---	-
10	8	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	İstanbul	-	10	26.566.750.666	10-10	31.991.552.801	12-12	8.176.055.634
11	12	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	11	25.762.339.864	13-12	25.763.375.155	35-32	2.728.037.461
12	13	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	İstanbul	-	12	25.489.775.154	14-13	25.514.763.202	---	-
13	14	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	13	21.412.219.022	15-14	24.871.491.392	---	-
14	16	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun	-	14	20.571.898.572	16-15	23.284.738.326	---	-
15	23	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Ege Bölgesi	-	15	19.494.418.509	11-11	29.402.842.139	---	-
16	15	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	-	16	19.153.288.550	17-16	21.477.736.641	---	-
17	11	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	17	18.136.907.204	20-19	18.139.524.257	7-7	10.362.719.614
18	20	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	18	17.393.409.438	19-18	20.064.347.721	---	-
19	17	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	19	15.188.612.034	18-17	20.365.443.980	---	-
20	38	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Adana	-	20	15.147.767.420	23-22	15.147.767.420	25-23	3.831.172.213
21	29	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	21	14.868.906.773	24-23	15.067.948.202	---	-
22	18	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	22	14.703.260.690	21-20	16.408.278.822	16-15	6.640.444.025
23	28	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	23	14.647.022.118	22-21	16.137.370.372	---	-
24	25	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	24	14.251.188.314	26-25	14.251.188.314	---	-
25	24	Eti Bakır A.Ş.	İnebolu	-	25	14.007.829.088	25-24	14.846.186.528	5-5	11.523.996.591
26	22	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	26	13.647.964.362	28-27	13.757.230.863	---	-
27	32	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	27	13.224.459.206	29-28	13.399.018.519	80-76	1.404.039.890
28	31	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Ankara	-	28	12.094.011.247	32-31	12.347.921.989	---	-
29	30	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Denizli	-	29	12.005.113.427	33-32	12.060.899.670	---	-
30	40	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	30	11.488.218.331	34-33	12.012.969.159	---	-
31	54	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	31	11.082.495.599	37-35	11.103.257.762	---	-
32	59	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dörtyol	-	32	11.032.762.832	38-36	11.034.420.273	---	-
33	27	Aygaz A.Ş.	İstanbul	-	33	10.543.478.734	30-29	13.384.555.699	90-85	1.217.335.134
34	44	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	1	-	10.421.783.763	35-2	11.925.968.624	22-2	4.266.199.346
35	60	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	34	10.219.805.666	40-38	10.840.592.053	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
392-386	217.061.610	1-1	78.610.445.677	86-83	678.200.495	2-2	13.726.753.527	3-3	3.787.554	24-21	5.257	1
11-8	8.506.575.532	9-8	39.666.035.567	6-6	7.312.902.267	5-5	9.456.187.310	1-1	5.868.237	2-2	12.832	2
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	3
---	-	---	-	---	-	---	-	2-2	3.839.949	26-23	5.149	4
7-5	18.363.200.654	10-9	32.559.464.577	2-2	17.751.102.067	1-1	17.035.115.299	18-17	831.417	32-28	4.768	5
332-326	-	373-365	-	402-398	-	493-488	-	12-12	-	442-434	-	6
1-1	26.684.084.050	4-3	51.484.396.236	1-1	22.709.503.172	3-3	10.939.036.735	24-23	630.933	17-16	6.109	7
---	-	---	-	13-12	3.590.917.540	6-6	8.179.455.001	5-5	2.429.573	---	-	8
---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	2.764.203	12-12	6.733	9
19-16	5.226.053.560	18-16	18.237.201.977	12-11	3.632.918.825	8-8	6.813.776.882	7-7	1.629.442	13-13	6.575	10
35-31	3.709.942.601	42-39	9.672.242.815	35-33	1.780.697.143	20-19	3.719.205.394	9-9	1.346.732	29-25	4.914	11
---	-	---	-	---	-	---	-	20-19	775.725	153-145	1.462	12
---	-	---	-	---	-	---	-	6-6	1.980.810	---	-	13
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	14
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	15
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	16
5-3	19.742.910.147	5-4	50.801.591.171	9-8	4.608.798.119	10-10	6.557.632.019	175-174	111.715	7-7	8.735	17
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	18
29-26	4.500.379.812	44-41	9.622.477.827	---	-	---	-	14-14	975.982	8-8	8.440	19
67-63	2.301.976.349	16-14	20.119.872.596	48-45	1.361.801.286	26-25	3.222.984.002	38-37	409.784	35-31	4.245	20
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	21
3-2	21.928.090.133	8-7	42.296.143.884	5-5	7.516.628.179	13-12	5.565.850.001	25-24	628.362	6-6	9.226	22
---	-	---	-	---	-	---	-	37-36	419.537	---	-	23
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	24
6-4	19.177.739.736	12-10	28.671.956.690	3-3	12.514.926.456	4-4	10.622.014.063	39-38	408.968	---	-	25
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	26
162-156	953.025.443	107-100	4.549.774.217	94-91	607.132.629	80-77	1.121.470.379	22-21	714.287	259-251	836	27
24-21	4.887.828.040	7-6	42.898.955.248	---	-	---	-	43-42	359.493	4-4	10.565	28
---	-	---	-	---	-	---	-	17-16	870.960	293-285	703	29
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	30
---	-	---	-	---	-	---	-	27-26	564.430	---	-	31
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	32
81-76	2.007.063.358	74-69	6.331.451.211	141-138	389.373.618	112-108	777.786.273	287-286	62.473	185-177	1.227	33
2-1	22.068.004.924	3-1	59.207.461.953	43-3	1.602.834.833	29-2	2.743.529.967	---	-	51-7	3.341	34
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
36	42	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	2	-	9.997.494.711	42-3	9.997.780.379	15-1	6.696.197.718
37	47	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	35	9.612.048.619	43-40	9.992.551.040	---	-
38	37	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara	-	36	9.557.365.093	36-34	11.852.602.761	---	-
39	41	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	37	9.266.786.385	44-41	9.531.982.577	---	-
40	64	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Osmaniye	-	38	9.244.063.813	46-43	9.244.249.367	---	-
41	26	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	İstanbul	-	39	9.184.417.194	41-39	10.677.964.820	---	-
42	50	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Yalova	-	40	9.044.760.813	47-44	9.214.078.856	60-56	1.822.664.097
43	72	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	41	8.531.342.435	51-48	8.579.089.742	---	-
44	33	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	42	8.409.986.003	27-26	14.080.962.008	---	-
45	52	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	43	8.383.637.174	39-37	10.958.417.492	---	-
46	34	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	44	7.950.086.789	31-30	12.711.727.570	---	-
47	45	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	45	7.938.128.001	54-51	8.063.242.007	---	-
48	46	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	46	7.728.330.252	58-55	7.771.034.793	---	-
49	39	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	47	7.679.601.890	48-45	9.005.985.671	---	-
50	36	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	48	7.653.066.619	57-54	7.777.071.465	---	-
51	43	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	49	7.571.824.284	45-42	9.355.178.978	192-187	613.515.278
52	21	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	3	-	7.486.817.833	12-1	26.884.296.291	500-8	-7.757.901.058
53	35	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Zonguldak	-	50	7.458.659.192	55-52	7.947.390.019	---	-
54	63	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	51	7.395.911.065	61-58	7.519.771.621	---	-
55	77	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	52	7.325.320.807	59-56	7.658.537.181	---	-
56	57	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	53	7.148.194.273	60-57	7.534.038.450	51-47	2.111.833.621
57	68	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	54	6.994.769.605	62-59	7.097.316.188	158-153	708.508.258
58	62	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	55	6.453.349.620	64-61	6.870.679.359	---	-
59	56	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	56	6.390.468.896	67-64	6.416.843.171	20-19	4.354.643.691
60	55	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	57	6.207.545.075	65-62	6.792.255.206	45-41	2.443.000.425
61	53	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	4	-	6.046.336.935	68-4	6.359.699.960	354-6	280.062.038
62	95	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	6.000.221.049	70-66	6.133.809.968	68-64	1.654.342.075
63	51	Coca-Cola İçecek A.Ş.	İstanbul	-	59	5.921.908.572	72-68	6.003.630.152	492-485	-1.271.857.957
64	48	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	60	5.844.380.565	73-69	5.982.098.919	---	-
65	87	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Samsun	-	61	5.819.778.369	74-70	5.975.873.369	107-102	948.750.085
66	85	Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	62	5.692.074.728	66-63	6.684.758.173	---	-
67	61	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	63	5.680.983.058	76-72	5.727.862.597	---	-
68	88	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	64	5.546.529.915	80-75	5.553.369.907	75-71	1.452.649.450
69	79	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	65	5.407.379.168	53-50	8.361.665.714	243-238	475.682.785
70	106	Koç Metalurji A.Ş.	Dörtyol	-	66	5.352.882.442	82-77	5.416.591.074	224-219	518.535.027

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
10-3	8.617.155.372	40-3	9.992.659.891	7-1	5.885.469.054	12-1	5.604.392.659	16-1	893.536	38-5	4.173	36
---	-	---	-	---	-	---	-	54-53	292.296	186-178	1.226	37
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	38
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	39
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	40
---	-	---	-	---	-	---	-	308-307	50.420	---	-	41
47-43	3.103.774.357	48-45	9.129.183.463	70-67	880.674.713	32-30	2.530.077.462	44-43	359.105	168-160	1.307	42
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	43
20-17	5.144.544.484	20-18	16.707.749.506	---	-	---	-	---	-	271-263	799	44
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	45
---	-	---	-	---	-	---	-	15-15	925.218	9-9	7.540	46
---	-	84-78	5.629.932.125	---	-	---	-	29-28	507.740	234-226	987	47
---	-	25-23	14.446.004.664	---	-	---	-	77-76	220.094	60-53	3.050	48
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	106-99	2.100	49
---	-	100-93	4.830.167.330	---	-	---	-	129-128	147.242	---	-	50
---	-	---	-	393-389	5.201.840	186-182	504.763.102	40-39	390.464	287-279	730	51
4-2	19.897.683.141	11-2	28.708.693.253	500-8	-7.644.535.742	500-8	-7.972.190.819	---	-	21-2	5.951	52
16-13	6.464.804.052	33-31	12.006.392.641	---	-	---	-	---	-	187-179	1.223	53
---	-	---	-	---	-	---	-	35-34	428.110	---	-	54
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	55
37-33	3.511.698.894	65-60	6.797.439.110	39-37	1.688.256.912	41-39	2.038.400.958	157-156	124.212	352-344	524	56
109-104	1.493.979.997	135-128	3.415.843.638	124-121	454.412.143	133-129	659.857.255	26-25	614.179	229-221	996	57
---	-	85-79	5.348.875.753	---	-	---	-	23-22	640.732	292-284	705	58
34-30	3.901.892.796	28-26	12.749.537.276	56-53	1.109.369.665	---	-	---	-	---	-	59
76-71	2.103.209.438	57-54	7.954.264.013	55-52	1.109.966.798	59-57	1.576.597.861	56-55	291.444	57-50	3.115	60
496-8	-3.214.316.402	92-7	5.242.477.641	492-7	-2.143.175.508	499-7	-997.454.294	---	-	22-3	5.842	61
481-474	-922.243.370	75-70	6.271.867.293	483-477	-1.007.196.805	71-68	1.320.768.523	72-71	237.066	149-141	1.526	62
---	-	---	-	49-46	1.275.473.210	---	-	432-429	6.766	---	-	63
---	-	39-37	10.037.885.147	---	-	---	-	187-186	106.561	53-46	3.296	64
---	-	---	-	129-126	419.146.200	157-153	584.677.039	42-41	377.767	---	-	65
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	66
---	-	---	-	---	-	---	-	174-173	112.054	---	-	67
489-482	-1.878.997.679	118-111	4.048.806.691	471-467	-472.456.890	76-73	1.236.882.901	111-110	162.887	359-351	498	68
369-363	289.363.555	129-122	3.756.855.230	296-292	112.275.384	181-177	518.253.445	217-216	93.193	416-408	308	69
206-200	756.593.913	311-303	1.455.183.861	164-161	336.865.780	308-304	287.381.400	---	-	368-360	474	70

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	76	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Sakarya	-	67	5.342.252.295	83-78	5.413.648.686	---	-
72	118	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	68	5.330.525.549	84-79	5.347.357.889	---	-
73	82	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	-	69	5.206.055.579	85-80	5.233.837.428	---	-
74	109	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	70	5.147.246.614	88-83	5.191.285.743	---	-
75	-	Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Afşin	-	71	5.136.181.267	69-65	6.142.789.092	182-177	637.104.863
76	123	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	72	5.051.660.360	87-82	5.212.945.495	---	-
77	67	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Karacabey	-	73	4.996.058.492	71-67	6.041.371.003	---	-
78	70	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	74	4.914.765.672	90-85	4.987.742.311	---	-
79	69	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	75	4.866.176.974	91-86	4.935.707.083	---	-
80	65	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	76	4.821.306.391	86-81	5.213.295.739	97-92	1.085.587.665
81	66	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	5	-	4.711.286.525	78-5	5.603.440.938	28-3	3.194.528.780
82	99	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	77	4.640.979.689	96-91	4.702.183.537	---	-
83	128	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	78	4.625.331.789	99-93	4.657.449.491	---	-
84	84	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	79	4.604.758.868	94-89	4.753.969.576	92-87	1.178.575.684
85	130	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	80	4.551.034.291	103-97	4.552.639.318	181-176	639.324.018
86	75	İpragaz A.Ş.	İstanbul	-	81	4.527.999.542	89-84	5.170.447.949	---	-
87	92	Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Bolu	-	82	4.492.942.660	75-71	5.873.491.942	---	-
88	80	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	83	4.437.658.986	63-60	6.920.384.178	---	-
89	74	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	6	-	4.404.606.606	98-6	4.657.965.180	83-5	1.314.385.840
90	153	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	84	4.391.885.483	52-49	8.570.082.058	---	-
91	104	OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Ankara	-	85	4.353.021.002	109-103	4.365.804.661	---	-
92	102	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	86	4.304.478.275	97-92	4.685.283.893	---	-
93	93	Abalıoğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Denizli	-	87	4.270.900.962	107-101	4.399.171.352	---	-
94	-	-	Ankara	-	88	-	112-106	-	31-28	-
95	186	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	89	4.250.870.668	110-104	4.278.560.132	52-48	2.017.112.093
96	71	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Manisa	-	90	4.245.826.968	102-96	4.585.305.377	---	-
97	-	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	91	4.198.253.258	113-107	4.218.540.197	86-81	1.277.221.367
98	111	Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	92	4.191.587.989	106-100	4.412.201.280	---	-
99	131	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	93	4.165.440.897	100-94	4.644.608.219	177-172	646.590.272
100	124	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	94	4.094.054.851	108-102	4.368.668.379	---	-
101	78	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	95	4.071.960.718	115-108	4.088.298.857	2-2	20.855.693.303
102	146	Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	96	4.064.128.692	111-105	4.266.725.902	121-116	841.718.245
103	-	-	İstanbul	-	97	-	50-47	-	472-466	-
104	81	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Çanakkale	-	98	3.968.733.285	118-111	3.968.733.285	197-192	587.655.551
105	97	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	99	3.925.222.235	116-109	4.067.092.462	84-79	1.298.981.125

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	71
260-254	571.665.255	237-230	2.160.388.959	---	-	---	-	95-94	180.372	282-274	752	72
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	73
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	74
277-271	519.933.625	31-29	12.224.714.882	367-363	22.723.566	57-55	1.601.447.376	---	-	110-103	2.079	75
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	76
82-77	2.002.982.968	104-97	4.713.116.022	---	-	---	-	388-386	20.308	33-29	4.383	77
---	-	56-53	8.034.342.728	---	-	45-43	1.864.193.480	90-89	185.584	284-276	738	78
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	77-70	2.695	79
273-267	532.087.749	140-133	3.329.334.833	148-145	374.628.642	114-110	761.313.311	199-198	98.664	25-22	5.187	80
72-5	2.226.011.953	82-6	5.695.354.173	170-4	322.414.263	95-4	975.718.687	---	-	40-6	4.052	81
79-74	2.053.574.280	60-56	7.533.923.296	---	-	---	-	136-135	139.647	20-19	5.989	82
---	-	---	-	---	-	---	-	134-133	140.314	197-189	1.146	83
171-165	899.637.751	86-80	5.348.195.400	269-265	155.383.115	94-91	985.516.559	87-86	191.949	54-47	3.278	84
---	-	---	-	116-113	493.687.634	---	-	110-109	163.481	---	-	85
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	86
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	87
---	-	---	-	---	-	---	-	317-316	47.878	398-390	403	88
124-6	1.285.702.836	64-5	6.799.412.858	473-5	-503.839.607	398-5	177.681.453	424-3	8.818	14-1	6.493	89
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	90
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	91
---	-	---	-	---	-	---	-	137-136	139.358	---	-	92
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	93
14-11	-	55-52	-	11-10	-	31-29	-	103-102	-	174-166	-	94
145-139	1.076.694.855	41-38	9.951.404.167	131-128	415.584.437	299-295	302.214.031	33-32	433.536	258-250	846	95
131-125	1.197.808.095	219-212	2.317.103.746	---	-	---	-	47-46	350.449	---	-	96
51-47	2.850.897.188	67-62	6.745.855.641	480-474	-655.558.116	---	-	126-125	148.473	275-267	777	97
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	98
354-348	324.665.211	175-168	2.810.476.506	443-439	-98.541.343	183-179	511.013.235	50-49	331.993	214-206	1.039	99
418-412	149.583.303	264-257	1.834.801.276	---	-	279-275	333.171.329	66-65	261.415	321-313	622	100
99-94	1.617.828.607	79-74	5.912.363.217	143-140	383.185.499	121-117	709.687.572	139-138	136.204	281-273	760	101
256-250	591.363.526	149-142	3.152.946.146	256-252	174.328.339	111-107	778.681.013	63-62	275.414	297-289	694	102
309-303	-	468-460	-	371-367	-	469-464	-	266-265	-	498-490	-	103
110-105	1.482.273.699	145-138	3.267.611.065	151-148	368.286.987	149-145	599.741.094	---	-	315-307	639	104
475-468	-306.872.569	78-73	6.075.713.430	478-472	-632.891.303	87-84	1.016.192.761	57-56	290.112	27-24	5.125	105

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	121	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Kayseri	-	100	3.924.668.537	105-99	4.479.887.575	---	-
107	101	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	101	3.862.419.110	124-117	3.864.914.009	146-141	738.229.852
108	86	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	102	3.859.212.991	79-74	5.565.554.476	---	-
109	143	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	103	3.814.119.365	125-118	3.850.976.144	---	-
110	94	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	104	3.773.184.190	128-121	3.778.911.036	---	-
111	152	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Sakarya	-	105	3.717.604.970	81-76	5.459.066.028	214-209	533.397.786
112	89	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	106	3.707.040.215	92-87	4.923.344.890	---	-
113	-	Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Eskişehir	-	107	3.705.876.443	119-112	3.937.036.563	156-151	711.958.957
114	155	Eti Alüminyum A.Ş.	Konya	-	108	3.701.061.778	132-125	3.701.061.778	49-45	2.171.195.809
115	98	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Milas	-	109	3.674.499.542	129-122	3.731.499.542	94-89	1.129.117.206
116	154	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	110	3.661.283.233	130-123	3.721.148.693	---	-
117	91	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	111	3.622.768.891	122-115	3.892.815.585	---	-
118	169	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	112	3.562.056.509	136-129	3.616.518.038	---	-
119	110	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	İstanbul	-	113	3.559.408.366	101-95	4.633.362.064	95-90	1.116.271.207
120	112	BEYPİ Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	114	3.531.200.241	137-130	3.605.133.810	---	-
121	90	Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	7	-	3.489.934.431	114-7	4.174.725.865	---	-
122	83	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	115	3.480.191.356	117-110	4.063.901.814	81-77	1.386.826.348
123	122	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Siirt	-	116	3.477.434.097	134-127	3.641.308.345	172-167	653.131.196
124	129	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	117	3.476.288.475	141-134	3.478.280.071	136-131	761.105.620
125	156	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	118	3.450.992.517	121-114	3.906.277.885	71-67	1.556.009.642
126	115	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	119	3.437.789.279	135-128	3.617.575.311	---	-
127	139	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Akyazı	-	120	3.414.165.475	140-133	3.494.259.360	---	-
128	107	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	121	3.397.777.216	77-73	5.686.333.379	---	-
129	138	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	122	3.376.519.582	120-113	3.912.685.398	---	-
130	119	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Milas	-	123	3.371.048.399	143-136	3.402.731.414	73-69	1.470.028.469
131	127	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	124	3.348.210.010	139-132	3.495.082.580	---	-
132	136	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	-	125	3.306.480.581	126-119	3.837.360.050	---	-
133	247	Onsa Rafineri A.Ş.	İstanbul	-	126	3.292.309.801	93-88	4.800.391.064	420-414	164.441.281
134	125	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	127	3.245.258.679	133-126	3.689.607.579	---	-
135	144	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	128	3.201.624.845	144-137	3.339.272.251	---	-
136	96	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	129	3.196.831.949	147-140	3.291.588.717	---	-
137	209	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	130	3.159.065.055	49-46	8.832.157.095	56-52	1.913.620.285
138	262	Arslan Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	131	3.156.997.876	146-139	3.321.240.676	---	-
139	105	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	132	3.150.564.687	153-146	3.153.775.279	---	-
140	58	MAN Türkiye A.Ş.	Ankara	-	133	3.146.595.193	155-148	3.146.595.194	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	171-164	2.862.977.174	---	-	---	-	---	-	---	-	106
149-143	1.030.980.172	224-217	2.264.192.759	197-193	271.770.060	201-197	467.039.507	165-164	115.131	210-202	1.062	107
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	108
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	109
---	-	142-135	3.288.480.449	---	-	---	-	452-449	1.875	397-389	407	110
98-93	1.656.069.609	150-143	3.145.846.232	243-239	192.927.048	233-229	409.892.288	58-57	285.867	129-122	1.762	111
30-27	4.498.346.365	76-71	6.214.521.845	---	-	---	-	261-260	72.652	41-35	3.857	112
224-218	698.267.162	134-127	3.480.756.866	301-297	108.706.205	178-174	525.134.557	41-40	387.561	131-124	1.746	113
---	-	---	-	31-30	1.892.214.835	---	-	---	-	---	-	114
66-62	2.335.232.914	90-84	5.293.918.413	84-81	684.467.528	89-86	1.012.922.016	97-96	173.743	101-94	2.165	115
114-109	1.411.468.535	---	-	---	-	---	-	69-68	247.703	207-199	1.077	116
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	117
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	118
128-122	1.237.651.290	141-134	3.305.270.905	167-164	330.614.721	153-149	595.888.015	75-74	231.556	142-135	1.615	119
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	120
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	121
119-114	1.334.962.039	102-95	4.761.240.743	77-74	766.457.347	107-103	797.780.427	60-59	283.843	94-87	2.295	122
494-487	-2.814.739.041	47-44	9.182.783.269	495-488	-2.773.959.952	192-188	493.586.757	245-244	79.381	162-154	1.363	123
56-52	2.707.089.279	50-47	8.900.958.647	45-42	1.585.658.231	78-75	1.139.340.744	315-314	48.301	68-61	2.812	124
27-24	4.615.418.204	87-81	5.340.104.258	30-29	1.903.109.337	73-70	1.249.118.620	83-82	199.711	118-111	1.978	125
---	-	---	-	---	-	---	-	347-346	35.517	140-133	1.631	126
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	127
41-37	3.189.885.989	98-91	4.882.544.276	---	-	---	-	140-139	135.939	252-244	871	128
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	129
---	-	113-106	4.242.803.021	114-111	504.202.883	69-66	1.389.616.992	64-63	263.140	95-88	2.292	130
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	131
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	132
358-352	316.926.923	425-417	960.597.218	397-393	4.012.795	416-411	155.438.335	195-194	101.479	497-489	47	133
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	274-266	781	134
---	-	---	-	---	-	---	-	101-100	170.729	67-60	2.827	135
---	-	---	-	---	-	---	-	98-97	171.446	---	-	136
96-91	1.694.347.197	51-48	8.782.711.508	72-69	808.636.125	47-45	1.791.397.020	---	-	335-327	581	137
---	-	---	-	---	-	---	-	86-85	195.304	---	-	138
61-57	2.476.907.385	81-76	5.851.115.063	---	-	48-46	1.781.980.646	76-75	226.441	331-323	596	139
---	-	---	-	---	-	---	-	49-48	333.989	---	-	140

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	180	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Sivas	-	134	3.143.805.571	156-149	3.143.805.571	34-31	2.881.592.262
142	103	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	135	3.100.668.370	158-151	3.121.182.629	180-175	640.212.213
143	157	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	136	3.096.790.734	163-156	3.096.797.334	---	-
144	-	-	Ege Bölgesi	-	137	-	159-152	-	327-322	-
145	214	Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	138	3.073.249.754	160-153	3.117.850.204	---	-
146	159	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Kocaeli	-	139	3.041.288.973	162-155	3.105.528.155	101-96	1.036.962.414
147	190	Astor Enerji A.Ş.	Ankara	-	140	3.011.832.621	152-145	3.179.557.823	103-98	984.070.873
148	142	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	İstanbul	-	141	2.983.033.489	138-131	3.599.985.456	---	-
149	199	Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Denizli	-	142	2.957.345.627	168-161	3.048.620.833	112-107	907.476.561
150	278	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	143	2.944.255.128	151-144	3.200.228.993	---	-
151	108	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	144	2.924.842.414	170-163	2.985.383.869	---	-
152	178	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	145	2.906.862.899	177-170	2.924.583.836	---	-
153	145	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Manisa	-	146	2.887.785.996	183-176	2.887.785.996	---	-
154	171	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	147	2.873.397.072	127-120	3.806.707.355	---	-
155	161	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	148	2.859.260.072	169-162	3.040.470.260	---	-
156	116	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	149	2.856.006.363	186-179	2.857.749.787	278-273	409.340.977
157	202	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Orhangazi	-	150	2.850.632.670	172-165	2.959.186.786	360-354	271.107.164
158	149	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	151	2.833.547.915	150-143	3.226.974.996	127-122	803.150.922
159	113	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	152	2.828.560.456	174-167	2.951.619.658	---	-
160	317	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	153	2.779.693.535	157-150	3.140.898.011	---	-
161	114	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	154	2.779.545.627	165-158	3.084.438.927	---	-
162	167	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	155	2.778.933.421	154-147	3.151.046.663	---	-
163	134	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	156	2.758.527.214	166-159	3.080.073.888	---	-
164	151	Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	157	2.736.281.418	167-160	3.062.885.303	---	-
165	135	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	158	2.728.915.588	179-172	2.895.718.932	---	-
166	164	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Bursa	-	159	2.715.795.081	185-178	2.869.446.783	408-402	199.898.766
167	-	-	Çorlu	-	160	-	195-188	-	398-392	-
168	183	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Uşak	-	161	2.712.927.689	164-157	3.088.789.015	216-211	532.808.042
169	176	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Denizli	-	162	2.706.265.735	198-191	2.707.059.920	279-274	408.065.586
170	172	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	163	2.699.392.160	188-181	2.812.997.301	---	-
171	228	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	164	2.696.184.738	201-194	2.700.865.779	---	-
172	150	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Mersin	-	165	2.683.655.654	199-192	2.701.180.911	361-355	271.031.501
173	120	Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	166	2.667.924.545	180-173	2.895.281.237	---	-
174	181	Abalıoğlu Yem Sanayi A.Ş.	Denizli	-	167	2.663.284.495	200-193	2.701.068.639	---	-
175	141	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	168	2.649.627.046	184-177	2.884.685.975	166-161	678.682.477

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
68-64	2.301.143.890	196-189	2.584.591.398	23-22	2.586.367.150	37-35	2.325.426.231	---	-	410-402	321	141
91-86	1.825.677.274	198-191	2.562.800.028	120-117	472.914.645	219-215	437.041.214	431-428	6.908	145-137	1.594	142
165-159	931.245.234	251-244	1.937.555.664	---	-	---	-	442-439	4.116	411-403	321	143
336-330	-	320-312	-	249-245	-	329-325	-	235-234	-	395-387	-	144
50-46	2.918.474.190	139-132	3.345.674.406	---	-	---	-	356-355	32.536	213-205	1.042	145
106-101	1.512.985.628	109-102	4.443.101.550	138-135	394.914.419	119-115	742.836.874	74-73	232.314	146-138	1.575	146
118-113	1.379.830.530	174-167	2.824.832.306	106-103	551.270.594	91-88	1.000.962.717	279-278	66.299	171-163	1.300	147
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	148
---	-	---	-	282-278	132.135.829	127-123	675.950.131	85-84	196.592	---	-	149
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	417-409	308	150
---	-	367-359	1.217.517.378	---	-	---	-	429-426	7.074	---	-	151
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	152
148-142	1.048.525.910	262-255	1.848.980.396	---	-	---	-	88-87	189.504	175-167	1.280	153
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	154
---	-	203-196	2.486.598.437	---	-	364-360	224.242.607	62-61	276.093	---	-	155
341-335	352.601.645	286-279	1.612.743.411	292-288	114.400.987	313-309	282.189.781	319-318	47.408	193-185	1.162	156
476-469	-406.768.529	164-157	2.923.974.330	455-451	-157.783.921	131-127	666.683.855	70-69	241.553	79-72	2.682	157
53-49	2.803.468.490	101-94	4.794.797.794	118-115	475.920.468	102-98	879.105.049	113-112	162.007	238-230	973	158
---	-	---	-	---	-	---	-	312-311	49.191	---	-	159
---	-	111-104	4.354.931.781	---	-	---	-	---	-	109-102	2.086	160
---	-	173-166	2.847.324.766	---	-	---	-	265-264	71.104	419-411	306	161
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	162
---	-	206-199	2.469.814.799	---	-	---	-	71-70	239.364	---	-	163
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	164
---	-	---	-	---	-	---	-	84-83	197.219	98-91	2.276	165
318-312	412.898.651	189-182	2.670.680.784	343-339	48.431.490	449-444	98.045.797	223-222	90.703	---	-	166
355-349	-	323-315	-	340-336	-	418-413	-	224-223	-	367-359	-	167
322-316	398.464.777	339-331	1.325.261.439	291-287	115.400.379	272-268	342.338.734	---	-	76-69	2.698	168
87-82	1.866.155.828	163-156	2.934.131.421	146-143	379.845.174	253-249	377.137.198	---	-	496-488	55	169
187-181	821.468.348	---	-	---	-	---	-	---	-	445-437	240	170
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	171
362-356	308.851.755	268-261	1.791.426.210	312-308	94.301.498	---	-	198-197	99.009	309-301	650	172
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	173
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	174
103-98	1.546.003.628	144-137	3.273.300.091	235-231	201.121.941	205-201	457.898.287	155-154	126.726	236-228	978	175

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	147	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Bursa	-	169	2.643.997.380	175-168	2.940.417.586	---	-
177	184	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	170	2.639.981.583	192-185	2.768.432.984	162-157	698.777.917
178	235	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	171	2.632.467.405	207-200	2.632.467.405	---	-
179	248	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	172	2.627.144.732	205-198	2.653.960.401	---	-
180	-	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	173	2.615.483.747	194-187	2.745.245.501	153-148	723.068.273
181	174	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Eskişehir	-	174	2.541.240.304	203-196	2.685.756.426	---	-
182	211	Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	175	2.522.903.210	197-190	2.714.021.854	---	-
183	223	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	176	2.497.095.950	212-205	2.509.198.572	---	-
184	232	AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	177	2.486.585.615	214-207	2.486.598.487	---	-
185	281	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	178	2.456.381.908	204-197	2.673.205.794	---	-
186	137	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	179	2.450.535.560	218-211	2.451.207.129	---	-
187	204	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	180	2.446.959.680	191-184	2.768.722.560	109-104	934.119.086
188	256	Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	181	2.438.731.771	217-210	2.479.793.930	301-296	370.039.383
189	198	Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	182	2.432.238.108	211-204	2.550.398.796	---	-
190	148	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Edirne	-	183	2.428.271.736	193-186	2.755.704.538	263-258	440.741.860
191	132	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	184	2.427.272.150	220-213	2.427.272.150	---	-
192	191	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	185	2.414.406.256	216-209	2.483.441.252	---	-
193	246	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	186	2.396.094.204	206-199	2.641.845.117	204-199	563.053.488
194	200	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	187	2.395.682.271	224-217	2.401.387.078	---	-
195	252	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	188	2.386.023.905	225-218	2.394.127.868	---	-
196	284	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	189	2.384.308.492	187-180	2.842.358.386	---	-
197	242	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	190	2.380.495.056	221-214	2.425.589.018	160-155	704.415.363
198	245	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	191	2.370.207.671	229-222	2.375.631.176	---	-
199	432	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Gemlik	-	192	2.369.243.181	149-142	3.228.343.928	64-60	1.686.086.005
200	230	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	193	2.360.055.215	209-202	2.581.055.416	---	-
201	-	Eti Krom A.Ş.	Elazığ	-	194	2.352.612.725	230-223	2.371.331.400	63-59	1.709.927.833
202	-	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	195	2.330.800.117	222-215	2.424.818.737	412-406	186.458.696
203	312	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	196	2.319.227.009	235-228	2.332.264.558	---	-
204	140	Deva Holding A.Ş.	İstanbul	-	197	2.319.065.423	236-229	2.323.058.543	70-66	1.622.185.004
205	-	-	İstanbul	-	198	-	226-219	-	145-140	-
206	166	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	199	2.305.437.932	142-135	3.410.497.684	175-170	649.551.578
207	163	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	-	200	2.302.711.571	234-227	2.339.981.769	479-473	-39.302.113
208	422	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	201	2.277.719.587	242-235	2.282.172.790	310-305	349.989.084
209	221	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	202	2.266.047.386	231-224	2.370.994.243	454-448	75.678.141
210	253	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	203	2.262.224.853	196-189	2.721.071.556	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
199-193	778.410.519	193-186	2.603.429.957	---	-	---	-	306-305	51.235	120-113	1.932	176
459-453	15.781.322	131-124	3.725.512.693	460-456	-260.468.734	196-192	479.812.759	213-212	94.739	103-96	2.140	177
84-79	1.952.871.330	234-227	2.174.112.528	---	-	---	-	61-60	281.675	---	-	178
---	-	---	-	---	-	---	-	116-115	161.145	421-413	298	179
202-196	760.918.408	169-162	2.869.654.268	157-154	352.527.876	199-195	472.059.160	181-180	107.953	58-51	3.112	180
---	-	---	-	---	-	---	-	80-79	207.708	---	-	181
123-118	1.295.578.440	162-155	2.936.964.228	---	-	---	-	178-177	110.332	138-131	1.634	182
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	183
101-96	1.562.742.812	188-181	2.677.185.278	---	-	---	-	93-92	182.652	36-32	4.203	184
226-220	695.516.011	363-355	1.226.301.757	---	-	---	-	332-331	42.014	369-361	474	185
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	186
---	-	---	-	392-388	5.600.363	---	-	---	-	---	-	187
144-138	1.080.236.854	136-129	3.405.799.219	142-139	385.332.780	105-101	838.357.986	190-189	104.504	288-280	726	188
315-309	421.028.925	278-271	1.678.528.052	---	-	---	-	65-64	263.098	37-33	4.197	189
207-201	754.815.726	394-386	1.100.492.012	202-198	259.301.062	437-432	123.235.204	459-456	335	272-264	795	190
365-359	298.070.043	266-259	1.797.802.585	---	-	244-240	391.860.758	99-98	171.315	268-260	802	191
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	200-192	1.118	192
470-463	-199.158.031	414-406	1.009.013.703	113-110	506.041.076	225-221	425.955.462	449-446	2.391	80-73	2.680	193
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	194
---	-	---	-	---	-	---	-	435-432	6.112	---	-	195
---	-	---	-	---	-	---	-	144-143	133.154	241-233	953	196
138-132	1.155.383.447	143-136	3.282.869.514	209-205	246.960.141	155-151	594.165.150	398-396	17.992	82-75	2.660	197
---	-	---	-	---	-	---	-	214-213	94.602	---	-	198
90-85	1.827.708.378	91-85	5.270.824.128	52-49	1.174.857.376	51-49	1.667.798.674	201-200	98.521	308-300	652	199
294-288	477.440.352	199-192	2.547.008.371	---	-	284-280	322.512.936	68-67	250.440	328-320	607	200
88-83	1.864.985.156	53-50	8.430.071.335	115-112	496.373.197	61-59	1.514.602.407	---	-	208-200	1.073	201
405-399	182.414.052	452-444	782.266.229	404-400	1.492.920	481-476	30.268.778	---	-	392-384	417	202
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	203
54-50	2.743.190.693	93-86	5.077.549.990	51-48	1.180.857.937	---	-	338-337	39.178	86-79	2.550	204
111-106	-	244-237	-	89-86	-	209-205	-	123-122	-	92-85	-	205
64-60	2.380.419.277	156-149	3.072.243.101	95-92	606.566.210	293-289	309.694.533	291-290	60.654	59-52	3.056	206
240-234	625.619.424	324-316	1.418.892.102	298-294	110.919.774	373-369	208.218.116	180-179	108.739	340-332	563	207
281-275	513.587.875	432-424	877.756.789	220-216	230.831.999	324-320	267.868.807	394-392	19.333	424-416	292	208
423-417	129.298.180	347-339	1.300.934.270	434-430	-49.987.752	466-461	76.431.290	133-132	140.473	434-426	272	209
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	210

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	234	Mondi Olmuksan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	204	2.258.784.880	246-239	2.261.676.503	268-263	429.587.704
212	264	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Antalya	-	205	2.257.693.199	244-237	2.274.319.817	---	-
213	226	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Antalya	-	206	2.249.047.192	213-206	2.499.113.450	---	-
214	173	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	-	207	2.247.526.481	189-182	2.809.369.698	402-396	209.159.029
215	276	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	208	2.244.783.687	248-241	2.246.156.977	237-232	480.201.082
216	224	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	209	2.224.293.045	247-240	2.250.101.355	---	-
217	283	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	210	2.219.740.375	245-238	2.272.422.394	---	-
218	250	Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul	-	211	2.212.670.504	254-247	2.214.729.309	---	-
219	188	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	212	2.197.337.874	241-234	2.292.409.559	---	-
220	298	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	213	2.180.883.954	243-236	2.279.728.333	---	-
221	314	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	214	2.179.958.223	257-250	2.187.788.737	---	-
222	177	Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	215	2.176.006.273	219-212	2.436.988.515	---	-
223	279	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	216	2.136.715.837	249-242	2.234.198.259	---	-
224	210	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	217	2.123.281.050	228-221	2.388.637.604	---	-
225	-	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Dörtyol	-	218	2.121.105.775	210-203	2.566.597.253	---	-
226	73	Honda Türkiye A.Ş.	Kocaeli	-	219	2.118.253.366	148-141	3.262.170.752	455-449	74.750.318
227	261	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	220	2.115.524.624	239-232	2.306.379.830	---	-
228	305	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	221	2.107.085.843	123-116	3.870.975.530	---	-
229	238	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	222	2.105.392.438	262-255	2.133.521.192	---	-
230	294	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	223	2.104.741.257	266-259	2.114.262.188	---	-
231	229	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	224	2.101.431.388	237-230	2.313.889.849	---	-
232	201	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	225	2.100.001.232	181-174	2.893.234.590	155-150	712.486.333
233	-	-	İstanbul	-	226	-	256-249	-	303-298	-
234	195	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	227	2.075.145.739	252-245	2.230.892.225	---	-
235	-	-	Gaziantep	-	228	-	273-266	-	163-158	-
236	231	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Balıkesir	-	229	2.040.762.360	276-269	2.049.821.852	---	-
237	160	Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	230	2.031.426.879	232-225	2.367.665.410	---	-
238	249	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	231	2.027.053.466	267-260	2.103.653.042	---	-
239	175	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	232	2.005.165.695	278-271	2.034.145.956	271-266	424.553.933
240	203	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Çankırı	-	233	1.996.133.636	285-278	1.998.202.569	---	-
241	254	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	234	1.994.091.700	261-254	2.140.630.116	---	-
242	-	-	İstanbul	-	235	-	264-257	-	221-216	-
243	291	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	236	1.991.851.289	268-261	2.099.657.675	---	-
244	162	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	237	1.988.121.889	287-280	1.994.746.055	---	-
245	192	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	238	1.974.315.972	215-208	2.484.089.711	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	280-273	1.664.179.807	211-207	244.224.241	311-307	283.270.338	---	-	---	-	211
---	-	---	-	---	-	---	-	309-308	50.330	---	-	212
297-291	470.480.036	147-140	3.194.135.646	---	-	143-139	617.418.527	184-183	106.844	117-110	2.003	213
384-378	234.355.573	269-262	1.777.888.967	437-433	-61.673.555	327-323	260.355.033	202-201	98.354	407-399	334	214
241-235	623.946.949	276-269	1.721.194.702	267-263	160.984.055	210-206	451.547.782	182-181	107.662	427-419	286	215
---	-	---	-	---	-	---	-	310-309	49.684	---	-	216
---	-	---	-	---	-	---	-	409-407	11.080	283-275	751	217
---	-	123-116	3.951.061.347	---	-	---	-	115-114	161.268	112-105	2.041	218
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	219
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	220
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	221
---	-	---	-	---	-	---	-	118-117	157.001	---	-	222
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	69-62	2.787	223
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	224
---	-	486-478	532.026.978	---	-	---	-	365-363	28.510	459-451	213	225
421-415	140.801.402	282-275	1.642.756.271	469-465	-449.286.812	477-472	42.434.490	400-398	16.103	172-164	1.292	226
---	-	---	-	---	-	---	-	257-256	74.478	166-158	1.342	227
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	228
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	229
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	230
---	-	463-455	720.392.001	---	-	---	-	280-279	65.666	115-108	2.024	231
225-219	696.863.989	289-281	1.590.702.828	171-167	320.428.406	227-223	424.527.167	363-361	29.997	55-48	3.221	232
372-366	-	408-400	-	353-349	-	353-349	-	313-312	-	257-249	-	233
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	234
473-466	-	176-169	-	461-457	-	122-118	-	161-160	-	239-231	-	235
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	236
---	-	261-254	1.857.689.864	---	-	---	-	430-427	7.033	221-213	1.018	237
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	238
85-80	1.936.391.345	---	-	88-85	657.417.339	---	-	73-72	236.523	45-39	3.704	239
---	-	---	-	---	-	---	-	143-142	133.508	100-93	2.212	240
257-251	587.507.766	220-213	2.283.817.022	---	-	---	-	256-255	75.250	---	-	241
252-246	-	281-274	-	135-132	-	188-184	-	114-113	-	418-410	-	242
---	-	---	-	---	-	---	-	305-304	53.784	448-440	231	243
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	244
---	-	---	-	---	-	---	-	79-78	209.186	---	-	245

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	325	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli/Kdz.	-	239	1.962.467.262	265-258	2.121.525.173	---	-
247	280	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	İstanbul	-	240	1.948.144.305	290-283	1.982.940.749	---	-
248	187	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	241	1.943.622.704	238-231	2.310.357.551	---	-
249	168	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	242	1.915.668.600	280-273	2.024.148.191	---	-
250	-	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Akhisar	-	243	1.900.642.596	263-256	2.125.700.857	---	-
251	318	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Manisa	-	244	1.896.107.502	299-292	1.896.705.506	---	-
252	213	Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Soma	-	245	1.888.405.110	283-276	2.012.405.554	---	-
253	415	Özer Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	246	1.886.335.435	301-294	1.886.335.435	187-182	624.927.739
254	237	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	247	1.881.774.087	274-267	2.059.016.837	---	-
255	189	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	248	1.876.474.122	282-275	2.020.318.776	29-26	3.168.777.177
256	206	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	249	1.870.826.808	260-253	2.146.948.631	---	-
257	320	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	250	1.859.080.941	258-251	2.168.726.899	123-118	837.628.227
258	-	Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	251	1.853.300.474	307-300	1.853.300.474	---	-
259	267	Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	252	1.846.774.254	202-195	2.687.988.825	---	-
260	225	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Ankara	-	253	1.844.344.430	306-299	1.854.882.782	---	-
261	182	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Ordu	-	254	1.842.555.418	240-233	2.298.878.027	---	-
262	275	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	255	1.842.250.801	295-288	1.933.753.605	---	-
263	335	Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	256	1.842.063.008	297-290	1.917.176.167	---	-
264	297	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	-	257	1.840.662.828	190-183	2.784.914.829	---	-
265	240	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	258	1.836.768.427	277-270	2.037.313.971	---	-
266	215	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	259	1.831.888.451	303-296	1.868.307.292	---	-
267	321	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	260	1.827.487.010	309-302	1.849.575.945	---	-
268	220	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	261	1.824.983.512	294-287	1.935.160.451	189-184	620.327.734
269	194	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	262	1.819.958.097	176-169	2.940.403.768	---	-
270	292	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	263	1.813.828.656	313-306	1.813.952.193	236-231	484.970.792
271	-	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Adana	-	264	1.807.341.787	304-297	1.860.930.817	---	-
272	282	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	İstanbul	-	265	1.806.022.773	308-301	1.853.277.454	118-113	855.682.659
273	233	Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	266	1.796.745.579	104-98	4.484.713.799	---	-
274	329	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	267	1.796.296.169	270-263	2.088.716.475	---	-
275	179	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	268	1.786.107.413	312-305	1.824.985.294	137-132	759.271.898
276	300	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	269	1.766.131.453	311-304	1.833.188.745	---	-
277	241	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	270	1.765.722.761	288-281	1.992.187.105	---	-
278	227	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	271	1.760.084.899	318-311	1.786.685.436	---	-
279	340	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Nevşehir	-	272	1.759.643.726	322-314	1.763.120.500	---	-
280	208	Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	273	1.757.126.012	293-286	1.944.556.906	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	246
78-73	2.069.607.740	226-219	2.212.927.423	---	-	---	-	191-190	104.373	337-329	572	247
94-89	1.716.657.800	69-64	6.726.513.388	---	-	---	-	122-121	153.913	72-65	2.756	248
---	-	---	-	---	-	---	-	328-327	44.772	---	-	249
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	250
---	-	---	-	---	-	---	-	177-176	110.784	264-256	816	251
---	-	103-96	4.729.917.120	---	-	---	-	---	-	253-245	859	252
143-137	1.082.737.654	365-357	1.221.672.283	101-98	577.157.726	162-158	575.617.648	225-224	89.573	481-473	125	253
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	254
52-48	2.827.108.229	24-22	14.470.142.134	27-26	2.058.164.738	---	-	370-368	25.997	219-211	1.024	255
275-269	524.015.907	433-425	876.990.679	---	-	---	-	382-380	21.474	203-195	1.103	256
178-172	857.881.939	180-173	2.766.058.358	198-194	271.453.193	134-130	657.235.671	423-421	9.511	141-134	1.621	257
---	-	454-446	777.927.283	---	-	---	-	366-364	27.380	---	-	258
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	259
---	-	---	-	---	-	---	-	416-414	10.056	---	-	260
---	-	---	-	---	-	419-414	152.690.652	436-433	5.536	102-95	2.141	261
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	262
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	263
---	-	---	-	---	-	---	-	193-192	103.162	152-144	1.465	264
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	265
---	-	---	-	---	-	---	-	387-385	20.470	211-203	1.057	266
185-179	831.262.834	424-416	962.843.332	---	-	---	-	300-299	55.664	339-331	565	267
75-70	2.110.784.496	154-147	3.092.448.459	117-114	489.655.942	180-176	524.317.002	105-104	168.203	300-292	690	268
---	-	296-288	1.522.140.079	---	-	---	-	158-157	121.318	205-197	1.095	269
284-278	502.669.702	172-165	2.853.482.394	272-268	151.953.208	307-303	289.623.623	239-238	81.308	124-117	1.840	270
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	271
116-111	1.394.047.097	255-248	1.895.619.547	69-66	885.958.511	124-120	697.428.276	281-280	65.452	265-257	816	272
---	-	---	-	---	-	---	-	242-241	80.665	351-343	532	273
---	-	---	-	---	-	---	-	92-91	183.329	---	-	274
200-194	766.875.550	346-338	1.301.877.784	311-307	97.111.105	415-410	157.097.710	---	-	3-3	11.441	275
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	276
---	-	---	-	---	-	---	-	172-171	112.570	212-204	1.052	277
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	278
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	279
---	-	---	-	---	-	---	-	150-149	129.182	---	-	280

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
281	322	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	274	1.756.785.182	279-272	2.027.421.755	---	-
282	296	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	275	1.753.849.575	298-291	1.905.266.076	170-165	658.147.074
283	-	BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	276	1.751.025.760	56-53	7.872.255.342	108-103	941.724.323
284	271	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	277	1.738.825.773	326-318	1.738.825.773	---	-
285	196	Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	278	1.734.497.504	208-201	2.600.469.613	---	-
286	-	-	İstanbul	-	279	-	272-265	-	261-256	-
287	258	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	280	1.718.054.639	315-308	1.802.806.505	---	-
288	288	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	281	1.704.718.345	330-322	1.704.718.345	---	-
289	205	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon	-	282	1.704.348.752	329-321	1.709.590.900	417-411	170.396.953
290	274	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	283	1.691.576.230	284-277	1.999.822.124	---	-
291	361	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	284	1.691.521.200	325-317	1.742.303.826	151-146	725.417.635
292	286	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	285	1.691.139.644	269-262	2.091.154.110	---	-
293	400	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	286	1.684.837.346	302-295	1.873.123.294	---	-
294	257	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	287	1.683.290.451	333-325	1.689.883.112	---	-
295	349	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	288	1.681.173.944	335-327	1.685.944.342	---	-
296	236	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Aydın	-	289	1.678.684.931	321-313	1.766.191.602	496-489	-1.718.718.801
297	311	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	290	1.676.948.418	331-323	1.703.698.428	---	-
298	387	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana	-	291	1.676.935.296	334-326	1.687.304.329	---	-
299	-	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Kütahya	-	292	1.671.960.735	327-319	1.733.704.322	483-477	-167.307.550
300	265	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	İstanbul	-	293	1.669.693.969	145-138	3.336.837.534	---	-
301	385	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	294	1.669.542.505	328-320	1.723.184.987	---	-
302	207	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	295	1.667.470.626	305-298	1.857.088.747	---	-
303	347	Ağır Haddecilik A.Ş.	Kocaeli	-	296	1.654.275.471	233-226	2.340.702.757	---	-
304	299	Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Kayseri	-	297	1.652.971.164	336-328	1.676.775.076	---	-
305	-	-	Kocaeli	-	298	-	250-243	-	104-99	-
306	337	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	299	1.637.629.398	317-310	1.796.011.887	---	-
307	-	Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	300	1.637.421.008	300-293	1.890.094.667	---	-
308	293	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	301	1.629.237.431	343-335	1.644.460.339	---	-
309	217	HT Solar Enerji A.Ş.	İstanbul	-	302	1.628.429.398	223-216	2.401.722.465	---	-
310	216	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	303	1.621.796.138	251-244	2.232.007.624	---	-
311	239	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	304	1.603.256.917	338-330	1.674.125.673	134-129	767.851.121
312	272	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	305	1.594.672.986	342-334	1.645.033.534	---	-
313	-	Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	306	1.593.870.221	339-331	1.673.009.768	409-403	199.405.300
314	100	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	8	-	1.591.778.458	319-8	1.776.389.520	---	-
315	244	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	307	1.588.956.904	314-307	1.803.564.970	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	281
378-372	249.465.603	285-278	1.619.970.076	400-396	2.519.179	305-301	295.627.241	94-93	181.605	23-20	5.282	282
266-260	552.233.263	117-110	4.049.801.460	221-217	222.591.657	100-96	909.833.486	304-303	54.022	342-334	559	283
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	284
97-92	1.658.518.057	223-216	2.268.907.313	---	-	---	-	367-365	27.035	78-71	2.688	285
197-191	-	211-204	-	387-383	-	436-431	-	255-254	-	84-77	-	286
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	287
---	-	---	-	---	-	---	-	91-90	185.002	49-43	3.443	288
447-441	54.465.815	403-395	1.062.072.751	419-415	-18.376.714	407-402	166.373.896	250-249	76.409	430-422	282	289
---	-	---	-	---	-	---	-	451-448	1.887	176-168	1.277	290
141-135	1.102.738.015	349-341	1.300.483.954	110-107	517.583.770	158-154	577.226.179	296-295	57.883	375-367	469	291
403-397	186.598.328	214-207	2.386.910.585	---	-	115-111	753.784.602	244-243	79.428	104-97	2.121	292
135-129	1.191.710.098	209-202	2.430.082.776	---	-	---	-	156-155	126.078	---	-	293
---	-	437-429	862.871.371	---	-	---	-	414-412	10.213	243-235	932	294
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	295
495-488	-3.207.071.237	61-57	7.171.756.764	494-487	-2.349.888.944	75-72	1.241.415.795	---	-	453-445	225	296
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	297
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	298
28-25	4.560.342.771	15-13	21.579.435.402	499-492	-6.605.461.920	68-65	1.423.385.662	---	-	215-207	1.032	299
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	300
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	278-270	768	301
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	302
---	-	371-363	1.203.186.670	---	-	---	-	---	-	---	-	303
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	304
93-88	-	208-201	-	29-28	-	172-168	-	275-274	-	436-428	-	305
---	-	314-306	1.448.314.378	---	-	309-305	286.453.517	---	-	---	-	306
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	307
---	-	---	-	---	-	---	-	260-259	73.636	354-346	522	308
---	-	402-394	1.066.039.654	---	-	---	-	196-195	101.464	393-385	416	309
---	-	221-214	2.282.756.216	---	-	---	-	146-145	132.336	47-41	3.577	310
174-168	867.112.649	205-198	2.473.122.896	217-213	236.312.545	193-189	490.881.660	220-219	91.837	147-139	1.572	311
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	312
482-475	-1.033.974.672	112-105	4.264.922.131	78-75	762.515.580	401-396	175.122.935	---	-	500-492	9	313
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	314
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	315

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
316	290	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	İstanbul	-	308	1.587.120.977	255-248	2.205.813.950	248-243	471.817.812
317	-	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	309	1.586.654.838	346-338	1.619.580.517	---	-
318	331	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	310	1.561.461.213	348-340	1.594.653.669	---	-
319	277	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Manisa	-	311	1.551.249.614	337-329	1.675.491.016	---	-
320	287	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	312	1.532.049.158	356-348	1.535.057.630	---	-
321	395	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	313	1.529.763.045	355-347	1.542.100.988	198-193	583.257.057
322	354	ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Adana	-	314	1.528.814.236	131-124	3.714.763.301	---	-
323	315	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Adana	-	315	1.525.559.108	358-350	1.525.559.108	429-423	138.470.111
324	273	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	316	1.520.399.821	353-345	1.549.398.092	---	-
325	-	-	Kayseri	-	317	-	349-341	-	115-110	-
326	310	Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	318	1.497.394.480	161-154	3.112.465.735	---	-
327	-	CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	319	1.490.464.948	363-355	1.509.618.740	---	-
328	370	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	320	1.485.730.163	362-354	1.511.990.799	---	-
329	306	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	321	1.478.207.210	370-362	1.478.207.210	203-198	568.661.503
330	373	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Karabük	-	322	1.477.684.134	341-333	1.646.861.539	415-409	176.667.515
331	197	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	323	1.477.231.545	359-351	1.520.166.906	---	-
332	494	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	324	1.475.985.168	371-363	1.477.130.321	---	-
333	326	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	325	1.475.372.610	372-364	1.475.372.611	---	-
334	263	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Silifke	-	326	1.471.470.534	365-357	1.504.295.269	---	-
335	350	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	327	1.469.509.461	357-349	1.526.636.100	---	-
336	-	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	328	1.469.148.037	344-336	1.642.511.055	---	-
337	338	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	329	1.463.111.969	367-359	1.503.277.447	---	-
338	401	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	330	1.460.237.033	373-365	1.468.507.814	---	-
339	-	-	İstanbul	-	331	-	350-342	-	308-303	-
340	307	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	332	1.452.313.744	375-367	1.455.481.171	282-277	401.677.715
341	327	Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Kocaeli	-	333	1.442.739.559	296-289	1.932.635.181	208-203	556.420.738
342	383	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	334	1.426.488.564	340-332	1.667.428.700	348-343	288.705.624
343	301	Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Mersin	-	335	1.417.999.014	384-376	1.420.157.675	388-382	233.623.197
344	-	-	İstanbul	-	336	-	383-375	-	341-336	-
345	-	Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	337	1.407.916.228	275-268	2.051.490.074	230-225	496.694.576
346	471	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	338	1.407.179.558	377-369	1.444.524.035	447-441	92.216.563
347	433	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	339	1.406.094.899	386-378	1.415.622.608	---	-
348	357	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	340	1.400.323.169	381-373	1.428.540.269	231-226	496.064.240
349	313	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	341	1.396.119.888	390-382	1.398.170.710	---	-
350	364	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	342	1.395.310.606	382-374	1.426.817.223	318-313	338.524.097

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
457-451	22.194.235	179-172	2.770.153.011	450-446	-124.597.845	287-283	318.066.046	167-166	114.290	133-126	1.731	316
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	317
251-245	606.494.707	435-427	866.590.946	---	-	---	-	325-324	45.306	353-345	523	318
---	-	---	-	---	-	---	-	159-158	120.962	230-222	994	319
156-150	981.228.475	128-121	3.774.854.896	---	-	---	-	359-358	31.516	177-169	1.275	320
230-224	682.525.857	398-390	1.076.249.989	134-131	407.069.470	211-207	448.078.512	168-167	114.012	160-152	1.376	321
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	322
416-410	151.580.886	484-476	546.926.735	403-399	1.580.886	487-482	12.390.213	276-275	66.769	99-92	2.268	323
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	324
214-208	-	178-171	-	119-116	-	266-262	-	249-248	-	71-64	-	325
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	326
---	-	---	-	---	-	---	-	170-169	113.233	---	-	327
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	328
160-154	960.903.613	158-151	3.056.164.458	107-104	547.647.872	110-106	785.260.526	151-150	128.999	182-174	1.256	329
---	-	---	-	459-455	-225.354.731	---	-	166-165	115.102	---	-	330
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	65-58	2.856	331
161-155	957.896.163	62-58	7.026.222.826	---	-	---	-	389-387	20.271	396-388	410	332
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333
---	-	77-72	6.149.949.702	---	-	---	-	153-152	127.308	408-400	326	334
---	-	---	-	---	-	---	-	230-229	88.169	469-461	178	335
---	-	---	-	---	-	---	-	408-406	11.089	307-299	654	336
---	-	---	-	---	-	---	-	163-162	117.260	405-397	354	337
314-308	422.267.802	449-441	805.431.780	---	-	---	-	219-218	92.109	374-366	472	338
311-305	-	397-389	-	259-255	-	281-277	-	307-306	-	254-246	-	339
152-146	1.008.360.774	184-177	2.735.070.588	161-158	343.776.957	298-294	304.109.948	121-120	154.046	151-143	1.504	340
121-116	1.319.513.329	127-120	3.806.176.850	214-210	241.654.900	206-202	454.998.682	426-423	8.672	366-358	481	341
283-277	505.352.478	359-351	1.245.915.217	258-254	172.066.731	347-343	241.007.668	288-287	61.865	267-259	808	342
---	-	---	-	318-314	81.069.292	---	-	---	-	---	-	343
278-272	-	419-411	-	159-156	-	350-346	-	232-231	-	490-482	-	344
291-285	483.257.138	353-345	1.259.692.133	328-324	67.413.674	321-317	275.377.512	295-294	57.921	428-420	285	345
455-449	30.258.470	498-490	303.960.806	375-371	18.971.611	485-480	17.185.425	417-415	10.027	483-475	118	346
---	-	---	-	---	-	---	-	117-116	158.595	---	-	347
---	-	399-391	1.076.043.081	150-147	368.800.715	---	-	392-390	19.891	---	-	348
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	349
399-393	192.120.024	334-326	1.353.370.905	421-417	-20.526.082	306-302	292.890.339	390-388	20.256	318-310	632	350

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
351	126	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	343	1.393.881.439	392-384	1.393.881.439	100-95	1.038.576.004
352	377	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Kocaeli	-	344	1.390.598.410	379-371	1.439.144.637	---	-
353	440	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	345	1.389.697.987	271-264	2.081.600.239	---	-
354	-	-	Gaziantep	-	346	-	396-388	-	383-377	-
355	-	Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth. İhr. A.Ş.	Bilecik	-	347	1.385.104.649	395-387	1.390.402.873	382-376	240.085.884
356	473	Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	348	1.382.225.989	369-361	1.480.676.861	478-472	-26.301.209
357	402	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	349	1.380.464.457	360-352	1.515.890.940	206-201	561.177.944
358	-	-	Gaziantep	-	350	-	345-337	-	399-393	-
359	-	Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Adana	-	351	1.376.403.577	361-353	1.513.295.460	---	-
360	353	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	352	1.375.373.356	385-377	1.418.329.217	207-202	557.495.313
361	259	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	353	1.374.677.630	391-383	1.395.051.101	446-440	95.126.568
362	430	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	354	1.373.917.716	388-380	1.408.312.605	---	-
363	362	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Tavşanlı	-	355	1.373.521.892	347-339	1.615.552.727	---	-
364	-	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	356	1.367.534.174	397-389	1.386.482.201	169-164	661.225.828
365	366	Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	357	1.361.760.452	323-315	1.757.297.999	298-293	373.977.256
366	404	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	-	358	1.360.026.784	405-397	1.360.026.784	---	-
367	-	-	Lüleburgaz	-	359	-	291-284	-	441-435	-
368	367	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	360	1.353.594.438	376-368	1.445.312.262	---	-
369	324	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	361	1.347.999.421	281-274	2.023.838.028	---	-
370	289	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	362	1.341.639.398	182-175	2.890.249.568	---	-
371	346	Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	363	1.336.269.580	324-316	1.752.463.770	---	-
372	304	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	364	1.333.552.757	408-400	1.345.395.758	---	-
373	397	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri	-	365	1.330.271.310	412-404	1.333.416.506	---	-
374	441	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	366	1.329.051.637	398-390	1.385.750.152	---	-
375	345	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	367	1.327.767.737	95-90	4.709.641.077	480-474	-69.509.694
376	222	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	368	1.326.828.916	368-360	1.484.799.561	---	-
377	270	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Lüleburgaz	-	369	1.322.832.039	410-402	1.342.756.715	---	-
378	446	Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Giresun	-	370	1.322.612.285	415-407	1.327.186.626	---	-
379	384	Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Malatya	-	371	1.321.944.883	387-379	1.411.953.811	---	-
380	266	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	372	1.320.586.427	310-303	1.846.101.961	---	-
381	498	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	373	1.315.799.276	404-396	1.364.193.832	---	-
382	351	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	374	1.300.335.884	366-358	1.503.399.374	---	-
383	295	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Manisa	-	375	1.296.085.271	259-252	2.164.876.408	---	-
384	341	Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Bursa	-	376	1.291.964.708	423-415	1.295.411.314	---	-
385	391	Tirsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	377	1.290.286.303	393-385	1.393.357.481	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
112-107	1.461.213.079	132-125	3.674.366.644	284-280	124.159.662	254-250	374.166.969	---	-	105-98	2.103	351
---	-	---	-	---	-	---	-	251-250	76.401	---	-	352
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	353
177-171	-	369-361	-	224-220	-	421-416	-	327-326	-	256-248	-	354
474-467	-293.677.294	177-170	2.808.473.192	317-313	82.803.022	248-244	384.899.333	395-393	18.941	199-191	1.136	355
411-405	167.926.630	480-472	614.303.708	410-406	-4.920.170	459-454	86.134.655	108-107	164.754	420-412	303	356
276-270	523.589.564	239-232	2.137.919.012	261-257	167.867.674	220-216	435.966.257	341-340	37.837	204-196	1.100	357
462-456	-	434-426	-	342-338	-	271-267	-	450-447	-	429-421	-	358
---	-	191-184	2.664.175.771	---	-	---	-	236-235	83.983	169-161	1.304	359
406-400	182.096.393	293-285	1.549.304.707	385-381	11.183.599	223-219	431.208.265	320-319	47.061	201-193	1.115	360
426-420	120.662.103	412-404	1.018.548.819	416-412	-9.387.726	453-448	95.552.319	210-209	95.584	401-393	383	361
---	-	---	-	---	-	---	-	326-325	45.076	320-312	630	362
236-230	654.753.761	340-332	1.322.414.058	---	-	---	-	346-345	35.596	85-78	2.575	363
253-247	597.563.538	446-438	826.610.027	326-322	67.745.377	---	-	---	-	220-212	1.024	364
463-457	-21.390.159	336-328	1.336.071.632	406-402	-65.278	372-368	215.547.918	399-397	16.338	96-89	2.290	365
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	366
381-375	-	423-415	-	373-369	-	447-442	-	226-225	-	475-467	-	367
---	-	---	-	---	-	---	-	348-347	35.456	249-241	882	368
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	369
---	-	---	-	---	-	---	-	124-123	149.470	370-362	474	370
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	371
---	-	---	-	---	-	---	-	186-185	106.640	216-208	1.032	372
186-180	824.568.207	329-321	1.379.964.605	---	-	---	-	264-263	71.394	159-151	1.389	373
---	-	---	-	---	-	---	-	179-178	109.238	61-54	3.002	374
328-322	378.961.953	153-146	3.106.627.663	314-310	91.668.887	494-489	-70.783.385	254-253	75.781	433-425	273	375
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	376
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	377
---	-	---	-	---	-	---	-	147-146	131.199	---	-	378
---	-	---	-	---	-	---	-	131-130	143.959	---	-	379
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	380
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	492-484	81	381
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	382
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	383
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	384
---	-	---	-	---	-	---	-	212-211	95.067	---	-	385

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
386	308	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Erzurum	-	378	1.284.875.165	380-372	1.433.869.550	---	-
387	339	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	379	1.283.223.045	422-414	1.296.479.915	---	-
388	491	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	380	1.278.468.417	414-406	1.328.349.832	350-345	285.876.289
389	407	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	381	1.276.653.600	403-395	1.366.002.990	---	-
390	193	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	382	1.275.215.762	378-370	1.442.326.011	---	-
391	302	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	383	1.270.772.610	427-419	1.271.630.161	---	-
392	-	Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Gaziantep	-	384	1.267.938.137	425-417	1.280.634.811	---	-
393	396	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	385	1.266.982.985	374-366	1.458.628.549	---	-
394	-	Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	386	1.264.965.957	428-420	1.271.011.572	---	-
395	-	-	İstanbul	-	387	-	399-391	-	220-215	-
396	360	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	388	1.249.983.519	401-393	1.367.142.536	---	-
397	-	Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	389	1.247.057.114	431-423	1.251.875.898	218-213	528.843.622
398	405	İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	390	1.243.212.284	406-398	1.354.535.720	---	-
399	436	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Aydın	-	391	1.239.170.625	421-413	1.305.702.672	---	-
400	334	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	392	1.238.861.412	429-421	1.263.384.150	---	-
401	398	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	393	1.233.357.329	413-405	1.330.537.626	---	-
402	344	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	394	1.233.243.362	332-324	1.693.772.795	285-280	389.391.684
403	-	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	395	1.228.182.712	364-356	1.509.602.724	---	-
404	303	Farplas Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	396	1.227.706.904	389-381	1.402.511.416	---	-
405	426	Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	397	1.226.479.797	417-409	1.323.615.383	---	-
406	-	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	398	1.217.287.287	438-430	1.219.612.988	---	-
407	260	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Giresun	-	399	1.213.252.622	402-394	1.366.844.543	---	-
408	429	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	400	1.209.937.589	436-428	1.229.121.231	---	-
409	420	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	401	1.209.849.391	420-412	1.317.062.582	---	-
410	492	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	402	1.209.254.759	426-418	1.277.383.784	338-333	304.419.348
411	463	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	403	1.207.384.187	437-429	1.221.476.442	---	-
412	368	Tarımkredi Birlik Tarım Ür. Hayv. Amb. Pet. Nak. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Kırklareli	-	404	1.205.408.614	171-164	2.964.641.240	296-291	377.594.382
413	-	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	405	1.203.816.288	439-431	1.216.533.642	---	-
414	185	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	406	1.192.068.631	407-399	1.348.519.598	233-228	485.860.062
415	444	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	407	1.189.149.413	443-435	1.189.354.633	---	-
416	488	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	408	1.186.355.527	351-343	1.558.302.538	---	-
417	372	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	409	1.180.396.412	253-246	2.218.868.171	---	-
418	462	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	410	1.179.350.254	442-434	1.194.453.630	---	-
419	352	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	411	1.175.755.751	435-427	1.229.764.052	---	-
420	-	Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	412	1.170.859.665	416-408	1.324.964.657	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	386
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	387
261-255	571.607.304	426-418	941.841.685	208-204	247.349.082	332-328	256.672.993	247-246	77.099	415-407	312	388
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	313-305	645	389
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	390
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391
---	-	---	-	---	-	---	-	369-367	26.000	270-262	800	392
239-233	627.079.477	342-334	1.311.507.275	---	-	---	-	345-344	36.221	382-374	452	393
338-332	356.565.714	469-461	703.522.723	---	-	---	-	438-435	5.036	325-317	611	394
176-170	-	303-295	-	122-119	-	249-245	-	218-217	-	425-417	-	395
346-340	347.437.183	401-393	1.068.484.862	---	-	---	-	335-334	41.100	244-236	925	396
451-445	49.591.109	170-163	2.869.306.529	293-289	113.181.007	224-220	428.897.235	444-441	3.705	371-363	474	397
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	398
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	399
---	-	---	-	---	-	337-333	251.199.557	342-341	37.291	446-438	239	400
223-217	703.569.783	376-368	1.176.539.676	---	-	---	-	344-343	36.634	111-104	2.075	401
449-443	54.081.202	327-319	1.382.447.965	362-358	28.542.759	276-272	336.189.287	407-405	11.985	376-368	464	402
---	-	---	-	---	-	---	-	374-372	23.932	---	-	403
402-396	187.301.819	374-366	1.183.662.462	---	-	---	-	405-403	12.754	---	-	404
319-313	408.240.518	---	-	---	-	---	-	267-266	69.484	183-175	1.242	405
---	-	---	-	---	-	---	-	272-271	67.636	---	-	406
---	-	---	-	---	-	---	-	192-191	103.313	---	-	407
---	-	355-347	1.258.340.559	---	-	---	-	311-310	49.411	306-298	665	408
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	409
203-197	760.226.246	307-299	1.469.153.936	351-347	40.167.587	408-403	166.062.337	---	-	148-140	1.551	410
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	298-290	694	411
430-424	102.962.642	195-188	2.596.601.915	334-330	57.500.891	310-306	284.305.983	375-373	22.934	391-383	425	412
---	-	---	-	---	-	---	-	299-298	55.876	---	-	413
168-162	917.155.853	279-272	1.677.192.154	189-185	290.136.193	406-401	169.039.985	340-339	38.442	218-210	1.025	414
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	415
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	188-180	1.209	416
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	417
---	-	---	-	---	-	---	-	440-437	4.665	---	-	418
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	419
---	-	---	-	---	-	---	-	246-245	78.774	---	-	420

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
421	-	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	413	1.162.906.448	448-440	1.162.906.448	393-387	223.549.753
422	409	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Antalya	-	414	1.158.487.137	352-344	1.555.263.109	414-408	176.695.142
423	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Ege Bölgesi	-	415	1.156.459.811	432-424	1.242.132.664	---	-
424	251	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	416	1.154.603.184	292-285	1.947.690.710	---	-
425	330	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	417	1.153.606.481	409-401	1.345.388.597	124-119	812.764.537
426	450	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	418	1.147.320.802	400-392	1.375.509.909	---	-
427	455	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	419	1.145.996.538	418-410	1.322.699.618	---	-
428	431	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	420	1.144.882.288	173-166	2.953.055.011	---	-
429	424	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	421	1.144.740.265	446-438	1.165.977.754	330-325	313.874.284
430	-	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	422	1.141.845.657	444-436	1.176.746.849	---	-
431	-	-	İstanbul	-	423	-	445-437	-	259-254	-
432	342	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	424	1.131.868.054	452-444	1.133.329.898	380-374	241.800.435
433	285	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	425	1.117.436.141	456-448	1.121.646.641	---	-
434	470	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	426	1.117.270.633	454-446	1.127.386.262	---	-
435	467	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	427	1.114.976.434	453-445	1.128.785.053	276-271	416.247.226
436	-	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	428	1.112.252.992	449-441	1.146.873.344	---	-
437	-	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	429	1.110.317.182	178-171	2.900.722.443	---	-
438	-	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	430	1.110.022.456	458-450	1.118.940.781	---	-
439	423	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	431	1.105.100.444	394-386	1.392.361.983	290-285	380.623.952
440	-	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	432	1.102.962.644	462-454	1.102.962.645	464-458	52.829.906
441	-	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	433	1.102.504.784	433-425	1.237.633.637	---	-
442	358	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	434	1.100.686.737	419-411	1.320.686.737	---	-
443	355	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	435	1.098.171.493	451-443	1.140.334.271	437-431	128.821.792
444	-	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	436	1.094.164.860	467-459	1.094.164.860	313-308	344.780.038
445	447	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	437	1.090.177.008	461-453	1.103.598.756	---	-
446	411	Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	438	1.087.750.332	466-458	1.097.980.670	---	-
447	336	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	439	1.086.648.798	457-449	1.121.434.038	---	-
448	-	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	440	1.085.705.635	470-462	1.085.705.635	---	-
449	-	-	İstanbul	-	441	-	465-457	-	185-180	-
450	496	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	442	1.083.515.647	471-463	1.083.515.647	336-331	307.759.932
451	382	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	443	1.082.263.037	450-442	1.145.167.074	---	-
452	-	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	444	1.080.531.841	463-455	1.102.017.335	---	-
453	333	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	445	1.076.371.873	447-439	1.163.522.625	---	-
454	343	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	İstanbul	-	446	1.068.732.578	289-282	1.988.862.425	---	-
455	365	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Şırnak	-	447	1.067.779.355	473-465	1.075.391.110	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
267-261	551.385.633	411-403	1.024.550.010	277-273	138.277.414	467-462	68.865.971	211-210	95.557	---	-	421
446-440	54.544.166	462-454	745.033.822	399-395	3.183.810	444-439	104.959.922	427-424	8.314	242-234	934	422
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	423
---	-	---	-	---	-	---	-	419-417	9.734	---	-	424
245-239	621.477.741	438-430	861.467.587	307-303	100.198.161	413-408	159.940.234	---	-	31-27	4.817	425
---	-	---	-	---	-	---	-	355-354	32.794	---	-	426
---	-	138-131	3.357.213.744	---	-	---	-	293-292	59.517	---	-	427
167-161	919.468.270	---	-	---	-	---	-	252-251	76.338	317-309	633	428
189-183	813.470.957	252-245	1.904.207.261	260-256	169.480.996	360-356	227.253.495	208-207	96.719	108-101	2.094	429
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	430
153-147	-	361-353	-	127-124	-	262-258	-	415-413	-	426-418	-	431
333-327	365.514.848	448-440	817.571.247	303-299	107.804.264	439-434	121.727.294	441-438	4.252	262-254	823	432
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	381-373	458	433
---	-	---	-	---	-	---	-	262-261	72.131	402-394	381	434
330-324	369.378.690	358-350	1.246.657.332	222-218	221.544.559	285-281	320.868.860	169-168	113.515	311-303	647	435
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	132-125	1.742	436
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	437
389-383	220.495.994	466-458	709.438.868	---	-	---	-	269-268	68.387	495-487	59	438
238-232	628.748.473	332-324	1.365.599.571	288-284	118.250.149	346-342	241.703.037	364-362	29.733	155-147	1.445	439
397-391	196.437.026	500-492	235.365.775	309-305	99.975.877	476-471	47.214.347	453-450	1.814	493-485	70	440
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	442
349-343	331.870.304	471-463	673.412.582	372-368	21.142.386	491-486	-19.741.677	215-214	94.212	266-258	812	443
172-166	895.239.823	370-362	1.203.422.827	163-160	341.095.296	404-399	172.227.167	385-383	20.861	128-121	1.770	444
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	445
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	446
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	387-379	434	447
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	448
158-152	-	350-342	-	136-133	-	251-247	-	428-425	-	170-162	-	449
218-212	711.018.157	443-435	836.291.356	154-151	360.732.447	334-330	255.304.218	404-402	13.607	251-243	875	450
---	-	249-242	1.951.491.933	---	-	---	-	200-199	98.541	291-283	706	451
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	452
244-238	621.506.629	406-398	1.041.167.306	---	-	---	-	297-296	57.561	380-372	459	453
---	-	---	-	---	-	---	-	316-315	47.938	---	-	454
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	455

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
456	464	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	448	1.067.443.780	460-452	1.106.274.567	---	-
457	-	Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	449	1.066.545.099	411-403	1.334.406.087	324-319	320.889.581
458	-	Erkunt Sanayi A.Ş.	Ankara	-	450	1.066.529.465	469-461	1.086.723.512	309-304	353.916.579
459	348	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	451	1.065.874.706	227-220	2.391.791.403	460-454	68.586.820
460	392	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	452	1.063.074.608	430-422	1.254.674.686	---	-
461	-	-	İstanbul	-	453	-	478-470	-	355-349	-
462	480	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	454	1.056.671.693	477-469	1.061.375.807	---	-
463	-	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	455	1.052.384.200	481-473	1.053.991.960	217-212	531.175.172
464	-	-	Gaziantep	-	456	-	482-474	-	356-350	-
465	-	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	457	1.051.162.001	434-426	1.236.158.784	---	-
466	-	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	458	1.050.079.787	475-467	1.069.365.071	---	-
467	-	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	459	1.044.599.554	480-472	1.055.659.141	264-259	431.669.977
468	-	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	460	1.044.448.337	286-279	1.996.668.237	465-459	50.672.534
469	-	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	461	1.041.365.609	488-480	1.044.508.747	---	-
470	-	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	462	1.039.373.383	487-479	1.045.376.061	---	-
471	-	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	463	1.037.574.359	479-471	1.056.346.964	---	-
472	-	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	464	1.036.989.386	489-481	1.040.816.374	---	-
473	-	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	465	1.035.397.352	484-476	1.050.760.457	374-368	249.050.538
474	454	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	466	1.034.776.168	472-464	1.078.549.651	---	-
475	376	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	467	1.032.453.209	491-483	1.033.041.933	---	-
476	-	Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	468	1.032.289.859	492-484	1.032.304.478	283-278	401.264.082
477	445	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	469	1.031.726.678	483-475	1.051.708.986	---	-
478	371	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	470	1.029.141.412	474-466	1.071.622.947	325-320	317.938.633
479	375	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	471	1.024.763.291	485-477	1.049.022.566	468-462	44.788.018
480	394	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	472	1.022.432.676	320-312	1.774.748.893	---	-
481	-	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	473	1.014.620.659	496-488	1.016.405.151	---	-
482	386	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	474	1.013.002.433	468-460	1.087.221.635	286-281	388.381.042
483	465	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Konya	-	475	1.010.815.188	498-490	1.010.815.188	---	-
484	369	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	476	1.009.878.910	441-433	1.198.793.304	---	-
485	-	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	477	1.008.625.553	495-487	1.017.131.520	---	-
486	-	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Ankara	-	478	1.008.390.569	455-447	1.122.754.603	424-418	155.707.263
487	-	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	479	1.007.335.849	490-482	1.037.537.385	---	-
488	-	Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Merzifon	-	480	1.007.137.068	493-485	1.025.437.198	---	-
489	449	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	481	995.403.241	486-478	1.046.853.302	---	-
490	483	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	482	994.985.897	464-456	1.100.433.044	316-311	341.789.513

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
400-394	188.740.249	474-466	636.134.720	---	-	446-441	102.970.079	368-366	26.199	378-370	462	456
265-259	554.492.402	382-374	1.148.404.382	177-173	313.111.774	302-298	299.973.937	386-384	20.498	487-479	105	457
343-337	352.222.769	475-467	635.462.676	266-262	161.672.792	368-364	221.168.565	222-221	91.200	---	-	458
380-374	246.096.100	490-482	462.321.565	358-354	32.278.152	468-463	62.963.014	81-80	206.462	472-464	163	459
---	-	---	-	---	-	---	-	221-220	91.341	---	-	460
321-315	-	482-474	-	246-242	-	390-386	-	188-187	-	134-127	-	461
387-381	228.305.531	343-335	1.309.362.204	---	-	---	-	294-293	58.859	156-148	1.438	462
140-134	1.120.132.643	357-349	1.253.983.382	87-84	672.244.114	212-208	446.915.184	454-451	1.056	326-318	608	463
374-368	-	301-293	-	359-355	-	356-352	-	464-461	-	349-341	-	464
356-350	322.095.864	481-473	600.958.918	---	-	---	-	---	-	---	-	465
---	-	---	-	---	-	---	-	173-172	112.482	---	-	466
280-274	514.130.122	400-392	1.073.353.201	215-211	238.528.094	318-314	278.620.344	278-277	66.352	178-170	1.273	467
429-423	107.764.166	491-483	452.190.755	384-380	11.979.100	484-479	27.723.254	413-411	10.354	422-414	297	468
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	469
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	470
---	-	390-382	1.117.768.901	---	-	---	-	---	-	385-377	441	471
357-351	321.348.948	440-432	846.101.524	---	-	---	-	351-350	34.712	365-357	482	472
295-289	475.430.935	306-298	1.481.406.914	319-315	77.197.700	410-405	164.673.808	443-440	4.015	245-237	904	473
---	-	---	-	---	-	---	-	164-163	115.482	---	-	474
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	11-11	6.807	475
417-411	149.622.236	459-451	752.636.530	337-333	52.835.827	344-340	244.117.418	258-257	74.419	280-272	765	476
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	477
208-202	748.982.982	294-286	1.540.734.303	240-236	193.461.345	328-324	260.260.645	329-328	44.200	179-171	1.270	478
464-458	-58.713.156	458-450	762.732.824	440-436	-71.985.356	432-427	127.243.005	353-352	33.683	383-375	446	479
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	480
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	481
296-290	474.947.816	321-313	1.424.111.959	263-259	164.901.908	341-337	246.589.654	401-399	16.062	130-123	1.751	482
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	458-450	216	483
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	484
---	-	---	-	---	-	---	-	314-313	49.053	302-294	680	485
370-364	287.007.028	441-433	840.437.722	344-340	47.445.993	455-450	91.984.543	362-360	30.053	377-369	464	486
---	-	---	-	---	-	---	-	331-330	43.666	379-371	461	487
445-439	54.724.697	489-481	472.952.946	---	-	461-456	81.586.377	---	-	189-181	1.200	488
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	489
217-211	715.384.727	316-308	1.441.520.125	271-267	153.868.461	303-299	299.158.942	301-300	55.504	441-433	260	490

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
2021	2020						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	453	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	483	993.611.336	499-491	1.009.841.608	476-470	16.732.619
492	319	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Gaziantep	-	484	993.427.975	354-346	1.545.399.546	---	-
493	381	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Konya	-	485	992.253.801	459-451	1.112.671.596	400-394	210.667.454
494	389	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	486	990.419.491	424-416	1.293.357.876	---	-
495	332	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	487	990.186.138	494-486	1.023.853.021	---	-
496	-	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük	-	488	989.559.911	440-432	1.201.355.860	---	-
497	-	Doruk Un Sanayi A.Ş.	Tekirdağ	-	489	987.728.143	316-309	1.801.292.277	---	-
498	-	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtyol	-	490	985.307.022	500-492	1.000.897.636	---	-
499	-	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	491	983.635.709	497-489	1.011.981.749	---	-
500	-	-	İstanbul	-	492	-	476-468	-	238-233	-
		GENEL TOPLAM				**2.048.052.702.320**		**2.312.973.466.445**		**507.290.414.193**

Açıklamalar

- Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2021 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- Net satışlar ise kuruluşların 2021 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

	Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin $)	Sıra No:	Kişi	2021
	340-334	355.911.272	380-372	1.155.473.084	357-353	33.644.956	417-412	155.405.027	253-252	75.950	113-106	2.037	491
	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	492
	344-338	349.394.406	368-360	1.212.973.211	297-293	111.555.727	409-404	165.451.296	446-443	3.147	394-386	415	493
	306-300	446.311.380	476-468	629.201.373	---	-	---	-	194-193	101.687	355-347	522	494
	---	-	287-280	1.609.441.097	---	-	319-315	277.253.436	448-445	2.789	329-321	604	495
	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	496
	---	-	---	-	---	-	---	-	282-281	64.798	489-481	99	497
	439-433	71.293.232	493-485	427.889.683	---	-	---	-	277-276	66.422	---	-	498
	404-398	183.177.937	431-423	891.617.758	---	-	---	-	318-317	47.555	358-350	506	499
	129-123	-	313-305	-	149-146	-	259-255	-	209-208	-	121-114	-	500
		624.068.846.500		**2.131.428.403.017**		**219.445.968.018**		**405.286.853.107**		**85.847.807**		**757.024**	

- Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

- Kuruluşların üretimden satışlarına göre sıralandığı kısımda, sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

İSO 500 Logosunu Markanızla Kullanın

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2021 arasında yer alma başarısını gösteren firmalarımız, bu başarılarını daha üst noktalara taşıyabilmek ve kurumsallıklarına daha fazla değer katabilmek için İSO 500 logosunu taleplerinize sunuyoruz.

İSO 500 LOGOSUNU KULLANABİLECEĞİNİZ ETKİLİ MECRALAR:

Şirket web sitesi • Broşürler • Basılı materyaller (bloknot, kartvizit, katalog, takvim, antetli kağıt, zarf vb.) • Promosyon ürünleri (kalem, şapka, tişört, mont vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • Tanıtım filmi ve diğer videolar • Etkinlikler (kongre, fuar, toplantı vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • E-Posta imzası • Sosyal medya görselleri • Süreli yayınlar (dergi, bülten vb.) • Faturalar • Basın bültenleri • Ürünlerin üzerinde

Bilgi için: 0 212 252 29 00
kurumsaliletisim@iso.org.tr
www.iso500.org.tr

70.yıl

İSTANBUL SANAYİ ODASI

Türkiye'nin **en teknolojik** akü markası!

Nielsen tarafından hazırlanan Türkiye'deki markaların teknoloji alanındaki tüketici marka algı araştırması 2021 yılı sonucuna göre, açık uçlu sorularla Türkiye genelindeki tüketici kitlesinin vermiş olduğu yanıtlar baz alınarak hazırlanan raporda, Mutlu Akü "Araç Aküsü" kategorisinde en teknolojik akü markası seçilmiştir.

MUTLU AKÜ

Medeniyetin hamuru gelecek nesillerde...

Konya Kağıt

www.konyakagit.com.tr

YENİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer alıyoruz

Bir Unit Investment NV ve Ansaldo Energia ortak girişimi olarak kurulmuştur.

YENİ ELEKTRİK 865 MWe DGKÇS ulusal şebeke ve İstanbul başta olmak üzere yoğun yerleşim bölgelerine ve endüstriyel tesislere elektrik sağlamaktadır.

Çerkeşli Köyü Mevkii
Çerkeşli OSB Mahallesi
IMES 13.Caddesi No: 1
Dilovası - Kocaeli
Tel: +90 (262) 723 25 25

İSO 500
WEB SİTESİNİ YENİLEDİK

Yeni teknolojik trendlere uygun kullanıcı dostu.
İSO 500 dergilerini buradan inceleyebilir ve
İSO 500 listelerini de buradan indirebilirsiniz.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

SEKTÖREL VERİLER

2021 yılında İSO 500'ün temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2021 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	52.600.587.900	56.632.853.583	23.291.465.900
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	93	220.143.015.119	259.090.550.495	9.902.915.455
11 - İçeceklerin imalatı	4	10.883.407.343	11.453.634.457	4.340.521.089
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	9.752.943.776	9.816.161.454	1.533.186.046
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	46	82.013.033.818	89.100.791.021	11.892.204.957
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	17.643.913.409	20.589.016.130	1.049.715.701
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	5	27.754.630.060	28.118.801.585	5.326.418.745
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	37.752.878.909	38.591.340.016	8.562.736.744
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	207.051.829.535	223.557.889.159	-3.934.197.587
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39	135.245.451.718	170.627.260.431	30.128.359.328
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	12.429.933.516	13.741.551.529	3.959.885.259
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	23	52.464.354.254	59.120.278.889	5.440.445.420
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	21	54.255.787.026	58.580.044.446	7.238.445.592
24 - Ana metal sanayii	75	456.392.686.568	499.068.003.056	75.018.364.605
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	18	46.466.843.485	52.257.460.954	9.917.643.179
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	36.887.658.818	37.887.421.488	7.366.698.718
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	29	123.496.803.746	145.168.748.692	11.227.241.700
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	38.344.682.317	44.460.405.684	9.071.526.148
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	292.646.159.113	319.816.170.464	25.588.592.073
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	23.277.406.437	24.634.190.964	-3.097.485.774
31 - Mobilya imalatı	5	8.551.776.907	11.730.864.957	1.580.218.772
32 - Diğer imalatlar	5	46.067.931.424	55.206.250.923	-1.142.215.273
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5	46.067.931.424	55.206.250.923	-1.142.215.273
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	16	54.533.676.516	82.296.958.845	-24.796.192.697
Toplam	**500**	**2.048.052.702.320**	**2.312.973.466.445**	**219.445.968.018**

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	26.799.617.812	32.838.896.038	72.949.693.997	54.763.990.136	59.772.090.691	132.721.784.688	22.288
	27.702.534.417	40.778.191.587	129.454.308.261	77.266.069.171	50.535.750.330	179.990.058.587	131.836
	771.910.672	9.807.482.562	22.556.831.342	17.601.630.447	7.893.029.746	30.449.861.088	3.866
	1.901.938.057	57.557.693.912	9.898.974.922	49.935.000	2.812.895.198	12.711.870.121	1.921
	22.087.964.908	23.148.409.031	85.564.635.214	63.132.533.675	39.651.016.687	125.215.651.902	81.109
	2.624.081.459	4.602.592.201	9.960.198.696	3.773.479.821	5.733.856.155	15.694.054.853	30.666
	7.147.154.572	8.192.609.364	22.919.580.813	12.077.246.918	8.989.888.391	31.909.469.205	7.547
	11.558.395.921	13.986.774.790	27.958.845.051	14.718.479.548	16.692.358.318	44.651.203.367	11.418
	19.857.431.710	21.255.654.245	151.332.639.079	73.395.648.174	1.361.778.888	152.694.417.967	8.358
	41.622.755.215	44.383.694.276	107.694.743.352	60.361.308.506	63.495.251.690	171.189.995.044	32.215
	4.102.083.123	6.303.628.928	7.043.468.575	3.678.413.479	11.214.023.586	18.257.492.162	10.899
	11.893.781.113	14.176.605.765	41.081.272.352	19.128.604.660	16.775.624.685	57.856.897.039	30.097
	15.790.275.594	16.964.408.732	72.641.362.490	47.618.856.780	34.983.001.706	107.624.364.196	31.792
	95.283.591.924	92.927.933.774	222.179.587.436	117.417.863.873	114.916.575.166	337.096.162.607	69.823
	12.661.974.097	16.381.251.579	33.739.454.594	6.713.375.219	21.759.450.231	55.498.904.827	25.600
	9.607.991.320	12.613.588.847	55.807.413.215	11.515.396.701	26.515.595.511	82.323.008.726	19.236
	22.841.564.804	20.848.444.824	81.002.104.601	37.092.928.898	29.764.768.957	110.766.873.554	58.600
	8.569.848.745	10.764.169.599	19.391.599.997	7.857.450.231	20.539.757.004	39.931.356.998	21.336
	46.213.489.193	54.420.186.430	137.414.279.192	66.153.613.549	50.427.129.644	187.841.408.838	111.823
	6.699.483.498	10.967.971.581	67.177.318.918	21.979.335.237	6.590.356.651	73.767.675.568	17.051
	1.368.180.067	2.440.603.153	4.100.164.287	1.258.411.919	5.688.197.796	9.788.362.083	12.079
	-52.467.993	-74.713.750	4.631.686.183	3.354.929.189	1.760.234.888	6.391.921.069	1.695
	-52.467.993	-74.713.750	4.631.686.183	3.354.929.189	1.760.234.888	6.391.921.069	1.695
	7.940.382.540	-8.334.187.372	119.698.143.066	73.981.421.487	26.004.094.557	145.702.237.623	15.137
	405.286.853.107	**507.290.414.193**	**1.507.359.556.516**	**795.915.421.530**	**624.068.846.500**	**2.131.428.403.017**	**757.024**

2021 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	3.349.572.007	6.068.795.650	14.751.561.989	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	93	13.556.882.026	9.385.298.256	11.605.191.622	
11 - İçeceklerin imalatı	4	941.842.942	847.875.451	-7.867.523.706	
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	643.217.233	80.335.729	1.356.809.203	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	46	6.836.133.136	5.555.871.991	6.728.040.319	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	2.358.877.789	349.509.991	1.282.898.046	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	5	953.871.684	4.621.205.821	900.208.511	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	1.566.917.669	1.017.117.722	7.972.455.906	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	2.428.604.114	2.732.173.962	-10.399.014.559	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39	5.681.660.729	10.430.097.381	22.529.673.214	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	1.882.470.443	654.267.230	2.903.611.667	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	23	4.235.994.725	2.033.128.776	5.783.874.447	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	21	4.623.302.492	5.473.382.860	2.864.901.654	
24 - Ana metal sanayii	75	11.312.396.742	17.364.241.904	45.251.646.836	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	18	4.140.234.279	923.375.796	9.298.226.186	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	5.433.926.357	2.477.124.103	3.165.181.217	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	29	7.279.074.604	1.740.224.624	7.360.154.595	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	2.926.471.978	1.529.189.531	5.118.868.603	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	16.215.519.627	1.519.609.393	25.407.630.008	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	4.517.309.984	6.627.452.121	-1.312.913.363	
31 - Mobilya imalatı	5	1.105.044.340	62.902.568	913.001.214	
32 - Diğer imalatlar	5	163.388.855	239.748.470	-504.652.241	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5	163.388.855	239.748.470	-504.652.241	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	16	2.237.823.705	9.075.556.082	-26.007.546.548	
Toplam	**500**	**104.466.377.460**	**91.188.236.834**	**128.959.978.133**	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	24.169.929.646	5.175.491.082	278.781.290	29.624.202.018	3.214.694.020	-	32.838.896.038
	34.547.371.904	4.866.405.531	281.874.175	39.695.651.610	1.348.309.971	265.769.994	40.778.191.587
	-6.077.805.313	688.604.656	77.091.220	-5.312.109.437	15.119.591.999	-	9.807.482.562
	2.080.362.165	335.251.886	21.738.862	2.437.352.913	55.120.340.999	-	57.557.693.912
	19.120.045.446	3.415.047.501	40.521.775	22.575.614.722	580.211.493	7.417.184	23.148.409.031
	3.991.285.826	534.769.251	7.623.006	4.533.678.083	89.470.475	20.556.357	4.602.592.201
	6.475.286.016	1.343.441.919	16.564.155	7.835.292.090	357.984.200	666.926	8.192.609.364
	10.556.491.297	1.291.372.852	14.306.657	11.862.170.806	2.124.603.984	-	13.986.774.790
	-5.238.236.483	7.014.677.854	261.481.213	2.037.922.584	19.217.731.661	-	21.255.654.245
	38.641.431.324	4.176.349.473	252.360.300	43.070.141.097	1.314.121.058	567.879	44.383.694.276
	5.440.349.340	682.871.464	42.625.332	6.165.846.136	139.803.942	2.021.150	6.303.628.928
	12.052.997.948	1.670.760.036	40.981.079	13.764.739.063	413.088.235	1.221.533	14.176.605.765
	12.961.587.006	3.306.807.316	178.460.482	16.446.854.804	517.553.928	-	16.964.408.732
	73.928.285.482	6.448.680.705	294.722.095	80.671.688.282	12.258.008.959	1.763.467	92.927.933.774
	14.361.836.261	1.656.056.954	47.436.504	16.065.329.719	318.550.287	2.628.427	16.381.251.579
	11.076.231.677	1.172.106.517	39.656.723	12.287.994.917	325.593.930	-	12.613.588.847
	16.379.453.823	2.739.270.551	48.673.986	19.167.398.360	1.763.704.498	82.658.034	20.848.444.824
	9.574.530.112	993.774.369	19.654.493	10.587.958.974	183.106.685	6.896.060	10.764.169.599
	43.142.759.028	9.925.515.418	82.816.517	53.151.090.963	1.277.766.872	8.671.405	54.420.186.430
	9.831.848.742	1.122.898.802	14.160.060	10.968.907.604	1.302.126	2.238.149	10.967.971.581
	2.080.948.122	331.462.286	5.467.312	2.417.877.720	23.590.132	864.699	2.440.603.153
	-101.514.916	19.846.495	1.342.758	-80.325.663	5.611.913	-	-74.713.750
	-101.514.916	19.846.495	1.342.758	-80.325.663	5.611.913	-	-74.713.750
	-14.694.166.761	4.512.362.283	180.847.333	-10.000.957.145	1.666.769.773	-	-8.334.187.372
	324.614.592.427	**63.449.064.563**	**2.249.187.327**	**390.312.844.317**	**117.381.511.140**	**403.941.264**	**507.290.414.193**

2021 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	41,1	39,0	47,3	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	93	3,8	19,6	10,7	
11 - İçeceklerin imalatı	4	37,9	55,0	6,7	
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	15,6	54,5	19,4	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	46	13,3	30,0	24,8	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	5,1	18,3	12,7	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	5	18,9	59,2	25,4	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	22,2	51,3	30,0	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	-1,8	-288,9	8,9	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39	17,7	47,4	24,4	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	28,8	35,3	29,9	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	23	9,2	32,4	20,1	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	21	12,4	20,7	27,0	
24 - Ana metal sanayii	75	15,0	65,3	19,1	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	18	19,0	45,6	24,2	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	19,4	27,8	25,4	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	29	7,7	37,7	15,7	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	20,4	44,2	19,3	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	8,0	50,7	14,5	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	-12,6	-47,0	27,2	
31 - Mobilya imalatı	5	13,5	27,8	11,7	
32 - Diğer imalatlar	5	-2,1	-64,9	-0,1	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5	-2,1	-64,9	-0,1	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	16	-30,1	-95,4	9,6	
Toplam	**500**	**9,5**	**35,2**	**17,5**	

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	92,9	22.288	1.045.023	1.473.389	1.084.437	2.540.957
	85,0	131.836	75.115	309.310	262.048	1.965.249
	95,0	3.866	1.122.742	2.536.855	-1.572.117	2.962.658
	99,4	1.921	798.119	29.962.360	1.082.958	5.109.923
	92,0	81.109	146.620	285.399	235.733	1.098.531
	85,7	30.666	34.231	150.088	130.153	671.396
	98,7	7.547	705.766	1.085.545	857.995	3.725.825
	97,8	11.418	749.933	1.224.976	924.548	3.379.869
	92,6	8.358	-470.710	2.543.151	-626.733	26.747.773
	79,3	32.215	935.228	1.377.734	1.199.486	5.296.516
	90,5	10.899	363.326	578.368	499.160	1.260.808
	88,7	30.097	180.764	471.031	400.472	1.964.325
	92,6	31.792	227.681	533.606	407.700	1.842.603
	91,4	69.823	1.074.408	1.330.907	1.058.796	7.147.616
	88,9	25.600	387.408	639.893	561.009	2.041.307
	97,4	19.236	382.964	655.728	575.807	1.969.610
	85,1	58.600	191.591	355.776	279.513	2.477.282
	86,2	21.336	425.175	504.507	448.750	2.083.821
	91,5	111.823	228.831	486.664	385.813	2.860.021
	94,5	17.051	-181.660	643.245	576.614	1.444.736
	72,9	12.079	130.824	202.053	172.278	971.178
	83,4	1.695	-673.873	-44.079	-59.891	32.570.060
	83,4	1.695	-673.873	-44.079	-59.891	32.570.060
	66,3	15.137	-1.638.118	-550.584	-970.745	5.436.808
	88,5	**757.024**	**289.880**	**670.111**	**428.804**	**3.055.350**

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)" araştırmasının temel amacı, Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

1. YÖNTEM

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan "Anket Kullanıcı Girişi" uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında "Anket Kullanıcı Girişi" uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, AR-GE harcamaları ve brüt katma değerin hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yıl sonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formundaki bilgiler e-beyanname verileri ile karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda firmadan düzeltme yapması ve/veya durumu açıklayan ek belgeler (YMM onaylı yazı, kapasite raporu, sanayici sicil belgesi, kesin mizan vb.) paylaşması istenmekte ve/veya e-beyanname verileri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında gerçekleştirilmektedir. İSO 500 çalışmasında NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocakçılığı (B), İmalat (C) ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı (D) sektörleri kapsanmaktadır. Ancak NACE Rev. 2 sınıflamasına göre 33, 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 09 sektörleri kapsam dışıdır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralaması, üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl İSO 500 sıralamasındaki sıraları da yer almaktadır.

Bir önceki yıla ait sıra numarası bulunmayan sanayi kuruluşları bir önceki yıl sıralamaya girememiş bir kuruluş olabileceği gibi, bir önceki yıl bilgilerinin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş ya da İkinci 500'den Birinci 500'e yükselmiş bir kuruluş da olabilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır.

Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

> Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değer**i vermektedir. Net katma

değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşülünce brüt **katma değer**e ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (itfa ve tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (FOB) belirtilmelidir. İhracat değeri, Genel Ticaret Sistemi (GTS)'ye göre verilmelidir. GTS'de ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanından yurt dışına çıkan mallar ihracat kabul edilmektedir.

Bu rakama varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmeli, hizmet ticareti ve transit ticaret dahil edilmemelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya ayni karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

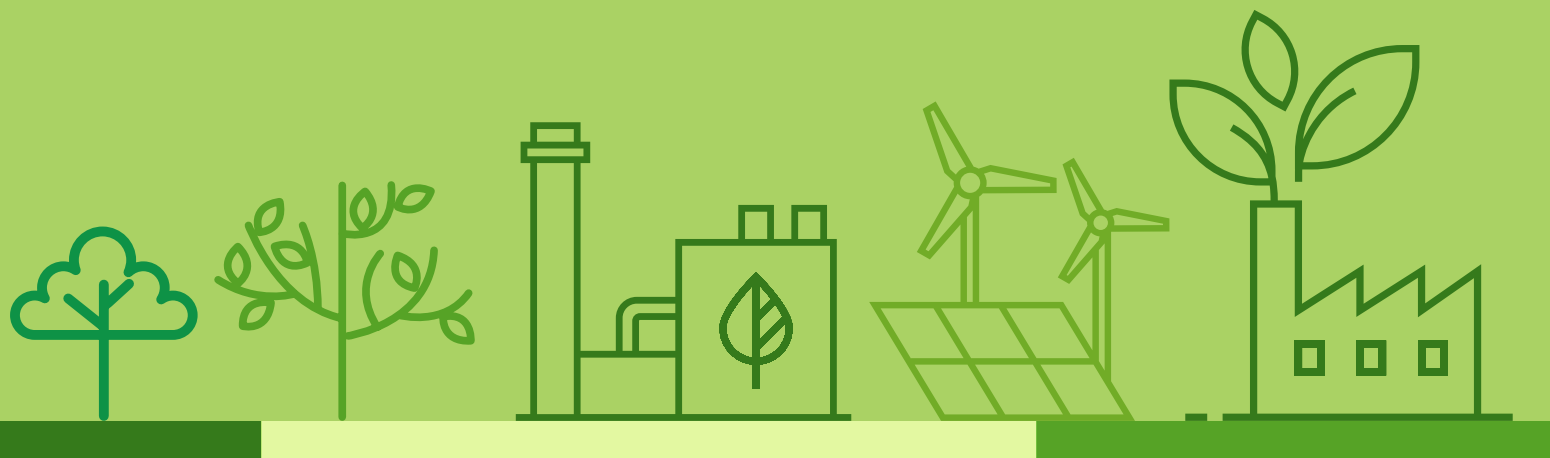
Sektörel tablolarda, herhangi bir sektörde faaliyet gösteren firma sayısının tek olması durumunda, o sektöre ilişkin bilgiler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

70.yıl

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Karbon ayak izinizi İSO'yla ölçün

Başvurularınız için
www.iso.org.tr/karbonayakizi

50+4 since 1968

BURTEKS
TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş

DOĞADAN
İLHAM ALDIK,

TECRÜBE
KATTIK...

İPLİĞİN DÜNÜ
BUGÜNÜ YARINI...

Sürdürülebilir
Dünya İçin
Sürdürülebilir
Üretimler

www.burteks.com.tr

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO 500 çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması'na (NACE Rev.2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2022), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodlları kullanılarak oluşturulmuştur.

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2022)

Kod	Tanım
B	**MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI**
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
C	**İMALAT**
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	**ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI**
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	8
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	**8**

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	379
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	4
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	26
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	46
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	28
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	1
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	8
Toplam Özel Kuruluşlar	**492**
Genel Toplam	**500**
(*) Halka Açık Kuruluşlar	65

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

YERLİ ÜRETİM

BURSA'NIN GLOBAL ISITMA MARKASI

Yüzde yüz yerli sermaye ile üretilen ürünlerimizi
bugün 40'tan fazla ülkeye ihraç etmenin gururunu yaşıyoruz.

YOĞUŞMALI **KOMBİ** | DUVAR TİPİ **KAZAN** | HERMETİK **ŞOFBEN** | PANEL **RADYATÖR** | MOBİL KONTROLLÜ **AKILLI ODA TERMOSTATI**

Beyçelik HOLDİNG

warmhaus
kombi' başka

warmhaus.com warmhausofficial warmhausoff warmhausofficial Warmhaus Official

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2022)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Eti Bakır A.Ş.	Özel	25	14.007.829.088
2	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	34	10.421.783.763
3	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	78	4.914.765.672
4	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	81	4.711.286.525
5	-	Özel	94	-
6	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	3.245.258.679
7	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	3.150.564.687
8	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	141	3.143.805.571
9	Eti Krom A.Ş.	Özel	201	2.352.612.725
10	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	399	1.239.170.625
11	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	425	1.153.606.481

10	Gıda ürünlerinin imalatı			
1	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	41	9.184.417.194
2	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	50	7.653.066.619
3	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	61	6.046.336.935
4	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	64	5.844.380.565
5	Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	66	5.692.074.728
6	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	71	5.342.252.295
7	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	77	4.996.058.492
8	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	80	4.821.306.391
9	Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Özel	87	4.492.942.660
10	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	88	4.437.658.986
11	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	89	4.404.606.606
12	Abalıoğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	93	4.270.900.962
13	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	106	3.924.668.537
14	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	3.859.212.991

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
15	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	115	3.674.499.542
16	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	117	3.622.768.891
17	BEYPİ Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	120	3.531.200.241
18	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	130	3.371.048.399
19	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	131	3.348.210.010
20	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	142	3.100.668.370
21	-	Özel	144	-
22	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	151	2.924.842.414
23	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	154	2.873.397.072
24	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	156	2.856.006.363
25	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	159	2.828.560.456
26	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	161	2.779.545.627
27	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	2.728.915.588
28	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	168	2.712.927.689
29	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	2.699.392.160
30	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	172	2.683.655.654
31	Abalıoğlu Yem Sanayi A.Ş.	Özel	174	2.663.284.495
32	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	190	2.428.271.736
33	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	2.427.272.150
34	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	195	2.386.023.905
35	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	200	2.360.055.215
36	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	207	2.302.711.571
37	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	209	2.266.047.386
38	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	214	2.247.526.481
39	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	231	2.101.431.388
40	Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	237	2.031.426.879
41	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	238	2.027.053.466
42	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	244	1.988.121.889
43	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	1.974.315.972
44	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	250	1.900.642.596
45	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	254	1.881.774.087
46	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	261	1.842.555.418
47	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	1.831.888.451
48	Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	1.796.745.579

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
49	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	275	1.786.107.413
50	Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	1.757.126.012
51	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	289	1.704.348.752
52	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	314	1.591.778.458
53	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	319	1.551.249.614
54	ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Özel	322	1.528.814.236
55	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	323	1.525.559.108
56	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	1.520.399.821
57	Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	326	1.497.394.480
58	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	331	1.477.231.545
59	Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Özel	343	1.417.999.014
60	Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	345	1.407.916.228
61	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	353	1.389.697.987
62	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	361	1.374.677.630
63	-	Özel	367	-
64	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	368	1.353.594.438
65	Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	1.336.269.580
66	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	1.327.767.737
67	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	376	1.326.828.916
68	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	377	1.322.832.039
69	Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	378	1.322.612.285
70	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	390	1.275.215.762
71	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	391	1.270.772.610
72	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	402	1.233.243.362
73	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	1.213.252.622
74	Tarımkredi Birlik Tarım Ürünleri Hayvancılık Ambalaj Petrol Nakliyat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	412	1.205.408.614
75	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	413	1.203.816.288
76	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	414	1.192.068.631
77	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	418	1.179.350.254
78	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	422	1.158.487.137
79	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	426	1.147.320.802
80	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	427	1.145.996.538
81	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	429	1.144.740.265
82	-	Özel	431	-

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
83	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	432	1.131.868.054
84	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	437	1.110.317.182
85	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	451	1.082.263.037
86	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	1.065.874.706
87	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	468	1.044.448.337
88	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	475	1.032.453.209
89	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	1.029.141.412
90	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	479	1.024.763.291
91	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	483	1.010.815.188
92	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	489	995.403.241
93	Doruk Un Sanayi A.Ş.	Özel	497	987.728.143

11 İçeceklerin imalatı

1	Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	63	5.921.908.572
2	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Özel	234	2.075.145.739
3	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	255	1.876.474.122
4	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	484	1.009.878.910

12 Tütün ürünleri imalatı

1	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	67	5.680.983.058
2	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	101	4.071.960.718

13 Tekstil ürünlerinin imalatı

1	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	4.866.176.974
2	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	82	4.640.979.689
3	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	4.304.478.275
4	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	105	3.925.222.235
5	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	146	3.041.288.973
6	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	160	2.779.693.535
7	Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	182	2.522.903.210

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
8	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	2.446.959.680
9	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	2.396.094.204
10	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	197	2.380.495.056
11	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	2.136.715.837
12	-	Özel	235	-
13	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	248	1.943.622.704
14	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	257	1.859.080.941
15	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	262	1.842.250.801
16	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	264	1.840.662.828
17	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	1.766.131.453
18	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	1.691.139.644
19	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	310	1.621.796.138
20	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	316	1.587.120.977
21	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	1.469.148.037
22	-	Özel	354	-
23	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	364	1.367.534.174
24	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	366	1.360.026.784
25	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	372	1.333.552.757
26	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	373	1.330.271.310
27	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	1.276.653.600
28	Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Özel	392	1.267.938.137
29	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	410	1.209.254.759
30	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	411	1.207.384.187
31	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	416	1.186.355.527
32	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	436	1.112.252.992
33	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	439	1.105.100.444
34	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	441	1.102.504.784
35	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	442	1.100.686.737
36	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	444	1.094.164.860
37	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	445	1.090.177.008
38	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	1.083.515.647
39	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	462	1.056.671.693
40	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	463	1.052.384.200
41	-	Özel	464	-

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
42	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	467	1.044.599.554
43	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	1.037.574.359
44	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	473	1.035.397.352
45	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	482	1.013.002.433
46	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	490	994.985.897

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	189	2.432.238.108
2	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	282	1.753.849.575
3	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	288	1.704.718.345
4	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	1.594.672.986
5	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	370	1.341.639.398
6	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	374	1.329.051.637
7	Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Özel	379	1.321.944.883
8	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	443	1.098.171.493
9	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	460	1.063.074.608
10	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	474	1.034.776.168
11	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	993.611.336
12	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	492	993.427.975
13	-	Özel	500	-

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	14.868.906.773
2	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	48	7.728.330.252
3	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	229	2.105.392.438
4	Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	263	1.842.063.008
5	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	408	1.209.937.589

17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	43	8.531.342.435
2	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	74	5.147.246.614
3	Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	145	3.073.249.754
4	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	171	2.696.184.738
5	Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	173	2.667.924.545
6	Mondi Olmuksan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	211	2.258.784.880
7	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Özel	212	2.257.693.199
8	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	217	2.219.740.375
9	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	1.765.722.761
10	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	1.400.323.169
11	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	387	1.283.223.045
12	Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	397	1.247.057.114
13	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	447	1.086.648.798
14	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	453	1.076.371.873
15	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	1.041.365.609

18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması			
1	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	350	1.395.310.606

19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı			
1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	1	136.793.346.358
2	Star Rafineri A.Ş.	Özel	3	55.187.004.901
3	Aygaz A.Ş.	Özel	33	10.543.478.734
4	İpragaz A.Ş.	Özel	86	4.527.999.542

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı			
1	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	15	19.494.418.509
2	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	15.147.767.420
3	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	36	9.997.494.711
4	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	42	9.044.760.813
5	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	49	7.679.601.890

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
6	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	7.148.194.273
7	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	76	5.051.660.360
8	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	85	4.551.034.291
9	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	90	4.391.885.483
10	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	124	3.476.288.475
11	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	126	3.437.789.279
12	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	137	3.159.065.055
13	Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	188	2.438.731.771
14	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	199	2.369.243.181
15	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	219	2.197.337.874
16	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	2.179.958.223
17	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	1.994.091.700
18	-	Özel	242	-
19	Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	259	1.846.774.254
20	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Özel	271	1.807.341.787
21	BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	283	1.751.025.760
22	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	284	1.738.825.773
23	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	294	1.683.290.451
24	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	300	1.669.693.969
25	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	317	1.586.654.838
26	CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	327	1.490.464.948
27	Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	341	1.442.739.559
28	-	Özel	344	-
29	-	Özel	358	-
30	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	1.300.335.884
31	-	Özel	395	-
32	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	1.238.861.412
33	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	417	1.180.396.412
34	Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	1.170.859.665
35	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	424	1.154.603.184
36	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	1.117.436.141
37	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	1.110.022.456
38	Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	446	1.087.750.332
39	Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	Özel	457	1.066.545.099

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	3.707.040.215
2	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	186	2.450.535.560
3	Deva Holding A.Ş.	Özel	204	2.319.065.423
4	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	311	1.603.256.917
5	Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	394	1.264.965.957
6	-	Özel	449	-

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı			
1	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	60	6.207.545.075
2	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	73	5.206.055.579
3	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	119	3.559.408.366
4	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	128	3.397.777.216
5	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	148	2.983.033.489
6	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	2.906.862.899
7	Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	164	2.736.281.418
8	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	2.639.981.583
9	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	210	2.262.224.853
10	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	213	2.249.047.192
11	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	216	2.224.293.045
12	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	1.996.133.636
13	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	287	1.718.054.639
14	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	308	1.629.237.431
15	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	318	1.561.461.213
16	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	337	1.463.111.969
17	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	380	1.320.586.427
18	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	409	1.209.849.391
19	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	1.085.705.635
20	-	Özel	461	-
21	Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Özel	476	1.032.289.859
22	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	477	1.031.726.678
23	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	499	983.635.709

23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Özel	22	14.703.260.690
2	OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Özel	91	4.353.021.002
3	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	123	3.477.434.097
4	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	2.833.547.915
5	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	162	2.778.933.421
6	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	175	2.649.627.046
7	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	180	2.615.483.747
8	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	198	2.370.207.671
9	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	243	1.991.851.289
10	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	268	1.824.983.512
11	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	297	1.676.948.418
12	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	320	1.532.049.158
13	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	328	1.485.730.163
14	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	334	1.471.470.534
15	Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth. İhr. A.Ş.	Özel	355	1.385.104.649
16	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	369	1.347.999.421
17	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	386	1.284.875.165
18	Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	405	1.226.479.797
19	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	415	1.189.149.413
20	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	456	1.067.443.780
21	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	990.186.138

24	Ana metal sanayii			
1	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	5	38.669.497.386
2	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	7	36.787.827.783
3	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	11	25.762.339.864
4	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	12	25.489.775.154
5	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	14	20.571.898.572
6	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	23	14.647.022.118
7	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	14.251.188.314

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
8	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	13.224.459.206
9	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	29	12.005.113.427
10	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	30	11.488.218.331
11	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	11.082.495.599
12	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	32	11.032.762.832
13	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	10.219.805.666
14	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	37	9.612.048.619
15	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	39	9.266.786.385
16	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	40	9.244.063.813
17	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	45	8.383.637.174
18	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	47	7.938.128.001
19	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	51	7.571.824.284
20	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	54	7.395.911.065
21	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	57	6.994.769.605
22	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	58	6.453.349.620
23	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	6.000.221.049
24	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Özel	65	5.819.778.369
25	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	68	5.546.529.915
26	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	69	5.407.379.168
27	Koç Metalurji A.Ş.	Özel	70	5.352.882.442
28	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	72	5.330.525.549
29	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	83	4.625.331.789
30	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	97	4.198.253.258
31	Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	98	4.191.587.989
32	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	99	4.165.440.897
33	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	100	4.094.054.851
34	Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	102	4.064.128.692
35	-	Özel	103	-
36	Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	114	3.701.061.778
37	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	129	3.376.519.582
38	Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	138	3.156.997.876
39	Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	149	2.957.345.627
40	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	150	2.944.255.128
41	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	157	2.850.632.670

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
42	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	179	2.627.144.732
43	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	185	2.456.381.908
44	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	202	2.330.800.117
45	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	203	2.319.227.009
46	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	208	2.277.719.587
47	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	215	2.244.783.687
48	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	220	2.180.883.954
49	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	225	2.121.105.775
50	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	2.107.085.843
51	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	230	2.104.741.257
52	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	246	1.962.467.262
53	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	247	1.948.144.305
54	Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	253	1.886.335.435
55	Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	258	1.853.300.474
56	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	1.827.487.010
57	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	279	1.759.643.726
58	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	291	1.691.521.200
59	Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	303	1.654.275.471
60	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	330	1.477.684.134
61	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	342	1.426.488.564
62	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	346	1.407.179.558
63	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	360	1.375.373.356
64	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	1.315.799.276
65	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	388	1.278.468.417
66	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	1.266.982.985
67	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	406	1.217.287.287
68	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	1.141.845.657
69	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	440	1.102.962.644
70	Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	458	1.066.529.465
71	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	465	1.051.162.001
72	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	472	1.036.989.386
73	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	485	1.008.625.553
74	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	496	989.559.911
75	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	985.307.022

25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	55	7.325.320.807
2	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	59	6.390.468.896
3	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	84	4.604.758.868
4	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	96	4.245.826.968
5	Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	121	3.489.934.431
6	Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	222	2.176.006.273
7	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	249	1.915.668.600
8	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	251	1.896.107.502
9	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	Özel	269	1.819.958.097
10	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	1.760.084.899
11	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	298	1.676.935.296
12	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	301	1.669.542.505
13	-	Özel	305	-
14	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	1.380.464.457
15	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	401	1.233.357.329
16	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	428	1.144.882.288
17	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	452	1.080.531.841
18	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	487	1.007.335.849

26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı			
1	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	18.136.907.204
2	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	13.647.964.362
3	-	Özel	233	-
4	HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	309	1.628.429.398
5	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	351	1.393.881.439

27	Elektrikli teçhizat imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Arçelik A.Ş.	Özel	8	35.788.965.875
2	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	17.393.409.438
3	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	15.188.612.034
4	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	107	3.862.419.110
5	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	109	3.814.119.365
6	Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	113	3.705.876.443
7	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	3.562.056.509
8	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	143	3.096.790.734
9	Astor Enerji A.Ş.	Özel	147	3.011.832.621
10	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	166	2.715.795.081
11	-	Özel	167	-
12	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	183	2.497.095.950
13	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	192	2.414.406.256
14	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	194	2.395.682.271
15	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	236	2.040.762.360
16	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	265	1.836.768.427
17	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	1.681.173.944
18	Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Özel	304	1.652.971.164
19	-	Özel	325	-
20	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	335	1.469.509.461
21	-	Özel	339	-
22	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	340	1.452.313.744
23	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	347	1.406.094.899
24	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	352	1.390.598.410
25	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	383	1.296.085.271
26	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	434	1.117.270.633
27	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	1.022.432.676
28	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	481	1.014.620.659
29	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	494	990.419.491

28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	38	9.557.365.093
2	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	111	3.717.604.970
3	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	3.450.992.517
4	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	2.859.260.072
5	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	163	2.758.527.214
6	-	Özel	205	-
7	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	270	1.813.828.656
8	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	272	1.806.022.773
9	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	293	1.684.837.346
10	Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	307	1.637.421.008
11	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	349	1.396.119.888
12	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	403	1.228.182.712
13	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	435	1.114.976.434
14	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	486	1.008.390.569
15	Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	488	1.007.137.068
16	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	493	992.253.801

29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı			
1	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	2	67.305.202.746
2	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	4	46.152.742.040
3	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	9	34.413.732.641
4	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	10	26.566.750.666
5	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	21.412.219.022
6	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	16	19.153.288.550
7	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	7.950.086.789
8	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	116	3.661.283.233
9	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	122	3.480.191.356
10	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	127	3.414.165.475
11	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	135	3.201.624.845

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
12	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	136	3.196.831.949
13	MAN Türkiye A.Ş.	Özel	140	3.146.595.193
14	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	153	2.887.785.996
15	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	176	2.643.997.380
16	AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	2.486.585.615
17	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	196	2.384.308.492
18	Hema Endüstri A.Ş.	Özel	218	2.212.670.504
19	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	224	2.123.281.050
20	Honda Türkiye A.Ş.	Özel	226	2.118.253.366
21	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	227	2.115.524.624
22	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	239	2.005.165.695
23	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	1.870.826.808
24	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	1.796.296.169
25	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	1.756.785.182
26	-	Özel	286	-
27	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	290	1.691.576.230
28	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	315	1.588.956.904
29	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	321	1.529.763.045
30	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	333	1.475.372.610
31	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	338	1.460.237.033
32	Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Özel	359	1.376.403.577
33	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	362	1.373.917.716
34	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	363	1.373.521.892
35	Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	384	1.291.964.708
36	Tirsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	385	1.290.286.303
37	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	396	1.249.983.519
38	Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	404	1.227.706.904
39	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	419	1.175.755.751
40	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	421	1.162.906.448
41	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	423	1.156.459.811
42	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	470	1.039.373.383

30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	28	12.094.011.247
2	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	95	4.250.870.668
3	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	181	2.541.240.304
4	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	260	1.844.344.430
5	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	1.478.207.210
6	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	454	1.068.732.578

31	Mobilya imalatı			
1	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	206	2.305.437.932
2	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	232	2.100.001.232
3	Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	285	1.734.497.504
4	Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	365	1.361.760.452
5	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	466	1.050.079.787

32	Diğer imalatlar 32.1-Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı			
1	-	Özel	6	-
2	Onsa Rafineri A.Ş.	Özel	133	3.292.309.801
3	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	178	2.632.467.405
4	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	306	1.637.629.398
5	Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	356	1.382.225.989

35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	44	8.409.986.003
2	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	52	7.486.817.833
3	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	53	7.458.659.192
4	Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	75	5.136.181.267
5	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	104	3.968.733.285
6	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	110	3.773.184.190
7	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	132	3.306.480.581
8	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	169	2.706.265.735
9	Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	252	1.888.405.110
10	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	296	1.678.684.931
11	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	299	1.671.960.735
12	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	302	1.667.470.626
13	Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	313	1.593.870.221
14	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	332	1.475.985.168
15	İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	398	1.243.212.284
16	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	455	1.067.779.355

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI, KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Abalıoğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	87	93	0,00	100,00	0,00	0,00
Abalıoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	62	66	0,00	100,00	0,00	0,00
Abalıoğlu Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	167	174	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	106	112	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	257	264	0,00	100,00	0,00	0,00
ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Özel	10	311	314	322	0,00	0,00	100,00	0,00
Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	206	213	0,00	100,00	0,00	0,00
Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	35	400	71	75	0,00	100,00	0,00	0,00
Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	443	451	0,00	100,00	0,00	0,00
Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	24	371	296	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	454	462	0,00	100,00	0,00	0,00
Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	438	446	0,00	100,00	0,00	0,00
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	168	175	0,00	39,72	39,72	20,56
Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	252	259	0,00	100,00	0,00	0,00
Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	125	132	0,00	37,36	37,36	25,28
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	181	188	0,00	100,00	0,00	0,00
Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	334	342	0,00	100,00	0,00	0,00
AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	352	40	42	0,00	59,82	0,00	40,18
Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	315	323	0,00	100,00	0,00	0,00
Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	422	430	0,00	100,00	0,00	0,00
Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	182	189	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	321	329	0,00	50,00	50,00	0,00
Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	172	179	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	154	161	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	248	255	0,00	43,05	24,00	32,95
Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	189	196	0,00	55,82	29,73	14,45
ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Tic. A.Ş.	Özel	17	341	205	212	0,00	100,00	0,00	0,00
Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	429	437	0,00	0,00	100,00	0,00
Arçelik A.Ş.	Özel	27	383	8	8	0,00	74,85	0,00	25,15
Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	430	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	433	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	335	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	32.1	390	171	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	131	138	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	10	311	282	289	0,00	100,00	0,00	0,00
As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	407	415	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	51	54	0,00	100,00	0,00	0,00
Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	17	17	0,00	74,20	0,00	25,80
Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	78	83	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	37	39	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	283	290	0,00	60,00	40,00	0,00
Astor Enerji A.Ş.	Özel	27	383	140	147	0,00	100,00	0,00	0,00
Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	23	369	378	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	386	394	0,00	100,00	0,00	0,00
Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	52	55	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	271	278	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	104	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	465	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	339	347	0,00	100,00	0,00	0,00
Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	232	239	0,00	50,00	50,00	0,00
Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	129	136	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	207	214	0,00	100,00	0,00	0,00
AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	177	184	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	273	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Aygaz A.Ş.	Özel	19	353	33	33	0,00	75,73	0,00	24,27
Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	259	266	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	20	351	277	284	0,00	43,89	0,00	56,11
Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	469	477	0,00	51,41	0,00	48,59
Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	27	383	229	236	0,00	100,00	0,00	0,00
Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	238	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	76	80	0,00	0,00	91,71	8,29
BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	276	283	0,00	0,00	100,00	0,00
Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	395	403	0,00	100,00	0,00	0,00
Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	10	311	165	172	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	49	51	0,00	100,00	0,00	0,00
Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	20	352	293	300	0,00	0,00	100,00	0,00
Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Özel	14	322	371	379	0,00	100,00	0,00	0,00
Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	385	393	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	464	472	0,00	100,00	0,00	0,00
Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	278	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	353	361	0,00	100,00	0,00	0,00
Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	119	126	0,00	0,33	99,67	0,00
Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	169	176	0,00	50,00	50,00	0,00
Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	388	396	0,00	100,00	0,00	0,00
BEYPİ Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	114	120	0,00	100,00	0,00	0,00
Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	186	193	0,00	100,00	0,00	0,00
Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	23	361	236	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	323	331	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	381	389	0,00	100,00	0,00	0,00
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	128	135	0,00	50,01	49,99	0,00
Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	23	23	0,00	50,00	50,00	0,00
Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	426	434	0,00	100,00	0,00	0,00
Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	58	62	0,00	73,48	6,67	19,85
Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	148	155	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	44	46	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	90	96	0,00	0,00	100,00	0,00
Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	488	496	0,00	100,00	0,00	0,00
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	13	321	358	366	0,00	87,81	0,00	12,19
Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	260	267	0,00	100,00	0,00	0,00
Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	364	372	0,00	100,00	0,00	0,00
BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	57	60	0,00	43,63	43,63	12,74
BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	19	19	0,00	0,00	99,98	0,02
Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	83	88	0,00	0,00	100,00	0,00
Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	360	368	0,00	100,00	0,00	0,00
Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	328	336	0,00	100,00	0,00	0,00

C HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	144	151	0,00	0,00	100,00	0,00
Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	152	159	0,00	0,00	100,00	0,00
Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	462	470	0,00	0,00	100,00	0,00
CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	20	351	319	327	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	307	315	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	217	224	0,00	100,00	0,00	0,00
Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	11	313	59	63	0,00	52,14	20,09	27,77
Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	490	498	0,00	100,00	0,00	0,00
Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	473	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	325	333	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	24	371	322	330	0,00	100,00	0,00	0,00
Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	255	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	471	479	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	222	229	0,00	100,00	0,00	0,00
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	6	89	100,00	0,00	0,00	0,00
Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	213	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	201	208	0,00	100,00	0,00	0,00
Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	382	390	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	292	299	0,00	100,00	0,00	0,00
ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	284	291	0,00	57,73	0,00	42,27
Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	239	246	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	191	198	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	151	158	0,00	63,52	0,00	36,48
ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	28	382	265	272	0,00	100,00	0,00	0,00
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	24	372	12	12	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	105	111	0,00	0,00	100,00	0,00
Deva Holding A.Ş.	Özel	21	352	197	204	0,00	0,00	82,20	17,80
Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	45	47	0,00	100,00	0,00	0,00
Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	13	321	308	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	264	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	357	365	0,00	46,26	0,00	53,74
Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	10	311	254	261	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	394	402	0,00	100,00	0,00	0,00
Doruk Un Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	489	497	0,00	100,00	0,00	0,00
Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	150	157	0,00	94,71	0,00	5,29
Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	184	191	0,00	100,00	0,00	0,00
Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	286	293	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	299	306	0,00	100,00	0,00	0,00
Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	290	297	0,00	100,00	0,00	0,00
DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	212	219	0,00	74,53	0,00	25,47

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	166	173	0,00	100,00	0,00	0,00
Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	155	162	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	178	185	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	415	423	0,00	65,33	0,00	34,67
Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	203	210	0,00	0,00	88,32	11,68
Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	68	72	0,00	100,00	0,00	0,00
Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	316	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	25	381	244	251	0,00	100,00	0,00	0,00
Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	280	287	0,00	100,00	0,00	0,00
Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	231	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	247	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	375	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	42	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	418	426	0,00	100,00	0,00	0,00
ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	27	383	344	352	0,00	100,00	0,00	0,00
Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	82	87	0,00	100,00	0,00	0,00
Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	363	371	0,00	100,00	0,00	0,00
Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	24	372	29	29	0,00	100,00	0,00	0,00
ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	380	388	0,00	0,00	0,00	100,00
Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	460	468	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	384	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	442	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	65	69	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	134	141	0,00	100,00	0,00	0,00
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	24	371	7	7	0,00	52,37	0,00	47,63
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	50	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	481	489	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	450	458	0,00	36,28	63,72	0,00
Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	478	486	0,00	0,00	100,00	0,00
Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	127	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	8	314	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	108	114	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Bakır A.Ş.	Özel	07	210	25	25	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	48	50	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Krom A.Ş.	Özel	07	210	194	201	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	20	351	2	36	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	132	139	26,00	74,00	0,00	0,00
Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	440	448	0,00	100,00	0,00	0,00
EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	35	400	3	52	100,00	0,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	396	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	28	382	156	163	0,00	50,00	50,00	0,00
Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	410	418	0,00	0,00	100,00	0,00
Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	332	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	372	477	485	0,00	100,00	0,00	0,00
Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	434	442	0,00	100,00	0,00	0,00
FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	30	384	253	260	0,00	51,00	49,00	0,00
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	2	2	0,00	41,07	41,04	17,89
Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	310	318	0,00	100,00	0,00	0,00
Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	379	387	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	143	150	0,00	100,00	0,00	0,00
Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	161	168	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	398	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	192	199	0,00	100,00	0,00	0,00
Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	Özel	20	351	449	457	0,00	100,00	0,00	0,00
Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	22	355	113	119	0,00	0,00	74,60	25,40
Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	193	200	0,00	16,50	83,50	0,00
Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	455	463	0,00	100,00	0,00	0,00
Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	337	345	0,00	100,00	0,00	0,00
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	20	351	130	137	0,00	75,95	0,00	24,05
Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	75	79	0,00	100,00	0,00	0,00
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	10	311	109	115	0,00	100,00	0,00	0,00
Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	291	298	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	402	410	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	461	469	0,00	100,00	0,00	0,00
Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	431	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	221	228	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	103	109	0,00	100,00	0,00	0,00
Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	224	231	0,00	100,00	0,00	0,00
HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	343	351	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	47	49	0,00	100,00	0,00	0,00
Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	20	352	333	341	0,00	58,82	0,00	41,18
Hema Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	211	218	0,00	100,00	0,00	0,00
HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	101	107	0,00	100,00	0,00	0,00
Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	118	125	0,00	100,00	0,00	0,00
Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	376	384	0,00	0,00	100,00	0,00
Honda Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	219	226	0,00	0,00	100,00	0,00
HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	26	383	302	309	0,00	15,00	85,00	0,00
Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	14	322	281	288	0,00	0,00	100,00	0,00
Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	13	13	0,00	3,00	97,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	80	85	0,00	0,00	100,00	0,00
ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	467	475	0,00	100,00	0,00	0,00
Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	437	445	0,00	100,00	0,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	11	11	0,00	100,00	0,00	0,00
İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	35	400	98	104	0,00	100,00	0,00	0,00
İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	84	90	0,00	100,00	0,00	0,00
İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	05	210	417	425	0,00	100,00	0,00	0,00
İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	187	194	0,00	50,00	50,00	0,00
İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	458	466	0,00	100,00	0,00	0,00
İpragaz A.Ş.	Özel	19	353	81	86	0,00	0,00	100,00	0,00
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	24	371	5	5	0,00	94,87	0,00	5,13
İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	403	411	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	250	257	0,00	100,00	0,00	0,00
İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	199	206	0,00	100,00	0,00	0,00
İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	482	490	0,00	85,16	0,00	14,84
İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	390	398	0,00	100,00	0,00	0,00
İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	35	37	0,00	70,02	0,00	29,98
İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	23	362	448	456	0,00	100,00	0,00	0,00

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	313	321	0,00	79,06	0,00	20,94
Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	234	241	0,00	0,00	100,00	0,00
JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	12	314	95	101	0,00	0,00	100,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	202	209	0,00	100,00	0,00	0,00
Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	210	217	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	401	409	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	361	173	180	0,00	81,75	18,25	0,00
Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	354	362	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	08	210	391	399	0,00	100,00	0,00	0,00
Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	287	294	0,00	49,00	51,00	0,00
Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	54	57	0,00	100,00	0,00	0,00
Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	175	182	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	142	149	0,00	100,00	0,00	0,00
KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	24	24	0,00	0,00	0,00	100,00
Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	269	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	340	348	0,00	78,13	0,00	21,87
Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	459	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	46	48	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	100	106	11,07	88,93	0,00	0,00
Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	08	210	74	78	0,00	100,00	0,00	0,00
KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Mad. İşl. A.Ş.	Özel	23	369	312	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	421	429	0,00	72,40	0,00	27,60
Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	243	250	0,00	100,00	0,00	0,00
Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	123	130	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	214	221	0,00	72,85	0,00	27,15
Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	17	341	138	145	0,00	100,00	0,00	0,00
Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	77	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	263	270	0,00	61,01	0,00	38,99
Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Özel	22	355	468	476	0,00	100,00	0,00	0,00
Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	96	102	0,00	100,00	0,00	0,00
Koç Metalurji A.Ş.	Özel	24	371	66	70	0,00	100,00	0,00	0,00
Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	179	186	0,00	100,00	0,00	0,00
Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	393	401	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	60	64	0,00	100,00	0,00	0,00
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	139	146	0,00	71,11	0,00	28,89
Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	157	164	0,00	15,00	85,00	0,00
Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	117	124	0,00	100,00	0,00	0,00
Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	416	424	0,00	100,00	0,00	0,00
Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	121	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	43	45	0,00	100,00	0,00	0,00
Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	256	263	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	285	292	0,00	96,54	3,46	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	486	494	0,00	0,01	99,99	0,00
Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	327	335	0,00	5,00	95,00	0,00
Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	312	369	377	0,00	0,00	100,00	0,00
Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	14	322	484	492	0,00	100,00	0,00	0,00
Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	409	417	0,00	100,00	0,00	0,00
Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	270	277	0,00	100,00	0,00	0,00
Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	116	123	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	25	381	7	121	100,00	0,00	0,00	0,00
MAN Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	133	140	0,00	0,01	99,99	0,00
Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	324	332	0,00	100,00	0,00	0,00
Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	436	444	0,00	100,00	0,00	0,00
Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	146	153	0,00	40,00	60,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	330	338	0,00	40,00	60,00	0,00
Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	326	334	0,00	100,00	0,00	0,00
Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	94	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	180	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	190	197	0,00	100,00	0,00	0,00
Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	200	207	0,00	100,00	0,00	0,00
Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	303	310	0,00	48,07	0,00	51,93
Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	29	384	16	16	7,96	7,05	84,99	0,00
Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	99	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	93	99	0,00	100,00	0,00	0,00
Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	408	416	0,00	100,00	0,00	0,00
Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	348	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	215	222	0,00	100,00	0,00	0,00
MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	24	371	32	32	0,00	0,00	100,00	0,00
Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	41	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	70	74	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Olmuksan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	204	211	0,00	0,00	92,00	8,00
Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	164	171	0,00	0,00	79,15	20,85
Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	413	421	0,00	100,00	0,00	0,00
Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	185	192	0,00	100,00	0,00	0,00
Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	147	154	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	34	35	0,00	100,00	0,00	0,00
Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	451	459	0,00	100,00	0,00	0,00
Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	170	177	0,00	100,00	0,00	0,00
Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	135	142	0,00	60,76	39,24	0,00
Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	218	225	0,00	100,00	0,00	0,00
Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	272	279	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	176	183	0,00	0,00	100,00	0,00
Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	432	440	0,00	100,00	0,00	0,00
Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	373	381	0,00	100,00	0,00	0,00
Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	445	453	0,00	0,00	100,00	0,00
Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	304	311	0,00	100,00	0,00	0,00
Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	420	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	261	268	0,00	60,45	0,00	39,55
Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	383	391	0,00	100,00	0,00	0,00
Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	355	363	0,00	100,00	0,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	102	108	0,00	70,00	30,00	0,00
Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	318	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	419	427	0,00	100,00	0,00	0,00
Onsa Rafineri A.Ş.	Özel	32.1	390	126	133	0,00	100,00	0,00	0,00
Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	13	321	365	373	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	341	349	0,00	96,65	3,35	0,00
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	115	122	0,00	72,15	0,00	27,85
Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	475	483	0,00	100,00	0,00	0,00
OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Özel	23	369	85	91	0,00	73,25	0,00	26,75
Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	29	384	9	9	0,00	49,00	51,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	246	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	474	482	0,00	100,00	0,00	0,00
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	22	355	329	337	0,00	100,00	0,00	0,00
Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	91	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	136	143	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	288	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	230	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	487	495	0,00	100,00	0,00	0,00
PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	20	351	15	15	0,00	51,00	0,00	49,00
Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	69	73	0,03	99,97	0,00	0,00
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	314	63	67	0,00	25,00	75,00	0,00
Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	424	432	0,00	66,76	0,00	33,24
Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	149	156	0,00	61,41	0,00	38,59
Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	412	420	0,00	100,00	0,00	0,00
Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	145	152	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	374	382	0,00	50,00	50,00	0,00
Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	64	68	0,00	30,00	70,00	0,00
Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	111	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	237	244	0,00	0,00	100,00	0,00
Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	22	355	141	148	0,00	0,01	99,99	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	20	351	72	76	0,00	0,00	100,00	0,00
Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	163	170	0,00	100,00	0,00	0,00
Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	107	113	0,00	0,00	100,00	0,00
ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	56	59	0,00	100,00	0,00	0,00
Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	466	474	0,00	100,00	0,00	0,00
RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	162	169	0,00	30,16	69,84	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	183	190	0,00	100,00	0,00	0,00
Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	300	307	0,00	0,00	100,00	0,00
Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	349	357	0,00	100,00	0,00	0,00
Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	267	274	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	295	302	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	86	92	0,00	100,00	0,00	0,00
Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	425	433	0,00	100,00	0,00	0,00
Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	24	372	240	247	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	208	215	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	27	27	0,00	0,00	0,00	100,00
Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	79	84	0,00	85,00	15,00	0,00
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	20	20	0,00	51,00	0,00	49,00
Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	188	195	0,00	100,00	0,00	0,00
Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	405	413	0,00	100,00	0,00	0,00
Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	30	384	446	454	0,00	100,00	0,00	0,00
Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Özel	27	383	297	304	0,00	100,00	0,00	0,00
Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	112	118	0,00	100,00	0,00	0,00
Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	195	202	0,00	100,00	0,00	0,00
Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	476	484	0,00	0,00	100,00	0,00
Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	447	455	0,00	100,00	0,00	0,00
Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	28	382	480	488	0,00	53,45	0,00	46,55
Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	223	230	0,00	100,00	0,00	0,00
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	268	275	0,00	0,00	100,00	0,00
Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	245	252	0,00	100,00	0,00	0,00
Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth. İhr. A.Ş.	Özel	23	361	347	355	0,00	100,00	0,00	0,00
Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	411	419	0,00	0,00	100,00	0,00
Star Rafineri A.Ş.	Özel	19	353	3	3	0,00	99,99	0,01	0,00
Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	233	240	0,00	20,00	80,00	0,00
Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	392	400	0,00	0,00	100,00	0,00
Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	305	312	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	491	499	0,00	100,00	0,00	0,00
Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	209	216	0,00	100,00	0,00	0,00
SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	73	77	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	196	203	0,00	100,00	0,00	0,00
Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	242	249	0,00	100,00	0,00	0,00
Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	67	71	0,00	100,00	0,00	0,00
Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	275	282	0,00	100,00	0,00	0,00
Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	216	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	463	471	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	356	364	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	153	160	0,00	100,00	0,00	0,00
Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	158	165	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	368	376	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	124	131	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarımkredi Birlik Tarım Ürünleri Hayvancılık Ambalaj Petrol Nakliyat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	404	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	406	414	0,00	53,34	5,26	41,40
Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	31	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	366	374	0,00	100,00	0,00	0,00
Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	372	380	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	320	328	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	274	281	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	472	480	0,00	100,00	0,00	0,00
Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Özel	29	384	351	359	0,00	50,00	50,00	0,00
Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	294	301	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	89	95	0,00	100,00	0,00	0,00
Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	400	408	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	110	116	0,00	100,00	0,00	0,00
Tirsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	377	385	0,00	100,00	0,00	0,00
TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	29	384	10	10	0,00	37,86	37,86	24,28
Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	53	56	0,00	100,00	0,00	0,00
Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	427	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	14	14	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	122	129	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	92	98	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	24	371	38	40	0,00	51,00	49,00	0,00
Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	249	256	0,00	0,00	100,00	0,00
Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	4	4	0,00	0,00	100,00	0,00
Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	352	360	0,00	100,00	0,00	0,00
Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	251	258	0,00	0,00	100,00	0,00
Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	338	346	0,00	100,00	0,00	0,00
Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	470	478	0,00	65,72	0,00	34,28
Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	309	317	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	439	447	0,00	100,00	0,00	0,00
Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	174	181	0,00	53,78	46,22	0,00
TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	28	28	45,45	54,55	0,00	0,00
Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	485	493	0,00	71,31	0,00	28,69
TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	19	353	1	1	0,00	51,00	0,00	49,00
Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	Özel	25	381	262	269	0,00	0,00	100,00	0,00
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	27	383	159	166	0,00	0,00	83,75	16,25
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	28	382	36	38	0,00	37,50	37,50	25,00
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Özel	11	313	227	234	0,00	0,00	95,69	4,31
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	05	210	5	81	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	06	210	1	34	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	10	311	4	61	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Özel	23	362	22	22	0,00	57,15	0,00	42,85
TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	452	460	0,00	100,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	483	491	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	367	375	0,00	65,98	0,00	34,02
Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	342	350	0,00	100,00	0,00	0,00
Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	345	353	0,00	100,00	0,00	0,00
Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	39	41	0,00	0,01	99,99	0,00
Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	362	370	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	435	443	0,00	100,00	0,00	0,00
V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	389	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	301	308	0,00	100,00	0,00	0,00
Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	18	18	0,00	68,53	0,00	31,47
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	26	26	0,00	63,70	0,00	36,30
Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	361	369	0,00	100,00	0,00	0,00
W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR									
Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	479	487	0,00	100,00	0,00	0,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	220	227	0,00	100,00	0,00	0,00
YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	31	332	225	232	0,00	40,94	0,00	59,06
Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	457	465	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	399	407	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	370	378	0,00	100,00	0,00	0,00
Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	266	273	0,00	100,00	0,00	0,00
Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	120	127	0,00	0,00	100,00	0,00
Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	55	58	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	306	313	0,00	0,00	100,00	0,00
Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Özel	24	371	61	65	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	21	21	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	444	452	0,00	100,00	0,00	0,00
Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	258	265	0,00	100,00	0,00	0,00
Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	311	319	0,00	100,00	0,00	0,00
Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	397	405	0,00	100,00	0,00	0,00
Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	414	422	0,00	100,00	0,00	0,00
Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	30	30	0,00	100,00	0,00	0,00

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	428	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	289	296	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	241	248	0,00	100,00	0,00	0,00

www.rino.com.tr

RINO SERAMİK PORSELEN

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

modern tasarımlar
dayanıklı çözümler

AGREGA OUTDOOR #2 | 60x120-2 | 60x90-2 | 60x60-2 | Sırlı Porselen | Mat

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR

SEKTÖRLER VE SERMAYE DAĞILIMLARI

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	32.1	390	6	6	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	07	210	88	94	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	24	372	97	103	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	137	144	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	160	167	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	28	382	198	205	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	26	383	226	233	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	228	235	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	235	242	0,00	51,00	49,00	0,00
.....	Özel	29	384	279	286	0,00	94,56	5,44	0,00
.....	Özel	25	381	298	305	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	27	383	317	325	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	331	339	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	336	344	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	346	354	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	352	350	358	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	359	367	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	387	395	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	423	431	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	21	352	441	449	0,00	70,00	30,00	0,00
.....	Özel	22	356	453	461	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	456	464	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	492	500	0,00	100,00	0,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu:

2021 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2022) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması:

Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - Genel Sıralama:

Kuruluşların İSO 500 içindeki sırasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı:

Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayrımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar:

Bu bölümde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlara ait sektör dağılımları, (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

70.yıl

İSTANBUL SANAYİ ODASI

EUSME Centre

enterprise europe network
Avrupa İş Desteği Yanınızda
Avrupa İşletmeler Ağı
İSTANBUL

İSO, üyelerine Çin'in kapılarını açıyor

www.iso.org.tr/iso-cin-masasi

Eti Bakır, 7 tesisiyle bakır ihtiyacının
%20'sini tek başına karşılayan

Türkiye'nin sanayi devi!

CENGİZ HOLDİNG

ETİ BAKIR BİR CENGİZ HOLDİNG KURULUŞUDUR.

ETİ BAKIR

www.etibakir.com.tr

YORUMLAR

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

YAKIN DÖNEM GELİŞMELERİ IŞIĞINDA TÜRK SANAYİSİNE İLİŞKİN KÜRESEL RİSKLER VE BEKLENTİLER

PROF. DR. FATİH ÖZATAY

BU DURUMDAN NASIL ÇIKACAĞIZ?

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

KÜRESEL TEDARİK ZİNCİRLERİNDE DEĞİŞİM VE İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSINA ETKİLERİ

FERDA BESLİ

2021 YILINDA İSO 500 ŞİRKETLERİNİN MALİ YAPI VE FİNANSALLARINDA YAŞANAN DEĞİŞİKLİKLER

GÖKHAN ŞEN

İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI VE AR-GE, TEKNOLOJİ VE REKABET ODAKLI BİR DEĞERLENDİRME

YAKIN DÖNEM GELİŞMELERİ IŞIĞINDA TÜRK SANAYİSİNE İLİŞKİN KÜRESEL RİSKLER VE BEKLENTİLER

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU
Piri Reis Üniversitesi

2021 yılında yüzde 11 büyüyen Türkiye ekonomisi, dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden birisi oldu. Bu büyümenin lokomotifi büyük oranda ihracat ve ihracatın yüzde 95'inden fazlasını oluşturan sanayi sektörüdür. Sanayi sektörünün büyüme hızı 2021 yılında yüzde 16,6 olarak gerçekleşti. 170 milyar dolar civarında dolaşan ihracat rakamı 225,3 milyar dolara çıktı.

Bu çerçevede Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışmasının 2021 yılı sonuçlarına baktığımızda, özel sektör sanayi kuruluşlarının toplam üretimden satışlar içerisindeki payını bir önceki yılı göre 0,5 puan arttırarak yüzde 97,6'ya getirdiğini izliyoruz. Tüm kuruluşlar için üretimden satışların bir önceki yıla göre yüzde 73,8 arttığı görülüyor.

Yıllık TÜFE enflasyonunun yüzde 36,08 olduğu bir yılda, enflasyondan arındırılmış reel artışın yüzde 27,7 civarında olduğu anlaşılıyor. Reel artışların 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla yüzde 4,1 ve yüzde 0,6 olduğunu düşünecek olursak, 2021 yılı reel artışının çok güçlü olduğunu görebiliyoruz.

Kârlılıkta da güçlü bir artış izliyoruz. İSO 500'ün faiz, amortisman ve vergi öncesi kârı (FAVÖK) önceki yıla göre yüzde 119,7 artış göstermiş bulunuyor. Bu veri reel olarak yüzde 61,5 bir artış anlamına geliyor. Bir önceki yıl nominal ve reel artış sırasıyla yüzde 43,1 ve yüzde 24,9 olarak gerçekleşmişti. Benzer şekilde vergi öncesi dönem kâr ve zarar toplamının yüzde 137,2 gibi çok güçlü oranda arttığını görüyoruz. Buradaki reel artış yaklaşık yüzde 75 olmuş durumda. Bir önceki yıl reel artış yüzde 31 seviyesindeydi.

Küresel ekonominin 1950'lerden bu yana en güçlü büyümeyi göstermesi, pandemi ve jeopolitik gelişmelere bağlı olarak tedarik merkezlerindeki değişimin Türk İmalat sanayine ciddi bir fırsat yaratması ve Türk sanayinin bu fırsatı kullanacak güçte olması kârlılıktaki bu artışın en önemli nedeni olarak görünüyor. Hammadde üreticilerinin artan uluslararası fiyatlardan olumlu etkilenmesi de kârlılığa katkı yapan bir diğer önemli faktörü oluşturuyor.

Bu gelişmelerin firmaların özkaynaklarına da olumlu yansımasını izliyoruz. Özkaynak artışı bir önceki yıla göre nominal yüzde 53,2, reel olarak ise yüzde 12,6 olarak gerçekleşmiş durumda.

Bir önceki yıl reel artış yüzde 7,5 oranındaydı. Diğer taraftan İSO 500'ün borçluluğundaki artışın devam ettiği görülüyor. Toplam borçlarda nominal yüzde 71,1, reel olarak ise yüzde 25,7 artış gerçekleşmiş durumda. Kısa vadeli borçlanmanın daha hızlı arttığı gözleniyor. Kısa vadeli borçlar nominal yüzde 81 artarken, uzun vadeli borçlar yüzde 56,1 artmış. Kısa vadeli borcun reel artış oranı ise yüzde 33 olarak gerçekleşiyor.

Vadesi bir yıla kadar olan kısa vadeli borçların artması hem şirketler hem de ülkenin makroekonomik görünümü açısından olumsuz bir gelişmedir. Bilindiği gibi Türkiye ekonomisinin vadesi bir yıldan az olan toplam kısa vadeli dış borcu 2020 yılında 139 milyar dolarken, en son verilere göre bu rakam 181 milyar doları geçmiş durumda. Dolayısıyla cari işlemler açığı ile beraber kısa vadeli dış borçların yükselmesi rezerv yeterliliği açısından dikkatle izlenmesi gereken bir veridir.

Yüksek enflasyon ortamında, firmalar kısa vadeli borçluluğu azaltmayı maalesef gerçekleştiremiyorlar, tam tersine artmaya devam ediyor. Bu çerçevede, 2021 yılında firmaların toplam borçlarının toplam aktiflerine oranı yüzde 68,4 iken bu oran 2021 yılında yüzde 70,7 şeklinde gerçekleşmiş durumda. Toplam borçların özkaynaklara oranı da bir önceki yıla göre 25,1 puan artarak yüzde 241,5 seviyesine gelmiş bulunuyor.

Firmaların aktif büyüklüğündeki artışa baktığımızda, 2021 yılında nominal artışın yüzde 65,4, reel artışın yüzde 21,6 olduğunu görüyoruz. Önemli bir artış olmasına rağmen borçluluk artışının altında kaldığı görülüyor. Bununla birlikte, dönen varlıkların yüzde 73,6 olan artış hızının daha olumlu ve borçluluk artışına yakın olduğunu izliyoruz.

İstihdam tarafındaki gelişmelere baktığımızda, İSO 500'de ücretle çalışan sayısının yüzde 5,6 arttığını görüyoruz. TÜİK verilerine göre sanayideki istihdam artışı 2021 yılında yaklaşık yüzde 12 olarak gerçekleşti. Veriler, istihdam artışının ağırlıklı olarak daha küçük işletmeler ve kamuda olduğunu, İSO 500'ün verimlilik artışının güçlü olduğunu gösteriyor. Bu veri aynı zamanda kârlılıktaki yüksek artışı da destekliyor.

TÜİK verilerine göre ülke genelinde ihracat 2021 yılında yüzde 32,8 artarak 225,2 milyar dolara ulaşmış durumda. İSO 500'ün ihracat artışı da bu oranın hafif üzerinde yüzde 33,9 olarak gerçekleşmiş görünüyor. Önceki yıllara göre çok güçlü ve dolar bazında olan bu artışlar hem küresel gelişmelerin yansıması hem de Türk sanayinin tarihi bir yılda rekabet gücünü göstermesi açısından son derece olumlu ve önemlidir.

İSO 500 verileri oldukça güçlü bir performansa işaret ediyor. Yukarıda belirtildiği gibi bu durum Türk sanayinin gücünü gösterdiği kadar küresel ekonomideki tarihi gelişmelerin de bir sonucu olarak görünüyor. Bu çerçevede, Türk sanayinin önündeki riskler ve fırsatları görme açısından küresel gelişmeler önemli bir belirleyen olmaya devam edecektir.

Küresel ekonomi 2021 yılında 1950'li yıllardan bu yana en güçlü büyümesini gerçekleştirdi. 2020 yılında yüzde 3,1 daralan küresel ekonominin 2021 yılında yüzde 6,1 büyüdüğünü izliyoruz. ABD ekonomisi yüzde 5,7 büyürken, Çin yüzde 8,1, Euro Bölgesi ise yüzde 5,3 büyüme gösterdi.

Küresel ekonominin 2021 yılında bu boyutta büyümesinin arkasındaki en önemli faktör elbette baz etkisi oldu. Bununla birlikte, pandemi koşullarının getirdiği yaşam biçimine bağlı talep artışı da büyümenin önemli bir belirleyeni oldu. Kapanmalara bağlı olarak evlerin okul ve ofis haline dönüşmesi teknolojiden mobilyaya imalat sanayi ürünlerine ciddi bir talep artışı getirdi.

Küresel ekonominin de büyüme lokomotifi sanayi sektörü oldu. Buna ilaveten, aşıların devreye girmesiyle başta turizm olmak üzere hizmet sektörlerine yönelik talep artışı da büyümeyi önemli oranda destekledi. Küresel ekonomide izlenen bu güçlü toparlanma hem talep baskısı yoluyla hem de hammadde fiyatlarını yukarı çekerek enflasyonist bir dinamik yaratmaya başladı. Tedarik sorunlarına bağlı maliyet artışları da enflasyonist süreci destekledi.

Küresel enflasyonun yukarı yönlü hareketlenmesi, pandemi döneminde tarihi boyutta faiz indirimi ve parasal gevşemeye giden merkez bankalarının tekrar sıkılaşmaya dönmesi beklentilerini arttırdı ve piyasa faizlerini yukarı itmeye başladı.

Faizlerdeki artış tüketim ve yatırım talebine baskı yaparak büyümeyi her zaman aşağı çeker. Hem bu baskı hem de güçlü büyümenin yarattığı baz etkisiyle küresel büyüme tahminleri aşağı çekilmeye başladı. Bu yılın başında 2022 küresel büyüme tahminleri yüzde 4,5 üzerinde şekillenirken Nisan ayı itibarıyla tahminler 1-1,5 puan aşağı yönlü revize edildi.

Bu revizyonun en önemli nedeni, Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı arz ve tedarik yönlü şoklar ile beraber enerji ve gıda fiyatlarındaki aşırı yükselmenin enflasyon ve merkez bankalarının faiz artış beklentilerini hızlandırmasıdır. Örneğin, ABD'de enflasyon son 40 yılın en yüksek noktalarına, TÜFE'de yüzde 8'lere, ÜFE'de yüzde 10'lara gelmiş durumda.

1980'li yılların başında yüzde 15'e çıkan TÜFE enflasyonunu politika faizini yüzde 20'lere çekerek düşürebilen Fed'in, mevcut yüzde 8-10 civarındaki enflasyonu faizi yüzde 2,5-3 civarına çekerek düşürmesini beklemek çok gerçekçi görünmüyor. 1960'lı yıllardan bu yana Fed'in girdiği 11 faiz artırım sürecinin 8 tanesi resesyon ile sonuçlanmış. Bu nedenle 12. denemenin resesyon ile sonuçlanma olasılığını çok düşük görmemek gerekiyor.

ABD ekonomisinin olası bir resesyonu, küresel ekonominin önemli oranda yavaşlaması anlamına geliyor. Bu yavaşlamayı destekleyebilecek iki önemli faktör daha bulunuyor. Bunlardan birincisi, Çin ekonomisinin büyüme hızının yüzde 5'lerin altına gerilemiş olmasıdır.

Dünyanın en borçlu ülkelerinden Çin'in yavaşlaması ile artabilecek kredi risklerinin finansal kriz riski yaratmasının önce o bölgeyi sonra tüm dünyayı etkileme olasılığı yüksek olur. Dolayısıyla ABD ekonomisi yavaşlarken dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin'in olası yavaşlaması küresel resesyon riskini arttırır.

İkinci önemli nokta, uluslararası kuruluşların büyüme tahminlerinde Rusya-Ukrayna savaşına bağlı olarak en güçlü gerileme Euro Bölgesi'nde ortaya çıkmaktadır. Ülke bazında değil ama bölge bazında ABD'den sonra en büyük ikinci ekonominin yavaşlaması da küresel resesyona katkı da bulunacak bir risk olarak karşımızda duruyor. Euro Bölgesi'nin ticari ve yatırım bağlantıları ile ABD ve Çin'in olası yavaşlamasından dolaylı yoldan etkilenme olasılığı yüksek bulunuyor.

Özetle, Türk sanayi için en önemli risklerden birisinin küresel ekonominin yavaşlaması ve hatta resesyona girme riski olduğunu söyleyebiliriz. Bu ihtimali arttırabilecek önemli unsur, Rusya-Ukrayna savaşının uzaması ve buna bağlı olarak enerji ve gıda fiyatlarındaki artış eğiliminin devam etmesi olabilir. Bu durum, Euro Bölgesi'nin büyümesini daha da olumsuz etkileyerek ve küresel enflasyon stresini artırarak başta Fed olmak üzere merkez bankalarının sıkılaşma adımlarını güçlendirebilecek ve sonunda küresel resesyon riskini arttıracaktır. Çin'deki yavaşlamanın uzun sürmesi, küresel ekonominin büyümesini azaltarak sanayimizi olumsuz etkileyebilecek bir başka risk olarak durmaktadır.

İklim krizinin güçlenmesi bir başka risktir. İklim krizi, gıda fiyatlarına ve küresel enflasyona baskı yaparak yüksek faiz ve resesyon risklerini artırabilir. Türkiye ekonomisinin içine girdiği yüksek enflasyon süreci alım gücünü düşürerek iç talebi baskılamaktadır. Küresel ekonomide yavaşlama ihtimali olan bir ortamda Türkiye ekonomisinde yüksek enflasyon sürecinin uzaması sanayi açısından riskleri artırır.

Mevcut koşullarda gerek pandemi süreci gerekse jeopolitik gelişmeler Türk sanayi ürünlerine yönelik talebi canlı tutmaktadır. Aynı zamanda tedarik sorunları ve birim maliyetlerin artması işletme sermayesi ihtiyacını artırmaktadır. Yüksek enflasyon ortamında, işletme sermayesini destekleyecek kolay erişilebilir kredi desteği oluşamaması durumunda, dış pazarlarda elde edilen piyasa payının azalma riski bulunmaktadır.

Rusya-Ukrayna savaşı özellikle Avrupa'da kömür ve nükleer enerjiye yönelimi artırarak yeni yeşil mutabakat sürecini olumsuz etkilemiş olabilir. Bu durumu kalıcı bir denge olarak görmemek, tam tersine kamuoyunun da baskısıyla AB'nin enerji güvenliği alanında daha hızlı adımlar atmasına yol açabilecek bir gelişme olarak okumak da mümkün olabilir.

Bu çerçevede, Türk sanayinin yeni yeşil mutabakata uygun değişim ve dönüşüm sürecini kaçırmaması rekabet gücünü korumak açısından son derece önemlidir. Yüksek enflasyon ortamında firmaların kısa vadeye odaklanması ve faaliyet dışı aktivitelerinin artması orta vadede yeşil mutabakata uygun dönüşümü geciktirme riski yaratmaktadır.

Sonuç olarak Türk sanayi son dönemde gerçek rekabet gücünü ortaya koyabileceği iyi bir fırsat yakalamış ve bu fırsatı değerlendirecek gücünü ortaya koymuştur. Bununla birlikte Türk sanayinin kontrol edemediği küresel ekonomideki gidişat ve içerdeki yüksek enflasyon ortamının getirdiği kısa vadeli bakış ortamı yakalanan olumlu seyrin sürdürebilirliğini riske atabilir.

70.yıl

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO, iş sağlığı ve güvenliği açısından çok tehlikeli sınıfta yer alan firmalara yönelik ücretsiz danışmanlık veriyor.

Başvurularınız için
www.iso.org.tr/isg-danismanlik

dioki
petrokimya

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2021

Yeni Yatırımımızla Giderek Büyüyoruz

*Dioki Petrokimya olarak **ISO 500 Sanayi kuruluşu** arasında olmaktan mutluluk duyuyoruz.*
Ayrıca, 40 milyon dolarlık bütçeyle ülkemize ve geleceğimize yatırım yapıyoruz. Üretim tesisimizi ve dolayısıyla üretimimizi genişleterek, ülke ekonomimize katkıda bulunmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

GPPS	EPS	GPPS	TOPLAM KAPASİTE
60.000 TON/YIL	18.000 TON/YIL	70.000 TON/YIL	148.000 TON/YIL
MEVCUT KAPASİTE		YENİ YATIRIM KAPASİTESİ	TOPLAM KAPASİTE

EPS
Genleşebilir Polistiren

GPPS
Kristal Polistiren

HIPS
Antişok Polistiren

dioki | **A:** Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesi 01920 Ceyhan / Adana - **T:** +90 (322) 634 20 15-16-17 **E:** info@dioki.com.tr

BU DURUMDAN NASIL ÇIKACAĞIZ?

PROF. DR. FATİH ÖZATAY
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi / TEPAV

Türkiye ekonomisinin temel sorunlarına ilişkin bir liste yapacak olsanız, ilk sıralardan birine, potansiyeline yakın bir düzeyde büyürken dahi Türkiye'nin önemli miktarda cari işlemler açığı verdiği gerçeğini koymanız gerekir. Cari işlemler açığının belirgin biçimde düştüğü ya da cari işlemler fazlası verilen yıllar, ekonomik büyüme oranının çok azaldığı ya da ekonomimizin küçüldüğü yıllardır. Bu sevimsiz olgunun arka planına indiğinizde ise iki temel unsur ortaya çıkar.

Temel iki sorun

Birincisi, cari işlemler açığı yurtiçi yatırımlar ile yurtiçi tasarruflar arasındaki farka eşit olduğundan, demek ki tasarruf düzeyimiz yatırımlarımızı finanse etmemektedir. Peki, yatırım düzeyimiz yüksek olduğu için mi durum böyledir?

Hayır. Mesela son on yılın ya da son yirmi yılın ortalama yatırım/GSYH oranına bakarsanız yükselen ve gelişmekte olan ülkelerin yatırım/GSYH oranının birkaç puan altında olduğunu görürsünüz.[1] Demek ki içinden çıkıp bir üst lige terfi etmek istediğimiz ligin ortalamasının altındaki bir yatırım oranını bile finanse edememektedir tasarruf oranımız. Sonuç, cari işlemler açığı ve dolayısıyla bu açığı finanse etmek için dış borçlanmadır.

İkincisi, cari işlemler açığını fazlaya döndürecek biçimde döviz gelirlerimizi artıramadığımız ve döviz harcamalarını azaltamadığımız gerçeğidir.

[1] Ortalamalar şöyle.

2000-09: Yükselen piyasa ekonomileri ve gelişmekte olan ülkeler: Yüzde 27.3, Türkiye yüzde 24.8.

2010-19: Yükselen piyasa ekonomileri ve gelişmekte olan ülkeler: Yüzde 32.4, Türkiye yüzde 28.8.

Kaynak: IMF World Economic Outlook Database.

Bu olgunun arka planına indiğinizde ise özellikle sanayi sektörünün, düşük bir verimlilik düzeyi ve yetersiz bir teknoloji ile üretim yaptığı gerçeği ortaya çıkar. Elbette, bu sorunun yaşanmadığı şirketler olabilir ama sektörün büyük bir çoğunluğu için durumun bu olduğu da açıktır.

Ek sorunlar

Bu yapısal soruna birkaç tane de koşullara bağlı olarak ortaya çıkan sorunu eklemek gerekir. Bunlardan birincisi, küresel finansal krizden çıkmak için büyük gelişmiş ülkelerin merkez bankalarının bastıkları bol miktarda paranın ve son derece düşük düzeylere indirdikleri faiz oranlarının, Türkiye ve benzeri ülkelere bol miktarda sermaye girişine yol açmasıdır. Süreç içinde bazı ülkeler bu girişlerden tedirgin oldular ve önlem aldılar.

Türkiye, aksine, dış borçlanmayı kolaylaştırdı. Döviz geliri olmayan şirketlerin de döviz cinsinden borçlanmasına izin verdi (2009). 2010-17 döneminde finans dışı şirketlerimizin açık döviz pozisyonları hızla yükseldi. Aynı dönemde kredi genişlemesi de çok hızlı oldu. Merkez bankalarının bankası durumundaki BIS'in özellikle bu gelişmelerin yaratabileceği sorunlara karşı hazırladığı raporlar var. Birkaç ülke özellikle uyarılıyor; aralarında Türkiye de yer alıyor.[2]

İkincisi, 2006-2017 döneminde enflasyon yüzde 8 etrafında salındı durdu. Ne fazla yükseldi ne kalıcı biçimde düştü. 1980-2002 dönemi ile karşılaştırıldığında düşüktü bu oran ama öte yandan da uluslararası düzeyde bakıldığında yüksek bir enflasyon oranımız vardı. Ne yazık ki enflasyondan şikâyet edenler azınlıkta kaldılar. İş insanları seslerini yükseltmediler.

Ekonomi programlarında dile getirilen "enflasyonu düşürmemiz gerekir" uyarıları "ama büyüme ne olacak" itirazları ile karşılaştı. Oysa, benzer başka ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de "düşük büyüme-düşük enflasyon" olgusu gözlenmiyordu. Aksine enflasyonun yüksek olduğu dönemler genellikle büyümenin düşük olduğu dönemlerdi. Zira, özellikle riskin yüksek olduğu dönemlerde kur artıyor, enflasyon yükseliyor ve büyüme düşüyordu. Bu, hep göz ardı edildi.

Üçüncüsü, Merkez Bankası'nın bağımsızlığının tehlike altında olduğuna dair açıklamalar peşi sıra geldi. Özellikle 2018 yılının ilk aylarında yoğunlaşan bu açıklamalardan çok önce, 2014 başlarından itibaren yaşananlar zaten kulaklara kar suyu kaçırmıştı. Döviz kuru yükselip enflasyonu hedeften bayağı bir uzaklaştırma riski oluştuğunda dahi, Merkez Bankası faizi yükseltmiyordu. Ta ki kur kontrolden çıkma eğilimi gösterene dek.

Ciddi bir makro iktisatçıya hangi ülke olduğunu belirtmeden bu verileri sunsanız, hiç şüpheniz olmasın böyle bir ekonominin oldukça 'kırılgan' olduğunu söyleyecektir size. Neye karşı kırılgan? Özellikle dışarıdan borçlanma olanaklarının azalmasına ve borçlanma maliyetlerinin sıçramasına karşı.

Önemli hatalar

Şimdi Eylül 2021'e gidelim. Enflasyon yüzde 20'ye ulaşmış durumda. Merkez bankası bağımsızlığının önemli ölçütlerinden biri olan merkez bankası başkanının her istenildiğinde görevden alınamayacağı bir düzenleme zaten birkaç yıl önce ortadan kalkmış. Uygulamada da peşi sıra Başkan değişikliği olmuş.

Enflasyon hedefi yüzde 5 ve gerçekleşen enflasyon yüzde 20 düzeyindeyken, yetmezmiş gibi bir de uluslararası piyasalarda emtia fiyatları artma eğilimindeyken, Merkez Bankası politika faizini indirmeye başladı. Bu süreç Aralık ayında sona erdi. Toplamda politika faizi beş puan düşmüş ve enflasyonun oldukça altına inmişti.

Yetkililerin söyledikleri özetle şuydu: "Bu süreçte lira kontrollü biçimde değer kaybedecek, dolayısıyla mallarımız yabancılar açısından cazip hale gelecek, bizler açısından da ithal malların çekiciliği azalacak.

Bu gerçekleşmeler sanayinin yapısını dönüştürecek ve çoğu ithal malını artık yurtiçinde üreteceğiz. Dolayısıyla, bir süre sonra cari işlemler fazlası vermeye başlayacağız. Evet, sürecin ilk başında enflasyon biraz artabilir ama cari işlemler fazlası vermeye başlayınca kurdaki yükseliş ve enflasyon da kontrol altına girecek."

Yazının başında dile getirdiğim temel sorunumuz dikkate alındığında, cari işlemler açığı ile mücadele etmek isteğinden daha doğal bir istek olamaz. Ama gelin görün ki yöntem doğru değil. Kuru yükselttiniz diye bir çırpıda sanayinizin yapısı değişmez.

[2] Mesela şu ikisi: Avdjiev, S., Chui, M., and Shin, H. S. (2014). Non-financial corporations from emerging market economies and capital flows. BIS Quarterly Review, December, 66-77.

Avdjiev, S., Patrick M. and Goetz V. P. (2020). International dimensions of EME corporate debt. BIS Quarterly Review June, 1-13.

O kadar kolay olsaydı bu iş, cari açık veren ülkelerin hepsi yapardı bunu. Ne var ki? Sonuçta birkaç bürokrat politika faizini düşürüyor ve bir süre sonra sanayinizde mucizevi bir dönüşüm yaşanıyor!

Geldiğimiz nokta

Kırılgan bir ekonomide bunları yapılınca, kaçınılmaz gerçekle yüzleşmek durumunda kalınıyor. Risk sıçrıyor. Aynı anda döviz kuru da.

Yaşadıklarımız ortada. Aralık ayında dolar kuru sıçradı. Öyle bir düzeye çıktı ki acil önlemler gerekti. Bir yandan önemli tutarda döviz satıldı bir yandan bütçe açığını sıçratma riski taşıyan kur korumalı mevduat sistemi uygulamaya sokuldu. Kur sıçradığı düzeyden aşağıya inse de, sonuçta düştüğü nokta Eylül 2021'deki düzeyine göre hala çok yüksekti. Bir yandan kur artışı diğer yandan uluslararası piyasalarda emtia fiyatlarının yükselmesi enflasyonu da azdırdı.

Enflasyonun sıçradığı bir ülkede enflasyonun en önemli panzehirlerinin başında gelen faiz ilacının kullanılmamasında ısrarcı olununca, bir de üstelik artık politika faizinin bir öneminin kalmadığı ilan edilince, döviz kuru tekrar yükselmeye başladı. Enflasyon da.

İçinde bulunduğumuz durum açık ki her kesim için zor bir durum. Özelikle de işsizler, asgari ücret alanlar ve emekliler için. Satın alma güçleri, artan enflasyonla sürekli eriyor. Bu yazının yayınlandığı mecranın sahibi olan sanayiciler için de işler zor. Planlama ufku son derece daralmış vaziyette. Döviz kuru yarın ne olacak; bilmiyoruz. Kullandığım girdilerin fiyatları? Bilmiyoruz. İş yapmak zor. Tek avantaj krediye erişip kredi kullanabilenler için. Kredi faizleri enflasyonun çok altında.

Zaten bir sorun da bu: Merkez Bankası'nın politika faizi, mevduat ve kredi faizleri ile risk primimiz ve enflasyon oranımız uyumlu değil. Faizler çok düşük, enflasyon ve risk primi çok yüksek. Bu uyumsuzluk kuru yükseltiyor.

Nasıl çıkacağız?

Bu yazının kaleme alındığı 25 Mayıs günü dolar kuru 16,3 liranın üzerine çıktı. Yeni bir enflasyon dalgası anlamına geliyor bu. Yazının yazıldığı gün ile İSO dergisinde boy gösterdiği gün arasında geçen sürede yeni ve sürdürülemezliğe 'katkı' yapacak bir finansal araç devreye sokulup döviz kuru düşürebilir.

Olabilir. Olabilir de olmamalı. Sorun finansman mühendisliği sorunu değil. Sorun, mevcut kırılganlıkları en aza indirecek bir ekonomik programın ortada olmaması. Nasıl bir program gerekiyor?

Para politikası: Merkez Bankası sadece enflasyona odaklanmalı. Başka bir işle uğraşmamalı. Bunu açıkça ilan etmeli. Merkez Bankası yeniden bağımsız olmalı. Bağımsızlığa ilişkin çoğu düzenleme zaten mevcut Kanunda var. Gereken ek şu: Başkan ve diğer üst düzey yöneticilerin görevden alınması (yeniden) son derece zorlaştırılmalı.

Maliye politikası: Döviz cinsinden ya da dövize endeksli borçlanma son derece azaltılmalı. Kur korumalı mevduat kademeli olarak sonlandırılmalı. Döviz cinsinden gelir garantisi verilen tüm projeler gözden geçirilmeli. Özellikle, bu gelir garantilerine yol açan yapılabilirlik raporları (fizibiliteler) ele alınmalı:

Yolcu sayısına, taşıt sayısına ve benzeri talep unsurlarına ilişkin projeksiyonların ne ölçüde gerçekçi olduklarına odaklanılmalı. Kamu bankalarına çok sık sermaye desteğine yol açan ve dolayısıyla Hazine'nin borç stokunun artması ile sonuçlanan düşük faizli kredi uygulamaları mercek altına alınmalı.

Finansal istikrar: Sermaye yeterlik oranları uluslararası standartlarda ölçülmeli. Stres testleri yapılmalı ve şeffaf biçimde sonuçları açıklanmalı.

Az sayıda temel yapısal reform: Olmazsa olmaz: Adil bir hukuk sistemi. Düzgün bir ihale yasası (mesela 2002 krizinden sonra yapılan yasa). Arazi rantını ciddi biçimde vergilendiren bir düzenleme. Özellikle öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin niteliklerinin yükseltilmesi.

Mevcut öğretmenler için hizmet içi eğitimler. Yeni öğretmen adayları için daha nitelikli Eğitim Fakülteleri. Çoğu doktora programının kapatılması. İklim değişikliğine ilişkin alınacak önlemler için gerçekçi bir takvim; yol haritası.

Bütün bunlar yapılabilirse, Merkez Bankası'nın yüzde 14 olan faizini mevcut enflasyona uygun bir düzeye (göğe) sıçratarak ekonomiye şok vermesine gerek kalmaz.

Zira buna benzer bir program, Türkiye'nin riskini düşürür. Beraberinde döviz kuru da düşer. Keza enflasyon ve enflasyon bekleyişleri de. Merkez Bankası da bu olası gelişmelere vurgu yaparak faizi daha sınırlı bir ölçüde yükseltir.

aves

Türkiye'nin En Büyük

KIRMA KAPASİTELİ TAM ENTEGRE
YAĞLI TOHUM İŞLEME VE BİYODİZEL TESİSİ

Aves, sektördeki engin deneyimi, **yıllık 1 milyon ton üretim kapasitesi**, en son teknoloji ile donatılmış tam entegre tesisi ile ayçiçek yağı sektörüne yön veriyor.Sürdürülebilir üretim ve tedarik gücü ile Türkiye ekonomisine sağladığı katkıyı günden güne artırıyor.

Kurulduğu günden bugüne Türkiye'nin seçkin ekonomi listelerinde üst sıralarda yer alan Aves; **Safya markası ile 70 ülkeye ihracat yapmakta ve günbegün artan ticaret hacmi ile ihracat pazarını çeşitlendirmektedir.**

Türkiye'nin ilk ve Tek Açık Deniz Gemi Yükleme ve Tahliye Platformu

Türkiye'nin en büyük 3. Petrol ve Bitkisel Yağ depolama tesisi

AVES Enerji Yağ ve Gıda San. A.Ş.
Toroslar Mah. Gizem Sok. No:19 Akdeniz / MERSİN

T: +90324 237 69 00 F: +90324 237 77 55
info@avesas.com.tr **avesas.com.tr**

www.safya.com.tr
safyalezzet

KÜRESEL TEDARİK ZİNCİRLERİNDE DEĞİŞİM VE İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSINA ETKİLERİ

DR. CAN FUAT GÜRLESEL
İSO Danışmanı / ESDH

Küresel Tedarik Zincirinde Değişim

2020 yılı başında ortaya çıkan salgının önemli sonuçlarından biri küresel tedarik zincirlerindeki değişim olmuştur. COVID-19 salgını ile birlikte gelişmiş ülkelerin Çin ve Asya ülkelerine olan yüksek bağımlılıklarının yarattığı tedarik ve arz güvenliği sorunları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle gelişmiş ülkeler Çin ve Asya ülkelerine olan bağımlıklarını azaltmaya yönelik olarak küresel tedarik zincirlerinde yeniden yapılanmaya başlamışlardır.

Tedarik zincirlerindeki değişimin temel amacı öncelikle tedarik ve arz güvenliğinin sağlanması olmuştur. Bu amaçla kritik ürünlerde yurtiçinden tedarik öne çıkmaktadır. Yurtdışında tedarikte tedarikçi sayıları artmaktadır. Tedarikçiler çeşitlendirilmeye çalışılmaktadır.

2021 yılında dünya ekonomisi ve ticaretinde yaşanan diğer gelişmeler de tedarik zincirlerinde yeniden yapılanmayı hızlandırmıştır. Pandemi nedeniyle özellikle Asya ülkelerinde 2021 yılı boyunca kapanmalar ve kısıtlamalar devam etmiştir. Buna bağlı olarak Asya'dan tedarikte sıkıntılar sürmüştür. Asya'dan deniz taşımacılık fiyatları önemli ölçüde yükselmiştir ve konteyner sıkışıklığı yıl genelinde devam etmiştir.

Yine bu nedenle Asya'dan tedarikte sıkıntılar yaşanmıştır. Tedarikçiler arası değişimler ile birçok ürünün küresel teslimatında sıkıntılar artmıştır. Yarı iletkenler bunların başında gelmektedir. Yine Asya'dan Amerika ve Avrupa kıtasına teslimat süreleri önemli ölçüde uzamıştır. Teslimat sürelerinin uzaması ile ara malı ve nihai ürün temininde sıkıntılar yaşanmaya devam etmektedir.

Bu gelişmeler çerçevesinde 2021 yılında tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma daha çok yakından tedarik ve bölgeselleşme şeklinde gerçekleşmiştir. Türkiye de yakından tedarikte önemli avantajlar sunarak tedarik zincirlerinin değişiminden büyük ölçüde yararlanmıştır.

Tedarik zincirlerinin değişiminde kapanma ve kısıtlamalar etkili oldu.

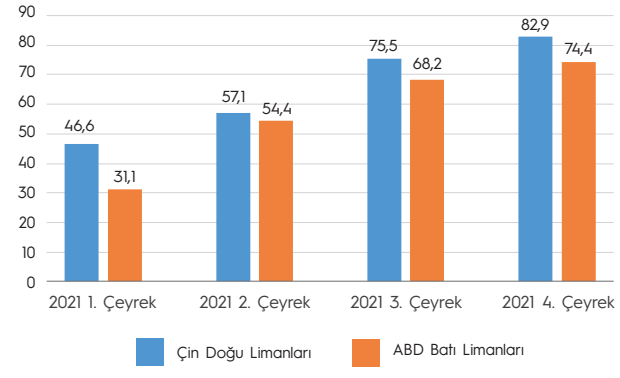
Salgın aşılama faaliyetlerine rağmen 2021 yılı boyunca etkisini sürdürmüştür. Başta Çin olmak üzere Asya ülkeleri salgına karşı daha çok sıfır taviz politikasını benimsemiştir.

Bu politika kapsamında yeni vaka görülmesi halinde geniş alanda ve kapsamlı kapanma ve kısıtlamalar uygulanmıştır. Bu uygulamalar tedarikte sık kesintilere neden olmuş, üretim ve taşımacılık olumsuz etkilenmiştir.

Limanlarda boşaltma ve yüklemelerde önemli gecikmeler meydana gelmiştir. Liman açıklarında bekleyen gemilerin limanda boşaltma ve yükleme yapan gemilere oranı ile hesaplanan yoğunluk oranı önemli ölçüde yükselmiştir.

Sadece Asya'da değil ABD'de ve diğer ülkelerde limanlar salgının yarattığı kısıtlamalar, çalışan eksiklikleri ve kara taşımacılığı sıkıntıları ile tedarikte gecikmelere yol açmıştır. Tüm bu gelişmeler yakından tedarik ve bölge içinden tedarik eğilimini güçlenmiştir.

ÇİN VE ABD LİMANLARINDA YOĞUNLUK ORANI (%)

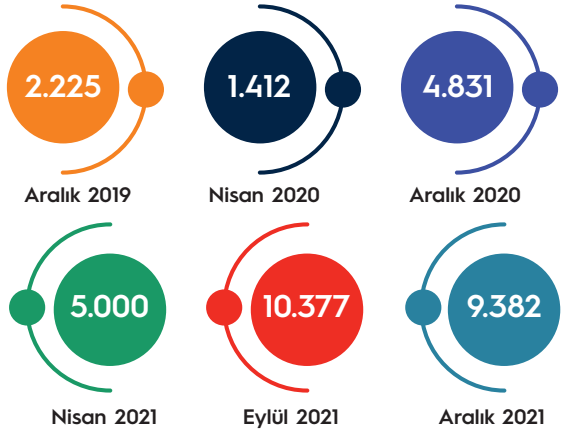
Kaynak: Drewry International.

Yüksek navlun fiyatları yakından tedariki öne çıkarttı.

2021 yılında yükselen deniz taşımacılık navlun fiyatları küresel tedarik zincirlerindeki değişimi hızlandırmıştır. 12 ana okyanus konteyner taşımacılık hattının ortalama fiyatları 2021 yılında yaklaşık 2 katından fazla yükselmiştir. Özellikle yılın ikinci yarısında yüksek navlun fiyatları kalıcı hale gelmiştir. Buna bağlı olarak Asya'dan Amerika ve Avrupa'ya tedarikte taşımacılık fiyatları caydırıcı seviyelere ulaşmıştır.

Küresel alanda yüksek navlun fiyatlarının yanı sıra konteyner sıkışıklıkları da devam etmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde okyanus aşırı tedarik yıl genelinde pahalı kalmıştır. Yakından tedarik taşımacılık maliyetlerinde önemli avantajlar sunarak tedarik değişiminde öne çıkmıştır.

DENİZ TAŞIMACILIK NAVLUN FİYATLARI (OKYANUS AŞIRI 40 FT/DOLAR)

Kaynak: Drewry International.

Teslimat sürelerinde uzamalar uzaktan tedarikte sıkıntılar yaratmaya devam etti.

Uzak pazarlardan tedarikte teslimat süreleri 2021 yılı boyunca kademeli olarak uzamıştır. Salgının devam eden etkileri ile Asya'da üretimde ve dağıtımda gecikmeler yaşanmaya devam etmektedir. Limanlarda yaşanan yoğunluk ve konteyner sıkışıklığının yanı sıra alıcı limanlarındaki sıkıntılar da teslimat sürelerini uzatmaktadır.

Yıl boyunca yaşanan bu gelişmeler ile Çin'den ABD'ye ve Avrupa'ya kapıdan kapıya teslimat süreleri iki katına çıkmıştır. ABD'de teslimat süreleri 44 günden 73 güne, Avrupa'da 39 günden 69 güne yükselmiştir. Uzak pazarlardan teslimatta yaşanan süre uzamaları nedeniyle yine yakından tedarik öne çıkmaya başlamıştır. Böylece üretim süreçlerindeki kayıpların azaltılması hedeflenmektedir.

Sürdürülebilirlik uyumu için yakından tedarik öne çıkıyor.

İklim değişimine bağlı olarak sürdürülebilirlik koşullarına uyum ihtiyacı en yüksek seviyeye çıkmıştır. Tüm ülkeler tedarikte daha az karbon salınımı ve enerji tüketimini hedeflemeye başlamıştır. Avrupa Birliği sınırda karbon düzenleme mekanizması ile uzaktan tedariki caydıracak karbon vergisi düzenlemeleri yapmaktadır. Taşımacılıkta kullanılan araçlarda çevre dostu yakıtlar ve enerji verimliliği yüksek motorlar talep edilmektedir. Yine yurtiçi lojistikte de elektrikli araçlar öne çıkmaktadır.

Küresel ticarette sürdürülebilirlik koşullarına uyum sağlanırken uzaktan tedarik yerini giderek yakından tedarike ve bölgesel tedarik zincirlerine bırakacaktır. 2021 yılı toplam karbon ayak izlerinin azaltılması için tedarik planlamalarının yenilenmeye başladığı yıl olmuştur. Önümüzdeki yıllarda yakından tedarik daha çok tercih edilecektir.

Dünya İhracatında Sektörel Gelişmeler

Küresel tedarik zincirlerinde değişim özellikle imalat sanayi mallarında gerçekleşmektedir. Bu nedenle küresel tedarik zincirlerindeki değişimin etkileri incelenirken

DÜNYA İHRACATINDA SEKTÖREL GELİŞMELER

Sektörler	2020 (Milyar $)	2021(*) (Milyar $)	Değişim (%)
Gıda Sanayi Ürünleri	641	672	5
İçecekler	119	125	5
Mobilya	264	348	32
Kağıt ve Orman Ürünleri	334	351	6
Tekstil ve Hammaddeleri	328	320	-3
Deri ve Deri Mamulleri	92	111	21
Ayakkabılar	128	154	20
Halı	15,1	16	6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.112	1.390	25
Plastik ve Kauçuk	787	860	9
Eczacılık ve İlaç	734	851	16
Hazır giyim ve Konfeksiyon	449	497	11
Otomotiv Endüstrisi	1.279	1.530	20
Gemi, Yat ve Hizmetleri	104	122	17
Bilgisayar/Elektronik Ekipmanlar	695	805	16
Yarı İletkenler/Devreler	788	946	20
Elektrikli Teçhizatlar	865	925	7
Makine ve Aksamları	1.300	1.585	22
Demir ve Demir Dışı Metaller	792	1.050	33
Çelik	330	502	52
Çimento Cam Seramik	186	212	14
Mücevher	717	725	1
Havacılık ve Uzay Sanayii	218	230	5
Diğer Sanayi Ürünleri	614	602	-2
İmalat Sanayi Toplamı	**12.131**	**14.870**	**22,6**

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, UNCTAD, Çalışma Ekibi.
(*) 2021 Yılı Gerçekleşme Tahmini.

dünya imalat sanayindeki sektörlerin ihracatları değerlendirilmektedir. 2021 yılı için yılın büyük bölümüne ait fiili gerçekleşmelere bağlı olarak tahminler yapılmaktadır. Buna göre 2021 yılında dünya imalat sanayi ihracatının yüzde 22,6 arttığı ve 14,87 trilyon dolara ulaştığı tahmin edilmektedir.

2021 yılında imalat sanayi sektörlerinin ihracat performansları farklı gelişmeler göstermiştir. Bu gelişmede sektörlerdeki girdi fiyatları ve ürün fiyatlarındaki değişimler belirleyici olmuştur. Kimyasal ürünler, demir çelik ve metal sanayinde fiyat artışlarının etkisi daha fazla görülmüştür. Yine pandemiye bağlı olarak yaşanan talep değişimleri de etkili olmuştur. Eczacılık ve ilaç sektörüne talep artışı sürmüştür. Genel olarak tedarik ve girdi tedariki sıkıntısı yaşayan otomotiv gibi sektörlerin performansı ise sınırlı kalmıştır.

2021 yılında değer olarak ihracatını en çok artıran sektör yüzde 52 ile demir çelik sektörü olmuştur. Demir ve demir dışı metaller ihracatı yüzde 33, mobilya ihraçtı yüzde 32, kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı yüzde 25, makine ve aksamları ihracatı yüzde 22 artmıştır.

İSO 500 İhracat Artışında Küresel Tedarik Zincirindeki Değişimin Etkileri

İSO 500'ün ihracatı 2021 yılında yüzde 33,9 artarak 85,8 milyar dolara ulaşmıştır. İSO 500'ün ihracat atışında küresel tedarik zincirlerindeki değişimin etkisi önemli bir rol oynamıştır. Küresel tedarik zincirlerindeki değişimin İSO 500 ihracatı üzerindeki etkisini hesaplamak için kullanılan yöntem şöyledir: Sektörlerin dünyadaki ihracat artış oranları ile İSO 500'deki sektörlerin ihracat artış oranları karşılaştırılmaktadır. İSO 500 sektörlerinin ihracat artışı dünya ortalamasının üzerinde olması halinde tedarik zincirlerindeki değişimin etkisi olduğu varsayılmaktadır. Küresel tedarik zincirlerindeki değişimin Türkiye'ye ilave talep yarattığı varsayımında bulunulmaktadır. Küresel tedarik zincirlerindeki değişim büyük ölçüde imalat sanayinde yaşanmaktadır. Bu nedenle çalışma imalat sanayi ihracatı ile sınırlı tutulmuştur.

Aşağıdaki tabloda İSO 500'deki ve dünyadaki imalat sanayi sektörlerinin 2021 yılı ihracat artışları sunulmaktadır. Küresel tedarik zincirlerindeki değişimin İSO 500'ün ihracat artışı üzerindeki etkisinin sayısal olarak hesaplanmasında İSO 500 ile dünyada sektörlerin 2021 yılı ihracat artışları arasındaki farktan yararlanılmaktadır. Bu çerçevede aşağıda sektörlerdeki ihracat artışları karşılaştırmalı olarak sunulmaktadır.

Tedarik zincirindeki yeniden yapılanmadan etkilenen ve aşağıda hesaplamalarda kullanılan 16 imalat sanayi sektörünün ihracatı 2021 yılında dünyada yüzde 22,9 artmışken, 16 sektördeki İSO 500 firmalarında yüzde 35,2 yükselmiştir. Aradaki 12,3 puanlık fark tedarik zincirlerindeki değişimin potansiyel etkisidir. Doğal olarak aradaki farkın tamamı tedarik zincirlerindeki değişimden kaynaklanmamaktadır. Bu nedenle ihracat artışları arasındaki puan farkları küresel tedarik zincirlerindeki değişimin potansiyel etkisi olarak tanımlanmaktadır.

Karşılaştırmada kullanılan 16 alt imalat sanayi sektörünün 12'sinde İSO 500 firmalarının ihracatı dünya ortalamasının üzerinde artmıştır. İhracat artışında en yüksek fark 90,2 puan ile mobilya sektöründe, 82,9 puan ile kimyevi maddeler ve mamulleri sektöründe ve 31 puan ile kauçuk ve plastik ürünleri sektörlerindedir. Çelik sektörü ihracatında fark 28,7 puan, çimento, cam ve seramik sektöründe 23,8 puan ve hazır giyim sektöründe 22,7 puan olmuştur.

Küresel tedarik zincirlerindeki değişimin İSO 500'ün ihracat artışı üzerindeki potansiyel etkisinin sayısal olarak hesaplanmasında şu yöntem kullanılmaktadır: Buna göre sektörlerde Türkiye ile dünya arasında ortaya çıkan 2021 yılı ihracat artış farkları ile İSO 500'ün 2020 yılı sektör ihracat değerleri çarpılmaktadır. Örneğin İSO 500'ün gıda sanayi ihracatı 2020 yılında 5.513 milyon dolardır. İSO 500'ün gıda sanayi ihracatı dünya ortalamasından 10,2 puan daha yüksek gerçekleşmiştir. Her iki verinin çarpılması ile 562 milyon dolar bulunmaktadır. Bu rakam küresel tedarik zinciri değişiminin gıda sanayi ihracatı üzerindeki potansiyel etkisi olarak kabul edilmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere bu potansiyel etkidir ve ihracat artışı arasındaki farkın tamamının açıklamamaktadır.

Diğer sektörler için de benzer hesaplamalar yapılmıştır. Buna göre küresel tedarik zincirlerindeki değişimin 2021 yılında İSO 500'ün 16 imalat sanayi sektörünün toplam ihracatı üzerindeki potansiyel etkisi 7,14 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır. İSO 500'de hesaplamada kullanılan 16 alt sektörün 2021 yılında ihracatı 20,48 milyar dolar artmıştır. 20,48 milyar dolarlık artışın 7,14 milyar dolarının küresel tedarik zincirlerindeki değişimden kaynaklandığı varsayılmaktadır. Tedarik zincirlerindeki değişimin potansiyel etkisi 2021 yılında yüzde 34,8 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında küresel tedarik zincirlerindeki değişim ile İSO 500'deki 16 alt imalat sanayi sektörünün karşılaştığı ilave tedarik talebi sonucu 7,14 milyar dolar daha fazla ihracat yaptığı varsayılmaktadır ve bu da net satışlara 64,1 milyar TL ilave katkı getirmiştir.

DÜNYA VE İSO 500 SEKTÖRLERİNİN 2021 YILI İHRACAT ARTIŞLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Sektörler	İSO 500 İhracat Değişimi (%)	Dünyada İhracat Değişimi (%)	İSO 500- Dünya İhracat Değişimi Farkı (Puan)
Gıda Sanayi Ürünleri	15,0	4,8	10,2
İçecekler	-33,5	5,0	-38,5
Mobilya	122,0	31,8	90,2
Kağıt ve Orman Ürünleri	-10,3	5,1	-15,4
Tekstil ve Hammaddeleri	14,9	-2,4	17,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	107,9	25,0	82,9
Plastik ve Kauçuk	40,3	9,3	31,0
Eczacılık ve İlaç	-22,9	15,9	-38,8
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	26,7	4,0	22,7
Otomotiv Endüstrisi	11,1	19,6	-8,5
Gemi, Yat ve Hizmetleri	22,8	17,3	5,5
Elektrikli Teçhizatlar / Elektronik	26,8	6,9	19,9
Makine ve Aksamları	35,3	21,9	13,4
Demir ve Demir Dışı Metaller	39,4	32,6	6,8
Çelik	80,8	52,1	28,7
Çimento Cam Seramik	37,8	14,0	23,8
16 İmalat Sanayi Sektör Toplamı	**35,2**	**22,9**	**12,3**

KÜRESEL TEDARİK ZİNCİRİ DEĞİŞİMİNİN İSO 500 İHRACAT ARTIŞI ÜZERİNDEKİ POTANSİYEL ETKİSİ

Sektörler	2020 İSO 500 İhracatı (Milyon $)	İSO 500- Dünya İhracat Değişimi Farkı (Puan)	Küresel Tedarik Zinciri Değişiminin İSO 500 İhracat Artışı Üzerindeki Potansiyel Etkisi (Milyon $)
Gıda Sanayi Ürünleri	5.513	10,2	562
İçecekler	90	-38,5	-35
Mobilya	111	90,2	100
Kağıt ve Orman Ürünleri	608	-15,4	-94
Tekstil ve Hammaddeleri	2.502	17,3	433
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.362	82,9	1.958
Plastik ve Kauçuk	1.943	31,0	602
Eczacılık ve İlaç	293	-38,8	-114
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.285	22,7	292
Otomotiv Endüstrisi	20.229	-8,5	-1.720
Gemi, Yat ve Hizmetleri	967	5,5	53
Elektrikli Teçhizatlar / Elektronik	7.173	19,9	1.427
Makine ve Aksamları	1.611	13,4	216
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.512	6,8	103
Çelik	10.173	28,7	2.920
Çimento Cam Seramik	1.822	23,8	434
16 İmalat Sanayi Sektör Toplamı	**58.194**	**12,3**	**7.137**

YILMAZ REDÜKTÖR

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

BİRLİKTE BAŞARDIK!

İstanbul Sanayi Odası'nın 2021 yılı için açıklanan resmi sonuçlarında **"Yılmaz Redüktör"** *olarak* **"İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"** *arasında yer almanın gururunu yaşıyoruz.*

YILMAZ GRUP ŞİRKETLERİ

YILMAZ REDÜKTÖR
www.yr.com.tr

MES ELEKTROMEKANİK DÖKÜM
www.mesdokum.com.tr

ELK MOTOR
www.elkmotor.com.tr

2021 YILINDA İSO 500 ŞİRKETLERİNİN

MALİ YAPI VE FİNANSALLARINDA YAŞANAN DEĞİŞİKLİKLER

FERDA BESLİ
İSO Danışmanı / Besfin

Mali yapı veya finansal yapı, şirketin yatırım ve stratejik plan gibi alanlarını finanse eden, bunun yanında işletmenin faaliyetleri için gerekli olan varlıkları da temin eden borç ve öz kaynağın tamamı olarak özetlenebilir.

Mali yapının kontrolü hem işletmenin faaliyetleri hem de gelecek planları için çok büyük önem arz etmektedir. Şirketin finansal esnekliği, sermaye maliyeti, borçlarını ödeme gücü, işletme sermayesi gibi birçok alan, mali yapının kontrolüne bağlıdır. Doğru idare edilen mali yapı, büyüklüğü fark etmeksizin, şirketin büyümesini desteklerken esnekliğini korur, maliyetleri düşürür, güçlü işletme sermayesi sağlar. Mali yapının gücü, kaldıraç oranı, borç–özkaynak oranı, borç–aktif oranı gibi oranlarla incelenebilir. Borçlanmanın yapısı da mali yapının gücü üzerinde etkilidir.

Sağlıklı mali yapı oranları, şirketlerin yer aldığı sektörlere, iş alanlarına, gelişimlerinin ve yaşam döngülerinin bulunduğu aşamalara göre farklılık göstermektedir. Fakat genel olarak düşük borç ve yüksek özkaynak kullanımının, özellikle yatırımcılar gözünden, daha güvenli göründüğü söylenebilir. Yüksek borç oranıyla faaliyet gösteren şirketlerin karlılığı, borçların miktarı ve faizlerin maliyeti nedeniyle daha hassas ve zarar görmeye müsait durumdadır. Bunun dışında, yüksek borçlu şirketler finansal esneklik açısından da daha zayıftırlar.

Mali yapı her ne kadar yönetilebilir olsa da makroekonomik etkenlerden bağımsız değildir. Makroekonomik açıdan bakıldığında mali yapı ile döviz kurları, GSYH, faiz oranları ve ekonomik ortamın ilişkili olduğu açıkça görülebilir. Yapılan araştırmalara ve analizlere göre, ülkelerin GSYH verileri, faiz oranları, döviz kurları ve vergi politikaları ile şirketlerin mali yapıları doğrudan korelasyon içerisindedir. Ekonomilerde GSYH artışı ile borçlanmaya yönelimin arttığı, faiz artışları nedeniyle yükselen borçlanma maliyetlerinin borçlanma iştahını azalttığı ve özellikle cari açık veren ülkelerde döviz kuru artışlarının borçlanma ihtiyacını artırdığı gözlemlenmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) araştırması üzerinde incelendiğinde de son 15 yıldır şirketlerin borç–özkaynak oranının, borç–aktif oranının ve kaldıraç oranının gittikçe yükseldiği ve bu nedenle şirketlerdeki mali yapının bozulduğu görülebilir.

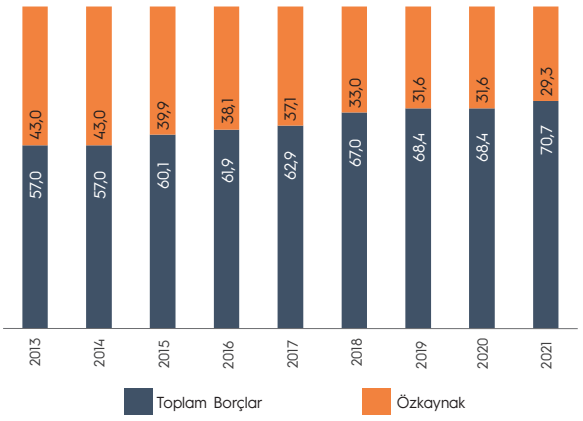
2015'e kadar olan dönemde GSYH büyümesi ile yavaş yavaş yükselen oranlar, 2018 yılındaki döviz şokundan sonra sıçrama yaparak bozulmanın hızlandığı sinyallerini vermiştir.

İSO 500 Şirketlerinde Mali Yapı

Borçluluk Oranları ve Borçluluk Yapısı

2020-2021 yılları arasında en çok dikkat çeken değişimlerden biri şüphesiz borçlulukta görülen değişimlerdir. Kullanılan kaynakların yapısı yönünden, borçların vadelerine göre dağılımları yönünden ve borçların iç yapısı yönünden değişimler olmuştur. 2021 yılında borçluluk oranı yüzde 68,4'ten 70,7'ye yükselmiştir. Dolayısıyla özkaynak oranı da yüzde 31,6'dan yüzde 29,3'e gerileyerek şirketlerin daha kaldıraçlı hale geldiklerini göstermiştir.

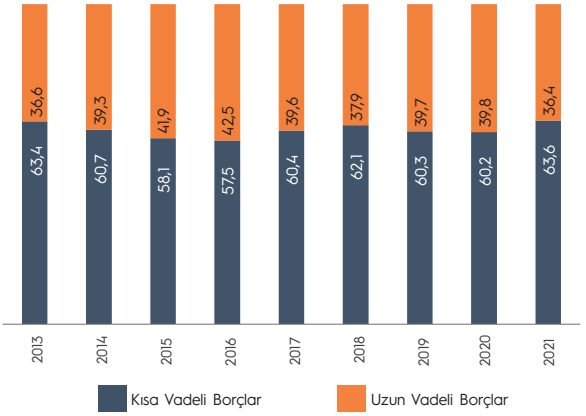
KAYNAK YAPISINDA BORÇ VE ÖZKAYNAKLARIN PAYI (%)

Bunun yanı sıra borçların vadelere göre dağılımları da kısa vade yönüne kaymaya devam etmiştir. Kısa vadeli borçların toplam borçlar içindeki ağırlığı yüzde 60,2'den 63,6'ya yükselmiştir. Bu oranlarla, borçluluk yapısındaki bozulmanın devam ettiği açıkça gözlemlenmektedir.

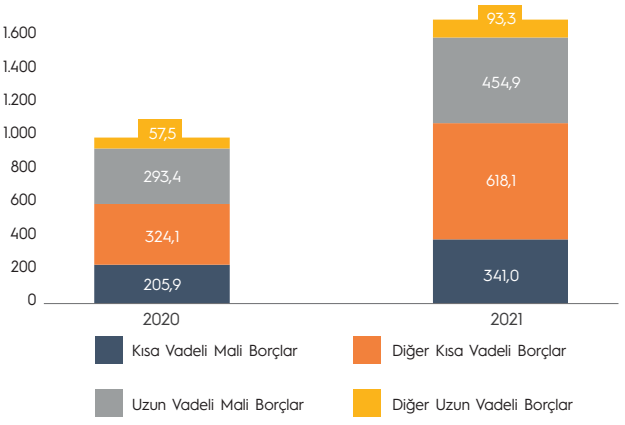
Kısa vadeli borçlardaki artışın ana kaynağı ticari borçlardaki artıştır. 2020-2021 yılı içerisinde ticari borçlar 207,7 milyar TL'den 415,5 milyar TL'ye yükselerek iki katına çıkmıştır. Kısa vadeli mali borçların 206 milyar TL'den 341 milyar TL'ye yükselerek yüzde 65,5 arttığı gözlenmektedir. Uzun vadeli borçların artışında ise mali borçlar belirleyicidir. Yüzde 55 artışla 293,4 milyar TL'den 454,9 milyar TL yükselen uzun vadeli mali borçların kısa vadeli borçlardan yüzde olarak daha az artması borçluluğun daha kısa vadede yoğunlaşmaya devam ettiğini göstermektedir.

BORÇLARIN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

Diğer yandan karlılık oranları ile karşılaştırıldığında, toplam mali borçların FAVÖK'e oranı, karlılıktaki yükseliş sayesinde 2020'deki 2,71 seviyesinden 1,96'ya gerilemiş ve daha sağlıklı hale gelmiştir. Faiz karşılama oranı da aynı şekilde iyileşerek 2020 yılındaki 1,83'lük düzeyinden 2021'de 2,05'e yükselerek şirketlerin borç ödeme gücünün arttığını göstermiştir.

BORÇLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (MİLYAR TL)

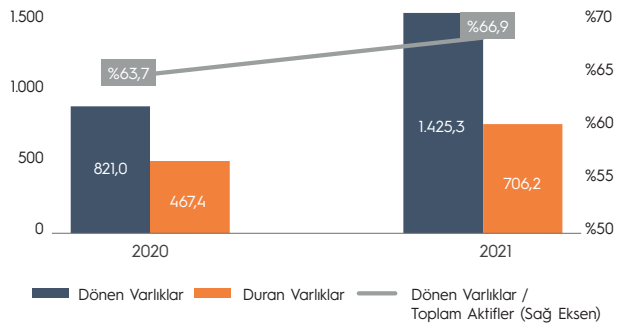

Aktiflerin Yapısı

2020-2021 yılında aktif yapısındaki değişimler de göz ardı edilmemelidir. Aktif toplamı yüzde 65,4 oranında artış gösterirken, alt kalemleri olan dönen ve duran varlıklarda artış oranları sırasıyla yüzde 73,6 ve yüzde 51,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu değişimden sonra dönen varlıkların toplam aktifler içindeki oranı yüzde 63,7'den yüzde 66,9'a çıkmıştır. Şirketlerin daha likit bir yapıya geçmeyi tercih ettikleri söylenebilmektedir.

Fakat likidite oranları incelendiğinde, durumun göründüğü gibi olmadığı fark edilmektedir. Her ne kadar likit hale geçmeye çalışılsa da cari oranın 1,55'ten 1,49'a, likidite oranının ise 0,99'dan 0,91'e inmesi likidite seviyelerinin kısa vadeli borçlardaki ciddi artış karşısında korunamadığını ve likidite risklerinin yükseldiğini göstermektedir.

AKTİFLERİN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI

Dahası değişimin detaylarına bakıldığında, dönen varlıklardaki artışın büyük çoğunluğunun, yaklaşık yüzde 72 kadarının, ticari alacaklar ve stoklar kaleminde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. Hazır değerlerdeki artış, bu kalemlere kıyasla daha zayıf kalmıştır.

İşletme Sermayesi ve Faaliyet Süreleri

Varlıklar ve yükümlülüklerde özellikle ticari alacaklar, ticari borçlar ve stoklardan kaynaklı değişimler nedeniyle şirketlerin net işletme sermayesi ihtiyaçları da büyük ölçüde değişmiştir. 2020-2021 yıllarında şirketlerin net işletme sermayesi ihtiyacı 298,4 milyar TL'den 528,3 milyar TL'ye yükselmiştir. Stoklar ve ticari alacaklardan daha fazla artan ticari borçlardan dolayı net işletme sermayesi artışı yüzde 77,1 oranında sınırlı kalmıştır.

Olumlu bir gelişme olarak görülebilecek olsa da net işletme sermayesinin satışlara ve toplam varlıklara olan oranlarına bakıldığında 2020-2021 yılları arasında kısmen kötüleşme görülmektedir. Net işletme sermayesinin net satışlara oranı yüzde 22,5 iken yüzde 22,8 seviyesine çıkmış, toplam varlıklara oranı ise yüzde 23,2'den yüzde 24,8'e yükselmiştir. Mevcut seviyelerinde sağlıklı görünen bu oranlar korunmaya dikkat edilmeli, oranların daha da yükselmesi durumunda ortaya çıkabilecek likidite riskinden mümkün olduğunca kaçınılmalıdır.

	2020		2021
NİS/Net Satışlar (%)	22,5	+30 baz puan →	22,8
Alacak Devir Süresi	66	+6 gün →	72
Stok Devir Süresi	88	+9 gün →	97
Ticari Borç Ödeme Süresi	69	+13 gün →	82
Nakit Çevirme Süresi	85	+1 gün →	86

Yabancı Para Pozisyonu ve İhracat

Şirketlerin mali yapılarındaki bir başka değişim de ülkemizin tamamını etkilemiş olan döviz kuru artışlarından kaynaklanmıştır. Ani kur değişimi bazı şirketleri, özellikle gelirleri döviz ile olan ve giderleri Türk lirası ile olan şirketleri olumlu etkilemiş olsa da bu hızlı değişime hazırlıklı olmayan şirketleri ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmıştır.

İSO 500 şirketlerinin 2020 yılı ve 2021 yılı net yabancı para pozisyonları incelendiğinde, 2020 yılında 154,8 milyar TL olan açık pozisyonun, 2021'de 293,8 milyar TL'ye yükseldiği ve yüzde 90 arttığı görülmektedir. Dolar kuru cinsinden ise açık pozisyon sadece yüzde 7,3 artarak 21,1 milyar dolardan 22,6 milyar dolara yükselmiştir. Net yabancı para pozisyonu açığındaki büyümenin ana nedenleri uzun vadeli döviz kredileri ve şirketlerin ticari borçlarındaki artışlar olmuştur. Gerek döviz cinsinden hazır değerler gerekse yabancı para cinsinden ticari alacaklardaki artışlarla dengelenmeye çalışılmış olsa da, yabancı para pozisyonunda verilen açık artmıştır.

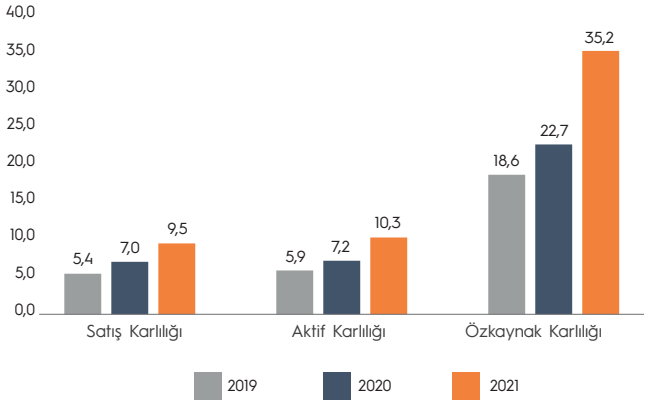
Diğer bir yandan net yabancı para pozisyonu ile ihracattaki değişim de birlikte incelenebilir. İhracatın 2020'deki 64,1 milyar dolarlık seviyesinden yüzde 33,9 artışla 85,8 milyar dolara yükselmesi net yabancı para pozisyonunun dolar bazında yükselişini dengelemiştir. Bunun sonucunda, yabancı para açık pozisyonunun ihracata oranı yüzde 32,9'dan yüzde 26,4'e gerilemiştir. Bu gelişmenin sürdürülebilmesi, şirketleri kur risklerine karşı daha korunaklı hale getirecektir.

Karlılık Oranları

2021 yılındaki en olumlu değişimler ise karlılık tarafında izlenmiştir. İSO 500 şirketleri, 2020 yılından 2021 yılına karlılık oranlarını ciddi derecede arttırmıştır. Satış karlılığı yüzde 7'den yüzde 9,5'e, FAVÖK oranı ise yüzde 13,9'dan yüzde 17,5'e yükselerek son yılların en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. Aynı şekilde şirketlerin aktif karlılığı yüzde 7,2'den 10,3'e, özkaynak karlılığı da yüzde 22,7'den 35,2'ye yükselmiştir. Bu artışın ana kaynaklarından biri, İSO 500 şirketlerinde ihracatın yılına göre yüzde 33,9 artarak şirketlerin döviz ile olan satışlarını 64,1 milyar dolardan 85,8 milyar dolara yükseltmesi olmuştur.

Karlılık oranlarındaki bu yüksek geri dönüşler sayesinde net işletme sermayesinde ve cari oranda verilen tavizlerin daha göz ardı edilebilir durumda olduğu söylenebilir.

KARLILIK ORANLARI (%)

2022 Yılı Hakkında

2022 başlangıcında yaşanan Rusya-Ukrayna krizi, global ölçekte yükselen enflasyon, tüm zamanların zirvelerine yükselen enerji fiyatları ve devam eden tedarik zinciri sorunları gibi olaylardan da görüleceği üzere, bu yıl çok daha hareketli ve zorlayıcı bir yıl olmaya adaydır.

Bu nedenle, şirketler başta finans olmak üzere her alanda stratejilerini çok dikkatli bir şekilde planlamalıdırlar. Enerji fiyatlarındaki yükselişin ve artan enflasyona karşı dünyada yükselen faiz oranlarının yarattığı kur riskleri iyi yönetilmelidir. İhracat odaklı çalışmalar yapılmalı, borçlanmalar mümkün olduğunca uzun vadede ve kur riski yaratmayacak şekilde yapılmalıdır. Olası likidite ve kur risklerinden korunmak için gerekli önlemler alınmalıdır.

Bunlara ek olarak, özellikle üretim şirketlerinde hem varlık hem yükümlülükler tarafında kısa vadeli kalemlerin ağırlıkları azaltılmalıdır. Reel büyümenin sağlanması için uzun vadeli finansman kaynakları ile yeni yatırımlar yapılarak duran varlıklar arttırılmalı ve üretim miktarları arttırılmalıdır.

> “2021 yılı, tüm sektörler için hareketli geçen bir yıl olmuştur. Pandemi sonrası toparlanma döneminin başlangıcı sinyalleriyle yaşanan hareketlilik, sene sonu yaşanan ani kur yükselişi, dünyada yükselen enerji fiyatları, tedarik zinciri sorunları gibi etkiler piyasalarda çalkantılı hareketlere neden olmuştur.”

İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI VE AR-GE,

TEKNOLOJİ VE REKABET ODAKLI BİR DEĞERLENDİRME

GÖKHAN ŞEN
İSO Danışmanı / Ekonomist

2021 yılında ihracatçımız çok ciddi bir performans göstermiştir. Ürün, sektör ve katma değer bazında hızlı gelişmeler ortaya koymuştur.

Elbette, dünyadaki dış ticaret hacmi gelişmelerine bakınca başarımızın küresel resmin bir parçası olduğu kolayca görülebilir.

Salgın hastalıktan çıkılan yılda küresel dış ticaret yüzde 25 büyümüştür. Bu büyümenin 3 temel dayanağı vardır. Bunlar;

* **Para politikalarında gevşeme:** Faizlerin sıfıra doğru yarışması ve para arzının patlayarak bolluk etkisi yaratması.

* **Maliye politikalarının açılması:** Geleneksel korkuların ve kuralların bir kenara konularak bütçelerin destekleyici seviyelere çekilmesi.

* **Düzenlemeler:** Hiçbir vatandaş, işletme ya da işçi zarar görmesin diye düzenleyici kurulların, kurumların ve kamunun diğer organlarının elden gelen her kolaylığı sağlaması olarak tanımlanabilir.

Bu ortamda genç nüfusu, güçlü aşılanma oranları, sağlık/ekonomi dengesinde mümkün olduğunca ekonomik faaliyeti önceleyen tavrı ve yenilenmiş ve bol, hatta belki de fazladan yatırım yapılmış sağlık sektörü sayesinde ülkemiz önemli bir avantaj elde etmiştir.

Böylesi bir ortamda ihracatçıların başarıları gözle görülür hale gelmiştir. Bu arada, üstünde durulması gereken teknik sebepler de vardır, ihracatımızdaki artışı açıklarken. Örneğin, gelişmiş ülkelerin, maliye politikalarını, gevşek para politikaları ile birleştirebilmek gibi bir avantajları olduğunu belirtmemiz gerekir. Bu bakımdan, Avrupa ile olan bağlarımız ciddi anlamda işimize yaramıştır.

Ne var ki ihracat başarımızın uzun vadeye yayıldığını söylemek için henüz erken gibi görünmektedir. Elbette, gerçek bu olabilir, ancak sabırlı olmak doğru tahmin yapma kapasitemizi de artıracaktır. Bu açılardan bakınca, ihracatını, ülke ortalamasının üstünde artıran İSO 500 şirketleri adına başarılı bir 2021'in geride bırakıldığını söylemek yanlış olmaz.

Sektörel kırılımlara bakıldığında, yükselişin genele yayıldığını görmek mümkün. Ancak dikkatli bir analiz, artışın yüzde 40'ından fazlasının metal sektöründen geldiğini fark edebilir. Enerji-yoğun bu sektörün girdileri de ithalat tarafında kolayca izlenebilir. Bu hali ile, ihracattaki artışın yarattığı mutluluk sanıyorum törpüleniyor.

Araştırma-Geliştirme (AR-GE) alanında da durum buna çok benziyor. AR-GE yapan firma sayısına bakınca durum pek parlak değil. Burada da derine dalmakta fayda var. Keza bunu yapınca geliştirme yapan firma sayısındaki azalışın neredeyse tamamen gıda sektöründen geldiğine şahit oluyoruz. Bu veri bozan durumu dışladığımda önemli bir bozulma olmadığını, ancak istediğimiz artışın da yıllardır gelmediğini müşahede ediyorum.

Ülkemizin en güzide 500 kuruluşunun yarısı daha hala AR-GE'ye kaynak ayırmamaktadır. Buraya kadar, makro koşullardan ve oldukça güçsüz bir yerel paradan faydalanan, düşük katma değerli bir ihracat artışı izlenimi doğuyor. Ancak verilere bakınca durumun farklı olduğu görülüyor.

Yıllar içindeki katma değer değişimlerine bakıldığında üretimimizin katma değerinin yükseldiği hatta bazı kategorilerde 10 puana varan iyileşmeler yaşandığı görülmektedir. Bu görüntü, çeşitli sektörlerdeki yanlış hesaplamaların etkisi ile mi bu denli gözle görülür biçimde iyileşmiştir, kestiremiyorum. Ancak AR-GE eksikliğimize rağmen üretimdeki bu sınıf atlayışımızı başka türlü açıklamak zor.

Bir başka açıklama sektörel değişimlerden gelen katkı olabilir. Örneğin, son yıllarda kimya sektörünün ihracat içinde aldığı payın artışı ya da makina ihracatımızdaki canlanma da bunu açıklıyor olabilir. Ya da belki kolay bir açıklama ile evvelce kendimize yaptığımız haksızlığı bugün geri alıyor gibiyiz. Eksik saydıklarımızı tam sayıyor olmamız muhtemel.

İhracatın bugününe baktığımızda dünyada pek çok farklı motifin türediğini gözlemliyoruz. Eskiden düşük kur, ucuz iş gücüne dayanan üretim ve ihracat yapısı adeta bir kuralsızlık denizinde yüzüyordu. Ardından küreselleşme ve kurallar geldi. Peşi sıra yerelleşme, ticaret savaşları, serbest ticaret anlaşmaları takip etti.

Günümüzde ise malın menşei, nasıl şartlarda üretildiği gibi konular öne çıkmaya başlıyor. Aynı kalitedeki ham maddeler bile eğer Rus malı ise aynı muameleyi görmüyor örneğin. Bu sebeple üretimin yapıldığı yerin önemi git gide artıyor.

Bir başka konu da üretimin bir bütün kabul edilmesi. Ticaretin başlamasından önce ham maddenin bulunması, işlenmesi, burada kullanılan iş gücü, üretim teknikleri, sigorta, navlun hizmeti, ticaretin finansmanı...

Örneğin bunları Batı ile yapmak için üretimden satışa ve teslimata kadar geçen süreçte hiçbir elemanın Rus olmaması gerekiyor. Sanırım bunlar daha önce hiç akla gelmeyen konulardı.

Mesele katma değerden üretim zincirine kayıyor. Diğer bir konu da geçmişte malın kolaylıkla satılmasına yardımcı olan ucuz kur meselesiydi. Artık bu tamamen ters işliyor. Keza ucuz kur, pahalı maliyet anlamına geliyor. Alırken ucuza alıp benzer fiyatlara üretmek daha cazip. Hele ki üretimde ham madde girdisinin payı yüksekse.

Bunların yanında arz güvenliği en kritik rolü oynamaya başladı. Enerji fiyatlarının adeta kopup gitmesi ve tüm dünyada görülmeye başlanan çeşitli mal ve hizmet kıtlıkları ile artık üretimin garanti altına alınabilmesi adeta elle tutulur bir varlık haline gelmiş durumda. Patent ya da formül gibi ticari bir karşılığı var. Bu, geçmiş yıllarda hiç düşünülmeyen ya da ticari karşılığı bu kadar yüksek olmayan bir konuydu.

Tüm bu güncel konuları değerlendirince sanki katma değerli üretim ya da bunu sağlayacak koşullar geri plana atılmış gibi görünmekle birlikte elbette durum bu değil. Ne var ki bahsettiğim dış ticaret trendleri artık pek çok konunun önüne geçmiş durumda. Bunlar kadar önem arz eden diğer bir konu ise özellikle Batı ile ticaret yapmak isteyenlerin en öncelikli konularından biri olan Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim (ESG).

Çevreci, toplumcu ve sürdürülebilir kurallara göre üretim bir seçenek olmaktan çıkıp, arazi bulma, yurt dışına açılabilme, fonlama bulma, karşı tarafla iş yapabilme gibi kritik koşulları belirler hale geliyor. Bunu AB'nin ve pek çok gelişmiş ülkenin sanayi stratejisi gibi okumak gerekiyor. Kimi sektörlerde elbette parasını verip ceza şartı ile üretmek gibi çözümler olabilir. Ancak saat işliyor.

Daha şimdiden ihracatın en önemli konusu; karbon salınımının azaltılması ve gelişmiş dünyanın gözettiği değerlerin bir şekilde üretim zincirine katılması olmak zorunda. Bankalar bu işleri fonlamak istiyor, siyasetçiler seçmenlerine bu işleri pazarlamak istiyor, regülatörler bu planlara izin vermek istiyor, tüketiciler bu hassasiyetlere sahip ürünleri tüketmek istiyor. Zincir hemen her halkası ile bu şekilde devam ediyor.

Türk ihracatı birden fazla koşulun farklı oranda etkileri ile yoluna güçlenerek devam ediyor. Ancak her ülkenin olduğu gibi bizim de önümüzde epey zorlayıcı bir ajanda var. Bu takvim içerisinde verimliliği artırmak, katma değeri büyütebilmek ne kadar mümkün olacak, emin değilim. Bu saydığım şartları sağlamak acaba bizi istenen sıralara ve kaliteye mi taşıyacak yoksa küresel dış ticaretten aldığımız yüzde 1'lik maksimum payı korumamıza mı yardımcı olabilecek; açıkçası yine pek emin değilim.

Fakat gördüğüm kadarıyla mecburi bir yol var. Bunu yürümek zorundayız. Katma değer, verimlilik gibi adeta üretimin ve ihracatın Kızılelması haline gelmiş bu ülküler bu mecburiyetle birlikte ne kadar canlanabilir, görmek gerekiyor. Sanırım yüksekten uçma değil, var olana tutunabilme ve yerini sağlamlaştırma zamanı.

Rubber and Beyond, driving our future

SUMITOMO RUBBER AKO
Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

www.sumitomorubberako.com.tr

DUNLOP FALKEN

Sektörde 35'inci yıl!

İnşaat Çeliği

Çelik Kütük

1 Milyon Tonu Aşkın Hurda İthalatı

Kütük ve İnşaat Çeliği İhracatı

1,2 Milyon Ton Sıvı Çelik

Uluslararası Kalite Standartlarında Üretim

KOÇ METALURJİ A.Ş.

kocmetalurji.com.tr

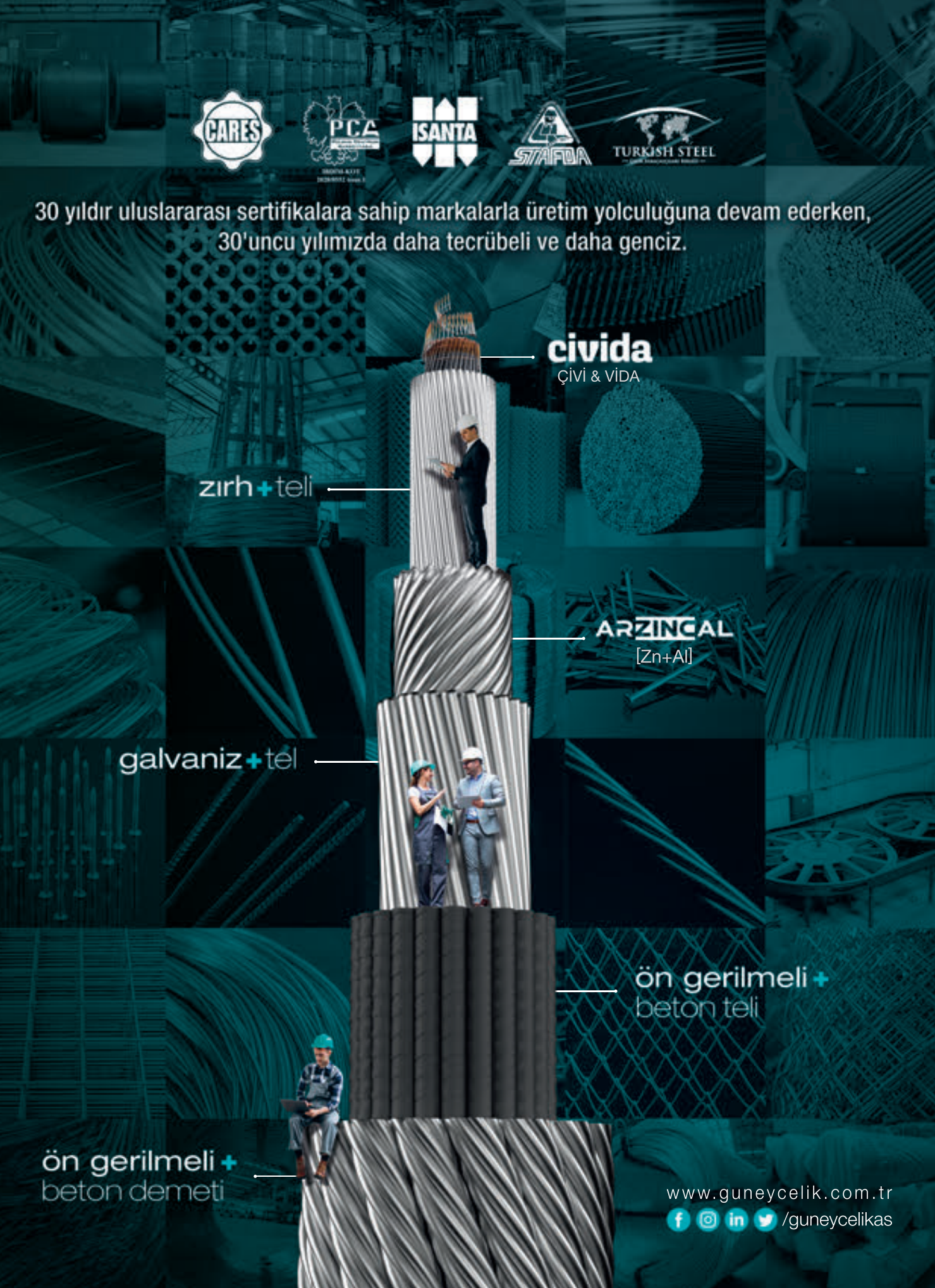
Güney Çelik

wire you desire...

YAŞINDA

The European Green Deal

CARES
PCA
ISANTA
STAFOA
TURKISH STEEL
30 yıldır uluslararası sertifikalara sahip markalarla üretim yolculuğuna devam ederken,
30'uncu yılımızda daha tecrübeli ve daha genciz.
civida
ÇİVİ & VİDA
zırh+teli
ARZINCAL
[Zn+Al]
galvaniz+tel
ön gerilmeli+
beton teli
ön gerilmeli+
beton demeti
www.guneycelik.com.tr
/guneycelikas

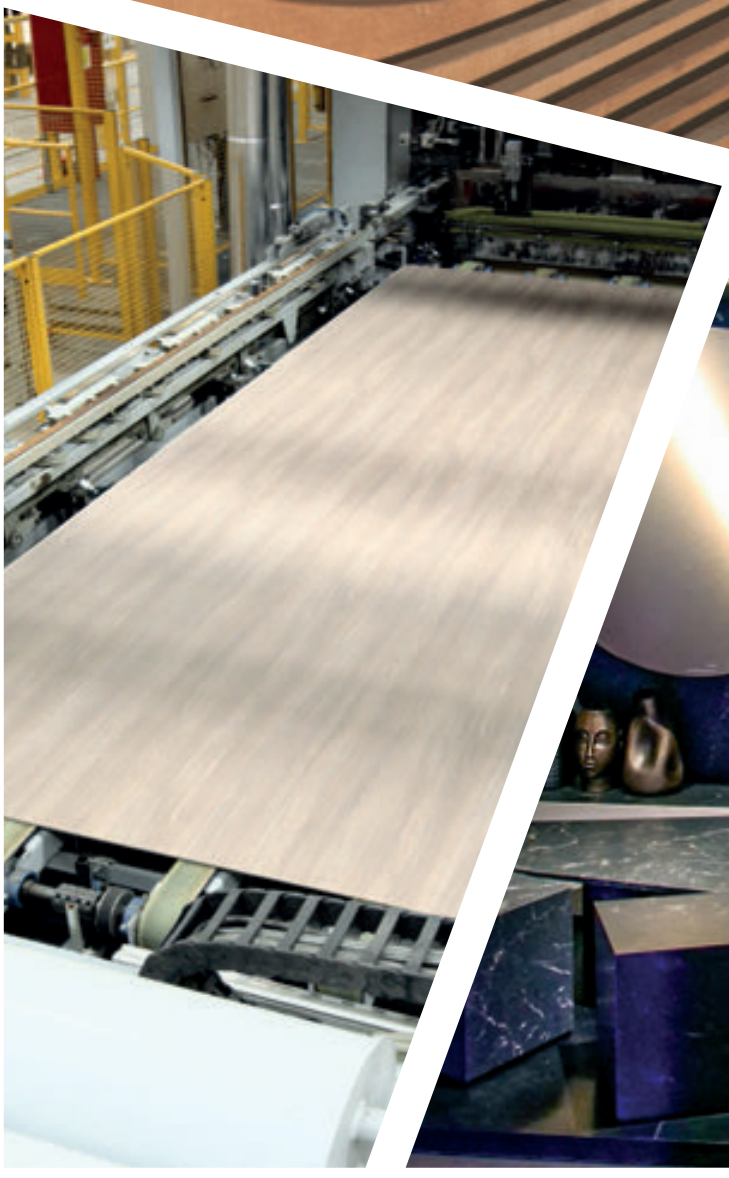

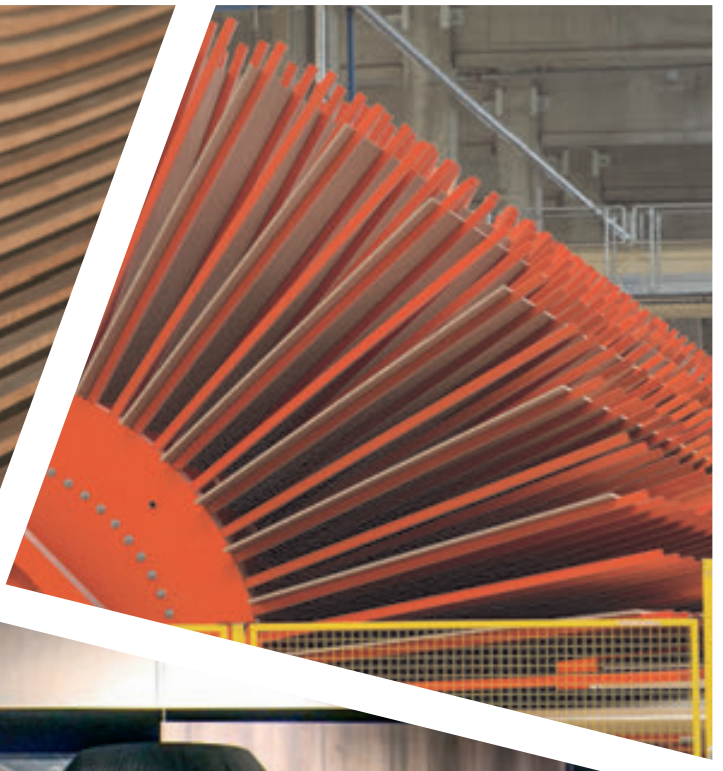
roketsan

www.roketsan.com.tr
/roketsan

KÜRESEL LİDERLİK YEREL HİZMET

Kronospan, dünyanın önde gelen ahşap levha üreticisidir. Ürünlerimiz parke ve mobilyadan ahşap evlere kadar her alanda kullanılmaktadır.

Krono Original®
High Quality
Made by Kronospan

500 TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

kronospan

kronospan-express.com